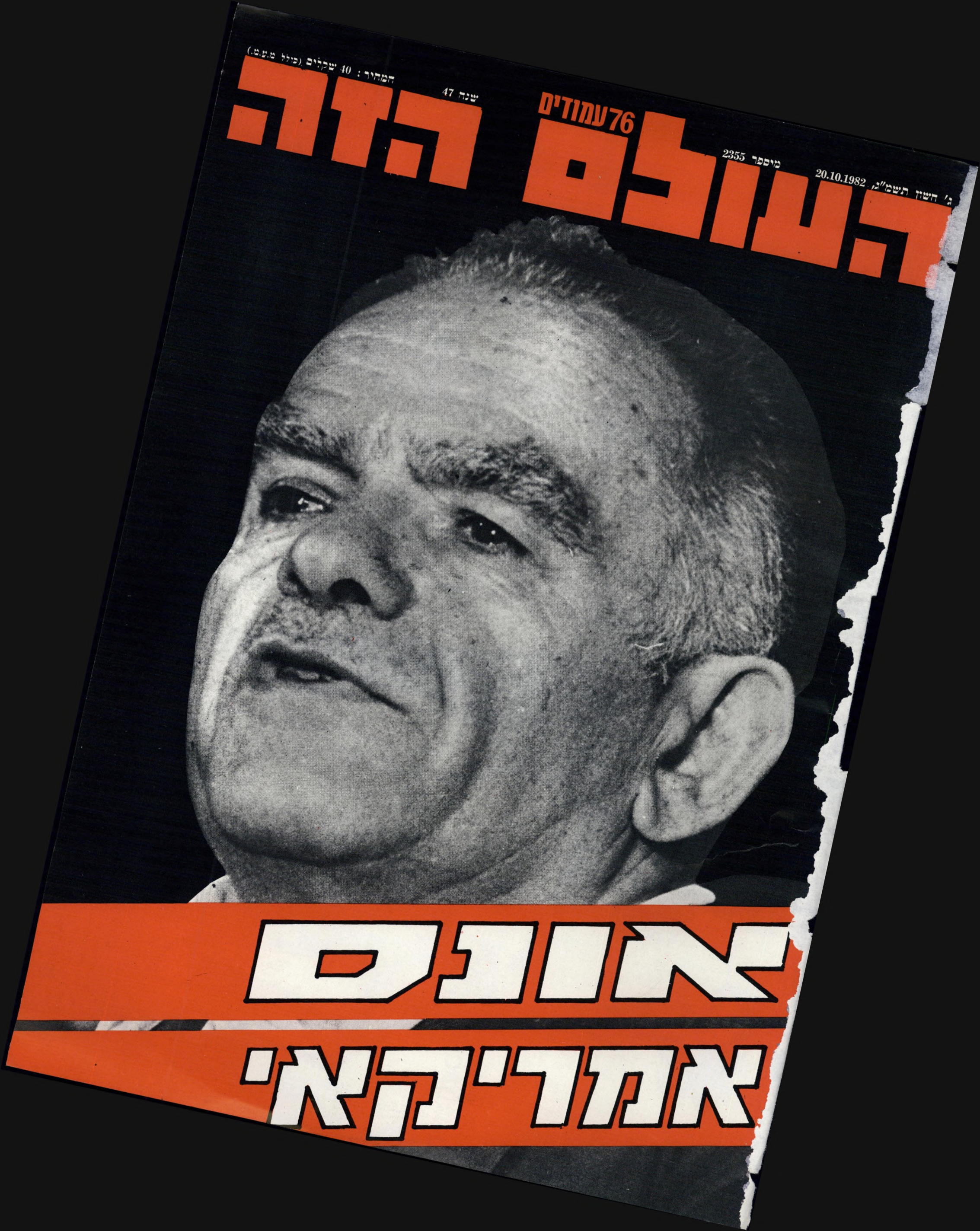
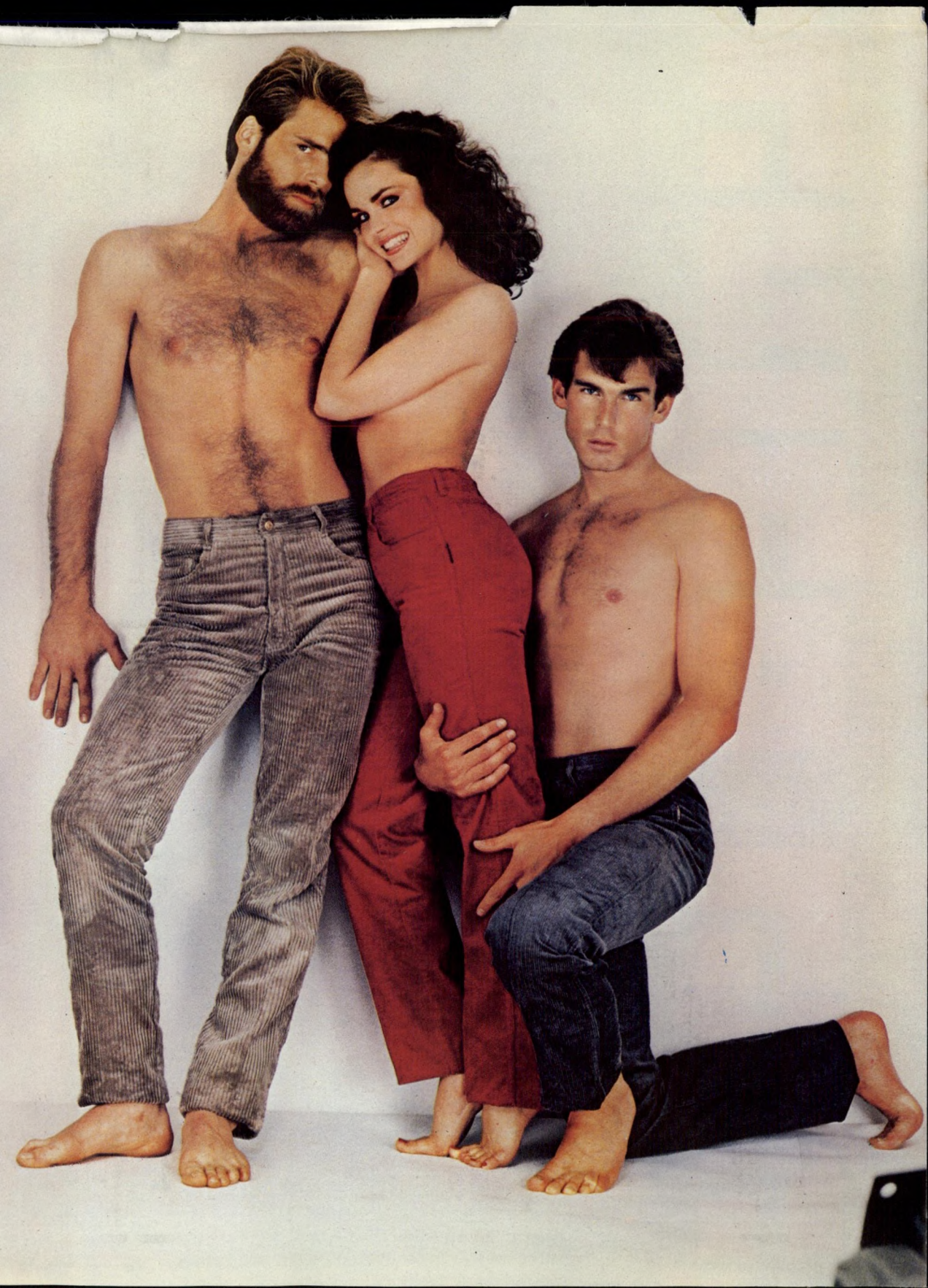
העולם הזה
76 עמודים
שנה 47
המחיר: 40 שקלים (כולל מ.ע.מ.)
מספר 2355
ג' חשון תשמ"ג, 20.10.1982

אונס אמריקאי

היבואנים והמפיצים אחים נקש בע"מ

סופר ג'ינס

ת"א, יהודה המכבי 57 טלפון 456351

רחובות, רח' הרצל 181, רמת־גן, רח' ד"ר כהן 2

ירושלים, רח' יפו 50 בנין העמודים, ירושלים, בית הכרם ככר דניה

ובחנויות המובחרות

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4. תא־דואר 136 • העורך הראשי: אורי אבנרי • עורך־תכנית: יוסי שנקר • רכז מערכת: שלמה פרנקל • עורכי כיתוב: תמי מטוביץ וגיורא נויטק • צלמי מערכת: ציון צפריר וענת פרנוסטי • ראש המינהלה: אברהם פיטוסי • מחלקת המודעות: רמי זכריתי • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • הדפסה: „הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב • חפצה: „גד" בע"מ

קריאה יקרה,

אחד העיתונים החשובים ביותר ב־עולם הערבי, אל־חליג' („המפרץ") המופיע בנסיכויות הערביות המאוחדות, פירסם ה־שבוע בעמודו הראשון סקופ גדול.

לפי ידיעה זו, העבירתי ליאסר ערפאת, בעת ביקורי במערב־ביירות במהלך המי־לחמה, הצעה של אריאל שרון. שרון הציע להפיל את שילטון המלך חוסיין בירדן, ו־למסור את ירדן לערפאת, בתנאי שאש"ף יסתפק בשטח ירדן (ממיזרח לנהר).

את הידיעה מסר לעיתון, לדבריו, אחד האישים הבכירים ביותר באש"ף, ח'אלד אל־חסן, יועצו האישי המקורב של יאסר ערפאת.

ערפאת דחה את ההצעה על הסף, בשאט־נפש.

סוכנויות־הידיעות הפיצו סקופ זה בכל העולם, וגם בישראל. שני עיתונים יש־ראליים — על המישמר וידיעות אחרונות

ח'אלד אל־חסן
מסר של שרון

— פירסמו אותו בהבלטה. שניהם לא טר־חו לשאול אותי. ג'רוסלם פוסט, לעומת זאת, טרח לשאול אותי — ואחר־כך לא פירסם על כך מילה.

פגישה חשאית

העניין כולו הוא בילבול של כמה דב־רים. כנראה באשמת העיתון הערבי, שלא הבין את הדברים כהלכה.

מובן שלא נשלחתי על־ידי אריאל שרון לביירות המערבית, ולא מסרתי שום הצעה מטעם שרון לערפאת. עצם הרעיון הוא מגוחך.

העובדה הבסיסית היא שבאוקטובר 1976, ערב אחת הפגישות עם משלחות־אש"ף שבהן השתתפתי, סיפרתי לשרון על פגי־שתי הצפוייה. אז הציע לי שרון לנסות לארגן פגישה חשאית בינו ובין ערפאת. כדי להציע לו עיסקה ברוח זו: צה"ל יפיל את מישטר חוסיין בירדן וימסור את השילטון שם לידי אש"ף. תמורת זאת יותר אש"ף על הריבונות בגדה וברצו־עת.

הרעיון לא הפתיע אותי כלל. עוד „בסף־טמבר השחור" ב־1970 הציע שרון שצה"ל יעזור לאנשי אש"ף במילחמתם במלך חו־סיין, תחת לעזור לחוסיין לדכא את אש"ף (כפי שהחליטה ממשלת גולדה מאיר). ב־1974 השמיע שרון פומבית את הרעיון שיש להיפגש עם ערפאת, כפי שעשה אז גם עזר וייצמן, ובמרומז גם משה דיין. ההצעה היתה, על כן, הגיונית מבחי־נתו.

יש לזכור כי בעת ההיא לא היה שרון חבר הממשלה, ואף לא חבר הליכוד. הוא שיחק ברעיון להקים מיפלגה חדשה, שבה ישתתפו גם יוגים מובהקים.

בפגישה עם אנשי אש"ף הזכרתי את בקשתו של שרון. כששמעו מהו טיב ה־הצעה שהוא עומד להעלות, דחו את ה־בקשה על הסף.

סיפרתי על פרשה זו לא פעם. במאמר שלי על איש־השנה תשמ"א, לפני שנה וחודש, סיפרתי כי „הוא ביקש מאיש יש־ראלי, המקיים מגעים עם אנשי אש"ף (בעל מאמר זה) להעביר לערפאת הצעה לפגי־שה. אנשי אש"ף לא נענו." (העולם הזה 2300, עמוד 35). אז לא עלה על דעתו של שרון להכחיש ידיעה זו.

שיחה עם חוסיין

בעת האיון שהעניק לי ערפאת ב־מערב ביירות, במהלך המילחמה, הזכרתי פרשה זו. הזכרתי אותה כעבור שבוע גם בפגישתי עם ח'אלד אל־חסן, בניו־יורק. היה זה איזכור של קוריוז היסטורי, לא מסר מטעם שרון — אם כי אני משוכנע כי שרון דוגל גם כיום ב„פיתרון" מעין זה.

יתכן מאוד כי בפגישתו עם המלך חוסיין, בימים האחרונים, סיפר ערפאת לחוסיין על פרשה זו, והזכיר — בצדק — כי אש"ף דחה בשעתו את ההצעה. במיסגרת המא־מצים להביא להתפייסות בין חוסיין ו־אש"ף, סיפור זה בוודאי הועיל.

אני עצמי העדתי על פרשה זו במיסגרת העדות שמסרתי למישטרה, שחקרה אותי בעניין הפגישה עם ערפאת, ואם ייערך מישפט בוודאי אעיד בשבועה על כך. ועל הרבה דברים מעניינים אחרים.

מכל זה יצא, בסופו של דבר, הבילבול של אל־חליג'. העיתון הערבי לא יכול היה להתקשר עימי בטלפון ולאמת את הפר־טים. חבל ששני העיתונים הישראליים, שיכלו לעשות זאת, הסתפקו בהעתקת ה־דברים. ותמוה, עוד יותר שסקופ זה, ש־היכה גלים בעולם, לא הוזכר כלל בכל שאר כלי־התיקשורת בישראל.

שלומי שחק

כתבת השער הקידמי:

מי מטומטם?

לפני שפתח במילחמה, חשב אר־אל שרון כי יוכל להוביל את ה־אמריקאים באף. בעת מסתבר לו, כי כל מעשיו ומאמציו משרתים, בסופו של דבר, את ה־מטרות האמריקאיות. ראה גם כמדור במדי־נה. 11

כתבת השער האחורי:

סקנדאל ואנסה

השחקנית הבריטית ואנסה רד־גרייב הביאה לפסטיבל בסרטיליה סרט אנטי־ישראלי חריף, הסתב־כה שם עם שלושה אנשי קולנוע ישראלים ותקפה את כתבת העולם הזה. 41

אסד נגד ערפאת

הכל מוכן לקראת המאבק ה־מכריע בין חסידי הקו המתון של ערפאת ובין אנשי־הסירוב וסוריה. במי צריכה ישראל לתמוך? 6

„לא רוצה לשיר!"

האמהות הביאו את ילדיהן, החל בגיל 3, למיבחן־שירה לקראת פסטיבל ה־שירוניזין. מה התרחש מאחרי ה־קלעים. 68

צדק בלי חשבון

תסריט עתידני: השביתה בבתי־המישפט תמוטט את מערכת הצדק, אזרחים יפנו ל„חברות גבייה" פרטיות עד שיתגבש פיתרון — השופטים יקנו את בתי־המישפט. 50

אופנה למידות קטנות

במקום לחפש בחנויות לביגדי־ילדים, יכולות בעלות המידות הקטנות לפנות למעצבות־אופ־נה. 52

נשארים בבית

לא צריך לטרוח: אפ־שר להשאר בבית ד־קרוא על מיסעדה בבית־חרושת לקרח. למה יכולים לשמש ג'ינס ישי־נים ועוד במדור חדש. 62

ערביה פמיניסטית

אפנן עלי גרושה ערביה בת 26, היא פמיניסטית ופעילה בחוגים הלאומיים. בראיון חושפני להעולם הזה היא אומרת: „לא אחיה על חשבונו של גבר!" 72

לית דיין

רק אחד היה חסר באזכרה — המנוח משה דיין. צוות העו־לם הזה לא נערך, הוא מדווח על האירוע. 30

בד בבד

לצייר בבד — לגזור, לת־פור ולהדביק — זהו תח־ביבה של ברוריה שניי־דר, מעצבת אופנה במיק־צועה. היא הנציחה בשי־טתה המיד־חדת אחדות מהרוגמניות המפורסמות. 48

שלוש נשים וגבר

הזמרת עירית בולקא וה־טביות בבית־המישפט. 70

מדורים קבועים:

תשקיף 4
במרינה 5
אתה והשקר 10
אנשים 12
בידונים 14
מה הם אומרים — רפיק חלבי, אהרון פאפו, יוכבד איבצן, גדי כ"ץ, גבריאל מוקד, רותי בן־אברהם 16
קטעים 18
חשבון עזבר ושב 21
הורוסקופ — הגבול בין מאזניים ועקרב 22
מיכתבים 24
תשבצופן 28
עולם קטן — ארצות־הברית, יוון ופלסטין 33
אנשים בעולם — ביורן בורג והנסין אנדריו 35
לי־לה־לו — איפה יוסף? 45
רחל המרחלת 46
נמר של נייר — פטריק מודיאנו, א"ב יהושע, גדעון שילה, איטר הראל וז'אן בקון 54
זה היה העולם הזה שהיה 56
יומן אישי 59
מדריך שידורים — ישראל וירדן 60
שידור 61
קולנוע — סרג'י בונדארצ'וק 63
לילות ישראל — ואלרי וגאלינה פאנוב והסרט חמסין 64
ספורט — שאול קנז 67

תשקיף

הקלטות סודיות
של שרון

מקורבי אריק שרון טוענים ששר־הביטחון מחזיק ברשותו הקלטות חשובות של שיחות עם ראש־הממשלה, מנחם בגין. לא ברור אם הכוונה היא להקלטות הנוגעות לטבח בביירות או לתקופות אחרות בזמן המילחמה בלבנון.

איום־רבתי
על המגבית

בחוגי המימסד היהודי בארצות־הברית פרצה כמעט פאניקה, ברגי חקירה שבה החלו שילטונות־האוצר האמריקאיים נגד „המגבית היהודית המאוחדת".

מזה עשרות בשנים קיים החשש כי האמריקאים יבדקו מה קורה לכספים הנתרמים למגבית והמועברים לישראל, כביכול למטרות של צדקה. תרומות כאלה משוחררות ממס־ההכנסה האמריקאי. רבים מן הכספים משמשים בישראל צרכים שאין להם דבר עם מטרות פילנטרופיות, כגון מימון ההתנחלויות בשטחים הכבושים ופעולות פוליטיות וצבאיות אחרות.

פתיחת החקירה נועדה ?שמש כאיום־רבתי על ישראל, וזוהי אחת הסיבות להתקפלות המהירה של ממשלת־בגין בימים האחרונים כמשא־ומתן על עתיד לבנון.

מרוויחני שטחים
בכנסת

אחד העניינים שיעלו בקרוב לדיון בכנסת, יהיה הרווחים הישירים של אחדים מחברי הליכוד, כתוצאה מפעילות־שיא בהתנחלויות בשטחים.

יוני המערך בודקים איך משיגים ח״כי חרות, רוני מילוא ויואל כהן אורגד, פרוייקטים בגדה ואם קשורה הצלחתם העיסקית בכך שהם ח״כים.

חיל־האוויר הפציץ
טור ישראלי

השביעון הצרפתי „נובל אובסר־ בטור" פירסם כמה ידיעות חשובות על המילחמה.

אחד משלושה טורים שקיבלו בראשית המילחמה על הצבא הסורי, ב־ גיזרת הביקעה, נעצר ע״ידי חפורים בקרב־הגנה עקשני וכתוצאה מכך נעצרה התקדמות כוחה וצה״ל לא הצליח להשיג את יעדו העיקרי ב־ גיזרה זו: ניתוק כביש ביירות־דמשק. כתוצאה מכך נאלץ צה״ל לנתק את הכביש ליד ביירות ולכתר את העיר, בניגוד לרצונו.

מחריף הקרע בחרות

הקרע בתנועת החרות סביב שר־הביטחון מחריף. כאשר נאם השר בקריית־מלאכי, באו תומכי השר באשדוד לסגן ראש־ העירייה, יוסף („ז׳ז׳ו") אביטן, וביקשו שיארגן הסעה לעיר השכנה. אביטן, מאנשי עזר וייצמן, דחה על הסף את הפנייה ואמר: „שרון איננו שר."

על רקע זה החליט ח״כ חרות, דויד מגן, ראש עיריית קריית־גת, לצאת בפומבי למען שרון, כדי למנוע רושם שהספרדים של חרות אינם תומכים בשרון.

פגישת
אבורי־ערפאת
אינה עבירה

ביום שלישי ה־19 באוקטובר, סמוך לשגירת גיזון העולם הזה, מסר היועץ המשפטי לממשלה, הפרופסור יצחק זמיר, את ההודעה הבאה:

בעיקבות פגישת אורי אבנרי עם יאסר ערפאת בבירות, בתאריך ה־ 2.6.82, החליט ממלא־מקום היועץ המשפטי לממשלה על עריכת חקירה משטרתית, לבירור העובדות הקשו־ רות בפגישה זו.

בתאריך ה־4.9.82 העבירה אלי ה־ מישטרה את תיק־החקירה בעניין.

על יסוד מימצאי החקירה הגעתי למסקנה, כי נסיבות המיקרה אין מקום להגיש נגד אבנרי אישום פלילי בקשר לפגישה האמורה.

שמיר יגיע
לישיבה מחו״ל

שר־החוץ, יצחק שמיר, יגיע משליחותו בחו״ל היישר לישיבת מרכז־חרות, שתתכנס ב־28 באוקטובר.

על רקע הידיעות שוועידת חרות תידחה שוב, ועל רקע הדו־קרב המילולי בין המחנות השונים, רואים פעילי התנועה חשיבות רבה לזמה שיתרחש בישיבה זו.

דולצ׳ין החוצה?

יתכן מאוד, שאריה דולצין יאבד את כיסאו ביושב־ראש הנהלת הסוכנות היהודית.

לדולצין הובטחה תמיכה נרחבת במיפלגה הליברלית, כאשר יתמודד על התפקיד מול אברהם כ״ץ. אך הסמוכה אומרת, שרבים מהעסקנים שהבטיחו לדולצין את קולם, יתמכו בבחירות החשאיות בכ״ץ.

עיתונאי ועורכי־דין -
בין מחזיקי הכסף
בשוויץ

עיתונאי ישראלי, העובד כבתב של עיתון זר בארץ, וכמה עורכי־דין, מחזיקים בחשבונות בנק בשווייץ. שמם מופיע ברשימה הסודית, שהציגה המישטרה לשופט שרן במעצר הישראלי שהעביר כספים לשווייץ.

עורכי־דין שונים ניסו להתעניין אם ניתן לראות את המיסמך בכספת בית־המישפט, כביכול מטעם לקוחות שלהם. למעשה, הם ניסו לבדוק — ללא הצלחה — אם שמם מופיע שם.

מטות בחירות בליכוד

מרכיבי הליכוד הקימו מטות בחירות, שהתחילו לפעול באופן שוטף, כדי להיות מוכנים להתמודדות, אם הליכוד יצליח להקדים את הבחירות.

ועדת הביקורת תכריע
בעניין הפיטורים

ועדת־הביקורת המרכזית של ההסתדרות עומדת להכריע ביום שני הקרוב בעניין עיטודיו של עובד המיפעל ההסתדרותי „חמת", אסף אדיב, בתחילת המילחמה.

הנהלת המיפעל טענה, שפיטוריו היו על רקע מישמעתי, ללא כל קשר לעמדותיו הפוליטיות הידועות. אך באמצעי־התיקשורת נעשה שימוש בעובדה שאסף הוא אחיו של אהוד („אודי") אדיב, המרצה עונש מאסר על עבירה ביטחונית. מועצת־פועלי־חולון קראה למיפעל להחזיר את אדיב לעבודתו. חמת עירערה, והחלטת ועדת־הביקורת תהווה אבן־בוחן לשאלה, אם ניתן לפטר עובדים בשל דיעות פוליטיות.

המאבק על לישכת
עורכי־הדין

הבחירות ללישכת עורכי־הדין, שייערכו בפברואר הבא, ישמשו מיבחן ראשון לליכוד, לבדוק מה כוחו בציבור.

נציג הצעירים, חד״ר אמנון גורדנברג, המזוהה עם הליברלים, יפרוש כנראה מתפקידו כנשיא הלישכה, שכה חברים עשרת אלפים עורכי־הדין.

כך גברו סיכוייו של אישי־המערך, הפרופסור דויד ליבאי, לזכות בתפקיד. הליכוד רוצה להחליף את ממלא־מקום ראש־הלישכה הנוכחי, מנחם ברגר, שהוא אישי־חרות, בדמות ציבורית יותר — יצחק מוריץ, אישי־הליברלים. לטענת הליברלים, הם ויתרו לחרות בסניף תל־אביב הגדול, שבו יריץ שוב עורך־הדין יונתן זפרן, אישי־חרות.

הליכוד לא יציב את מועמדותו של עורך־הדין שלמה תוסיה־כהן, וישמור אותו למאבק על ראשות עיריית ירושלים.

פסטיבל ללא כסף

פסטיבל ישראל, שהסתיים לפני כחודש, עדיין לא שילם לחלק מהאמנים והמפיקים שעבדו עבורו. לא ברור כיצד יכוסו הפסדי הפסטיבל.

מחלה ושמה
„צנחנות"

עיתונאים צרפתיים מתקוצצים ש־ הצנחנים הצרפתיים בביירות נדבקו ע״ידי הצנחנים הישראליים במחלה מיסתורית ששמה צנחנת.

הצנחנים הצרפתיים סירבו למלא פקודה של ממשלתם לשתף פעולה עם הפלאנגות והצבא הלבנוני בפעולות של חיפושים ומעצרים של פלסטינים.

מכיוון שעד כה היו הצנחנים הצר־ פתיים ידועים תמיד כאנשי הימין הקיצוני, תמהים אם לא נדבקו על־ ידי הצנחנים הישראליים, חברי „החטיבה שלא גוייסה".

רבני ההתנחלויות
לחרות

כנס גדול של רבני ההתנחלויות, שעד לאחרונה היו מזוהים עם המפד״ל, ייערך בקרוב, ביוזמת החטיבה הדתית של חרות — „אחדות ישראל".

קוטלר לשבועון
הליכוד

לעיתונאי מעריב יאיר קוטלר הוצע לערוך את שבועון הליכוד. בין השאר נאמר לו, שהוא יכול להביא לשבועון כל מי שימצא לנכון.

במעריב מקווים, שהפעם יפעיל קוטלר את איומיו, ויסתלק.

ארבעת העורכים הנוכחיים, רוני מילוא, דויד קרסיק, משה יהלום ומאיר עוזיאל, יעזבו את השבועון הכושל. מילוא כבר הודיע שהוא ייכנס לעיסקי מו״לות עם המו״ל יהודה שיף, ועוזיאל יחזור למעריב.

ברוך זה יאבד שר־החוץ, יצחק שמיר, את מוקד כוחו, משום שעד עתה ייצג העיתון את עמדותיו.

במדינה

העם

פרס, הבוגד הארור

אם כך נוהגים אנשי הליכוד כאשר הם עדיין בשילטון, מה יעשו אם יודחו?

ברחובות תל־אביב הופיעו לפתע סיסמות גדולות ושחורות: „פרס — בוגד" ואף: „פרס הבוגד הארור, לכלא!"

עד כה צויירו סיסמות ברוח זו על הקירות רק בידי קבוצות־שוליים, כמו זו של „הרב" מאיר כהנא, ונגד אנשים שהיו מזוהים עם קו־שלום רדיקלי.

החידוש הפעם הוא בכך שהסיסמות צויירו, כנראה, בידי אנשי־הליכוד, ושהן מכוונות נגד מנהיג האופוזיציה, העומד בראש הסיעה הגדולה ביותר בכנסת (ראה יומן אישי).

סענתם של אנשי־הליכוד: זהי תגובה על קריאות שנשמעו בהפגנות, בנוסח „בגין — רוצח."

אך היה זה תירוץ בלבד. הסבר סביר יותר הוא כי בצמרת הליכוד נשמעו הערות בנוסח: „מדוע יהודי חכם כזה יכול לעלות לגדולה בגולה, אך לא בישראל?"

חלב או יין? ואכן, אילו היה מנדס־פראנס עולה לישראל, ספק אם היה מגיע למשהו. הוא היה חכם מדי, ספרדי מדי, שוחר־שלום מדי, הומאני מדי, מכדי להצליח בקארייריה פוליטית במיפלגה ישראלית.

תחת זאת הלך אחרי שארל דה־גול במילחמת־העולם, ונמנה עם יועציו הקרובים. אחרי שהמדיניות הצרפתית הגיעה לעברי פי־פחת בהודו־סין, והצבא הצרפתי הפסיד במילחמה שם, הגיע לשילטון ב־פאריס וכונן את השלום הוויאט־נאמי הראשון. הוא גם הוציא את צרפת בשלום מהוניסיה. אך לפני שהצליח לבצע את אותה המשימה באלג׳יריה — דבר שהיה מציל את חייהם של יותר ממיליון חיי־אדם, שניספו במילחמה נוראה שם — הודח מהשילטון.

בין הגורמים שהביאו להפלתו: הוא יצץ לצרפתים לחדול מלשתות יין, ולשתות תחתיו חלב. הדבר הסעיר את המוני הצרפתים אף יותר מקריאותיו לנסיגה מהארצות הכבושות.

כאשר הודח מהשילטון, באו ב־פשט החשש שמא יצליח המערך בקרוב, אחרי פירסום המסקנות של ועדת־החקירה הממלכתית בעניין סבח ביירות, להרכיב קואליציה חדשה ולהדיח את הליכוד מהשילטון. חשש זה הביא מייד להקצנה כללית של ההתבטאויות.

בצמרת המערך הדליקו סיסמות אלה אור אדום. אם הליכוד מתבטא בצורה קיצונית זו כאשר אך התעורר חשש שהוא עלול להפסיד את השילטון — איך ינהגו המוני מעריציו של מנחם בגין אם אכן יתגשם חשש זה? האם יעביר הליכוד בשקט את השילטון לידי המערך, כפי שהמערך העביר בשעתו את השילטון לידי הליכוד? או שמא תזדעזע הארץ בהפגנות המוניות ובמעשי־אלימות, שלעומתם יחווירו כל מעשי האלימות, נגד פרס ואחרים, שהיו בעבר?

איש חכם הוא

הוא היה יהודי, ראש־ממשלה וספרדי — דבר שלא היה אפשרי בישראל.

סייר מנדס־פראנס הצליח לאחד שלוש תכונות, ששום אדם בישראל לא הצליח עד כה לאחדן: הוא היה יהודי, הוא היה ראש־ממשלה והוא היה ספרדי.

נוסף על כך היה איש חכם. מדינאי ומרחיק־ראות ואדם הומאני בכל השקפותיו ומעשיו — וגם אלה הן שלוש תכונות שלא התאחדו עדיין בנפשו של ראש־ממשלה ישראלי.

לא פעם, מול פני תופעה זו, מקומו אפסים מסוגם של הסוציאליסט מולה, שמיהר לכרות ברית חשאית עם דויד בן־גוריון ושימעון פרס, וליווים את מילחמת־סיני של 1956, שהיתה שואה לצרפת ולישראל פרט לבן־גוריון. אין זה פלא שאנשים כמו בן־גוריון ופרס לא אהבו את מנדס־פראנס החכם, כשם שלא אהבו את יידיו, נחום גולדמן. הם אהבו אותו עוד פחות כאשר החל מטיף להידברות בין ישראל ו־אש״ף, ולהקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל, כדרך יחידה לשלום.

ברוח זו עזר מנדס־פראנס לא פעם למגעים בין אנשי המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני ואש״ף, וכמה פגישות אף נערכו בביתו*.

עם השנים היה מוכן לנקוט יוזמות פומביות.

לשיא הגיע ביולי 1982, בעיצומה של מילחמת־הלבנון, כאשר פירסם יחד עם גולדמן ופיליפ קלוצניק, ממנהיגי יהדות אמריקה, קריאה נרגשת בזכות הכרה הדדית ישראלית־פלסטינית. יאסר ערפאת בירך על יוזמה זו פומבית (ראה עמודים 7—6), ואילו ממשלת־יש־ראל התעלמה ממנה.

זה היה לפני שלושה חודשים. ה־שבוע, בגיל 75, נפטר פייר מנדס־פראנס — אולי היהודי הגדול ה־אחרון בדור הזה**.

סיסמה ברחוב דיזנגוף בת״אביב
אות לבאות?

מדיניות

שגיר מתקפל

כזו אחרי זו מתקפלות כל העמדות של ממשלת בגין בלבנון.

„כל עם חייב בכיבוד הוגן של דעת־הקהל העולמית." קבע תומאס ג׳פרסון. הוא לא התכוון רק לציוני מוסרי, אלא גם לשיקולים מעש־

מנדס־פראנס עם גיסקאר
אילו עלה לישראל...

* אולם בניגוד לשמועות ש־פשטו לא יזם מנדס־פראנס פגישות אלה ולא היה מעורב ביוזמות הראשונות.

** לפני חודש בחר בו העולם הזה 2350) כבאיש־היהדות של תשמ״ב.

הסוס נגמר?

יים. דעת־הקהל משפיעה על עמדת הממשלות.

מנחם בגין ואריאל שרון לא האמינו בכלל זה, כאשר יצאו למילחמת־הלבנון, וכאשר ביצעו בה מעשים כמו הפצצת ביירות המערבית, השמדת מחנות־הפליטים ו־הכנסת הפלאנגות למחנות צברה ושאתילא.

השבוע התגלו התוצאות של מעשים אלה — לא בצורה של תגובות מוסריות של יפי־נפש בעולם, אלא בצורה מוחשית מאוד ב־מישור המדיני.

כאשר הגיע שר־החוץ יצחק שמיר לארצות־הברית, כדי לנהל את הדיונים המעשיים על הפיתרון בלבנון, נוכח לדעת כי עומדת מולו ממשלה אמריקאית שונה מזו שהכיר בעבר. השינוי העצום בדעת־הקהל האמריקאית שיחרר את הבית הלבן מכבלים רבים, שכבלו בעבר את ידיו בעת המגעים עם ישראל. עמדת־המיקוח של ישראל ירדה פלאים, ואילו עמדת־המיקוח של רונלד רגן ואנשיו הרקיעה שחקים.

הפירות נרקבו. בשבועות האחרונים כבר התקפלו עמדות ישראל בזו אחר זו (ראה הנדון). צה״ל נאלץ להסתלק באופן בהול מביירות המערבית, אחרי שהרמטכ״ל נביא שהייה של שנים במקום. הוא רצה להחזיק לפחות בנמל־התעופה של ביירות — וגורש משם תוך שעות.

התנאי המוקדם לנסיגת צה״ל — חתימה על חוזה שלום לבנוני־ישראלי — כבר נשכח. אין עוד איש החולם על כך.

התנאי של גירוש כל אנשי אש״ף מלבנון, ל פ נ י הנסיגה של צה״ל, נעלם למעשה גם הוא. ברור כי תיתכן רק נסיגה בו־זמנית של צה״ל, הצבא הסורי וכוחות־אש״ף. השבוע היה נטוש הקרב על ה־שרידים האחרונים של „פירות הניצחון." בכל העניינים האלה הסתמנה התקפלות של ממשלת־בגין. בין השאר:

● הדרישה כי כוחות רב־סרן סעד חדאד יישארו על כנם, כחגורת־ביטחון של ישראל. ממשלת־ישראל כבר התקפלה מדרישה זו, והשבוע עמדה רק על סידור כלשהו שיאפשר לחדאד להחזיק מעמד כחלק מן הצבא הלבנוני בדרום. גם זה מוטל בספק, יתכן כי חדאד יצטרך להגר לישראל.

● ישראל־תבעה נוכחות צבאית בשטח זה, באמצעות תחנות־התרעה, כפי שהיו קיימים בשלב מסויים בסיני. הדבר מוטל בספק.

● כתנאי אחרון ממש, בשלב הסופי של ההתקפלות, דרשה ממשלת־ישראל את הזכות הרשמית לטוס מעל לדרום־לבנון, לצורכי תצפית. גם לכך מתנגד נשיא לבנון, אמין אל־ג׳מייל, שהגיע גם הוא השבוע לארצות־הברית.

בעיקבות כל מה שהתרחש בחודשים האחרונים, עלול מעמדה של ישראל בלבנון אחרי המילחמה להיות חלש יותר מכפי שהיה לפני המילחמה. מעולם לא נרקבו „פירות הניצחון" במהירות כה רבה.

הגליל

מיליון לירות במזומנים

האם נעניש הצעיר מפח׳נין על דיעותיו — או על כך שאחיו הוא עוזרו של ערפאת?

יתכן כי ג׳בראן שקור יכול להתגאות לפחות בהישג אחד: הוא מהווה תקדים.

לפני כמה ימים שוחרר שקור, בעל מיפעל קטן בכפר סח׳נין בגליל, בערבות עצומה: הוטל עליו להפקיד מיליון לירות במזומנים בקופת בית־המישפט.

אך השילטונות לא הסתפקו בכך. מייד עם שיחרורו זכה שקור בצרי־ריתוק, האוסר עליו לצאת מכפרו, בלילות הוטל עליו מעצר־בית, וביום עליו להירשם במישטרה.

כל זה נראה מופרז, לאור הפשע המיוחס לו. לדעת התביעה, אחראי שקור לכרוז, שעליו חתומים כמה אירגונים ערביים, ושבו הובעה אהדה לאש״ף. כרוז זה חולק בגליל בשיא מילחמת־הלבנון, כאשר הרגשות של כל הערבים הישראלים היו נסערים. איש אינו טוען כי ג׳בראן, שהוא נשוי ואב־שישה מעשה עויין כלשהו.

האח הבכור. אך יתכן כי היחס המיוחד לשקור נובע מסיבה שונה לגמרי: ג׳בראן הוא אחיו הצעיר של עמאד שקור, עוזרו הראשי של יאסר ערפאת והמומחה העיקרי שלו לענייני ישראל. עמאד שקור היה נוכח בפגישת ערפאת עם אורי אבנרי, שרית ישי וענת סרגוסטי בביירות, הוא מופיע תדיר לצידו של ערפאת בתצלומים.

העובדה כי עמאד שקור השמיע פומבית דברים בזכות שלום ישראלי־פלסטיני, ואף הופיע לצד ישראלים באסיפות פומביות באירופה, לא שינתה את יחס השילטונות לאחיו הצעיר — בייחוד אחרי שזה העניק לשרית ישי ראיין (העולם הזה 2344) שבו השמיע דיעות לאומיות תקיפות.

בתוככי אש"ף מתכוננים הכל למאבק המכריע בין שוחרי

הקו המתון וחזית־הסירוב - במי תומכת ישראל?

המאבק המכריע

הקרב הגדול בתוככי אש"ף החל. יתכן שזהו הקרב המכריע.

בצד האחד: הדרך של ערפאת. היא חותרת לפיתרון מדיני, שעיקרו הקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה, תוך שלום עם ישראל.

בצד השני: הדרך הסורית, השוללת הלכה פלסטינית עצמאית בדרך השלום.

הכל ידעו כי ההתנגשות בין שני הכוחות האלה היא בלתי־נמנעת. אך השאלה היתה: מתי?

נראה כי היא תתחולל בשבועות הקרובים. שדה־הקרב הצפוי: מוסכב המועצה הלאומית הפלסטינית־בדרך.

„ציר אחרי ציר" *
לאן מושכת סוריה?

חומים מול דמשק

התפוגת המחנות בתוך אש"ף הסתמנה בבירור כבר בביירות הנצורה, כאשר התכוננו כוחות־אש"ף לפנות את העיר ונאלצו לבחור את יעדיהם.

יאסר ערפאת, ועימו הרוב המכריע של ראשי פת"ח, בחרו בתוניס. התירוץ היה שתוניס היא עתה בירת הליגה הערבית. אך היו לה גם מעלות אחרות: נשיא תוניסיה, חביב אל־בורגיבה, היה חלוץ רעיון השלום הישראלי־פלסטיני, עוד ב־1965. תוניס עזרה כמה פעמים, מאחרי הקלעים, ליוזמות־שלום אש"פיות, ובעיקר לנסיונות ההתקרבות בין אש"ף וארצות־הברית, שעליהם ניצח עיצאם סרטאווי. ובעיקר: תוניס אינה דמשק.

במילחמת־הלבנון הוכח סופית כי פת"ח הוא הכוח המרכזי, וכימעט הבלעדי, באש"ף. הוא תפס מקום דומה לזה שתפס אירגון־ההגנה במערך היהודי בראשית מילחמת־תש"ח. לצידו, התגמדו כל הכוחות האחרים באש"ף.

כמה מראשי הכוחות האלה, שקיבלו את מנהיגותו של ערפאת בביירות, החליטו בכל זאת לעבור לדמשק. היו אלה ג'ורג' חבש, ראש החזית העממית; נאיף חוואתמה, ראש החזית הדמוקרטית; אחמד ג'בריל, ראש המיפקדה הכללית; ועוד.

גם כמה ממנהיגי פת"ח, כמו צאלח ח'לף („אבו איאד"), עברו לדמשק. זה היה בלתי־נמנע, מפני שחלק מכוחות אש"ף נמצאים בלבנון בשטח הנתון לשליטה סורית — הצפון והמיזרח, אך יתכן כי אבו איאד מנסה אף הוא להמר על הקלף הסורי.

ההכרעה בין דמשק ותוניס היתה הרבה יותר מהכרעה גיאוגרפית. היתה זאת מחלוקת עמוקה ביותר על קו התנועה הלאומית הפלסטינית, ועל השליטה בה.

ערפאת מול חוסיין

מחלוקת זו פרצה בימים האחרונים, בקשר לנושא המעורר רגשות עמוקים בקרב הפלסטינים: היחסים עם ירדן.

כל הפלסטינים שונאים את המלך חוסיין, „הבוגד של ספטמבר השחור". לפלסטינים, כמו ליהודים, יש זיכרון ארוך, והטבח לא נשכח.

אולם ראשי המחנה הפלסטיני, המאוחדים סביב ערפאת, יודעים כי אין הפלסטינים יכולים עתה להרשות לעצמם להי־

* על שני קובעי־הפלדה, דמויי־הצבים: אש"ף ומגן־דויד.

„הכרה הדדית" *
לאן מושכת ממשלת־ישראל?

הפלסטיני לצורכי המשא־ומתן. הוא רוצה להקים פדרציה שתבטיח את שליטת הצבא המישטרה של ירדן בגדה וברצועה, תוך הכרה פורמלית בילבד ביישות פלסטינית בשטחים אלה.

ירושלים הפכה סמל המחלוקת. לכל פלסטיני ברור כי ירושלים המיזרחית מוכרחה להיות בירת המדינה הפלסטינית. זהו כימעט עיקר מקודש. ואילו חוסיין רוצה כי עמאן תהיה בירת שני החבלים — הירדני והפלסטיני.

המשמעות ברורה: מדינה פלסטינית, שבירתה בירושלים, תהיה עצמאית — גם אם יהיה לה קשר פדרלי כלשהו עם ירדן. ואילו חבר פלסטיני שבירתו בעמאן לא יהיה אלא מחוז מינהלי של ירדן.

מאחורי מחלוקת זו מתחבאים פחדים הדדיים. הפלסטינים אינם מאמינים לחוסיין. וזוכרים היטב את הדיקטטורה המישטרתית והצבאית שהוא השליט בגדה עד 1967. חוסיין, מצידו, פוחד מפני מדינה פלסטינית עצמאית, כי זו תהווה מוקד־משיכה לפלסטינים, המהווים עתה את רוב נתיניו. תחת שפלסטין תהיה חבל של ירדן. עלולה ירדן להיות לחבל של פלסטין.

ערפאת ניסה להפריך חששות אלה. על רקע זה מסר למלך חוסיין כי אורי אבנרי סיפר לו, בעת ביקורו בביירות המערבית, שאריאל שרון מוכן לעזור לערפאת להפיל את שילטונו של חוסיין בירדן. ערפאת הרסיף שהוא דחה הצעה זו „בשאט־נפש" (ראה איגרת העורך, עמוד 3).

לבסוף הסכימו שני הצדדים שלא לסיים את הוויכוח, אלא לחדש אותו אחרי מושב המועצה הלאומית הפלסטינית. שייערך בעוד כחודש. למרות המחלוקת העקרונית, רמזו שני הצדדים שהם מעוניינים בהמשך הדו־שיח, ומוכנים לחפש פשרה.

מורה אדומה בדמשק

אולם עצם קיומו של דו־שיח זה הדליק נורה אדומה בדמשק.

אחרי תקופה קצרה של יחד־דבש ירדני־סורי, הפכו שתי מדינות אלה שוב יריבות. יש ליריבות זו שורשים רבים. בין השאר:

- ירדן תומכת בעיראק במילחמתה באיראן, ועיקר האספקה לעיראק עוברת דרך נמל עקבה. ואילו סוריה היא אויבתה המושבעת של עיראק, מפני שבשתי המדינות שולטים פלגים יריבים של אותה המיפלגה (מיפלגת־התחייה הערבית, אל־בעת').
- סוריה היתה פרו־סובייטית בעוד שירדן היא אחד מעמודי־התווך של המערך האמריקאי בעולם המערבי.

כנע לרגשות. הם מנהלים מדיניות מפוכחת. ההגיון אומר שבמצב הנוכחי כדאי לפלסטינים למצוא שפה משותפת עם חוסיין, כדי שזה ישמש מעין גשר בינם ובין האמריקאים ומיפלגת־העבודה הישראלית. אלה התחייבו, משום־מה, שלא לנהל משא־ומתן ישיר עם אש"ף, אך לתמוך בהחזרת השטחים הכבושים לערבים אם יקום קשר כלשהו בינם ובין ירדן.

ערפאת נסע לירדן כדי לברר אם ניתן למצוא פשרה בין ירדן ואש"ף, כמצופה, הסתבר כי הדבר קשה. כי זה מול זה עמדו שתי תפיסות:

- **ערפאת** מוכן להיעזר בירדן ולמסור לו שליחות מוגבלת, אך לא למנות את חוסיין כנציג העם הפלסטיני — תואר שנשלל ממנו בפירוש בוועידות־הפיסגה הערביות. ערפאת מוכן להסכים לקשר פורמאלי רופף בין ירדן והמדינה הפלסטינית שתקום בגדה וברצועה, אך בשום פנים לא לשליטה ירדנית בשטחים אלה.
- **חוסיין** רוצה להתמנות כנציג העם

* קאריקטורה של פלאנטי בלה מונד הצרפתי, על שתי המגילות, שאליהן מושכים ישראל ואש"ף, כתוב „הכרה הדדית".

● למרות האידיאולוגיה הכל־ערבית של הבעת' הסורי, ממשיכה לקונן במעמקי הנשמה הסורית האמונה שירדן, כמו לבנון ופלסטין, היא בעצם מחוז סורי, וכי שליטי עמאן, כמו ראשי לבנון ואש"ף, צריכים לשרת את האסטרטגיה הסורית.

המחלוקת בין ירדן ואש"ף, שהגיעה ל־שיא בספטמבר השחור של 1970, עזרה לסורים. חיסול מחלוקת זו נוגד בהחלט את האינטרס הסורי — יהיה הרקע כאשר יהיה. כאשר הרקע הוא חיזוק הכוחות ה־אנטי־סוריים באש"ף, בהנהגת יאסר ערפאת, התקרבות ירדנית־אש"פית היא ל־זרא בעיני דמשק.

לכן נקטה סוריה צעדים נמרצים כדי לסרפד את שיחות ערפאת בעמאן.

לא זו בלבד שסוריה שיכנעה את ראשי האירגונים הפלסטיניים, הנמצאים בדמשק, לפרסם גילוי־דעת נגד התקרבות לירדן, אלא שגם מנעה פיסית את נסיונו של ער־פאת לכנס בעמאן מושב מיוחד של המועד־הפועל של אש"ף, כדי לקבל החלטות על היחסים עם ירדן.

חברי הוועד־הפועל הנמצאים ב־דמשק הפכו — כמצופה — כני־ערובה של המדיניות הסורית.

עובדה מעניינת: הסורים התחימו על גילוי־הדעת את ראשי האירגונים הקטנים, אך לא את ראש אל־צעיקה, האירגון הפרו־סורי המובהק, הידוע כזרוע של ממשלת־סוריה.

לעומת זאת הגיע לעמאן האיש מס' 2 של פת"ח, אבו־ג'יהאד, שהוא תומך עיקבי בקו

חוות־מה
דו־קיום

של ערפאת. אבו־ג'יהאד, ראש הזרוע הצב־אית של פת"ח — הוא דוקא מאבות הקו המתון. הוא ניצל את ההזדמנות כדי להס־תלק מסוריה — ויש אומרים ששם חשש לחייו, אחרי הריגתו של אבו־אלייד, ה־רמטכ"ל של כוחות אש"ף, אדריכל ההגנה על ביירות המערבית, שנהרג באופן מיס־תורי בשטח הסורי בלבנון.

צעד אחרי צעד

חתמי גילוי־הדעת נגד ההתקרבות לירדן אינם, בהכרח, נגד קו של שלום. נכונה עימם, למשל, נאיף חותמה, ראש ה־חזית הדמוקרטית השמאלנית, שהשמיע ל־אחרונה הצהרה מרחיקת־לכת בזכות ה־שלום והדו־קיום עם ישראל. אולם גם חותמה, שגדל בירדן, מתנגד להתקרבות למלך חוסיין, שונא־נפשו.

הקרב המכריע לא ייערך, כנראה, על שאלה זו, שהיא טכסיסית ו־בישנית, אלא על השאלה המרכ־זית: האם להשמיע את ההכרזות החד־משמעיות לגבי היעדים ה־פלסטיניים, הדרושות עתה כדי לאפשר לאש"ף לפתוח בהידברות עם ארצות־הברית ועם כוחות ה־שלום בישראל?

במשך שנים דחה ערפאת את הקרב ה־מכריע בתוככי אש"ף, אף שגם הוא ידע — מן הסתם — שהוא בלתי־נמנע. הוא חי־פש הזדמנות היסטורית, שבה יהיו כל הנתו־נים לצידו.

בשנים האחרונות, עד למילחמת־הלבנון, התקדם ערפאת בצעדים זהירים מאוד לק־ראת יעד זה. מדינת־המיני של אש"ף כ־דרום־לבנון היתה נתונה, למעשה, לכיבוש סורי, ולא היה להנהגת אש"ף חופש־תימ־רון. הווטו הסורי מנע צעדים חד־משמעיים לקראת השלום.

לכן נאחז ערפאת לרוב בהכרזות סובייי־טיות, שסוריה לא יכלה להתנגד להם, כדי להביע את נכונותו להכיר בישראל. כך אישר אש"ף את ההצהרה האמריקאית־סובייטית של אוקטובר 1977, שדיברה על הזכויות הלגיטימיות של העם הפלסטיני ועל זכות כל המדינות במרחב להתקיים. הוא אישר פה־אחד את נאומו של ליאוניד ברז'נייב במארס 1981, שדיבר על מדינה פלסטינית ועל זכותה של מדינת־ישראל לשלום ולביטחון. אך לא היה די בהצה־רות אלה כדי לאפשר התקרבות פלס־טינית־אמריקאית וכדי לשכנע את דעת־הקהל בישראל.

כאשר תמך ערפאת בתוכנית־פאהד המ־קורית, הופעל לחץ סורי כביר על אש"ף, וההסכמה בוטלה.

מאחרי הקלעים הכין ערפאת אקט מדי־ני גדול, שנועד להמחיש את נכונות אש"ף להכרה הדדית עם ישראל. זאת היתה „יוז־מת סרטאווי", שנועדה ליצור סנסציה מ־דינית בינלאומית. שבוע לפני המועד הק־בוע פלש צה"ל ללבנון, ויש הסבורים כי טירפוד יוזמה זו היה אחד היעדים העיק־ריים של מנחם בגין ואריאל שרון, ואחד השיקולים העיקריים לעיתוי הפלישה.

באופן פאראדוכסלי, אירועי ה־מילחמה שיחררו את אש"ף מן השיעבוד הגופני והרוחני לסוריה. עוד בכיוריות הנצורה פיתח ערפאת שורה של יוזמות, שנועדו לסלול את הדרך למדיניות־שלום של אש"ף.

● ההיענות ליוזמת פייר מנדס־פראנס (שנסטר השבוע), פיליפ קלוצניק ונחום גולדמן (שנסטר גם הוא בינתיים), שקראו להכרה הדדית ישראל־אש"ף.

● הפגישה עם אורי אבנרי בביירות.

● החתימה על „מיסמך מק־קלוסקי," שבו קיבל ערפאת על עצמו את „כל החל־טות האו"ם הנוגעות לבעייה הפלסטינית."

● השיחה עם אמנון קפליוק.

● ההצהרה של ח'אלד אל־חסן באוזני אבנרי על נכונות אש"ף להפסיק את הפי־גועים האלימים.

חבלה ברומא

קו זה נמשך ביתר שאת כאשר יצא ערפאת מביירות. שורה שלמה של מע־שים והצהרות באו להכשיר את הקרקע ל־הכרעה. בין השאר:

● הופעת ערפאת בוועידת־הפיסגה ה־ערבית בפאס, שבה פעל כראש המחנה ה־מתון בעולם הערבי ודאג לקבלת החלטות המאפשרות הכרה בישראל.

● אי־דחיית תוכנית־רגן על־ידי אש"ף, והעולם הערבי כולו, בוועידת־פאס.

● הפגישה של ערפאת עם האפיפיור, שבה דיבר בזכות הכרה בישראל והפסקת הטרור.

● הצהרותיו החוזרות והנשנות של ערפאת ברומא, בדמשק ובעמאן, שבהן הביע את „תודת העם הפלסטיני לחיילים ולאזרחים של ישראל, שהתנגדו למילחמה ושהביעו סולידריות עם העם הפלסטיני."

● הצהרות מרחיקות־לכת של נאיף חותמה, סאדוק קאדומי (לשעבר מחסידי הקו הנוקשה) ואחרים בזכות דו־קיום עם ישראל.

● הופעה פומבית משותפת של עמאד שקור, עוזרו הראשי של ערפאת, עם אורי אבנרי באסיפה פומבית למען השלום ב־אמסטרדאם.

● הודעות הניגוד של נציג אש"ף ב־רומא, נימר חמאד, ושל ערפאת עצמו, אח־רי מעשה־הזוועה של קבוצת אבו־ניידאל בבית־הכנסת ברומא.

הפגישות של ערפאת עם חוסיין היו חול־יה נוספת בשרשרת זו.

כל המעשים האלה עוררו מורת־רוח גו־ברת בדמשק, שאינה רוצה כי העניין ה־פלסטיני יישמט מידיה. אמנם, גם סוריה זזה במהירות מעמדותיה הנוקשות. היא מתקרבת לארצות־הברית (ראה הנדון) ואף הכריזה פומבית על נכונותה להכיר ביש־ראל. אך אין היא מוכנה לסבול מדיניות עצמאית של אש"ף. על כן, מנוי וגמור עי־מה לחבל במעמדו של ערפאת, ואם אפ־שר, לחסלו ולהחליפו באדם הכפוף לחור־אות דמשק.

זהו הרקע לפעולות הרצחניות של חסן אל־בנא, המכונה „אבו־ניידאל," הפועל ל־חילופין בשליחות עיראק ובשליחות סוריה. פעולות־הטרור נגד יעדים יהודיים באירו־פה, וביניהם המיסעדה היהודית בפאריס ובית־הכנסת ברומא, והנסיונות להתנקש בחייהם של ראשי אש"ף, נועדו לחבל ב־הישגים המדיניים של אש"ף ולחסל את ראשיו.

בגין למען אבו־ניידאל

על פי כל הסימנים מתכונן ערפאת הפעם להשיג הכרעה ברורה.

יהיה זה המאבק המכריע על דמותו של אש"ף, פעולתו והרכב הנהגתו.

הדבר מעורר שאלה גדולה בישראל:

כל פעולה וכל הצהרה של ישראל מש־פיעות במישרין או בעקיפין על המאבק ב־תוך אש"ף, כשם שכל פעולה או הצהרה של אש"ף משפיעות על הנעשה בישראל.

הצהרות ישראליות האומרות כי ישראל לא תכיר לעולם באש"ף, גם אם יהבק בקו של שלום, וכי לא תסכים לעולם להקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה, גם ב־מיסגרת של שלום גמור וסופי, מחזקות כמובן את הקיצוניים ב־אש"ף, ועוזרות להם לטעון כי אנשי הקו המתון באש"ף הם אנשים נאיביים, שאינם מבינים את כוו־נות־הזדון של ישראל.

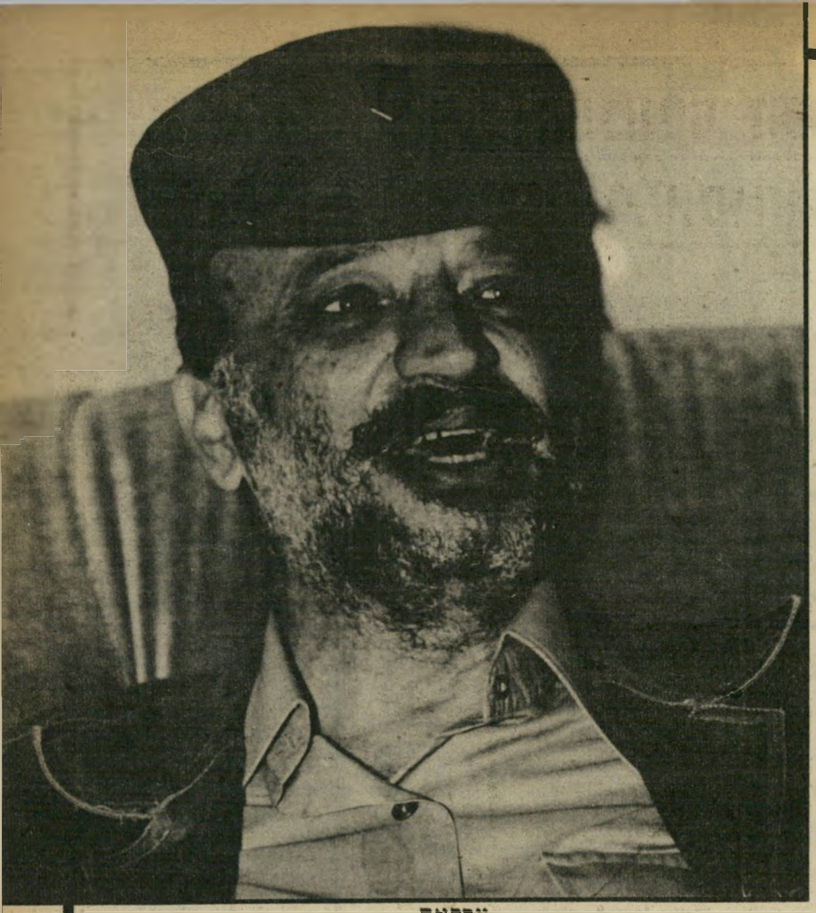
לעומת זאת, כל פעולה המוכיחה כי מח־נה־השלום של ישראל הולך וגובר, וכי הוא עשוי מחר לכוון את המדיניות הישראלית, מחזקת את הקו המתון באש"ף.

הפגנות־השלום שערכו בישראל במהלך המילחמה עשו רושם כביר על המוני העם הפלסטיני, וחיזקו באופן מכריע את ראשי הקו ה־מתון באירגון. ערפאת עצמו מס־תמך כימעט בלי הרף על הפגנות אלה, בכוחו להגן על הקו שלו.

השאלה היא: מהו האינטרס הישראלי? **לראשי הליכוד יש על כך תשובה ברורה: כדאי לחזק דווקא את הקו הקיצוני באש"ף.**

תדמית של אש"ף טרוריסטי ורצחני מח־זקת את הטיעון של ממשלת בגין, שמוכ־רחים לספח את הגדה הרצועה לישראל, מכיוון ש„אין עם מי לדבר," שהשלום אי־נו אפשרי, ושעל ישראל להתגונן מפני הרוצחים.

רוב העיתונות הישראלית משתפת פעו־לה עם קו זה. ההתקפות הסוריות על ער־פאת השבוע תוארו על־ידי כלי־התיקשורת בארץ בהנאה רבה. יוזמותיו של ערפאת ואנשיו אינן זוכות בארץ בשום סיקור, או בסיקור מיוצרי ולגלגני.

ערפאת
„תודה לחיילים ולאזרחים של ישראל..."

חמור יותר: הפעולות של איר־גון אבו־ניידאל, המכוונות נגד אש"ף וערפאת, מתוארות כהודעות רישמיות בישראל, וגם בכירי־ה־תיקשורת כפעולות מטעם אש"ף. לכל היותר מדובר סתימת עין „מחבלים פלסטיניים", כך שהקורא התמים מתרשם כי המדובר ב־אש"ף, „אירגון המרצחים".

אחריות ישראלית

אם קו זה תואם באמת את האינטרס האמיתי של ישראל?

יש עכשיו הזדמנות היסטורית, אולי יחי־דה במינה, לחולל שינוי־ערכים יסודי בקרב העם הפלסטיני. אחרי ארבעה דורות של מילחמה, יש סיכוי לעלות על דרך של הת־פייסות אמיתית לא רק על פני השטח, אלא במעמקי התודעה של שני העמים.

משום כך יהיה זה פשע הים־טורי, אם לא תעשה ישראל כל־דבר אפשרי כדי לעודד ולחזק את הכיוחות המתונים באש"ף, ולאפשר להם להתגבר על אויבי השלום, שהם גם אויבי הקיום הישראלי.

על רקע זה, אפשר רק להצטער על מעשיהם ודיבריהם של כמה מראשי מחנה־השלום הישראלי, התוקפים בכל הזדמנות ובלי אבחנה את אש"ף, מתוך חשבון טכ־סיסי. נדמה להם כי ההתקפות על אש"ף מאזנות, באוזני מאזיניהם הישראליים, את הצהרותיהם בזכות השלום והחזרת השט־חים הכבושים. **ההתקפות על אש"ף הן „פו־פולאריות," ובאות לחזק את התדמית ה־„פטריוטית" של הדוברים, בבואם להטיף לקו של שלום, שאינו „פופולרי."**

זהו חשבון קוקוס ומוטעה, והוא מחטיא את מטרתו.

כל דיבור על שלום הוא חסר־ערך, אם אינו מצביע על דרך מוחשית ואמינה ל־שלום. הדרך היחידה היא הידברות בין ישראל והנהגת העם הפלסטיני.

כל מעשה העוזר כיום להנהגה הפלס־טינית לנצח במאבק הפנימי ולהגיע לקבי־עת עמדה חד־משמעית בזכות השלום, הדו־קיום וההכרה ההדדית, תוך התגברות על פיקפוקים פנימיים ומישקעי העבר, משרת את האינטרס הלאומי הבסיסי וארוך־הטווח של מדינת־ישראל. כל מעשה הפוך מחבל בישראל.

הדבר מטיל אחריות כבדה על כל אדם בישראל המודע לאינטרס הלאומי הבסיסי של ישראל: השי־גת השלום.

שטחים מוחזקים

בין קרית־ארבע וחברון

השבוע הוכח שגוש־אמונים הוא גם כוח צבאי.

לכאורה, לא היה כל קשר בין שני האירועים שהתרחשו באותו שבוע. למעשה, היה ועוד איך. האירוע הראשון היה מעצרם ו־שיחרורם המפתיע של ארבעה מ־תושבי קריית־ארבע, כדי לבדוק הקשר בינם ובין ההתנקשות בכרים חלף ובבסאם אל־שכעה. ראשי עיריות רמאללה ונאבלוס, לפני כ־שנתיים וארבעה חודשים. האירוע השני היה הגשת כיתבי־אישום נגד מיספר קצינים ששרתו בנפת חברון, בעיקבות חקירה של הפרק־ליט הצבאי הראשי, על סמך חו־מר שהועבר אליו על־ידי שישה קצינים מבכירי אנשי שלום עכשיו.

כשמגלים את הקשר בין שני האירועים מתברר, שההתנחלויות בשטחים הכבושים הפכו לכוח צב־אי מוגבל, אך בעל משמעות, ש־אליו מצטרפים חיילי צה"ל בעלי אוריינטציה ימנית, המשרתים ב־שטחים.

קצה־הקרחון. הארבעה, ש־נעצרו בחשד של החזקת חומרי־חבלה, מוכרים היטב לתושבי ה־קריה.

מעצרם של הארבעה העברתם החפוזה לתחנת־משטרה אחרת, ה־חיפושים בביתם מעידים שהרמזים שפורסמו הם רק קצה־הקרחון.

בגדה המערבית פזורים עשרות התנחלויות, מישובים זעירים ועד עיירות. יושבים שם כיום לפחות 30 אלף איש, ויש האומרים הרבה יותר. תושבי־המקום בגיל צבא מוצאים מיחידותיהם הרגילות, ומועברים ליחידות ההגנה המרחבית. הם רא־שאים להחזיק בביתם את נישקם האישי, והם יכולים להתארגן למשר־מות צבאיות מקומיות, כמו תפיסת צמתים או חיפוש בבתים.

ההתנחלויות, הנשמרות על־ידי המתנחלים וחיילי צה"ל הן מחנות צבאיים לכל דבר: הן מגודרות היטב, יש בהן נשק רב. מערכת קשר משוכללת בין ההתנחלויות השונות והמוטיבציה גבוהה של התושבים הוספה את ההתנחלויות למיבצרים דרוכים.

למנוע סדר חדש. הצבא ה־פרטי של גוש־אמונים בשטחים ה־כבושים היא עובדה. הוא פועל באופן חוקי, זוכה בהכרת הצמרת הצבאית והאזרחית, ועד השבוע שעבר אפילו המישטרה לא העזה לגעת בו.

אם כן, מה קרה דווקא עתה? לכאורה, זהו הזמן הכי פחות מת־אים לפעולה של השילטונות: תנו־עת ההתחיה, שבה חבר מנהיג ה־גוש, חנן פורת, היא חברה בממ־שלה.

אם אכן היה בידי המישטרה מי־דע, והוא לא נתגלה במיקרה ב־שבועות האחרונים, מדוע נעשה בו שימוש דווקא עתה?

● **האפשרות הראשונה היא, ש־**הסתלקותו מלאו של ראש המינהל האז־רחי, מנחם מילסון, זירזה את ה־חקירה, שהתנהלה מזה זמן רב.

● **אפשרות שלישית היא, שב־**מיסגרת מאבקי כוחות־במערכת ה־ביטחון, יש מי שמנסה להחליש את העורף האלקטוראלי והאידיאולוגי של שר־הביטחון, אריאל שרון.

● **אפשרות רביעית, שיש לה** „חסידים" בגדה: המעצרים נועדו להרתיע מפני התארגנות של גור־מים שונים מקרב המתנחלים. בק־בוצת צבאיות חצי־מחתרתיות, ל־פעולות שונות בגדה. כבר זמן רב ראים בגוש־אמונים את התקופה שאחרי מילחמת הלבנון כזמן מת־אים לעריכת סדר חדש גם בש־טחים הכבושים, הן כדי לגרום לעויבת רבים והן כדי למנוע את סכנת מימוש האוטונומיה.

אם האפשרות הרביעית היא הנ־כונה, יתכן מאוד שהתערבות גור־מים פוליטים תמנע את המשך הח־קירה, שקצותיה מתחילים להיות מאוד ברורים.

היו בלתי־מחוק. ממש באותו שבוע שהתפרסמה הודעת דובר צה"ל על חקירת הפרקליט הצבאי הרא־שי את תלונות קציני־המילואים, ב־10 במאי שעבר קיימו שישה קציני צה"ל, ביניהם שני מג"דים, מסיבת־עיתונאים יוצאת־דופן. ה־שישה סיפרו, שהם עומדים להגיש לפרקליט הצבאי הראשי חומר ש־בידיהם — שאת מרביתו הם סירבו לגלות — כדי שהאשמים יועמדו לדין.

סגן־אלוף בני ברבש סיפר על עניינה קיבוצית: כאשר זורקים אבנים על אוטובוס, יורדים ממנו החיילים, עוצרים אוטובוס ערבי מיקרי ומכריחים את נוסעיו לנקות את הכביש.

סרן גדי בונדי סיפר על קצין „הכריח תושבים לשיר את „ה־תיקוה", ועל קצין אחר, שביום הזיכרון לשואה רשם על זרועו־תיהם של ערבים, בדיו בלתי־מחיק, את מיספרי־ההוות שלהם.

מסיבת־העיתונאים היתה שיאה של פעילות ציבורית, שבאה להת־ריע נגד השימוש הנרחב בנשק חם, בעת פיזור הפגנות בגדה. ב־תוך פחות משלושה חודשים נהר־גו עשרות פלסטינים ויותר מ־200 נפצעו.

אחרי מסיבת־העיתונאים הגיב מישרד־הביטחון, שהאשמות שהו־עלו על־ידי הקצינים הן חסרות־שחר, ושכל מטרתן אינה אלא ל־לבות יצרים ולעשות הון פוליטי על גבם של חיילי צה"ל ושל ה־אוכלוסיה בשטחים.

אחרי בדיקה של מישטרה־צב־אית־חוקרת החליט הפרקליט הצ־באי הראשי להמליץ על העברתם של שני קצינים בכירים בנפת חב־רון, וכן הורה על הגשת כיתבי־אישום לבית־הדין הצבאי המחוזי נגד קצין בדרגת רב־סרן, שלושה חוגרים בדרגת רס"ר וארבעה חיי־לים נוספים. עיקר העבירות של ההיילים הן תקיפה בנסיבות מח־מירות, שימוש בלתי־חוקי בנשק, התרשלות במילוי־תפקיד, פגיעה במישמעת ובסדר־הטוב של הצבא והתנהגות שאינה הולמת חייל.

שני האירועים מסעירים את תו־שבי הגדה ה־יהודים, אך אין לראות בהם עידן חדש.

נאשם משראווי חשוד כחיץ

כמה משראווי היה המודיע המישטרתי החשוף ביותר. הוא טרח להצהיר על כך בכל הזדמנות ולמסור מידע על עצמו לכל עתו־נאי. אם אחת המעלות העיקריות של כל מודיע מישטרתי היא חט־איותו, לא נזקק משראווי למעלה זו

לעיתים־קרובות גם היה נדמה, כי יותר משמעוניינת המישטרה ב־שירותיו של משראווי, מעוניין הוא במתן שירותים למישטרה. מה משך את הערבי יליד יפו להקדיש את כל חייו למארבים לסוחרי־סמים, לטמינת מלכודות לעבריינים ביפו ולביקורים תכופים בתחנות־המיש־טרה?

המניע הנראה לעין, שאותו טרח משראווי להדגיש, היה רצונו העז והכנה להפוך לשוטר ולעמוד ל־רשות הצדק. אך כיוון שבעברו היו טמונות כמה וכמה הרשעות פליליות על תקיפות, קטטות במ־קומות ציבוריים ויזוד, לא יכול היה להתקבל למישטרה כשוטר מן השורה, ולכן נאלץ לעשות זאת בדרך הקשה של מודיע מישטרתי.

כאשר נעצר בימים אלה באש־מת נסיון לרצח של עבד־אללה ג'בלי, החל להתברר מניע שונה לגמרי למעשיו של המודיע נמוך־הקומה. ב־10 בספטמבר השנה חזר ג'בלי, עבריין יפואי הידוע כ־סוחר־סמים, לביתו. הוא לווה על־ידי שני חבריו, חסן כחיל ואחמט שוראפי, שניהם ידועים כמעורבים במיסחר הסמים ביפו. כאשר הגיעו השלושה לפתח־ביתו של ג'בלי, תקף אותם לפתע אלמוני רעול־פנים, וירה לעבר ג'בלי. הכדור לא פגע באיש, אלא נתקע במשקוף הדלת. ג'בלי ניסה לתפוס את התו־קף האלמוני ולהוציא מידו את ה־גירסה שהועלתה במישטרה מס־ביב־ה סוף־סוף את התעלומה של המ־דיע־המישטרתי ומרצו הבלתי־נדלה לתפיסת סוחרי־סמים. לפי חשד של המישטרה היה משראווי עצמו סוחר־סמים, שניהל עסקים נרחבים ביפו. לשם כך לא היה טוב ממסווה של מודיע מישטרתי. הוא שלט על שוק הסמים ביד חזקה, טירפד כל עיסקה של מת־חרים והסגירם למישטרה. תפס את בצבורי הסמים שלהם ומסרם ל־מישטרה. וכך, במכה אחת, הרס נכנסו לשנות מאסר ארוכות. אחרי שנתפסטו בכף על־ידי משראווי, ש־העיד נגדם גם בבתי־המישפט. לא אחת ניסו להתנכל לו ולמישפחתו, באחת הפעמים נכווה למוות אחיו הצעיר, שישן במיטתו ליד החלון, במקום בו נהג לישון המודיע. אלמונים שפכו עליו חומר דליק בטעות.

לפני חודשים אחדים נזרק על משראווי רימון, כאשר ניסה להי־כנס למכוניתו ביפו. אך הוא ני־צל גם הפעם.

האחרון עבד כמודיע וגם אחרי מעצרו הביא מפקח ליבליך ממי־שטרת יפו סכום של 1000 שקל לאשתו, תשלום עבור אחד ממיב־צעיו האחרונים.

בינתיים איתרה המישטרה את חסן כחיל בגרמניה, לשם נמלט מיד אחרי הירייות. הוא שוחח ב־טלפון עם אנשי מישטרה, שהב־טיחו לו כי אם יחזור לארץ ויבוא להעיד, לא יעצר. אולם מייד עם שובו נעצר גם הוא. נראה כי יש חשד שהוא קשר קשר עם מש־

שכר המודיע

אקדח, אולם אז ראה שבידו השניה מחזיק התוקף רימון־יד בלתי־נצור.

ג'בלי טוען, כי משך את המסיכה ונילה כי תוקפו הוא משראווי. וכי אז זרק המודיע מידו השניה את הרימון אחורה, ווה התפוצץ במרחק קטן מהחבורה ופצע קלות את כולם.

החסינות נשרו

כי חיץ ישוראפי ברחו מהמקום, ואילו ג'בלי הזעיק את המישט־רה וזו עצרה את משראווי. למודיע היה, כרגיל, הסבר טוב למעשיו. הוא טען כי היה במעקב אחרי עיסקת־סמים, וכי הכין מארב לש־לושה, לפי בקשתו של חיים בולי־קין, קצין־מישטרה מהמדור המר־כזי. בולקין הכחיש את הדבר, וכך נשרה לפתע החסינות ממשראווי. נותרה השאלה מדוע תקף המודיע באקדח וברימון את שלושת סוחרי־הסמים?

אחד הדברים שסיקרנו את הכל היו מקורות־ההכנסה של משראווי. הוא טען תמיד כי הוא מקופח, וכי המישטרה משלמת לו סיפין־טיפין וללא כל פרופורציה לזמן ולמאמץ שהוא משקיע בעבודתו. אולם תמיד היה לבוש היטב, נהג במכוניות חדשות ופירנס את אשתו וילדיו בכבוד.

הגבול הדק

כ אשר הוגש השבוע כתב־אי־שום נגד משראווי על נסיון ל־רצח, הבחיש מפקח משה קנדל כי משראווי הוא מודיע מישטרתי. ה־שופט שמואל קוראנו כעס על הצ־הרה זו ואמר כי כל ילד במדינה יודע שמשראווי הוא זה שפיענח את פרשת המפוצצים מיפו, וכי הוא מודיע מישטרתי שנים רבות. אך המודיע נעצר על־ידי השופט אורי שטרוזמן עד תום ההליכים. סניי־גוריו של משראווי, מאיר זיו ו־ארי קדרי, טוענים כי עד הרגע ראווי להביא את ג'בלי למארב שבו אמור היה ליהרג.

חסן כחיל הוא דמות מרשימה של עבריין קשוח ורוצח מוצהר. בעת מישפט המפוצצים מיפו, העיד נגד חבריו, וסיפר על עצמו כיצד השתתף בפרשיות מילוכלך מכו־ניות ונסיונות לרצוח אנשים שו־נים. הוא גם הצהיר בגאווה כי הוא סוחר סמים וכי אחיו חאג', שנורצח, היה סוחר סמים גדול.

בדרך־כלל מודיעים מישטרתיים באים מהעולם התחתון, והם מצי־עים את שירותיהם למישטרה תמו־רת הסינות עבור עבירות שונות שהם מבצעים בעצמם. המישטרה מודעת לכך ומשתפת איתם פעולה עד גבול מסוים. כאשר עוברים המודיעים את הגבול הדק הזה, הם מאבדים את חסינותם. והופ־כים להיות נאשמים לכל דבר. כך קרה ליצחק עקביוב, שהיה מודיע משטרתי בפתח־תקוה עד שנאשם ברצח וזוכה לבסוף בבית־המישפט־העליון, וכך, כנראה, קרה כעת גם למשראווי. המודיע עשה את שלו.

קוקולד

חטיף קוקוס מצופה
בשוקולד חלב

טוב לי עם קוקולד עלית

וימר יעקבסון טמיר

כדאי לעבוד עם ריגר־פישמן

בשיחות הטלפון הארוכות שהיו לי עם אליעזר פישמן ועם יוסי ריגר, הזדתי התעלתי טענה. כאילו הם נותנים „טיפים" לחברים ואלה עושים חיים. מתברר שטעיתי. לא משום שהם הכחישו את זה בכל תוקף, אלא שהם הרבה יותר מתוחכמים, ולא עושים טובות קטנות למכרים, או סתם חברים. מה פיתאום?

לפני שאגע בעניין עצמו, אני חייב תשובה לכמה חברים, שהיתה להם התוצפה לומר לי, שלאחר ההקדמה על איך השגתי את השניים בטלפון, ציפו ליותר. ובכן, אני לא משמיץ להכעיס, או משהו כזה. איש לא יקח מהשניים את ההצלחה שהיתה להם, יש להם וקרוב לוודאי תהיה להם גם בעתיד. אבל מה, כמה הערות מותר להעיר!

מה שקרוי קבוצת ריגר־פישמן מרכזת, בין היתר, את הכסף הפנוי של קרנות השומר הצעיר, הקיבוץ הארצי ועוד כמה מיסדות, שמגלגלים עשרות ומאות מיליוני שקלים. אתם בוודאי יודעים שאין דבר מצליח כמו ההצלחה. הם הצליחו.

כדי לשכנע גם את הספקנים שבין מנהלי המוסדות הכספיים, שאכן הם מצליחים, פותחה על ידם שיטה פשוטה, שתרי כדברי אליעזר פישמן, כל הדברים המצליחים הם פשוטים, עד שמגיעים אליהם. לא חשוב איך, אתה פוגש מזכיר של מוסד החולש על הרבה כסף.

הכוונה, כמובן, ליופי ריגר, הוא שבדרך־כלל פוגש כהם. הוא אומר למזכיר: תיכנס ל„חסנה". אחרי שלושה ימים, או אולי שבוע, הוא פוגש במזכיר שוב ואומר לו: תצא מ„חסנה". ועכשיו תשאלו מה קרה בין הכניסה ליציאה. רווח קל של כמה מיליוני שקלים. הנה בזה כוחו של יופי ריגר.

הוא שאמרנו — כדאי לעבוד עם יופי ריגר. אגב, שני מזכירים כאלה אני מכיר אישית. שניהם מלאי הערכה לריגר וגם לפישמן.

עוד משהו: בשבוע שעבר פגשתי את אחד מיקירי הבורסה. שאמר לי: היכולת של רונית לתת כפול מקרנות־מתמחות־מניות נגמרה. אמרתי לו שאני שם את מיבטחי ברונית ואם זו לא, אחפש לי אפשרות להשקיע בקרן החדשה ענת. נו טוב, זו לא חוכמה, אמר לי. הוא טועה, השבוע ביקשתי לקנות בקרן החדשה. אמרו לי אין. תבל.

עיתוני הערב: כמה הם מדפיסים

המאבק על הבכורה בעיתונות הישראלית נמשך. אחד מקני־המידה במאבק זה הוא, כמובן, התפוצה. מיספרי התפוצה של שני עיתוני הערב, ידיעות אחרונות ו־מעריב, הם הסוד השמור ביותר במדינה.

גם אם נעמוד ליד מכונות־ההדפסה בעת הדפסת העיתונים, לא נחכים. קודם־כל, לא ירשו לנו, ושנית, יש שם התקנים, שאינם מאפשרים לדעת כמה גיליונות הודפסו. גם אם נדע כמה הדפסו, לא נדע כמה הופצו ונמכרו, או בלשון המפיצים, כמה החזרות היו — כל אלה נשמרים בסוד.

אולם, יש דבר אחד שאותו קשה לשמור בסוד: כמות הנייר שאותה צורך כל עיתון.

מאחר שמיפעלי הנייר בחדרה מספקים רק כרבע מכלל צריכת הנייר הדרוש לעיתונים, ואין להם גם עניין להגדיל את חלקם בסוג נייר זה, שבו משתמשים העיתונים, הרי רובו של הנייר מיובא מחו"ל.

אחד הספקים הגדולים של ניין עיתון היא החברה השוודית סטורה. הספקית נייר למערב, ועימה יש לעיתון חתים ארוכי־טווח לרכישת נייר, וככל שהם גדולים יותר וארוכים יותר, המחירים הם נוחים יותר. כדי להגיע להזמנת נייר לתקופות ארוכות, צריך גם להכין תחזית צריכה, כדי לא לייבא הרבה מעבר לדרוש ו־שידרש בעתיד. גם לידיעות אחרונות חוזים ארוכי־טווח עם ספקי־נייר סקנדינבים ו־אחרים. גם שם נתחמו חוזים ארוכי־טווח להספקת נייר.

בקיצור, מתברר שהזמנות הנייר של מעריב הן קטנות בהרבה משל ידיעות אחרונות. מתברר עוד, ששיעור ההחזרים של עיתונים שלא נמכרו זהה פחות או יותר, על־פי המיקום הגיאוגרפי, בשני עיתוני הערב.

ולכסוף מתברר ש„מעריב" מדפיס ביום שישי 215 אלף עותקים, ואילו „ידיעות אחרונות" מדפיס 390 אלף עותקים. ככל הנראה „ידיעות" מכר יותר מ„מעריב".

שני העיתונים קרובים למיצוי פוטנציאל הקוראים עיתונות בעברית. עכשיו נטושה המערכה על הגדלת חלק העוגה. ועל כך בפעם הבאה.

מחשב מקלט משדר לבורסה

ההמצאה האחרונה של שוק ההון. לא צריך להתקשר בטלפון לברוקר, או לשידור האוטומטי של תוצאות המיסחר. מיתקן ידני, שחלקו מחשב וחלקו השני מקלט משדר. פותח בארצות־הברית לשימוש של משקיעים חסרי־סבלנות וסקרנים, וסתם משקיעים.

המיתקן (ראה צילום) קולט את שידורי הבורסה על מהלך המיסחר וכל הודעה מעמעה. למכשיר זיכרון פנימי הוא ניתן

המחשב הבורסאי
בחה כדאי להשקיע

לתכנות לפי הצורך של המשתמש בו. אפשר לחשב, אפשר להגיב במהירות ועוד כל מיני פעולות שהטווח שלהן מוגבל למידע של תיק השקעות בן 20 מניות. החברה היצרנית דואגת גם לשידור מידע מעודכן על הנעשה בבורסה, ואפילו אפשר לבקש חזרה על מידע שיופיע על צג המכשיר. המחיר הוא 300 דולר למכשיר ו־20 דולר דמי מינוי חודשיים. אל דאגה, בקרוב יופיע בארץ. שם החברה: מלמאס אמריקה, ושם המכשיר: פוקס קווט.

„סביון" - רווח של 323%

אני יודע, שאחרי קריאת קטע זה, לא יהיו לי יותר חברים, אם היו, בקרנות של בסווחה. כמה מראשי הקרנות טוענים, גם בארוני, שאין לי אהדה יתרה לבסווחה — הלא היא הברוקר של חברת כלל. כמה מהחברים הטובים ביותר שלי, ויש לי כאלה, מחזיקים את כספם בקרנות של בסווחה, ליהר דיוק בקרן סביון, שהיא קרן מצליחה כאוד וסגורה מאוד. קשה, קשה מאוד, אם בכלל, לקנות יחידות בקרן זו. פשוט, אף אחד לא מוכר. ומי ימכור מיכרה זהב שנותן תשואה של 323 אחוזים בתשעה וחצי חודשים — מאז תחילת השנה. יסלחו לי יצחק שרם ווינשטין, אך איאפשר היה יותר להתאפק. אני חייב להגיד את שיבחם מעל דפי העיתון.

עכשיו אני רוצה לעבור לנושא אחר, עדיין במיסגרת הקרנות, ולהעלות בעיה תיאורטית לפני מסיימי הקורס הגבוה ליועצים לניירות־ערך. נניח שיש לך, או ליהר דיוק, אתה מנהל ארבע קרנות: אחת סגורה של החברה ושלוש פתוחות לכל עם ישראל. כולן מתמחות במניות. מסמים מובנים אתה רוצה להגיע לתשואה גבוהה בקרן הסגורה, גבוהה מאוד; גם ביתר אתה רוצה להגיע לתשואה, נניח נאה, ולמה לא? מה תעשה?

קונים מניות „צפות" עם פוטנציאל, לכל הקרנות. קונים לאפיקעמים יותר מהר. השעירים כמובן עולים. כשהגיעו לרמה מסויימת, נמוהה, כמובן, מוכרת הקרן הסגורה, לקרנות הפתוחות, את המחורה. הקרנות הפתוחות חשרפות יריידות, הקרן הסגורה כבר לא. התוצאה: הקרן הסגורה מניבה תשואה כפולה משל הקרנות הפתוחות.

שיטו לב, כל הקרנות מנוהלות על־ידי אותו מנהל. ההבדל הוא, שיש קרן המנוהלת טוב יותר.

לא תמיד צריך לשלם קנס

ראשי־התיבות פת"ם הם, אומנם, קיצור של „פתי מאמין", אבל במיקרה שלנו שורנה המצב. פת"ם הם ראשי התיבות של „פיקדון תושב מקומי", בקיצור, פיקדון במטבע־חוץ של תושב ישראלי. עד לפני חודשיים אפשר היה להחזיק חשבון כזה בבנק לתקופה מינימלית של שלושה חודשים ולהנות מריבית, שעליה היה צריך לשלם מס־הכנסה. אם נזקקת לכסף בדחיפות, היית מבקש מהבנק להמיר לך את הפת"ם לשקלים ואז, כמובן, היית מפסיד את הריבית. ניחא. לפני חודשיים החליט בנק ישראל שמי שובר פיקדון בטרם מועד הפירעון, יחוייב בקנס. ניחא.

הבנקים נוהגים להודיע לבעלי חשבונות פת"ם, לפני מועד הפרעון, בתום שלושה חודשים, כי הפיקדון יהיה בר־פירעון בתאריך כלשהו. ניחא. אבל יש כמה בנקים שנוהגים להודיע לבעלי חשבונות פת"ם, „כי פיקדון נוסף נפרע/יפרע בתאריך... ויתחדש לתקופה זהה נוספת, אלא אם תודיעו אחרת." הצרה שהתאריך הוא על־פי־רוב שבועיים או יותר לפני קבלת ההודעה. ואין לכם ברירה, אלא להשאיר את הכסף לשלושה חודשים נוספים, או בשעת צרה, „לשבור" את הפיקדון, לא לקבל ריבית, כן לקבל קנס המגיע עד ל־3.2% מערך הפיקדון כולו.

שתי עצות: אחת — לרשום את התאריך שבו הגיעה ההודעה עם המעטפה. שתיים — אתם זכאים לתקופת־חסד של עשרה ימים מ־מועד הפירעון, אם צריך, נצלו אותה. אז תוותרו; גם הבנקים מקבלים תקופת־חסד מבנק ישראל. חוץ מזה, גם שיעור הקנס תלוי בתקופה שבה הוחזק הפיקדון. ראגו שהקנס יתאים לתקופה, אם בכלל.

חגיגה על אש קטנה

אמרתי שתהיה בורסה טובה. ואומנם, יש חגיגה על אש קטנה ובטוחה. שוב התבדו כל רואי־השחורות. אני נמנע מלתת עצות ספציפיות. כמה רמזים, בכל־זאת מותר. אני עדיין מציע לכם לקחת טרמפ על המניות המזוהות עם קבוצת ריגר־פישמן. מתברר, שמה שטוב עבורם, טוב לבורסה וגם להיפך.

בינתיים, ער להודעה חדשה, מניות כמו פריבי מרכב, אתא, חסנה, קרור, אריה, ספנות, ואפילו רשפרו. הן פוסים טובים, בתנאי שיורדים מהם בזמן.

יודעי־דבר אומרים לי, שבבורסה מתחולל עכשיו ראשיתו של תהליך בריא, מעבר מן המניות החופשיות לחציי־כבדות וכבדות. גדל מיספר המשקיעים שמוכנים להשקיע לטווח ארוך ולחכות יותר מיר־מיים שלושה עד למימוש. בינתיים, עד שתהליך זה יבוא, או יגיע למלוא עוצמתו, אפשר לקחת טרפס על הנפקות החדישות. זה עדיין בגדר רווח בטוח, כמעט ללא סיכון. כשייגמר נחשול ההנפקות, צריך לחזור למוטב. מי שרוצה שהבורסה תמשיך להיות בריאה ופחות מסוכנת, יתחיל להשקיע יותר במניות נכסיות עם סחירות גבוהה, ולפי התיאוריה עם מכפיל נמוך.

שמעתי שמונה־עשרה טעמים מדוע תמשיך הבורסה להיות טובה. אחת המקוריות ביותר היתה: באינפלציה של 130 אחוז בשיעור שנתי, חייבת להיות בורסה טובה. גם האוצר נהנה ממנה.

ויש עוד תופעה הראויה לציון. כולם, כל המקורבים לבורסה טוענים, שבשבועות האחרונים גדלה הפעילות של הקרנות, והן מתחילות, או אולי ממשיכות במרדף על הבכורה, לקראת סוף השנה. מי שיודע, ורצוי שידע, איזה הן המניות של הקרנות, יוכל לעשות אחת מן השתיים: לקחת עליהן טרמפ, או אולי מוטב להצטרף לקרן של מניות עד סוף השנה מובטחת תשואה נאה בקרנות המתמחות במניות. המרוץ בעיצומו, יש עדיין סוסים פנויים.

ולסיכום, מה שמציע אחד הבנקים לקוחותיו: למכור מניות שמחיריהן מוסרזים ואינן עונות על קריטריונים כלליים מקובלים, ולהשקיע בכאלה שעונות על קריטריונים כלכליים מקובלים. ואם אתה לא יודע בדיוק למה הכוונה, תמיד כדאי להשקיע בקרנות הנאמנות של הבנק. אלא מה?

ביטוח צמוד לחיות־בית

מי שטוען שאין חדש בארץ, טועה ומטעה. יש חדש. הנה הגימיק האחרון, ודווקא בתחום סולידי כמו ביטוח. לאחרונה, צולעים עיסקי הביטוח בארץ. כדי לעורר ולגוון קצת את העיסוק בביטוח, מציעה סוכנות־הביטוח זמיר לבטח את התוכי, אם יש לך כזה, או את החתול הסיאמי, אם יש לך כזה. התנאי הצנוע לביטוח חיות־בית אלה הוא, שאתה צריך גם לבטח את הדירה שלך, אם יש לך כזו, בצמוד לביטוח החיות. הגה כי כן, מי שאין לו דירה משלו, אל יחזיק בחיות־בית אקזוטיות.

כמו בכל פוליסה של ביטוח, יש גם בזו כמה תנאים, למשל: אם תוכים, או רק כאלה שמדברים, ורק מסוג ג'קו ואמזונה. אם חתולים, או רק המיוחסים, כמו חתול פרסי, סיאמי או חתול מסוג אנגורה ועוד תנאי: שמה, כן שמה, ותאורה של החיה חייב להרשם בפוליסה, לפחות 30 יום לפני המוות; ובכל מיקרה של מוות על המבטח להמציא אישור של רופא וטרינר. המבטחים מתחייבים לשלם במיקרה של מות המבוטח/ת את סכום הביטוח צמוד לדולר, או להמציא למבוטח חיה אחרת מאותו סוג שבוטח.

בשורה נוספת: בקרוב יורחב הביטוח לכלבים וקופים.

היתה רק מפסידה אחת במילחמה: ישראל

היתה רק מרוויחה אחת במילחמה: ארצות־הברית

האריה והצבוע

אריאל שרון זועם.

הוא כועס על האמריקאים. הוא תוקף אותם בכל הזדמנות. הוא אומר שירושלים אינה סייגון, ושלא האמריקאים ימנו ו־יפטרו כאן שרים. עוד מעט יכריז שהאמריקאים הם אימפריאליסטים מטונפים, ו־יצייר על קירות הבתים סיסמות בנוסח „א־מריקאים — הביתה!"

ואפשר להבין לנפשו.

במשך שנה שלמה עבד שרון על האמריקאים. הוא היה בטוח שהוא מצליח ל־סובב אותם סביב אצבעו הקטנה. האמריקאים, כך השתכנע, הם ילדים גדולים, תמימים, נאיביים. קצת מטומטמים.

וכאשר נתנו האמריקאים, לבסוף את הארי־קיי לפלישה שלו ללבנון, היה משוכנע לגמרי שהוא מסוגל להוביל אותם באף.

והנה, לפתע, מסתבר שכל זה היה נכון — אבל להיפך.

ה ם הובילו א ו ת ו באף. הם ניצלו אותו. ואילו הוא עצמו היה תמים, נאיבי, ילד מגודל וקצת מטומטם.

כי במילחמת־הלבנון היה רק מפסיד גדול אחד: ישראל.

והיה במילחמה זו רק מרוויח גדול אחד: ארצות־הברית.

■ ■ ■

במאמרי על איש־השנה תשמ״ב, שבו ניסיתי לנתח את מילחמת־הלבנון ל־עומקה, טענתי שהשתרבבו בה, בעצם, ארבע מילחמות שונות: מילחמתו של אריאל שרון, מילחמת המטכ״ל של צה״ל, מילחמתו של מנחם בגין והמילחמה שהיתה בפועל, שלא דמתה אף לאחת משלוש אלה.

אני מתקן עתה את דברי. לא היו בה ארבע מילחמות, אלא חמש.

המילחמה החמישית היתה זו של ארצות־הברית.

■ ■ ■

מיחמתו של אריאל שרון נועדה ל־השיג שלושה יעדים:

● שבירת אש״ף וגירוש הפלסטינים מ־לבנון לסוריה (לא רק „מיפקדות המחבלים," ולא רק הלוחמים, אלא כל חצי מיליון הפלסטינים), כדי לסלק את המיכשולים לסיפוח הגדה והרצועה לישראל.

● הפיכת לבנון למדינת־חסות ישראלית, בהנהגת ממשלת־קוויזלינגים אשר תמונה על־ידי ישראל.

● גירוש הסורים מלבנון, תוך השמדת הצבא הסורי וציודו.

תפיסת מטכ״ל צה״ל היתה צבאית בילבד. העניין הפלסטיני לא מילא בה תפקיד חשוב. הוא היה מישני, כי מיגור כוחות־אש״ף נראה כפעולה קטנה, כימעט מישטרתית. היעד המרכזי היה השמדת הצבא הסורי בלבנון וסילוק שרידיו, יחד עם שרידי אש״ף, מלבנון.

מילחמתו של בגין היתה פשוטה יותר וריגשית. הוא חשב באמת על ילדי קריית־שמונה ועל הקאטיושות. הוא רצה לתפוס מרחב־ביטחון של 40 קילומטרים, שיישאר בשליטת צה״ל. הוא רצה גם בחוזה־שלום עם לבנון, בנוסח הבגיני: „וחשקוט הארץ 40 שנה." ו„חוזה־שלום עד סוף השנה."

אבל כאשר נתנו האמריקאים את האו־קיי למיבצע, עמדו לנגד עיניהם יעדים שונים לגמרי.

■ ■ ■

אין צורך בניתוח מעמיק כדי להיווכח שאף אחת מן המטרות הישראליות לא מומשה. כל שלוש התפיסות — זו של שרון, זו של המטכ״ל וזו של בגין — התנפצו על סלע המציאות.

התפיסה החשובה ביותר היתה, כמובן, זו של שרון. הוא שיחם את המילחמה, הוא שהנהיג את הצבא והוא שגרר אחריו את

צבוע מצוי: מי ההורג? מי האוכל?

מנחם בגין, את הממשלה כולה ואת האופוזיציה.

מה נותר משלושת היעדים שהציב לעצמו?

אש״ף לא נשבר, אלא להיפך. מנהיגיו מתקבלים כמלכים ברחבי העולם. העניין הפלסטיני לא הוסר מסדר־היום של העולם, אלא מונח במרכז השולחן. המוני הפליטים הפלסטיניים נשארו בלבנון, והעולם כולו עוקב אחרי גורלם. ממשלת־ישראל נאלצת — על אפה ועל חמתה — לשקמם בדרום־לבנון, אחרי שהרסה במו ידיה את בתיהם, כדי שיסתלקו לסוריה.

חשוב יותר: הנהגת אש״ף לא גורשה לדמשק, ולא שועבדה לסוריה הקיצונית. להיפך, היא השתחררה במידה רבה מן השליטה הסורית עליה, ומסוגלת עתה לנהל מדיניות־שלום, שנועדה להביא להקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה.

לא זו ביכלל שהמטרה העיקרית של המילחמה לא הוגשמה, אלא שהושג ההיפך.

גם שני היעדים האחרים של שרון לא הושגו.

לבנון לא הפכה מדינת־חסות של ישראל. הקוויזלינג המיועד — בשיר אל ג׳מייל — נבגד בישראל לפני שנורצח, ועל כן משוכנעים לבנונים רבים כי ישראל היא שרצחה אותו. אחיו אמין, שנבחר במקומו, רחוק מישראל, ואינו חולם כלל להכפיף את מדיניותו לאינטרסים ישראליים.

הסורים לא נורשו מלבנון. כאופן פראדוכסלי, צה״ל הוא שהפך בלי־ערוכה לנסיגת הסורים.

נסיגת צה״ל מכל שטח לבנון הפכה תנאי־בל־יעבור לנסיגת הסורים. ברור כבר עתה כי אחרי הנסיגה הבו־זמנית תהיה לסוריה השפעה רבה יותר בלבנון מאשר לישראלים.

במחיר נורא בחיי־אדם, בהרג ובהרס, בפיזול המדינה, בפגיעה בצה״ל, באובדן מעמדה של ישראל בעולם ובסיכון היהדות העולמית קנה שרון אפס.

■ ■ ■

תפיסה שהינחתה את תיכנון המטכ״ל הופרכה גם היא על־ידי אירועי המילחמה.

השמדת הצבא הסורי בלבנון לא הצליחה. די היה בכישלון של צה״ל בקרב אחד, כדי לסכל מטרה זו.

הצבא הסורי בלבנון נדחף אחורה, אך לא נשבר. ההישג הצבאי הממשי היחידי בגיזרה זו היה השמדת הטילים בלבנון — אך כל מומחה ידע כי לא הטילים בלבנון הם המהווים את ההסרעה העיקרית לחיל־האוויר הישראלי, אלא הטילים בסוריה עצמה.

ואילו הפעולה הקטנה נגד כוחות אש״ף הפכה פעולה גדולה מאוד, עד כדי כך שהמצור על ביירות המערבית, שצה״ל לא התכוון לו, היה לזירה העיקרית של המילחמה.

בסוף בא המבחן, שהגדיש את הסיאה.

המטרות של בגין הופרכו גם הן. אין מה לחתום על חוזה־שלום עם לבנון, „עד סוף השנה" או עד סוף השנה הבאה.

וגם המטרה המינימלית שבמינימלית — 40 הקילומטרים שבשליטת צה״ל, בעזרת המייג׳ור סעד חדאד — הולכת ומתרחקת מיום ליום. יתכן מאוד כי בעיקבות מילחמת־הלבנון תאבד ישראל גם את ה„הישג" של מילחמת־הליטאני — המובלעת של ישראל בדרום־לבנון, שעליה הומלך סעד חדאד.

אם לוקחים בחשבון את המחיר — הרי זה מאזן עגום מאוד.

■ ■ ■

אולם התמונה נראית שונה לגמרי מנקודת־המבט של ארצות־הברית.

קברניטי המדיניות האמריקאית בוושינגטון יכולים בהחלט לשפשף את ידיהם בסיפוק־מה. המאזן שלהם נראה טוב מאוד.

בצד ההשקעות: כימעט מאומה לא.

ארצות־הברית לא השקיעה את דם בניה, ואין כימעט איש המטיל עליה את האחריות להריגת האלפים, להרס הסיטוני ולמעשי־הטבח.

היא סיפקה את הנשק למילחמה, ותספק גם את הפריטים הדרושים כדי להחליף את הכלים שהושמדו או שהתבלו. היא תעשה זאת ברצון, כי אספקה זו תניע את גלגלי המשק האמריקאי הכושל. המחיר הייחידי שתשלם ארצות־הברית הוא בכסף — וזוהי השקעה אפסית לעומת ההישגים שהשיגה.

אין, כמובן, לדעת מה היו המטרות שעמדו לנגד עיניהם של רונלד רגן, אלכסנדר הייג ושות׳ כאשר נתנו לאריאל שרון את האות הירוק לפלישה. אפשר להניח כי הן התאימו ליעדים שאכן הושגו.

וזוהי רשימה מרשימה מאוד.

■ ■ ■

תמורת ההשקעה האפסית במיבצע, והמילים היפות שנלחשו באוזני שרון בעת ביקוריו בוושינגטון, השיגה ארצות־הברית את ההישגים הבאים:

● **נפעדה תהום בין סוריה לברית־המועצות, וניתנה לסוריה דחיפה גדולה לעבור למחנה האמריקאי.**

● הוקמה בלבנון דיקטטורה צבאית פרו־אמריקאית, מן הסוג שארצות־הברית מטפחת אותו בכל מקום בעולם השלישי.

● ניתן חיזוק רב למחנה הפרו־אמריקאי בתוך אש״ף, ואש״ף התקרב למדינות הערביות הפרו־אמריקאיות, וביכללן ירדן.

● תוכנית־שלום אמריקאית („תוכנית רגן") התקבלה בברכה על־ידי כימעט כל העולם הערבי, וגם על־ידי אירופה המערבית.

● **יוקרתה המדינית והצבאית של ברית־המועצות ספגה מהלומה כבירה, וההשפעה הסובייטית בעולם הערבי ירדה לשפל שלא היה כדוגמתו מזה שלושים שנה.**

(המשך בעמוד 18)

אריק שרון הוא ההוכחה לכך שיהדות אינה זהה לנשיות.

האם קנה דידי מנוסי קרקעות בגדה

ומהי הבעיה של שמעון פרס

נחום טימרמן בן השלוש, נכדו של העיתונאי יעקב טימרמן, בא להפגנה שקראה לשיחרור אביו, דניאל טימרמן, מהכלא הצבאי. דניאל נשפט ל־28 ימי מחבוש על סירובו לשרת בלבנון, וקבוצת „יש גבול" ערכה מישמרת מחאה מול מישרד־הביטחון בתל־אביב. למקום באו אשתו של יעקב טימרמן, רישה, ואשתו של דניאל, רונית (למעלה משמאל). אחרי שנחום התעייף, הוא התיישב לרגלי אמו (במרכז). לנחום זוהי ההפגנה השניה בחייו. בתחילת יולי הוא השתתף עם סבו בהפגנה הגדולה של „שלום עכשיו", שקראה להפסיק את המילחמה בלבנון („העולם הזה" 2340). העיתונאי יהונתן גפן (משמאל) בא אף הוא למקום, כששלט על גבו.

חנוך גינוסר מחזיק על כתפו את חתולו „מיאו" ולידו האמרגן, משה יהלום, המחזיק את חתולו „קווינסי". גינוסר, צלם עיתונות, היה הראשון, כדבריו, שהחל להלך ברחוב עם חתולו על זרוע, ויהלום החליט לחקות אותו. השניים צעדו זה לצד זה ברחוב דיזנגוף.

■ בערב ראיונות שעורכים העיתונאי **שרמה נקדימון** ואיש הרדיו, **שמואל שי**, השתתף **שימעון פרס**. הקהל שאל אותו, מדוע המערך אינו מקים ממשלת צללים. ענה יו־שב־ראש מיפלגת העבודה: „יש כבר!" צופה אחד שאל אותו, מדוע כאשר הליכוד היה באופוזיציה הוא התנהג טוב יותר מהמערך. ענה פרס: „אני מסכים לדעתך. הליכוד אכן טוב יותר באופוזיציה, ואני מציע שיחזור לשם."

■ אחרי פרס רואיין הד"ר **יריב בן־אליעזר**, מומחה לתיקשורת־המונים. הוא ניתח את הופעת מנהיג המערך ב־טלוויזיה: „הבעייה של פרס שהוא מדבר בבלומפילד כמו שמדברים בהיכל־התרבות ולי־כן הוא לא מתקבל על־ידי ה־קהל."

■ כתב הטלוויזיה לענייני־תעופה, **חנן עזרן**, גילה ש־אישיות בכירה בהנהלת חברת אל על הכינה דו"ח על שחי־תויות של עובדי החברה. כך למשל מוזכר, שהיו כאלה ש־לקחו לביתם מקררים וציוד ח־שמלי של החברה.

■ המומחה לארץ־ישראל **זאב ויינאי** נוהג לחבר אג־דות דימיוניות על מקומות שו־נים בארץ. באחד המיקרים הוא סיפר לקבוצת מטיילים על מ־קורות אבן בהרטוב, מול צורעה ואשתאול. לדבריו, היו מעבי־רים אנשי יהודה משם אבנים ל־בית־המיקדש לצורך שיפוצים. כאשר נודע שבית־המיקדש ח־רב, השליך אחד העובדים את האבן, והיא נעצרה במקום ש־בו היא נמצאת כיום. כאשר חזר וילנאי למקום אחרי תקופת־מה, התברר לו שמישהו במיש־רד־הדתות לקח את הסיפור ב־רצינות. שומר ניגש אליו וי־הודיע לו, שהוא נמצא במקום קדוש ושיש לנשק את הסלע. אמר לו וילנאי: „מה אתה מ־נשק את הסלע. נשק אותי. אני עשיתי זאת."

■ וילנאי מספר שהוא אוהב לישון במלונות זרועי־כו־כבים. למשתוממים הוא מסביר, שכמורה דרך בטיולים הוא נהג לישון מתחת לכיפת־השמיים.

■ בחוגי האמנים מוכנים להישבע שמתקרים נגדם קשר. הסיבה: שלושה הגיעו לבית־חולים באותו שבוע. **אורי בשן** (10), בנו של הזמר, **יגאל בשן**, אושפז בבית־החולים אחרי שלקה בנגיף מיסתורי. גורל דומה פקד את האמרגן **אריה סבן**, שגם בגופו מסתובב נגיף מיסתורי ארור, והוא אושפז. לעומת שניהם נפגע הזמר **יהודה תמיר** מלהקת חלב ודבש ב־ידו. הוא יצא ממישרד־אמרג־נות ברחוב דיזנגוף, עלה על הווספה שלו, ואחרי נסיעה קצ־רה התהפך ושבר את ידו. הוא יאלץ לנוח שישה שבועות ב־ביתו, כשידו הימנית מגובסת. השאלה הנשאלת בחרדה בין האמנים היא, מי הבא בתור?

■ בדיון שנערך בתיאטרון חיפה אחרי הצגת הבכורה של המחזה נפש יהודי, הוזכר ש־גיבור המחזה **אומן ויינינגר**, טען שהיהדות היא נשית. הפרו־פסור לפסיכולוגיה **הנס קר ריוטלר** נשאל, איך היה מטפל בויינינגר. ענה קרייטלר: „הייתי מראה לו את שרון."

■ באותו דיון השתתף גם הסופר **משה שמיר**. כאשר ביקש להשיב על שאלה שהופ־נתה אליו, הבחין שהמיקרופון שלו סגור. הוא העיר: „אתם לומדים מ(מנחם) **סבירור**. גם בכנסת סוגרים מיקרופונים."

■ העיתונאי **דידי מנוסי** לא העלה על דעתו איזה נזק ייגרם לו מביקור היכורת בן יום אחד בהתנחלויות בשטחים ה־כבושים. הוא יצא עם **רפי איתן** לסיור מודרך בגדה. מ־אותו יום מפיצים תושבי ההת־נחלויות שמועות־שווא, שמנוסי בא למקום כדי לבדוק אפשרות רכישת קרקעות. אחרים אף ט־ענו שהוא כבר רכש שטח ב־מהלך אותו יום סיור.

■ ערב שובה של האסט־רולוגית **מרים תמיר**, גרו־שתו של מפקד מישטרת מחוז תל־אביב, **אברהם תורגמן**, לארצות־הברית, היא סיפרה שעל־פי הכוכבים יהיה בקרוב מהפך פוליטי בארץ, ושהמערך יתפוס את השילטון. לדעתה, יתרחש אסון אישי לאחד מחב־רי הממשלה הנוכחית, כבר ב־חודשים הקרובים. לדעתה, גם לא יחתם הסכם שלום עם לב־נון; השלום עם המצריים יח־זיק מעמד; יתגלה נפט בארץ ותהיה הפיכה בסוריה.

■ תמיר עומדת לחזור ל־ארץ לתקופה ארוכה בתחילת השנה האזרחית, עם שני בניה השוהים איתה בלוס־אנג'לס. א־חד מהם, **אייל תורגמן**, הוא חירש. אייל התאקלם בארצות־

אנשים

המינשר הספרדי של טישלר

בתוכניית־הרדיו על אתרים ואנשים, ששודרה ברשת ב' ב־6 באוקטובר התבטא העיתונאי **יצחק טישלר** באופן יוצא דופן, ובעיקבות דבריו הוא הושעה מעבודתו ברדיו. להלן הנוסח המלא של דבריו, שלא פורסם עדיין בכתב, כפי שהושמעו לפני חברי הוועד המנהל של רשות־השידור:

„אני חושב שצריך לשאול, פעם אחת, את השאלה הכי חשובה: יש בארץ הזאת קומץ של אנשים שמוצאם בארצות־האיסלאם, בני עדות־המיזרח, שאפשר למצוא אותם במחנה־יהודה, בקריית־שמונה ובכל מיני מקומות אחרים. בגלל הקומץ הזה, מצטיירים בני עדות־המיזרח כפי שהם מצטיירים — עם התרבות באיראן של חומייני, עם המצור על השגרירות האמריקאית ועם תרבות התלייה של בגדאד!

„אני שואל את בני עדות המיזרח: למה אתם מסכימים שיזהו אתכם עם האספסוף? ויש אספסוף בארץ. אני לא מדבר פוליטית. מצידי, שכל מי שנולד במארוקו יצביע בעד **(מנחם) בגין** וכל מי שנולד בתימן שיצביע בעד **(אריק) שרון**. אבל כשהיה הטבח בביירות, בכל השבועות האחרונים, נתתם אתם — הרוב הגדול של בני עדות־המיזרח — להכתים אתכם כ„בני עדה". שהמוסר שלכם הוא כמו המוסר של הערבים! איפה — מתוך 700 אלף המרוקאים — 690 אלף איש שיבואו נגד האספסוף? מדוע בני עדות־המיזרח שותקים ומרשים לקומץ להכתים אותם כאילו שזאת התרבות של בני עדות־המיזרח."

מנחה התוכנית: „שאלה נכבדה."

● חבר הוועד המנהל של רשות השידור, **אהרון פאפו** ביקש את תמליל השידור. מכיוון שהתמליל ניתן על־ידי **גידעון יכ־ארי**, מנהל הרדיו, למזכירת מנכ"ל רשות השידור, **יוסף לפיד** („טומי") הובאה לישיבת הוועד קאסטה. זו הושמעה שלוש פעמים. בפעם הראשונה — לנוכחים בתחילת הדיון. בפעם השניה, למען **נימים אלמוג** שאיחר, בפעם השלישית למען ח"כ חרות **מאיר שיטרית**, שאיחר אף הוא.

● לפיד ניסה לגונן על טישלר בטענה, שהוא עיתונאי ותיק. ענה לו פאפו: „דווקא משום כך יש להחמיר איתו. משום שהוא ותיק ומנוסה. לא מדובר בשגיאה מיקרית של כתב צעיר ומתחיל."

● היועץ המישפטי של הרשות, **נתן כהן**, אמר: „זהו המיקרה הראשון ברשות־השידור, שכמותו לא זכור לי."

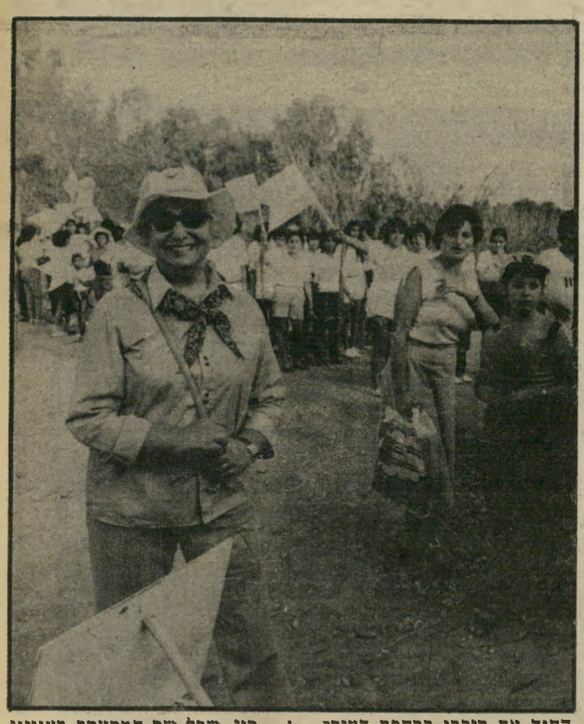
● המישנה למנכ"ל, **שלמה עבדי**, אמר: „מי זה טישלר, שיגיד לבני עדות המיזרח או לי איך לחשוב ולהתנהג?"

● מנהל הרדיו בערבית, **דויד שגיא**, גילה: „בשיחה של טישלר עם לב־ארי, אחרי השידור, הוא טען שהוא צודק והוא אף התכוון לעשות סידרת שידורים עם פנינות דומות לעדות־המיזרח."

● יועצו של לפיד, **ארי אבנר**, אמר ל„בוסו" שלו: „כדי שתבין את חומרת הדברים שים בבקשה במקום „בני עדות־המיזרח" את המילה „יהודים". אך איש מחברי הוועד־המנהל לא התרעם על המשמעות הגזענית הבוטה של דיברי טישלר נגד התרבות הערבית.

אורה נמיר נחה בצעדת 11 הקילומטר שאירגנה „נעמת", כצעדת הזדהות עם ישובי הגליל — היהודיים, הערביים והדרוזיים. נמיר, שחבשה כובע של „נעמת", צעדה את כל הדרך באירוע הספורטיבי שהתקיים בשבת שעברה. לידה: דרורה מאיר, יושבת־ראש אגף־האירגון ב„נעמת". ח"כים נוספים של המערך נטלו חלק במיצעד, ביניהן תמר אשל (למטה).

הברית ועובד במיפעל לרהיטים של ישראלי, **גדעון ברנס**. כשחיפש עבודה בישראל, כל מה שהוצע לו היה הדבקת בולים בסניף־דואר.

■ שחקן הפועל רמת־השרון **צביקה פיק** נגח שער במישחק כדורגל בליגה א' ב־מישחק נגד מכבי רמת־גן. ל־עבר הזמר, שהוא הכדורגלן הכי־גבוה בקבוצתו, נשמעה מכיוון הקבוצה הירוקה הערה: „המקום שלך על מיגרש הכדורסל ולא הכדורגל."

■ שחקני המחזה אמא־דאוס, שיוצג בתיאטרון הקאמרי, נאלצים ללמוד בעל פה טכסטים בשפה זרה. חלק מהטכסט הוא באיטלקית. כך לומדים **עודד תאומי, מיכאל ורשביאק ואסתי קוסוי ביצקי** מישפטים שלמים באיטלקית, אותם מלמדת השחקנית **חנה רוט**.

■ הכתב המוניציפאלי של הארץ, **איון שחורי**, שיחסיו עם ראש־עיריית תל־אביב **שלמה** („צ'צ'") **להט** אינם טובים ביותר, היה בטוח שהתכוונו לחסל איתו חשבון: הוא החנה את ריכבו ברחבת העירייה ויצא לסיור־עיתונאים במזבלת חיריה. כשחזר, מצא את מכוניתו מרוסקת. בעודו בודק את הנזק וחושב מי יכול היה לעולל זאת, יצא פקיד עירייה, התנצל, והסביר שהאשמה היא בו. כאשר ממקום חנייתו, הוא לא הבחין בריכבו של שחורי.

■ **יצחק ליבני** טייל בחג־הסוכות בירושלים בחברת אשתו, עורכת־הדין, **אתי**. תיירת קשישה שעברה על־פניהם קראה בגרמנית לבעלה: „תראה איזו יפהפיה מיזרחית!" אתי ליבני השתרחרה היא בת ל־מישפחה של יוצאי פולין.

■ אחרי לידת **הדס**, בתם של **גד ונדיה יעקובי**, אמר הסופר **אברהם ב' יהושע**, כי הוא רואה בלידה סימן טוב, ושבזכות כך המערך ישוב לשלטון. הוא התכוון לכך, שיעקובי אמר ערב־הלידה שהוא רוצה בבת: „הראיה, מה שתוכנן הוגשם." הגיב על כך יעקובי: „אם זהו הסימן היחיד שהמערך יחזור לשילטון, זה רע."

■ בישיבת ועדת־החוץ־והביטחון אמר ח"כ המפד"ל, **חיים דרוקמן**, בפנותו לשרון, שכל שר המתערב בענייני לבנון, כמו בעניין בחירת הנשיא או מנסה לאלצה לחתום על חוזה שלום עם ישראל, מפגין חוסר־תבונה. הגיב ח"כ הליברלים, **בני שליטא**: „בשום מקום לא כתוב שחובה על כל השרים להיות נבונים."

■ חבריו של האלוף (מיל') **מתי פלד**, מראשי מחנה־השלום מספרים, שפלד היה נון־קונפורמיסט גם בצעירותו. בגיל 14 הוא נעלם מביתו והתכוון להפליג בספינה לספרד כדי להצטרף ללוחמים בפאשיסטים, בימי מילחמת האזרחים שם. לבסוף, תוכניתו לא יצאה אל הפועל, והוא התגלה על חוף כינרת.

■ אחד המעטים שלא הופתע מהודעתו של שר־הפנים **יוסף בורג**, שהוצע לו להיות ראש־ממשלה, היה העיתונאי ה־בארי־שבעי, **יצחק שתיל**. ב־מאי 1977, גילה לו בורג את מאוויי ליבו. בערב ראיונות בבארי־שבע שאל אותו אז שתיל מדוע איש המפד"ל, כ־מוהו למשל, לא יכהן כנשיא־המדינה. ענה בורג: „מה פי־תאום נשיא המדינה? למה לא ראש־ממשלה?"

נגואה בסיון אשתו של המזכיר הראשון בשגרירות מצריים בישראל לוחצת את ידה של הלנה גלזר (משמאל), יושבת־ראש מחלקת איסוף הכספים של „ויצ"ו". בסיוני היתה אורחת תצוגת־אופנה שערכה אסתר זוכוביצקי, כדי לאסוף תרומות למוסדות ילדים של „ויצ"ו" בתל־אביב. בתצוגה נאספו שלושה מיליון לירות. למרות ששגריר מצריים בישראל נמצא בארצו לצורך התייעצויות, לא סירבה אשת האיש השני בחשיבותו בשגרירות לבוא לאירוע.

בלונים

מאת דניאלה שמי

אריאל שרון וגאולה כהן בכנסת

אנשים

איך הפכה ה„בלאדה לחובש" לבלאדה לכובש. והיכן נאלץ פואד להכחיש שבגין דומה להיטלר

אהוד מנור מתקבל על־ידי עמירם טננבאום, מבעלי „החאמאם", לארוחת־צהריים של קוס־קוס. מנור, התמלילן ואיש־הרדיו, בא לארוחה עם אשתו, הזמרת עופרה פוקס (משמאל), ועם ילדיו ליבי (מימינו) ויהודה (משמאלו).

משה טימור נוגס בתאוותנות את מנת הקוסקוס שלו. איש־הרדיו בא עם אשתו, עלי־זה, לארוחת־הצהריים, שבה גנבו את ההצגה הילדים דווקא. אחת מהן, בר, בתם של השחקנית בילהה הדס ואיש יחסי־הציבור של המקום, אבינועם הדס, היתה האורחת הצעירה ביותר בארוחה. היא לא השתתפה בזלילה, משום שהיא בת ארבעה חודשים.

■ אחרוני האמריקאים, ה־עובדים בשלוש החברות שעס־קו בהקמת שדות־התעופה הח־דשים בנגב, חגגו השבוע את סיום עבודות הבנייה בחגיגה שכלל לא תוכננה. עם השלמת עבודות הבניה סיימו כל העוב־דים הישראליים את חוזי־העבו־דה שלהם ונשלחו לבתיהם. ב־שבוע שעבר כונסה מסיבת־הפ־תעה ל**עופר חודורוב**, בנו של שוער־העבר המפורסם **יע־קב**, ששימש כקצין־הטיסות של החברות. עופר נקרא בדחיפות לישיבה אצל אחד ממנהליו, ו־כאן ציפתה לו הפתעה נעימה: כל העובדים האמריקאיים, ש־עבדו עימו במשך שלוש השנים שעברו, התכנסו והכינו לכבודו עוגה והרימו כוסית. העוגה היתה בצורת מישרד־הנסיעות, שעופר פתח באחרונה.

■ בישיבת סיעת הליכוד עם ראש־הממשלה, **מנחם ב־גין**, ערב פתיחת מושב־החורף

של הכנסת, דיבר סגן יושב־ראש הכנסת מחרות, **מאיר כהן**, על חוסר־המישמעת של חברי הקואליציה בהצבעות. „ליבי ליבי על **ירדנה** (מלר), שצריכה להתרוצץ ולהוציא את הח״כים.״ הוא התכוון למזכירת סיעת הליכוד בכנסת. העיר בגין: „לא צריך לומר בפומבי, שליבנו על ירדנה.״

■ בהמשך השיחה טען אחד הח״כים שבאל על יש אבטלה סמויה, וכי 800 איש בחברה אינם עובדים. ענה שר־התחבורה, **חיים קורפו**: „הם מזיקים, אבל פחות מאלה שעובדים.״

■ אילו ידעו זמרי האינטרנשיונל סינגרס מה הם שרים, הם היו מסמיקים מבושה. חברי הלהקה נוצרים דתיים מעריצי ישראל וממשלתה, תושבי דאנוור קולוראדו, ארצות־הברית, היו אורחי הוועד למען החייל והופיעו לפני חיילים ואזרחים. בין השאר הם שרו שירים בעברית. אחד מהם הוא השיר בלאדה לחובש של **דן אלמגור** ו**אפי נצר**. כששרו שיר זה, הם אף לבשו מדי צה״ל. מכיוון שאינם שולטים בעברית, הפכה בפיהם הבלאדה לחובש לבלאדה לכובש, ואחת משורות השיר קיבלה משמעות אקטואלית: „היום הוא יום מותך, אמר לו הכובש.״

■ מזכ״ל תמי, **בנימין** („פואד״) **בן־אליעזר**, נשאל מה היה עושה אילו היה נתון במצבו של אלי גבע. הוא סיפר, שלא היה פורש בזמן מילחמה, והוא אף שוחח על כך עם גבע עצמו, סמוך לפרישתו. אילו חייל מיחידתו היה רוצה לפרוש, הוא היה מונע זאת בכל מחיר.

■ בערב ראיונות עם **איתן דנציג** סיפר פואד, שהוא תת־אלוף במילואים, שליחותו במסע הסברה בארצות־הברית בימי המילחמה היתה עבורו מיבצע לא קל. הוא נאם 120 פעם, לעיתים עשר פעמים ביום. „שאלו אותי שאלות קשות ביותר, כמו: מה ההבדל בין **אדולף היטלר** ו**בגין**, ומה ההבדל ביניהם ובין הנאצים.״ התלונן פואד.

■ הפאראפסיכולוג **חנן אברהם** טוען, שהוא חזה את הירצחו של בשיר ג׳מייל, ושיש לו הוכחות לכך. ביום הרצח פנתה אליו עיתונאית מעריב **דליה מזורי**, לצורכי כתבה. השעה היתה רבע ל־4. הוא אמר לה, שלדעתו ימות הנשיא הנבחר של לבנון בכל רגע. ב־4.30 נהרג ג׳מייל.

■ בפעם הראשונה מאז מונה סגן ראש־הממשלה, **שי־מחה ארליך**, לתפקיד יושב־ראש ועדת השרים לענייני התיישבות, הוא ביקר בהתנחלויות בגדה המערבית. את הביקור הוא פתח בעיר הגבנית אלפי מנשה. פועלים ערביים שעובדים במקום זיהו אותו ואמרו לו: „בוקר טוב אדון ארליך.״ הוא נשאל כיצד הם מכירים אותו והוא ענה: „אנחנו פופולאריים היום.״

■ בקרני־שומרון קרא חבר המזכירות, **אלי ששר**, להחזיר את עטרת מלכות ישראל. קטע אותו סגן ראש־הממשלה ושר־התקלאות: „אני מקווה, שאתה מדבר על מלכות ישראל במובן התנ״כי ולא במובן של **אריק** (שרון) מלך־ישראל.״

■ באותו יום ערך שרון קבלת־פנים לפעילי הבונדס בהתנחלות אלקנה. אחד מעוזרי אריק אמר: „השמן גנב לנו את ההצגה.״ אריק לא התרגש: „לא נורא. נהיה פה בכל שבוע!״

■ יריביו של ח״כ הליברלים, **יהודה פרח**, מתכוונים להוכיח, בעזרת קאסטה, שהוא שוקל לעזוב את הקואליציה. במהדורת חדשות ביום שני שעבר אחרי־הצהריים דווח שראש עיריית אשקלון, **אלי דיין**, הודיע בשם סיעת תמ״י, שהתנועה שלחה לראש־הממשלה מברק, בדרישה שחוק מיפעלות ברוכות־ילדים יחוקק במושב החורף של הכנסת. תמ״י הציגה דרישה זו כתנאי להישארות הסיעה בקואליציה. מייד אחרי ידיעה זו, שודר מיברק דומה. בליברלים טוענים, שלא יתכן שפרח ודיין שלחו במיקרה באותו יום מיברק לבגין ודאגו לעדכן את כתב הרדיו באותה שעה. בדרך־כלל מובאות ידיעות כאלה במהדורות נפרדות, בהפרש של שעה לפחות — השנייה כתגובה על הראשונה. עתה הם מתכוונים להקליט את הקטע שישודר בחדשות, ולהשמיע אותו בישיבת הסיעה, כהוכחה לכך שהיה תיאום מוקדם בין פרח ואנשי תמ״י, ושהם מנהלים מגעים על פרישת פרח מסיעתו, כאשר תמ״י תפרוש מהקואליציה.

■ כתב־השטחים־לשעבר בטלוויזיה, **רפיק חלבי**, הוא גיבור סירטו של במאי הטלוויזיה, **רם לוי** המצולם לרשת הטלוויזיה השלישית באנגליה. בסרט מראיינת רפיק יהודים וערבים, קיצוניים ומתונים, איש־איש והזווית המיוחדת שלו. באחד המיקרים הוא ראיין את הרבנית **מרים לוינגר**, אשתו של הרב **משה לוינגר**, מראשי גוש־אמונים. היא טענה, שבהיסטוריה של הסיכסוך הישראלי־פלסטיני לא היו מיקרי רצח מכוונים בידי יהודים. חלבי הזכיר את דיר־יאסין. הרבנית לוינגר קמה ממקומה בכעס ואמרה: „אני לא מתראיינת.״

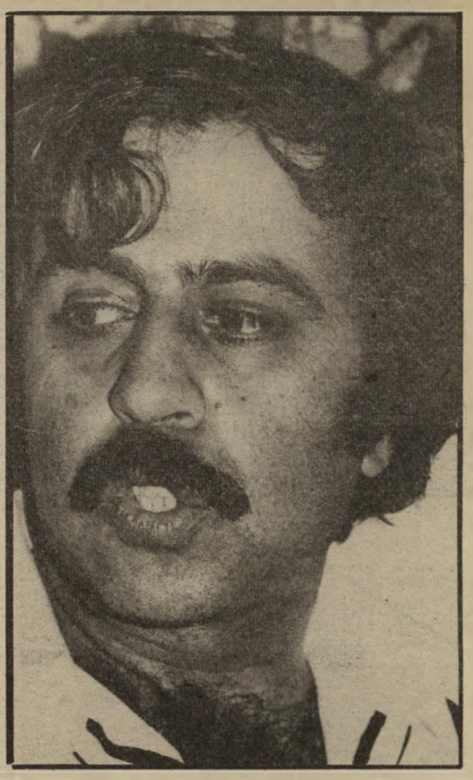

נעמי סילפן עומדת לבלוע חתיכת־עוף בטעם קארי, בארוחת־צהריים מיוחדת שערכה מיסעדת „דולפי״ לרגל פתיחת ארוחות־צהרים בשיטת „אכול כפי יכולתך״. נעמי, בתו של הפסיכיאטר הראשי של נציבות שירות בתי־הסוהר, לא היתה הדוגמנית היחידה בארוחה. בשולחן אחר ישבה קארין דונסקי (למעלה משמאל) והפגינה כיצד יש לאכול — כפי שכתוב בספרים — בסכין ובמזלג. גם פנינה רוזנבלום היתה שם (למטה מימין) ואכלה בתיאבון רב. אהובה גורן־סוסקין (למטה משמאל) כוכבת הסרט הישראלי „פורטונה״, והיום יועצת־יופי בחברת תמרוקים, ערכה לעצמה צלחת עמוסת מזון, אותה זללה כשמצאה מקום.

רפיק חלבי:

„אני כבר לא יודע במה להאמין!"

אתם מבינים לאן נתקענו בלבנון? האלוף דרורי אמר, שכל עוד צה"ל נמצא באיזור עאלייה — יהיה שקט. ברגע שצה"ל יוצז — הפלאנגות יפעלו. עכשיו, או שנמ־שיך להיות צבא כובש, או שיאשימו אותנו באחריות לאיזה אסון שיכול לקרות בין הדרוזים והפלאנגות. ביקשתי לדעת מה חושב על כך רפיק חלבי, הכתב הדרוזי של הטלוויזיה הישראלית.

● **רפיק, מה קורה כרגע?**

נו, תגידי מה קורה.

● **האלוף דרורי אמר ששקט עכשיו באיזור, אחרי שצה"ל נמצא בכפרים.**

זה מביך אותי לדבר על מה שאמר אלוף דרורי, אני חושב. שמה שקורה עכשיו בלבנון עם הדרוזים זה עצוב מאוד. כל הדרוזים הצועקים שצה"ל צריך להתערב, חוטאים. צה"ל לא צריך להתערב. הוא צריך ללמוד לקח, שהפלאנגות הם תנועה פאשיסטית. לטובת עם ישראל, הברית עם „האחים בצפון" — כמו שאומר הרמטכ"ל — צריכה להיפסק.

● **אבל אם צה"ל יעזוב כעת, יכול לקרות אסון.**

שום אסון לא יקרה אם צה"ל יפסיק לפרוק את נישקם של הדרוזים ויפסיק לתת נשק לפלאנגות. הפלאנגות מפגי־זות בתותחים ובטנקים ישראליים.

● **ומה עם הנשק שאש"ף השאיר לדרוזים?**

מה השאיר לו? רובי־ציד וקלצ'ניקובים? בזה עונים לטנקים?

● **אתה אומר, שהדרוזים יסתדרו, ואחר כך אתה אומר שיש להם רק רובי־ציד וקלצ־ניקובים.**

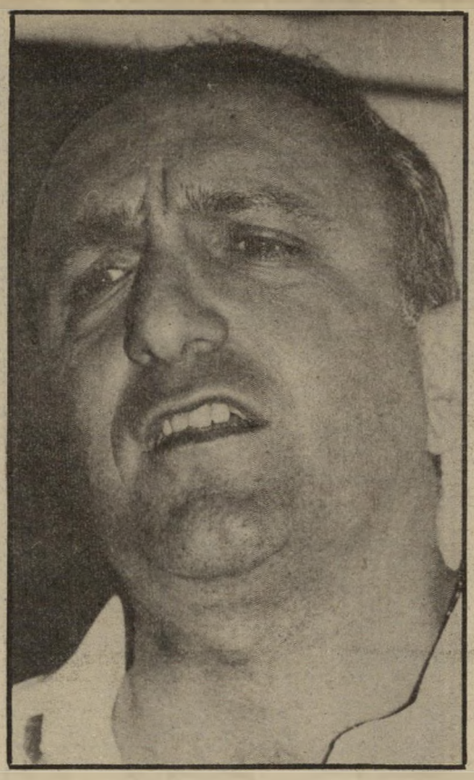
אני לא חושש. אני יודע בבירור, שהדרוזים יסתדרו לבד. השבוע אמר אמין ג'מייל, שהנוצרים והדרוזים כבר הסתדרו ביניהם פעמיים, ורק כוח שלישי מסכן את המצב.

● **למי הוא התכוון?**

אני שואל אותך. תכתבי גם, שאני דורש ועדת־חקירה, שתבדוק את הטענה כי גם חיילי צה"ל השתתפו בהפגזה האחרונה על כפרי הדרוזים.

● **אתה מאמין בזה?**

אני כבר לא יודע למה להאמין. תאמיני לי.

אהרון פאפו:

„סימן שאת חסרת תחושות וללא רגשות!"

בתוכנית הרדיו „על אתרים ואנשים", ששודרה לפני כשבוע, פנה העיתונאי יצחק טישלר לעדות־המיזרח, ושאל מדוע הם נותנים לקומץ קטן של אספסוף להכתים את שם כל העדה. קראתי שוב את הדברים שאמר ושהתפרסמו בעיתון, ולא הבנתי מדוע יצא עליו הקצף, ומדוע הושעה מעבודתו ברדיו, ולמה הובנו דבריו כפגיעה בעדת־המיזרח.

עו"ד אהרון פאפו מרשות־השידור היה בין אלה שהצביעו בעד השעייתו. ביקשתי ממנו שיסביר לי מה כל־כך הרגיז אותו.

זו שיחה פרטית בינינו, או בשביל העתון?

● **בשביל עם ישראל, שיבין מה קרה.**

קודם כל, עם עיתונאי צריך להיזהר לפני שפותחים את הפה. איזה ערובה תהיה לי שהדברים שלי יצוטטו כלשונם?

● **רק ההבטחה שלי.**

טוב. אז קודם כל, טישלר עשה דבר שלא יעשה ברשות ממלכתית. כתבי ועיתונאי רשות־השידור משמשים רק כמי שמוסרים את דיעותיהם של אנשי־ציבור. לא לקחו אותו כדי שיביע את דעתו.

● **אם היה אומר, למשל, שדרעתו עם ישר־אל הוא עם אמיץ, שיש לו ממשלה נפלאה וכו', גם אז הוא היה מושעה משום שאמר את דעתו?**

בוודאי. אם נתחיל להרשות לכתבים לבטא את דעו־תיהם, זו תהיה אנארכיה, ולא חופש ביטוי.

● **אבל בוא נתייחס בכל־זאת לתוכן ה־דברים. למה זה פוגע?**

הוא אשם בהסטה עדתית, בהפליה על בסיס גיזעי, בהתנשאות אשכנזית, בפניה לבני עדות המיזרח כאל קולקטיב רעיוני, וכל זה הוא עשה באיצטלה שהוא פונה אליהם שיוקיעו את המיעוט. האם בחרנו בו בתור מטיף בשער? עכשיו את מסכימה איתי?

● **לא, אני לא מסכימה.**

תאיר לך שהוא היה אומר: „אתם האשכנזים, הפילי־נים והייקים, מדוע לא תוקיעו מתוככם את הטורח התבוסתנים הנקראת שלום עכשיו. למה שיוהו אתכם עם הקו של השמאל? מזה היית נפגעת?

● **?א.**

אז סימן שאת חסרת תחושות ואטומה לרגשות.

יוכבד איבצן:

„אני לא טיפוס של נושאת דגלים!"

גם השבוע שעבר עמד בסימן הפגנות. הפעם הפגנות של נשות השוטרים. הן יצאו להפגין נגד ה„לוקש" של בעליהן, כי על הבעלים נאסר להפגין, או להקים איגוד מיקצועי.

עניין אותי לדעת מה חושבת על הנושא אשתו של השוטר מס' 1 בישראל, הגב' יוכבד איבצן, ועייתו של מפכ"ל המישטרה. טילפנתי אליה ושאלתי:

● **איך את מסתדרת עם המשכורת של בעלך?**

זה כמו לתת למישהו מכה עם פטיש על הראש. אני יושבת לי בשקט בבית ופיתאום מצלצל הטלפון ואת עם השאלה הזאת!

אבל אני מבינה שאת רוצה תשובה. טוב, אז עכשיו אני מסתדרת עם המשכורת של בעלי, אבל לא נולדתי אשת מפכ"ל. התחתנתי עם בעלי כשהוא היה שוטר עם שני סרטים, ועברתי תקופה מאוד קשה מבחינה כלכלית.

● **זאת־אומרת, שאת מבינה ומסכימה עם נשות השוטרים?**

מבינה כן. ואם ההפגנות הן חוקיות ועם רשיון — אני גם מסכימה. אני בהחלט חושבת שלשוטר מגיע כבוד, הערכה וגם כסף. לא ראיתי בזמן האחרון את תלוש המשכורת של שוטרים מן השורה. אבל אני מניחה ש־המשכורת אינן גבוהות. אם היו מגדילים את המשכורת, היו עוזרים פחות בחופת טובים את המישטרה.

● **מדוע, אם כך, איך מצטרפת ל־הפגנות?**

אני אשה „ישבת־בית", ולא טיפוס של נושאת דגלים.

מה הם אומרים ... מה הם אומרים ... מה הם אומרים ... מה הם אומר

גדי כ"ץ:

„ישראלי יכול לעבוד בלי GREEN CARD?"

ברור לי לגמרי, שלפי החוק הישראלי לא יכול אדם לקבל עבודה בארץ ללא רישיון עבודה. ברור לי גם, שאם יש מקום־עבודה אחד ועליו שני קופצים — אחד ישראלי אזרח הארץ והשני תושב־חוץ חסר רישיון־עבודה — יתקבל הראשון, ובצדק.

אבל לא סוד הוא, שבלישכת־העבודה של העיר אילת לא עומדים אלפי אזרחים ישראלים לתפוש את מקומם של הזרים במלונות ובאתרי־הבניה שם. לכן פניתי אל גדי כ"ץ, ראש עיריית־אילת, ושאלתי אותו על עניין המיכשולים שמציבים לפני עובדים זרים בעיר, ועל הדרישה שיציגו רשיונות ואשרות.

● **האם זה מיקרה, שכל העניין התחיל זמן קצר אחרי שידור הכתבה בטלוויזיה, שבה התלוננו כמה מתושבי אילת על הערבים הגרים שם?**

השאלה הזאת מעלה לי את לחץ הדם לראש. היה פה כתב שראיין עשרות אנשים ובין כולם מצא גם ילדה קטנה ומופרעת, שאמרה שהערבים מסריחים, אז מכולם הוא מצא לשדר דווקא את הקטע איתה. אין פה שום בעיה של ערבים. יש בעייה של 4.000 גברים רווקים — אגב, חלקם ערבים, אבל יש גם הרבה תאילנדים, אתיופים, הודים, נדמה לי שגם פקיסתינאים או אפגניסתאנים ו־אפילו מסין העממית — 4.000 הרווקים האלה, שכולם בגיל צעיר יחסית, יוצרים בעיה חברתית, אבל אין לה שום קשר ללאומיותם של האנשים. 4.000 רווקים בתוך עיר של 22 אלף אנשים זה חומר־נפץ חברתי.

● **דרך־אגב, מדוע הם לא יכולים להשיג רישיונות־עבודה?**

קודם הם צריכים להשיג רישיונות שהייה, כי תוקף האשרות שלהם פג.

● **אבל ערבים ישראליים לא צריכים רישיונות שהייה.**

עם ערבים ישראליים אין שום בעיה. הם ממשיכים לעבוד. תכתבי את זה, ואין שום כוונה להפסיק את עבודתם. חוץ מזה, אני רוצה להגיד לך, שההחלטה היא לא של עיריית אילת, אלא של שירות־התעסוקה, ויש מגמה כזאת גם בתל־אביב. ומה קורה בניו־יורק? האם ישראלי יכול לעבוד בניו־יורק בלי גרין קארד?

גבריאל מוקד:

„אין סוציאליזם ללא אמון העובדים!"

אם מתאמצים חזק ומחפשים היטב, רואים שיש עוד ארצות בעולם מלבדנו, ואפילו יש עוד ארצות עם בעיות רציניות. אחת מהן היא פולין. אחרי שקט יחסי של כמעט שנה, יצאו הפולנים שוב לרחובות, למורת־רוחו של המישטר הצבאי שם.

ד"ר גבריאל מוקד, מרצה לפילוסופיה ועורכו של כתב־העת „עכשיו", הוא יליד וארשה, דובר פולנית. השנה היה בביקור בפולין ונפגש שם עם אנשים רבים, כולל פעילי „סולידריות".

● **מה קורה שם כרגע, לדעתך?**

מה שקורה בפולין זאת טרגדיה של מישטר קומוניסטי, נוסף לטרגדיה של העם הפולני. מיפלגה שתפשה את השילטון, או התיימרה לתפוש אותו בשם הפועלים, הגיעה לעימות טוטאלי עם כל מעמד הפועלים המיוצג באיגוד המיקצועי הארצי שלו, סולידריות. המישטר הצבאי של ירוזלסקי, הודה, בהוציאו את סולידריות אל מחוץ לחוק, כי אינו יכול לחיות במחיצה אחת עם 12 מיליון הפועלים, התומכים כולם בלך ולנסה ובחבריו. והרי אין מקום לסוציאליזם שאינו נהנה מאמון האכלוסיה העובדת.

● **מדוע, לפי דעתך, חיכה המישטר כמעט שנה מאז המעצרים של ראשי „סולידריות" ועד להוצאת האיגוד מחוץ לחוק?**

יש שתי אפשריות. ניתן להניח כי המישטר הצבאי החליט להתקדם בשיטת הסאלמי — כלומר, צעד אחרי צעד, תוך זריית אשליות שהוא נכון לפשרה. האפשרות השניה היא, כי היתה גם בתוך המימסד השליט התרוצצות בין גורמים מתונים וקיצוניים יותר. לדעתי, האפשרות השניה סבירה יותר.

● **המישטר הצבאי הכריז שביתה או אפילו על הפגנה באיזור גדנסק, אפשר יהיה לשפוט אדם לחמש שנות מאסר. העם אינו פוחד מזה?**

הפולנים היו תמיד עם אמיץ מאוד, כפי שמוכיחים תולדותיהם וביחוד המרד הגדול נגד הגרמנים בוורשה. לעיתים אף הובילם אומץ זה לצעדים בלתי־שקולים. כך, למשל, יתכן שהיתה תקופה בשנה שעברה שבה יכלה סולידריות להידבר עם האגף המתון במיפלגה על תוכנית פשרה. כך נראה לי הדבר מתוך שיחות שהיו לי בוורשה עם פעילי־ציבור שונים. כעת צריך כל סוציאליסט ודמוקרט להתייצב נגד הדיכוי הביורוקרטי של מעמד הפועלים בפולין.

● **איך אתה רואה את עתידה הקרוב של פולין?**

איני נביא, אבל נראה לי ששום שילטון שם לא יוכל להחזיק מעמד, לאורך זמן, נגד רצון הרוב הגדול, וביחוד נגד רצון אותם מליונים רבים של פועלים, שהוא לכאורה מתיימר לדבר בשמם.

רותי בן־אברהם:

„שיר זה חומר גלם - חשוב המבצע!"

במשך השנה שעברה פורסם כמה וכמה פעמים שלהקת „סקסטה" מתפרקת. סיפרו שחלק מהבנות כבר הגישו מיכתבי־פיטורין. ולפתע אני רואה שיצא תקליט חדש שלהן. פגשתי את רותי בן־אברהם, אחת מחמש בנות „סקסטה" ושאלתי אותה:

● **האם זה אפילוג ללהקה שלכן, או שמא פריצת־דרך חדשה אל ליבו ואוזנו של הקהל הישראלי?**

זה לא אפילוג וגם לא התחלה. זה פשוט המשך של הדברים שעשינו ואהבנו. יש בתקליט הזה שירים רבים שכבר בוצעו בעבר על־ידי מבצעים אחרים. שירים כמו סתם יום של חול, הי טרילי, על הדבש ועל העוקץ, שיר נודד.

● **כל אחד מהשירים האלה כבר נמצא על איזה תקליט. אז מדוע שוב, כמה המיוחד?**

אני חושבת שהצבע של הקולות שלנו הוא שונה. כל השירים עובדו במיוחד בשבילנו. עיבודים יוצאים מהכלל של יורם צדוק ואלדד שרים. תיראו שיר זה חומר גלם. חשוב מאוד מי איך מבצעים אותו.

● **תגידי לי, מה האמת בשמועות הסובבות כבר זמן רב שאתן מתפרקות?**

כרגע אנחנו משכיות להופיע כרגיל. החוזה שלנו עומד להיגמר בעוד שיבעה חודשים. אם האמרגן יציע לנו חוזה שכדאי לנו — נמשיך. אם לא — נחליט אז כולנו ביחד מה לעשות.

● **מה לאחל לכן?**

„המשך מוצלח", יתקבל בברכה.

קטעים לאן ילכו הפליטים? * מדוע מטיפים מוסר לישראלים? * סכנת הכריזמה

מי הרוצח האמיתי?

ויקטור שם־טוב:

הרוצח שלי

מיכתב זה מופנה אל הרוצח האמיתי שלי. הוא אינו שייך לאותם אזרחים המגדפים, המ־איימים בטלפון או הכותבים מיכתבים אנונימיים. הרוצח האמיתי שלי הוא רוצח קולקטיווי. משתתפים ברצח נואמים בכנסת בעלי כשרון רטורי מזהיר, דוברים למיניהם, פובליציסטים מאסכולה אידאולוגית מסויימת. כתבים, מנסחי כותרות לחדשות היום, אפילו סוג מסויים של עיתונאים הגונים, שאמנם מצאו לנחוץ להת־קומם נגד האלימות המילולית המציפה אותנו והמזמינה רציחות, אך מחלקים לנוחותם את האשמה בשווה: השמאל מאיים על הימין, הימין מאיים על השמאל — תיקו! כולם אש־מים!

„מעריב" 13.10.82

יצחק לי־בני:

זיכרונות קארטר

„לעיתים אנו רוצים עדיין, אפילו בימינו, שמנהיגים הקובעים עד כדי כך את גורלנו, יהיו בעלי תכונות מוחלטות ואלוהיות, וש־נחוש בהם מרחק ומיסתורין. ואנחנו מתאכזבים כאשר הם מתוארים כבעלי חולשות אנושיות, אפרוריים ונתונים לצורכי האגו שלהם.

אבל כשאנו נזכרים אילו אסונות נוראים גרמו כאריזמטורים — אנחנו שבים ומעדיפים אותם במימדים הסיבעיים שלנו, כחלק מאני־שיות שבירה, נתונה לקשיים אישיים, כמונו.

זה מזכיר לי קאריקטורה, שפורסמה אחרי מותו של מאו־סטה־טונג. בחלקה האחד הוא מצוייר בחייו כענק נישא מעל לכולם. בחלקה השני הוא מצוייר בהלוויתו, בארון, בגודל האנושי של כולנו."

„בני צה"ל", 13.10.1982

שניאור זלמן אברמוב:

תשובה לשר־התיקשורת

לשאלתו של מר מרדכי ציפורי: „באיזו זכות מטיפה לנו אמריקה מוסר"? נשיב: בזכות זו שאנו נראים בעיניה עם נאור. אין אמריקה מטיפה מוסר לערב־הסעודית על מישטר העב־דות הנהוג בה, כשם שאינה מטיפה מוסר ל־עמים אחרים אשר נורמות ההתנהגות שלהן אינן מקובלות על העולם המערבי.

גם לנו הזכות להטיף מוסר לאמריקה, אם לדעתנו יש בה תופעות הפוגעות בנורמות מקובלות, שכן לנו, לאמריקה ולעמים נאורים אחרים, מכנה־משותף רחב ורב־משמעות.

למרבה המזל, מראשית דרכה הצטיירה הציונות כגילוי של הומאניזם, של סובלנות, של פתיחות אינטלקטואלית, של פלוראליזם רוחני, נוסח הריסורג'ימנטו האיטלקי שהזין את הליבראליזם של דוסטוייבסקי, אשר התנע־מכל גילוי של קנאות קלרקליזם ודמגוגיה. אכן, בשנים האחרונות חל כרסום בתדמית חיובית זו ותוצאותיו לא נעלמו מעיני יהודים ולא־יהודים.

„הארץ" 14.10.82

דויד שחם:

בין קרני הדילמה

ממשלת ישראל נזכרה פיתאום, שאין זה מן הנימוס להתערב בענייניה הפנימיים של לבנון. אם ממשלת לבנון אינה מתירה לשקם את המחנות הפלסטינים שנהרסו (מעניין מי הרס אותם), איך נוכל אנחנו לפעול בשטחה בלי רשותה?!

אילן בן־ישראל

קו אדום

מיכתב זה מיועד אל כל אלה הסבורים, כמוני, שמילחמה זאת היא נואלת, חסרת־טעם ומטורפת. עם אלה החושבים שמיל־חמת־ביירות היא צודקת, חכמה ונכונה — איתם אין לי שיח־ושיג הפעם.

אני פונה אליכם, הסבורים שבראש הצ־בא עומד גנראל חסר רגש ושכל, המסוגל לשלוח אותנו לבצע כל פעולה בלתי־מוסרית, לא נבונה ומטורפת; איש המצווה להמטיר עשרת אלפים פגזים על עיר י־יושביה ולשלוח אתכם למות בין סימ־טאותיה.

משהו חמור קרה בחמישה ביוני 1982: הצבא שלנו, שבעבר נקרא „צבא הגנה", איננו עוד כזה — הוא הפך מכשיר חוק ואיום בידים של קומץ מטורפים, העושים בו שימוש נפשע. כן, להשמיד עיר על יושביה זהו פשע! ולמרות זאת אנו ממ־שיכים בשיגרת מחשבותינו והתנהגותנו, כאילו מאום לא קרה.

הגיעה העת להסיק את המסקנות האמי־צות והקשות, ולהפסיק ללכת בדרך הישנה של בני הקיבוץ הטובים — להרוג ולבכות, לירות ולילל — עלינו ללכת בדרכו של אלי גבע. אם יהיו אלף „אלי גבעים" אולי לא נלחם בשנה הבאה ברבת־עמון; אולי. אולי אם הצבא האדיר והחזק הזה קצת ייחלש, הם יזהרו מלשלוח אותנו ליעד הבא.

משהו קרה בחמישה ביוני. עברנו כבר הרבה מאוד קווים אדומים. הצבא כבר אינו שליחות, אלא מכשיר מיפלצתי ב־ידיים מטורפות, ומכאן המסקנה הקשה: עשו את המינימום ההכרחי, אל תשרתו בקבע, היו ג'ובניקים — הם לפחות אינם חייבים לרצוח. פעם ראינו בצבא שליחות — היום זה כבר לא כך.

נוסף לכך: אתם טובים ויפים מדי מל־בזבז את חייכם על עסק מטופש נפשע זה. יש עוד הרבה אתגרים אחרים בשבי־לכם.

ומלה אחת אליכם, האבות והאמהות, שלא הסתערו על ביירות אך רואים את בניכם ההולכים: אינכם יכולים למנוע מהם לפעול על־פי שיקול דעתם, אך אל נא תעודדו אותם לרוץ קדימה, כי בזאת אתם משתתפים במעשה עקדת־יצחק בנכם, ו־האל הוא אל המילחמה האכזר, והפעם לא יגיע איל לעולה...

אני יודע שיהיו כאלה שיאמרו שעלי לעזוב את הארץ, ואולם תשובתי היא שזו ארצי: כאן נולדתי, כאן אהיה וכאן אמות. אני אאבק על דמותה של ארצי, ולא תמיד בדרכים סטריליות, אך לא אנטוש.

לאלה הסוענים שאני מסכן את הדמוק־רטיה, אני משיב שאינני קורא לסירוב פקודה, אלא רק להפסיק לרוץ בראש. יש מספיק סיפשים המאמינים במטורף — שהם יימותו. חבל עליכם, הטובים. הצבא איננו מתקיים כיום בזכות בני הקיבוץ; זוהי יהירה לחשוב כך, ומותר לנו להוריד פרופיל בצבא עד יעבור זעם.

יתכן שיבוא יום שחור אף יותר, שבו נצטרך לנקוט צעדים חמורים יותר; יתכן. אני מקווה שיום זה לא יגיע, אך גם זה אפשרי.

אני יודע שדברי מרים כלענה — אך המציאות מרה שיבעתיים.

עין קיבוץ ברקאי

ויש כאן דילמה, שאילמלא היתה טראגית, היתה משעשעת. מצד אחד, טוענת התעמולה הרשמית שלנו, שאת הפליטים הפלסטינים צריך ליישב בארצות שבהן הם נמצאים ולא להחזירם לשום מקום בתחומי ארץ־ישראל השלמה. מצד שני, אנחנו מקבלים את הטיעון הלבנוני, שיישוב הפליטים הפלסטינים בלבנון ישנה את מאזנה הדימוגרפי ועליהם להסתלק משם.

„ידיעות אחרונות" 15.10.82

יואלה הר־שפי:

עיתונאים למזניות

עיתונאי פלסטיני מן הגדה, איש אל פאג'ר, נעצר בעוון נהיגה ברכב בעל לוחית זיהוי ישראלית. הוא טען, כי טרם הספיק להחליף את הלוחית במכונית, אותה קנה ימים אחדים קודם לכן.

רבותי העיתונות: סעו בזהירות במחשבה שנייה, חבר'ה, עד להודעה חדשה מוסב להש־תמש במוניות. זו רק ההתחלה.

„חותם" 15.10.82

לוי יצחק הירושלמי:

רוזנמן האוייב

אם עובדי אל על אינם אהודים ביותר על הציבור — בצדק או שלא בצדק — לאיתן רוזנמן, מי שהיה מנהיגם עד לפני חודשים אחדים, חלק כבד בכך.

אם „המוביל הלאומי" יעבור מן העולם, או יעבור לידיים פרטיות — לאיתן רוזנמן, שנתמנה לפני חודשים אחדים ראש אגף כוח־אדם וסמנכ"ל החברה, יהיה חלק לא־כל־כך מכובד בכך.

עובדים ותיקים ומסורים באל על אומרים בכאב: היו ימים שחשבו, כי „איתן יסגור את החברת מצריף ועד העובדים". אז לא הצליח בכך. היום הוא קרוב להגשמת חלומו מהחדר הממוזג והמרווח של מנהל כוח־אדם.

„מעריב" 14.10.82

פסוקי השבוע

● **הרב משה נריה:** „מי שמתחיל לה־יות שפוי, פוסק להיות ציוני."

● **פנן־השר דב שילנסקי:** „עושים למנחם בגין ולאריק שרון טבח אופי."

● **ח"כ חרות, דויד מגן,** לסגן ראש־הממשלה, דויד לוי: „אתה מדליפן מס' 1 מן הממשלה. היית בפעם האחרונה במישרד־השיכון? אל תצעק כאן. תצעק בבית"ר רמלה. מתי היית בקריית־קת?"

● **הנ"ל** לח"כי חרות, מאיר שיטרית ומיכה רייסר: „חידלו מהטלפונים שלכם לקיסריה. ש(עזר) ויצמן ילך למערב, תגידו לו שהוא שייך להם."

● **הרב ישראל אריאל,** רבה של ימית: „ביירות היא חלק מארץ־ישראל. על זה אין ויכוח."

● **הנ"ל:** „היו צריכים להיכנס ללבנון ולביירות, מייד, ללא כל השהיות, ולהרוג בכו־לם, עד האחרון שבהם. לא להשאיר זכר ו־שריד."

● **ח"כ היבריים, פינחס גודר־שטיין:** „בארצות־הברית שולטים נפט, טל־ויזיה ובכסף. הם לא אוהבים אותנו, כי קשה להם לראות עם של מוכרי־דיסקית הופך לעם עתיר־מדע. חוץ מזה, שהם מקנאים בנו. הם רק יצאו לפעולה קטנה בסאהרן והתנגשו להם שלושה מטוסים. ותראה אותנו."

● **פנן שר־החקלאות, פסח („פיי־סי") גרופר:** „האסון של החקלאות הם האקדמאים היושבים במישרד־האוצר."

● **יצחק כן־אהרון:** „בארץ רק הרור־חים הם ‚פרטיים'. כל השאר ניתן ומקויים על־ידי המדינה."

● **הנ"ל:** „יש מי שחושב שעיסקי התיי־רות קמו בגלל כישרונו של חיים שיף. ובכן, מר שיף לא השקיע פרוטה מכיסו."

הנדון

(המשך מעמוד 11)

● הידע הצבאי הרב, שנתפש במילחמת־הלבנון בדמם של חיילי צה"ל, נמסר לאמריקאים.

הישגים לא רעים, אם זו־קחים בחשבון שכל העבידה נעשתה בידי אריאל שרון, שסבר לתומו שהוא כנצל את האמריקאים התמימים.

■ ■ ■

ה פריט העיקרי ברשימת־הי־שגים זו הוא הסורי.

סוריה היתה בעלת־הברית העיק־רית שנותרה למוסקווה בעולם הע־רבי. עיראק נשמטה מן הידיים, תימן הדרומית רחוקה ובלתי־חשו־בה בהקשר הערבי, ובלבוּ שולט אדם בלתי־יציב, הממשיך לעשות עסקים מצויינים עם חברות־הנפט האמריקאיות.

סוריה לא היתה מעולם גרורה סובייטית. היתה לה ברית־נוחיות עם מוסקווה. העזרה הסובייטית אי־פשרה לסוריה, שהיא מדינה חלושה כשלעצמה, להופיע בעולם הערבי כמעצמה הטוענת למנהיגות.

מילחמת־הלבנון הרסה יומרה זו. רוב הפלסטיניים פנו לה עורף, א־חרי שנטשה אותם בשדה־הקרב ב־יום השישי הראשון של המילחמה. ברית־המועצות לא היתה מוכנה להסתכן למענה, ואף לא להגדיל לה באופן דרמאתי את הסיוע.

יעומת הכשל הסובייטי עמד הפתוי האמריקאי. רק ארצות־הברית יכולה לגרש את צה"ל מכל לבנון ולהר־חיקו מדמשק. רק ארצות־הברית יכולה להבטיח לה מידה מספקת של השפעה ב־לבנון החדשה.

לפני שש שנים איפשרה ארצות־הברית את כניסתה של סוריה ל־לבנון, על פי הזמנת הפלאנגות ו־בהסכמתם (האילמתי) של יצחק רבין וממשלת־ישראל. רק ארצות־הברית יכולה כיום לאפשר לסוריה לצאת מלבנון בכבוד, תוך הבטחת ה־אינטרסים שלה בארץ־הארזים.

שר־החוץ הסורי ביקר כמה פע־מים בוושינגטון. שר־ההסברה ה־סורי הודיע באמריקה שסוריה מו־כנה להכיר בישראל. סוריה הצבי־עה בעד ההלטות־השלום של ועי־דת־הפיסגה הערבית בפאס.

העיסקה האמריקאית־סורית מת־בצעת והולכת. באופק מסתמנת עיסקה אמריקאית־פלסטינית. ה־מישטרים הפרו־אמריקאיים התחזקו בכל רחבי המרחב, מביירות ועד רבאט.

אריאל שרון לא ידע. עכשיו הוא יודע. יודע ורוגז.

אין זו הרגשה נעימה להיווכח שהוא מיקא בכף הכף תפקיד של כלב־ציד, המבריח את השוּעלים לע־בר הציידים.

(אפשר לנסח זאת בצורה יותר בוטה, ולהמשיל את שרון לכלב משוגע, שבו מאיימת אמריקה על הקליינטים. שרון עצמו מפחד תד־מית זו בשקידה ואחרי צברה ושא־תילא די לאמא אמריקה לצעוק „שרון!" כדי שכל הילדים ירצו אליה).

■ ■ ■

ה סיפור כזה מזכיר את פר־שת האריה והצבוע. לא באג־דה, אלא במציאות.

במשך דורות נפוצה הדיעה כי האריה הגיבור צד את הטרף, או־כל לשובע ומניח את השיירים ל־צבוע הפחדני, העומד בצד וממ־תין. עד שבאו חוקרי־החיות לטבע ונוכחו לדעת שקורה ההיפך.

מסתבר כי במציאות הצבוע הוא הצייד החרוץ, והוא הקוטל את החיות. בגמר מלאכה זו מופיע ה־אריה העצלן, מבריח את הצבוע ו־אוכל לשובע. רק כשהוא פונה לדרכו מצליח הצבוע לייהנות מטר־פו — אם נותר ממנו משהו מילבד העצמות.

אריאל שרון דימה את עצמו לאריה. אבל אין הוא אלא הצבוע.

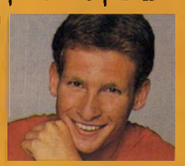
סטודנט, הצטרף לתוכנית שיש לה שיניים!

בתוכנית המיוחדת של בנק לאומי אתה מקבל הטבות ממשיות ושימושיות:
• הלואה בסך 10,000 ש"ח לכל מטרה! את ההלואה תקבל מיד עם הצטרפותך, ותהיה לך שנה שלמה כדי להחזירה! • הלואה נוספת בסך 8,000 שקל שתקבל עם סיום הלימודים!

• זכות למשיכת יתר בסכום של עד 3,000 שקל!
• פינקסי שיקים אישיים חינם!

כן, חינם! • עד 50% הנחה (!) על עמלות בפעולות בנקאיות (בניירות־ערך, מטבע חוץ, ערבות בנקאית לשכר דירה). • חשבונך ינוהל חינם!
• תקבל כרטיס כספומט חינם!
• כרטיס אשראי ויזה בחצי מחיר! (לבעלי הכנסה קבועה).

• תקבל עד 30% הנחה על מופעי בידור ואמנות.
• הנחות לארועי ספורט.

• הנחות במנויים לעיתונים • הנחות משמעותיות במאות חנויות בכל הארץ!

היכנס לסניף הקרוב של בנק לאומי ובקש להצטרף ל"קמפוס לאומי", התוכנית שיש לה שיניים!

קמפוס לאומי

התוכנית שיש לה שיניים

אנשים לשירות אנשים

בנק לאומי

"במקצועי, כשאני באור הזרקורים, כל פרט בולט. לכן, בחרתי בקיוטקס"

תמי בן עמי

תמי בן עמי פגשה אותו באירופה. עכשיו קיוטקס הגיע לארץ, מיוכא במקור מצרפת. מגוון עשיר של לקים לצפורניים – עמידים לאורך זמן, בוהקים או בצבע מט, במבחר צבעי האופנה. מבחר שפתונים תואמים, בצבעים נועזים או שקטים, המעניקים לשפתיים ברק מזמין ומסקרה באיכות מיוחדת.

Cutex

מישהי תהיה יפה היום עם קיוטקס.

יבוא דנשר טריידבע"מ, הפצה פ.י. היימן ושות' בע"מ.

חשבון עובר ושב

מאת עולמה פרנקל

שמשון פייגין, בעל זבוב

בשירות המילואים הזה צירפו אותי כ־חובש נוסף לפלוגה ר', אנחנו יושבים על גיבעה רמה מול הגבול המצרי, חולית שמה, בכל שעות היום מטרידים אותנו זבובים רבים, ואחד מתפקידי הוא לנצל את שעות הבוקר, שבהן אין הרוח העזה נושבת, כדי לרסס במחראות, במיטבח, בפחי־האשפה ובפיתחי האהלים מקומות חבי־בים על בעלי־הכנף הקטנים הללו.

המרסס הוא מכשיר פלסטי בעל מיכל מאורך, שלראשונה ראיתי כמותו בצה"ל. לצירך הריסוס אני משתמש בחומר י־עיל, נלד שמו, שיש להמיסו בכמות גדו־לה של מים. בוקר אחד, כשגחנתי על המרסס, נזכרתי במעשה שהיה לפני כמה שנים בשורות המילואים שלי.

באותה שנה צירפו אותי לפלוגת־סיור מסויימת של הצבא הסדיר, שחנתה בס־דום, ופיטרלה מים־המלח ודרומה, לאורך הגבול עם ירדן. קיץ היה אז, וחם מאוד. אם איני טועה, נעו מעלות החום בין 40° ו־45° בצל. במקום שבו חנתה הפלוגה, בחורשת אקליפטוסים אחת שבשיפולי הר־סדום, היו הזבובים ביום והיתושים בלילה מרובים עד־כדי־כך, שהשינה היתה כמעט בלתי־אפשרית. מחמת החום העז היו כו־לם שוכבים על מיטותיהם, כשרק תחתו־נים לגופם, ועל הגוף החשוף היו הזבר־בים ביום והיתושים בלילה מסתערים בנ־חילים מרושעים. אני זוכר, שהיתה שי־טה אחת שיכולה היתה להקנות למשתמש בה כמה דקות של שינה מדי פעם: היית מרטיב את השמיכה במי־ברז, שתהיה צו־ננת קצת, ומתכסה בה, כדי להתגונן מפני הזבובים או היתושים, עד שהיית נרדם. אחר־כך היו המים מתאדים, השמיכה הי־תה חמה־מגשוא, ושוב היית מתעורר בתוך זיעתך, וחש להרטיב את השמיכה, וחוזר חלילה.

למעשה, ההזדמנות היחידה לישון כהל־כה היתה בעת סיורי הלילה. אותם היינו עושים על־גבי קומנדקרים שדפנותיהם מ־כוסות בשקי־קול, סגולה נגד מוקשים. כלי־הרכב הללו היו נוסעים לאיטם על דרך הפסרולים, כשהגשש רכוב על הכנף הקידמית. בעת הנסיעה היתה רוח קלה, יתושים כמעט שלא היו בנמצא, וכל ה־נוסעים, מלבד הנהג והגשש, היו מנמנמים שעות ארוכות.

גם אז היה זה תפקידי להילחם במכת הזבובים (באשר ליתושים, הצבא יצא ידי־חובתו כשסיפק מין מישחה שמורחים על הגוף, שהיתה מתאדה בחום הנורא של סדום בתוך דקות אחדות, ולא מועילה כלל). הצבא סיפק לי מרסס מתכתי מן הדגם הישן. לצורך הריסוס השתמשתי בחומר הדברה כימי, שכבר איני זוכר את שמו, את החומר הזה הייתי מערבב בסוכר, ממיס את התערובת במים, ומרסס פעמיים ביום, ללא הועיל, צריך לומר, אולי עצר הריסוס בעד התרבותם של הזבובים, אך הם גם לא התמעטו כלל־וכלל.

● הגנה איזורית

ב**אחד הימים**, זה היה בשבוע השני לשירות המילואים שלי, הבחנתי בחייל אחד שעקב בתשומת־לב מרובה אחרי מע־שי בשעת הריסוס. זה היה נער זהוב־שי־ער ובעל עיניים ירוקות, ולא מן הרעש־ניים והמתבלטים שבין חיילי הפלוגה. ב־יום אחד, כשעצרתי לי וישבתי לנוח כמה דקות בצל האקליפטוס עד שתיבש זיעתי, והמרסס לידי, הוא ניגש אלי במבוכה ו־בבי־ישנות.

„אתה מרסס נגד הזבובים, נכון?" שאל החייל. „מה זה החומר הזה?"

הסברתי לו כל מה שידוע לי, והוא הסתלק וחזר אל מיטתו.

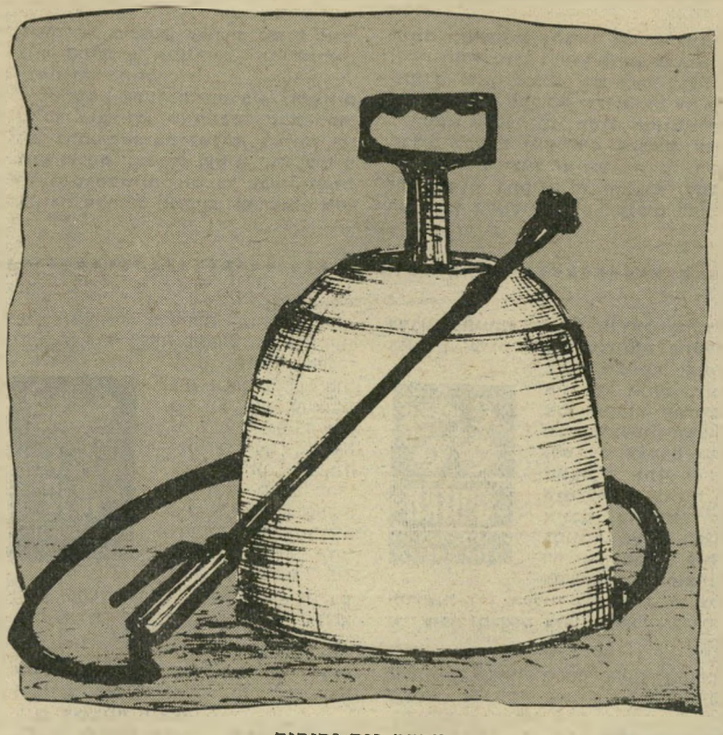
למחרת, מצאתי אותו לצידי בשעה ש־הכנתי את התערובת, והמסתי אותה במים בתוך המיכל של המרסס. שוחחנו קצת, והסתבר לי ששמו שימשון פייגין. מוצאו היה באחת המושבות הוותיקות שביהודה — גדרה, נס־ציונה, או אולי היתה זו ראי־שון־לציון? ואולי רחובות? כבר אינני זוכר. אביו היה ממישפחה ותיקה מאוד בארץ, ואמו — ניצולת־שואה.

יום אחד לאחר מכן, הוא כבר שאל בהיסוס אם יוכל „ככה, לניסיון", לרסס תם מיד בתמיסה שבה יש רק חומר הד־ברה בריכוז גבוה מאוד, וקוטל אותם באלפיהם.

גם התכיפות של מסעות הריסוס שלו גברה והלכה, והוא שוב לא הסתפק בשני סיבובים יומיים. הטבחים התחילו להת־לונן באזני, ש„פייגין המשוגע", כך כינו אותו, מחסל להם את הסוכר. אך אני הצ־בעתי לפניהם על העובדה שהזבובים הת־מעטו והלכו! השיטות של פייגין הוכיחו את יעילותן!

פייגין המשיך לשתף אותי בניסוייו. עכשיו, כך התלוצץ, הוא עובר „לשיטת ההגנה האזורית". כלומר: מרסס כרגיל בכל המקומות, אבל מוסיף כמה ריסו־סים יומיים למחראות. למשל, כדי לחסל את הזבובים שם. ויום למחרת — הוא מע־ניק טיפול מיוחד לפחי־האשפה, וכך הל־אה.

בפלוגה התחילו לכנות את פייגין „בעל זבוב", אך לשמשון לא היה אכפת, ואד־רבה, הוא ראה בכך כינוי של כבוד. הוא גילה לי גם מה, לדעתו, היה מקור חוסר

מרסס נגד זבובים
מן הדגם הישן

קצת. נתתי לו, מה איכפת לי? מלאכת־הריסוס לא היתה קשה ביותר, אך גם הי־תה בלתי־נעימה. לתערובת של הסוכר וחומר ההדברה היה ריח דוחה למדי, ש־היה נדבק בבגדים ובעור הגוף, והמסע בין המחראות ופחי־האשפה לא היה בדיוק טיול נעים בחיק הטבע.

אחר־כך יצאתי לחופשה, וכשחזרתי, הודיע לי החובש שהחליף אותי בשימחה, כי מצא איזה חייל „פרעייאר" שהחליף אותו בריסוס. כך נקבעה העובדה, ששמ־שון פייגין עוסק בריסוס נגד זבובים.

אני לא התנגדתי. הוא היה בא אלי כדי להתייעץ איתי, „המומחה". לדבריו, הוא היה מחליף מדי פעם את השיטה. פעם היה מוסיף סוכר ופעם גורע. אחרי כמה ימים, כך בישר לי, המציא שיטה חדשה. בסיבוב הראשון, היה מרסס בכל המקו־מות בסוכר בלבד. הזבובים היו חשים ל־לקק בסוכר, ושמשון פייגין היה תוקף אר־חשנו באישון־לילה, על ציודנו ונשקנו, אל הקומנדקר שיצא מיד לשטח, היכן שהתגלתה חדירה של מסתננים.

רק כשהייתי כבר על הקומנדקר, מנסה לארגן את החגור שלי, הבחנתי שפייגין יושב לצידי, מחייך אלי.

לבסוף הגענו לנקודה שהשביעה את רצו־נם של הגשש והקצין, כדי להתארגן ל־מארב, בניתיב ההתקדמות המשוער של חוליית המסתננים. הקצין פקד עלינו ל־הסתדר בשורה חזיתית, כדי שיוכל למ־סור לנו את הוראותיו, ויבדוק את ציודנו, כמו שהיה עדיין מקובל בצבא הסדיר.

היה לילה בהיר מאוד, וגם חם מאוד. אחרי שמסר הקצין את הוראותיו, התחיל לעבור על פני שורת החיילים, עד שנעצר ליד פייגין. שעמד לצידי.

„פייגין, מה זה!?" לחש הקצין, כמעט צעק.

פייגין, רק עכשיו הבחנתי בכך, לא חגר את החגור שלו, והרובה לא היה תלוי על כתפו. על הריצפה, לרגליו, ניצב המר־סס, ותרמיל־גב, המכונה בצבא תד"ל, היה על גבו.

„זה הנשק האישי שלי, המפקד!" אמר פייגין.

„פייגין, מה קרה לך!?" אמר המפקד, ובשורת החיילים התחילו הציחקוקים.

„זה הכי יעיל גם נגדם, המפקד!" אמר פייגין, והציחקוקים החרישיים הפכו לצ־חוק שהלך וגבר.

„איך זה יעיל?" שאל הקצין, שהיה מופתע ונדהם.

פייגין תפס בידו את צינורית ההתזה של המרסס, ולחץ על ההדק. מן הפומית פרץ זרם חרישי של חומר הדברה מעורב בסוכר. בעל ריח מתקתק ודוחה, שניתז למרחוק. אחר־כך הסיר את התרמיל מכת־פו והראה לקצין שקית סוכר ושקית חומר הדברה שהיו מונחים בתוכו.

הקצין הניח לפייגין, תפס בכתפי ומשך אותי הצידה. „מה לעשות איתו, דוקטור?" שאל.

אני איני דוקטור, וגם א־ני מבין גדול בפסיכיאטריה אפילו כחובב. אבל כאן, כך נראה לי, היה מיקרה ברור של שיג־עון, זמני לפחות.

יעצתי לקצין להורות לפייגין לעלות על כלי־הרכב ולחזור למאהל ביחד עם הנהג, ולמחרת לשלוח אותו אל קצין בריאות הנפש.

המארב שלנו, בסופו של דבר, הסתיים בלא כלום. אחר־כך הסתבר שהמסתננים חזרו על עיקבותיהם ושבו לירדן. פייגין נשלח מן הפלוגה, ומין הסתם אושפז.

זה היה המעשה שנזכרתי בו, בשעה שגחנתי על המרסס הפלסטי. בחופשה ה־ראשונה שהיתה לי, מיהרתי לבדוק עניין מסויים. נזכרתי שבתחילת מילחמת הלב־נון, לפני חודשים אחדים, התחוללה שע־רוריה סביב גלויות רישמיות של צה"ל, שבעל עיסקי הדברה אחד פירסם עליהן את מוצריו בנוסח: „אני מדביר את המזי־קים כמו שצה"ל מדביר את המחבלים," או משהו דומה לזה. זכרתי שגם אותו מדביר הוא מאחת ממושבות יהודה, ו־אולי זהו שמשון פייגין עצמו?

אך לא. בדקתי, והתברר שמדובר במי־שהו בעל שם אחר. מה מעשיו של שמשון פייגין היום איני יודע.

● צה"ל המדביר

ב**אחד הלילות**, לקראת סוף שירות המילואים שלי, הוזעקה כיתת הכוננות. קצין, נהג, קשר, גשש, שני מקלענים, שני רגמים שלושה רובאים ואני, החובש,

מרים בניהני

מזל החודש: מאזניים הגבול בין מאזניים ועקרב

לוח־השנה מורה, שעד ה־24 באוקטובר השמש עוזבת את מזל מאזניים, ומתקדמת לכיוון מזל עקרב.

מהי חהרגשה בימים אלה?

מספיק לחשוב על משמעות המילים „מאזניים" ו„עקרב", כדי להבין שהחברים הם עצומים. בחודש האחרון, כש־השמש שהתה במזל מאזניים, האווירה היתה די מתוחה, אך זאת בעיקר בגלל מהלכים קשים של כוכבים אחרים. ב־דרך־כלל, כשהשמש שוהה במזל מאזניים, אנשים חשים פחות מתח, ואין להם חשק להתרבות במאמצים. משתדלים לנוח, מחפשים מקומות רגועים ושקטים ו־מעוניינים בפעילויות חברתיות.

מאזניים מסמל נועם, חן, הרמוניה ומחפש את היפה והאמנותי בכל דבר. כך שכאשר השמש במאזניים, אנשים יותר מודעים לכל מה שקשור ביופי, מקפידים יותר על הופעתם, על תלבושתם, על נימוסיהם ומשתדלים להימנע מסיכסוכים וממריבות, אם רק אפשר. הרבה אנשים לוקחים חופשות ממקום־עבודתם ומטיילים להם להנאתם בנופים יפים. אלה שעובדים, מעדיפים לעבוד בזוגות או בצוותים, הבדידות אינה אחו־בה על איש בתקופה זו.

כשהשמש במאזניים, ניתנות לאמנים יותר הזדמנויות מתמיד כדי לבטא את עצמם, ולשתף את הקהל בתוצאות יצי־רתם. נזכיר את המופעים האמנותיים בעכו, בחג־הסוכות. נראה שזה כלל לא מיקרי, שהאירוע מתרחש כשהשמש ב־מאזניים ולא במזל אחר. אם יש קרינות דרך־כלל, כשהשמש שוהה במזל מאזניים, אנשים חשים פחות מתח, ואין להם חשק להתרבות במאמצים. משתדלים לנוח, מחפשים מקומות רגועים ושקטים ו־מעוניינים בפעילויות חברתיות.

מאזניים מסמל נועם, חן, הרמוניה ומחפש את היפה והאמנותי בכל דבר. כך שכאשר השמש במאזניים, אנשים יותר מודעים לכל מה שקשור ביופי, מקפידים יותר על הופעתם, על תלבושתם, על נימוסיהם ומשתדלים להימנע מסיכסוכים וממריבות, אם רק אפשר. הרבה אנשים לוקחים חופשות ממקום־עבודתם ומטיילים להם להנאתם בנופים יפים. אלה שעובדים, מעדיפים לעבוד בזוגות או בצוותים, הבדידות אינה אחו־בה על איש בתקופה זו.

כשהשמש במאזניים, ניתנות לאמנים יותר הזדמנויות מתמיד כדי לבטא את עצמם, ולשתף את הקהל בתוצאות יצי־רתם. נזכיר את המופעים האמנותיים בעכו, בחג־הסוכות. נראה שזה כלל לא מיקרי, שהאירוע מתרחש כשהשמש ב־מאזניים ולא במזל אחר. אם יש קרינות קשות של כוכבים, עלולות להיות אכז־בות ממופעים אמנותיים, הן לאמנים עצמם והן לקהל.

כשהשמש מתקרבת לעקרב — השינויים כל־כך קיצוניים, שאי־אפשר שלא להר־גיש בהם. השאיפה לשלום, לשלווה ול־רוגע נעלמת, ואנשים נעשים יותר ציניים ויותר סרקסטיים. אם עד עכשיו היתה אווירה סלחנית ואנשים נטו לוותר איש לרעהו, הרי שעכשיו בדיוק קורה ההיפך. הביקורת מתגברת ולא רק שלא סולחים על שגיאות, אלא מחפשים אחריהן. לא מעלימים עין משום מעשה חריג, מפש־פשים ובודקים ומגישים חשבונות על כל מעשה שאינו בסדר.

הרגשת מתחזקים והאוויר נעשה כ־אילו מחושמל. ביחסים שבין האנשים מורגשת גאווה ועקשנות. הזמן אינו מת־אים לבקשת טובות. אם מגיע לך, בין כה וכה תקבל — ואם לא, חבל על המאמץ, דבר לא יעזור, אולי לחכות עד שהשמש תעבור למזל הבא.

בתקופה שהשמש מתקרבת לעקרב, יש להיזהר מחוסר־נאמנות ומבוגדנות. מי שמעוניין באינפורמציה חשובה, רצוי ש־יבדוק היטב מי מעביר אליו את המידע החשוב, כיוון שיתכן שהוא ישמע אינ־פורמציה שאינה נכונה, ולא בגלל מקריות או אי־הבנה, אלא בגלל תיכנון מוקדם ומחושב מראש.

אותם שזקוקים להלוואה, טוב יעשו אם ימתינו עד שהשמש תעבור למזל הבא, מכיוון שמובטח להם שהם יסתבכו רות. כמעט כמו בתקופה שהשמש נמצאת במזל סרטן, אלא שעקרב זה לא סרטן. אם בתקופה של מזל סרטן אנשים נעלבו, בלעו ושתקו — הרי כעת כל עלבון נרשם, והנקמה אינה מאחרת לבוא.

אם בתקופה של מזל מאזניים היח חשוב לא להעליב ולא לגרום אי־נעימות לזולת, הרי כעת ההתחשבות נעלמה. אם הסתכסכת, תוכל לשמוע מפי יריבך את כל מה שהוא חושב עליך. הוא יאמר לך מי אתה, מה אתה, ומה הוא חושב עליך — הוא לא יחוס על רגשותיך.

בתקופה זו האווירה הרומנטית, ש־איפיינה את מזל מאזניים, משתנה גם היא, התשוקות המיניות מתגברות, ו־היחסים בין המינים הופכים מתוחים והחלטיים. אותם ששיחקו בבני־זוגם, והתקשו להחליט מה יחסם ומה הם רוצים מהקשר, נאלצים לחדק את ה־קשרים, או לנתקם. אין אפשרות להת־לבט, ולמשוך את בן־חזוג ב„לך ובוא". מכיוון שעקרב הוא מזל שנמשך ל־מיסתורי, אנשים מרבים לחשוב על בעיות הנסתר בתקופה זו, ומתאמנים בשליטה עצמית. תקופה זו עלולה להיות קשה, אם ישנם כוכבים שמוקרנים קשה, או אם השמש עצמה נמצאת בזוויות דיס־הרמוניות לכוכבים אחרים. במצב כזה האלימות מתגברת, עלולות להיות יותר תאונות מכרגיל, שומעים על מיקרי־רצח ועל פישעי־מין. יותר מיקרי שוד והונאות כספיות, והמוסר מידרדר. אנשים, ש־בדרך־כלל נחשבים סגורים ומופנמים, מסתגרים עוד יותר בתוך עצמם.

מבחינה בריאותית — עלולות להיות יותר בעיות גינקולוגיות לנשים, ואפילו יותר הפלות. יש נטיה לסבול מהרעלות, לכן יש להקפיד יותר על מה שאוכלים, ולברר מאין בא המזון.

לתלמידים ולסטודנטים התקופה טו־בה, מכיוון שיותר קל להתרכז בלימודים, ומוכנים להשקיע יותר מאמץ ותשומת־לב, ונהנים לבצע את העבודות בצורה יסודית. התוצאות של עבודה זו עתידות לעזור להם בתקופה הרבה יותר מאוחרת, כשכבר שוב יקשה עליהם להתרכז.

בתקופה הקרובה צפויות יותר בעיות גינקולוגיות לנשים, אך לסטודנטים יהיה קל להתרכז בלימודים

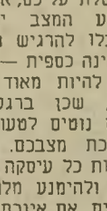
השבוע מתחיל בהרגשה של מתיחות, שקשה להסבירה. מצב הכוכבים מראה על קשיים רבים בסבי־בות ה־20 באוקטובר. אתם עלולים לחוש בקשיים בתחום היח־סים שביניכם ובין בני־הזוג, או שותפים ל־עבודה. מכל מקום, רצוי לוותר על רצונו־תיכם ולהאזין להצעו־תיו של הצד השני. בעניינים כספיים ה־מצב אינו נוח ביותר. קניות גדולות כדאי לדחות וכן בקשת הלוואה או עיסקות.

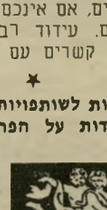
* * *

למרות שאינכם מוצאים די זמן למנוחה, אינכם מספיקים לסיים את כל העבודה המוטלת עליכם, אך תוך שבוע המצב ישתנה ותוכלו להרגיש הקלה. מבחינה כספית — עלי־כם להיות מאוד זהי־רים, שכן ברגע זה אתם נוטים לטעות ב־הערכת מצבכם. רצוי לדחות כל עיסקה חשו־בה, ולהימנע מלהוציא כספים, אם אינכם מוכ־רחים. עידוד רב וביטחון עצמי תקבלו דרך קשרים עם אנשים בארצות אחרות.

* * *

הצעות לשותפויות בענייני עסקים ועבודה עומדות על הפרק, ונראה כי הפיתרון לבעיות המיקצועיות שלכם ימצא בקרוב. אולם מה שנראה כרגע מבטיח, עלול לאכזב ולהיגמר בכישלון, אלא אם כן בני תאומים ישכילו לעמוד על של־הם ולהבהיר לשותפים את עמדותיהם, מבלי לוותר על שום פרט. מבחינה בריאותית — הנטייה לאלרגיות שונות מתגברת וכן הרגישות בבטן, לכן הקפידו על דייאטה.

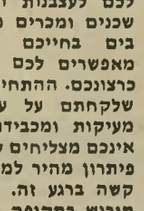

פרשיות־אהבה מבטיחות, שהחלו ברגל ימין, עלולות לעלות על שירטון. המתיחות כל־כך גדולה, שהעניי־נים נשמטים משליטת־כם. בני־מישפחה מבו־גרים מתערבים בחייכם, ומקלקלים עוד יותר את מה שבניתם. מבחינה כספית — המצב עדיין אינו קל. לאנשי־עסקים צפויות הוצאות גדולות מהמשוער, רצוי להי־שמר מבזבזנות. תוך חודש המצב ישתפר. בעיקבות שיחה עם ידיד מבוגר תתפתח הבנה שתעזור לכם.

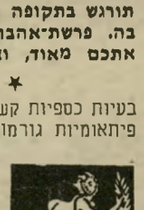
* * *

אתם מאוכזבים מהסביבה שבה אתם נמצאים בזמן האחרון. כל דבר גורם לכם לעצבנות ולכעס. שכנים ומכרים מתער־בים בחייכם ואינם מאפשרים לכם לפעול כרצונכם. ההתחייבויות שלקחתם על עצמכם מעיקות ומכבידות, ו־אינכם מצליחים למצוא פיתרון מהיר למצב ה־קשה ברגע זה. הקלה תורגש בתקופה הקרו־בה. פרשת־אהבה חדשה־ישנה מעסיקה אתכם מאוד, ואתם מחכים לחידושה.

* * *

בעיות כספיות קשות מציקות לכם. הוצאות פיתאומיות גורמות להרגשה שאין פיתרון למצב. חכו שבוע עד שבועיים, המצב יתבהר. בני־מישפחה יבואו ל־עזרתכם. אורחים יבואו להתארח בביתכם ב־קרוב, ולמרות החשש והדאגה, הביקור יעבור בשלום. תוכלו לצאת לטיולים משותפים ו־לעבור חוויות והרפת־קות מהנות. במקום שבו אתם עובדים, צפויה היכרות חדשה עם אדם מבוגר ועדין שיגיע באופן פתאומי. למרות שחגגתם את יום־הולדתכם בחודש האחרון, עדיין אינכם מרגישים בחקלה שלה ציפיתם. המצב אינו קל ואתם, יותר מכל המזלות האחרים, נדרשים לעשות חשבון־נפש עם עצמכם ועם הסביבה. אתם מרגי־שים עייפות עצומה ו־אינכם מוצאים זמן למנוחה. בשטח העבו־דה — המצב עומד להשתפר, התוצאות תורגשנה דרך העליה במשכורת, או על־ידי שיפור מצבכם בעבודה ועליה בדרגה.

* * *

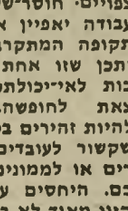
הזדמנויות חדשות בשטח האהבה נפתחות לפניכם, אך יחד עימן נערמים קשיים, המונעים את מימוש ה־קשר. הבדלי גיל, או התחייבויות קודמות של בן־הזוג, או התערבות של קרוב־מישפחה מבו־גרים, גורמים להתמד־מרות ולרגזן רב. לעומת זאת, המצב הכספי מעודד ואתם יכולים שוב להרשות לעצמכם רכישות חדשות, שעד עכשיו נמנעתם מהם. בני מזל סרטן זקו־קים לעזרתכם, מבחינה כספית ונפשית.

* * *

תוכניות ושאיפות מתעכבות בשל נסיבות בלתי־צפויות, שאינן תלויות בכם. נסיעה קצרה תהיה חשובה עבורכם, יתכן שתסכמו בה עניינים הקשורים לעתידכם המיקצועי. מצב־חרום מעט־כבד ואין בכם את המרץ הרגיל, כדי להזיז את העניינים. בשטח הרו־מנטי המצב הרבה יותר מעודד, פגישה מחודשת תביא להת־קשרות מבטיחה ומרגשת. תוכלו להפעיל ללא־חשש את ההעזה הקיימת בכם.

בעיות בשטח המיקצועי עלולות לגרום למצב־רוח קשה והרגשת בהלה, אך אין סיבה לדאגה. תוך שבוע־יתברר לכם, שהגיעה לאוזניכם אינפורמציה מוטעית על־ידי אנשים שמעוניינים להוריד לכם את המורל. בקרוב צפו־יה התקדמות מפתיעה ותמצאו את עצמכם יותר ממרוצים. בשטח הכספי צפויה התקדמות, אך הימנעו מלהלוות מכספכם לידידים ולקרובים. פגישה עם בן־הזוג חביא למפנה חשוב בחייכם.

* * *

דליים שתיכננו לצאת לחופשה, עלולים להיתקל בעיכובים ובמיכשולים בלתי־צפויים. חוסר־שקט ב־עבודה יאפיין את ה־תקופה המתקרבת, ו־יתכן שזו אחת הסי־בות לאי־יכולתכם ל־צאת לחופשה. יש להיות זהירים בכל מה שקשור לעובדים אח־רים או לממונים עלי־כם. היחסים עם בן־הזוג מאוד לא ברורים, אך ברגע זה קשה למצוא פיתרון למצב. סטודנטים עלולים להיכנס ללחץ השבוע.

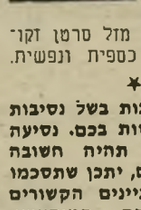

* * *

התקדמות בשטח העבודה תורגש בקרוב. מכרים חדשים עומדים להציע הצעה מאוד מושכת בתחום המיק־צוע, אך עליכם להש־לים את ידיעותיכם ו־לחזור על חומר שנשכח מזיכרונכם. ידידים מ־חו"ל עומדים להגיע לביקור בקרוב, ולמרות שברגע זה אין לכם מרץ לארחם, יתברר שהביקור יוסיף הנאה. בשטח הרומנטי מתפתח סיפור מעניין, אלא שאינכם מבחינים במה שקורה מתחת לאפכם באופן כה גלוי.

בנק-קט 2000
24 שעות שרות

בוא לגדול אתנו.

בנק הפועלים בע"מ

מכתבים

קריקטורה בעיתון צרפתי, אחרי הרצח בשכונות הפליטים — חייל ישראלי בביירות קורא על הטבח ופולט: „אה, באמת?"

פשעי ביירות

אנטי־שמים עלולים לגולל את האחריות למעשי בגין־שרון גם על יהודים מחוץ לישראל. יהודים מברלין המערבית ומווינה מביאים את דעתם הנחרצת:

בחלחלה נודע לנו על הטבח ב־אוכלוסיה האזרחית בביירות המע־רבית. הצבא הישראלי פלש ל־ביירות המערבית בניגוד לכל ה־הסכמים ולתוכניות־השלום שהוצעו לאחרונה. ישראל פירקה את המי־ליציות של השמאל מנשקן וטענה כי תבטיח את ביטחון התושבים. ממשלת ישראל נושאת אם כן ב־אחריות המלאה לטבח הנורא של ילדים, נשים וגברים חסרי־מגן, שנערך על־ידי המיליציות של הי־מין שהיא תומכת בהן.

תמונות הזוועה מלבנון מעוררות בנו זיכרונות על פוגרומים ביהו־דים. דווקא כיהודים אל לנו לע־מוד מנגד כשמתרחשת זוועה כזו.

האחריות לפשע מחריד זה רו־בצת לא רק על הרוצחים עצמם, אלא גם על אותם שלא מנעו אותו בזמן השתוללות מחרידה זו.

אין הדעת סובלת כי ממשלה, המתיימרת לייצג את העם היהודי והמסתמכת על המסורת היהודית, אליציה הנוכחית: כשבן־גוריון נכ־של בעסק־הביש, לא היססה מיפ־לגתו להדיח אותו, וזאת בגלל פשע קטן באופן יחסי — הטלת האשמה על לבון, כאילו הוא אח־ראי לעסק־הביש בקאהיר. והרי ב־קאהיר לא נשפך דם יהודי כמים.

משה יהלום, תל־אביב

● ● ●

החילוניות פורחות

תנועת הנוער של מפ"ם מגיבה על ידיעה („תש־קיף", „העולם הזה" 2352) המבשרת כי בא קיצן של תנועות הנוער החילוניות.

על פי ידיעה זו, תנועות הנוער החילוניות — כולל תנועת השומר־הצעיר — נמצאות בתהליך ירידה וקיצים רבים נסגרים.

אנו מודעים בזה, כי לידיעה זו אין כל שחר!

המציאות שונה לחלוטין, והעוב־דות מדברות בעד עצמן.

בהשומר־הצעיר נוספו קינים רבים במהלך השנתיים האחרונות, ומיספר הקינים גדל ב־20 אחוזים. כמו־כן בשנים האחרונות כמעט הוכפל מיספר גרעיני הבוגרים, ההולכים לנח"ל ולהתיישבות.

לפי הידוע לנו, המצב בתנועות האחרות דומה — אך על כך תפר־סם כל תנועה את נחוניה.

למי היה עניין בסילוף האמת?

השומר־הצעיר, ההנהגה הראשית, תל־אביב

● ● ●

משחק חינוכי

הקורא הבחין בצלב־קרס על צעצוע הנמכר לילדי ישראל והדבר עורר משום־מה את תשומת־ליבו.

בימים אלה מצויים מישחקי־הרכבה שונים, בחנויות סופרמרקט בתל־אביב. בין המישחקים נמצא

פני הדור

בתי בת ה־12 הביאה מבית־סיפרה (כיתה ו'), שיר המבטא יותר מכל את רוח הימים ש־בהם אנו חיים. על כך כבר נאמר: פני הדור כפני...

רד אלינו אווירון
נילחם בשביל שרון
ונחזור בתוך ארון.

נילחם בשביל שרון
ונחזור בתוך ארון.

ורדה זוי, תל־אביב

נמר 1 (טנק), באריזת־המישחק ניתן להבחין בסמל צלב־קרס נאצי. נראה שהרגשות של היצרנים, משווקים, מספקים ומוכרים הוקה־תה קימעא. האם אין אחראי לכך?

דן יהב, תל־אביב

● ● ●

כופ"ים

הכל יודעים כי ישראל

(המשך בעמוד 26)

תפנית בממד"ל

חייך בורג
לא כמו אגודה

נראה, שהסיבה החשובה — אם לא המכרעת — למהפך בממד"ל היא ההתארגנות והלחצים של או־תם מתומכי זבולון המר ויהודה בן־מאיר הנמנים עם הכוחות הלו־חמים. אפשר לקבוע עמדה לגבי מהלכי המילחמה גם ללא נוכחות בשטח, אך רק החיילים יכלו להי־וכח במו־עיניהם שאין הודעות דובר צה"ל משקפות את הנעשה (כאשר נמסר על מהלכים שונים, בתגובה לירי שלא היה, למשל).

הנוכחות הפיסית בפאתי ביירות חיזקה את ההרגשה — שרבים היו שותפים לה בעורף — שישראל מעורבת במילחמה לאילה, בין פל־גים שונים. הפגיעות באוכלוסיה ה־אזרחית ומחיר־הדמים הכבד גרמו לתופעות, כמו פעילות פוליטית של בנו של מנהיג מפד"ל, אברהם בורג, דבר שאי־אפשר היה להע־לים על הדעת במילחמות קודמות והוא מהווה את קצה הקרחון של תסיסה ואי־נחת.

אם אמנם זו היתה הסיבה המכרעת לזמירות החדשות שנשמעו מצד הממד"ל, ניתן להבין מדוע נאלם קולה של אגודת־ישראל. מנהיגי האגודה אינם נתונים ללחץ ישיר מצד הכוחות הלוחמים. הם רגישים יותר למעמדה של ישראל בעולם — עניין חשוב בפני עצמו. „כוחותיהם" מפוזרים בעולם, והם רגישים לדעת־קהל אנטי־יהודית. כבר נשמעות דרישות להחליף את הממשלה מפני שגרמה לבידודה של ישראל בעולם, אך לא מפני שחרגה ממטרותיה המקוריות של המילחמה והסתבכה באורח בלתי־ישיר בטבח המטיל על כל ישראלי צל מוסרי כבד. במילים אחרות אילו ניתן היה לעשות את כל אלה ללא פגיעה במעמדה הבינלאומי של המדינה — היה הכל בסדר.

שימעון חבים, רמת־השרון

אדי מור ○ פרסום בע"מ

לפרויקט מתמשך

בתחום המידיה הבינלאומית

דרושה

רוכשת מוכשרת ומנוסה

לעבודה עם החברות המובילות במשק הישראלי.

המועמדת המתאימה תהיה בעלת ידיעה מושלמת באנגלית נסיון במכירות ורכב (רצוי).

היא תהנה מעבודה מעניינת ומהכנסה גבוהה על בסיס עמלות ומשכורת בסיסית.

נא לפנות בכתב יד, בפירוט רקע ונסיון קודם

לת.ד. 39808 תל-אביב, 61397

עבור „רוכשת".

איתן עמיחי

הדברת מזיקים

בע"מ

מומחים לחדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.

רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272

טל. 790114-5-6 רש' מס' 21 עסק מס' 481/75

שמירה על בריאותך ורכושך

תן טרמפ לחייל

ביקר בשתיקה על פשעים אלה נגד הפלסטינים.

אנו פונים אל אירגונים יהודיים, אל ידידי העם בישראל ואל כל אלה התומכים בקיום ישראל ובשלום בין עמי המזרח התיכון, ו־קוראים להם:

דירשו נסיגה מיידית של יש־ראל מלבנון!

תימכו בכוחות השלום בישראל המפגינים נגד מדיניות ה־התפשטות של ממשלתם.

דירשו מממשלת ישראל את הפ־סקת כל הפעולות הצבאיות ופתי־חה מידית במשא־ומתן בהשתתפות הפלסטינים לפיתרון הסיכסוך ב־מיזרח התיכון.

ד"ר גד פרוידנטל,
בשם יהודים בברלין המערבית, המתנגדים למלחמה בלבנון

וינה 23.9.82

למר אבנרי הנכבד,

אנא פרסם מכתב שתוכנו כדלהלן

מחאה יהודית נגד הטבח בביירות

איננו יכולים לשתוק. כאשר מאות פליטים פלסטינים נטבחו באכזריות, ברצוננו להביע את שאט־נפשנו מפשע מחריד זה, הידוע ב־תולדות העם היהודי בשם פוגרום. תהיה אחראית בצורה זו או אחרת לרצח מחריד של מאות אנשים.

הממשלה הצדיקה את כניסתה לבירות המערבית בנימוק שהיא מתכוונת למנוע שפיכת־דמים. כנר־אה, שלפלישה זו היו מטרות אח־רות, כגון: גירוש והשמדת פליטים נוספים ומניעת מהלכי־השלום, ש־יביאו להכרה בזכויות הלאומיות של העם הפלסטיני.

אנו מצטרפים לכלל המגנים ב־עולם את הרצח בביירות ומזדהים עם קולות המחאה הגוברים בישר־אל, כי רק אלה, ולא בגין ושרון, מייצגים ערכים אנושיים ויהודיים.

החברים היהודים בוועד ישראל־פלסטין, וינה.

● ● ●

עסק־ביש

הקורא משבח את שער השבועון („העולם הזה" 2353), ונזכר בהבדל שבין ממשלת־הזדון ומפא"י.

אינני אוהד של שבועונכם, הרי־פך הוא הנכון. אבל תמונת השער שבה אתם מוחקים בשני קווים אלכסוניים את ממשלת־הזדון של בגין, הצבוע והאכזר, נגעה ללבי. ראו מה בין מפא"י ובין הקו־

ארדינן

שיטת הרכישה הקלה של "מץ"
מאפשרת לך לרכוש מכשירי טלויזיה צבעוניים מן הטובים
בעולם - בתשלומים נוחים מאד, לפי בחירתך
9,6,3 או 12 תשלומים.
זו ההזדמנות שלך לרכוש מכשיר טלויזיה.
אל תחכה. הזדמנויות כאלה לא נשארות זמן רב

מץ-בלי להתאמץ

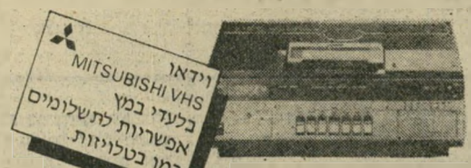
טלויזיה קפרי "26

טלויזיה דגם "22

טלויזיה "האיטי "20

מזומן	תשלומים	סה"כ	מזומן	תשלומים	סה"כ	מזומן	תשלומים	סה"כ
9,350	3×6,644+	29,280	9,350	3×5,510+	25,880	7,700	3×4,975+	22,627
8,800	3×6,960+	29,678	8,250	3×6,035+	26,356	6,600	3×5,518+	23,155
7,700	3×7,460+	30,080	7,150	3×6,578+	26,885	5,500	3×6,064+	23,694
9,350	6×3,322+	29,280	9,350	6×2,755+	25,880	7,700	6×2,487+	22,627
8,800	6×3,480+	29,678	8,250	6×3,017+	26,356	6,600	6×2,760+	23,155
7,700	6×3,730+	30,080	7,150	6×3,290+	26,885	5,500	6×3,032+	23,694
9,350	9×2,214+	29,280	9,350	9×1,837+	25,880	7,700	9×1,658+	22,627
8,800	9×2,320+	29,678	8,250	9×2,011+	26,356	6,600	9×1,840+	23,155
7,700	9×2,486+	30,080	7,150	9×2,192+	26,885	5,500	9×2,021+	23,694
9,350	12×1,661+	29,280	9,350	12×1,377+	25,880	7,700	12×1,243+	22,627
8,800	12×1,740+	29,678	8,250	12×1,508+	26,356	6,600	12×1,380+	23,155
7,700	12×1,864+	30,080	7,150	12×1,644+	26,885	5,500	12×1,516+	23,694

• המחיר כולל שלט-רחוק. בלי שלט רחוק - פחות 1,000 שקל מהתשלומים

וידאו מיצובישי עם שלט רחוק

מזומן	תשלומים	ס"ה
18,000	6×7,000 +	60,000
18,000	9×4,666 +	60,000
18,000	12×3,500 +	60,000

אספקה בנמר התשלומים

וידאו מיצובישי בלי שלט רחוק

מזומן	תשלומים	ס"ה
16,000	6×6,333 +	54,000
16,000	9×4,222 +	54,000
16,000	12×3,166 +	54,000

אספקה בנמר התשלומים

וידאו בטמקס באספקה מיידית*

מזומן	תשלומים	ס"ה
15,000	3×6,333 +	34,000

*כולל ריבית

מכשירים טובים כאלה בתנאים נוחים כאלה - זה בדיוק מה שאתה צריך. בוא כבר היום!

גם את זה כדאי לקרוא:
* המחירים בשקלים, לא כולל מע"מ.
* המע"מ יחושב בנמן מסירת הטלויזיה (או אם יסוכם אחרת).
* האספקה עם נמר התשלומים, אך ניתנת אפשרות לאספקה מיידית.
* המחיר כולל אחריות של 5 שנים למנורת המסך ולחלקים. אך ניתן לקנר את האחריות לשנה אחת, ולקבל הנחה של 1,000 שקל.

5 משחקי טלויזיה יוגרלו בין שולחי התלוש
התלוש מיועד למבוגרים בלבד

לכבוד
מץ, ת.ד. 913
בני-ברק 51108
אני מבקש לקבל פרטים נוספים על טלויזיות "מץ" ולהשתתף בהגרלת הפרסים

שם פרטי | שם משפחה | כתובת | כתובת ומיקוד | טלפון בעבודה

Metz
מץ-בלי להתאמץ
אולם תצוגה ומכירה.
רח' מדיעין 19 בני ברק טל. 799114

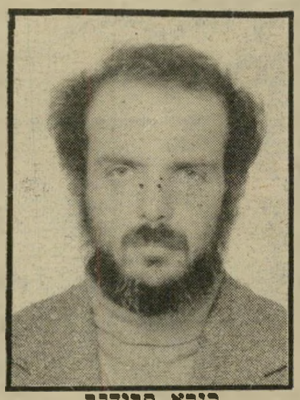
מכתבים

(המשך מעמוד 24)

נבדלת לחלוטין מן האומות. הקורא החיפאי מצא עוד הבדל.

בחדשות הטלוויזיה מבט (23.9) הודיע הקריין כי בהפגנות־המחאה נגד הטבח בלבנון שנערכו בנצרת, ירו השוטרים באוויר, וכתוצאה מהיריות באוויר נפצעו 49 מהמפגינים.

מיריות שוטרים באוויר בהפגנות יהודיות עוד לא נפצע איש, ואילו בהפגנות במיגזר הערבי, כאשר

קורא פרידלר
מקבלים כנפיים

יורים השוטרים באויר — נפצעים מפגינים.

לאור כל זאת, לא נותר לי אלא להסיק שמפגינים יהודים נשארים מראה חתול מורעל, המתייסר ומתעוות עד אשר גואל אותו המוות — הוא. מראה מזעזע, הפוגע בכל אדם שנשמה בקירבו.

לא מובן מה פשר חמתם של פקחי עיריית תל־אביב כלפי חתולים חסרי־מגן, בלתי מזיקים.

טלי כספית, תל־אביב

כל הכבוד להעולם הזה על שגם בימים קשים אלה מצא מקום לכתבה אנושית ומוטרית.

הגיע הזמן להפסיק ההרג האכזרי הזה, אשר. אין לו כל מקום בחברה תרבותית. מה עוד שקיומם של חתולים לא רק שאינו גורם כל נזק, אלא בפירוש מועיל.

האם אין לעיריית תל־אביב מטרות נעלות יותר להפנות אליהן את כוח־האדם שברשותה ומשאביה הכספיים?

איירין דיוזים, תל־אביב

אם אפשר לטבוח או לקחת חלק בטבח ילדים, נשים וטף חפים־מפשע, מדוע יהיה קשה יותר לטבוח חתולים וכלבים, שהם לדעתי הרבה יותר אנושים מסוג האנשים ששולטים וחיים במדינתנו!

בפעם הראשונה שמעתי, שיש חוק נגד התעללות בבעלי־חיים. מדוע משטרת ישראל, אשר תפקידה הוא לשמור על החוק, מתעלמת מבעיות כאלה וממעיטה מלהתייחס אליהן?

נורית יודקביץ, קיראון

פסוקי עבר

דברי שני חכמים מהמאה הרביעית לפני הספירה:

● ...מצביא מוכשר מפיץ את השמועות הטובות ומסתיר את הרעות.

סוקרטס

● ...אשר להמוניהם, אין בהם כל בינה, והריהם רק חוזרים על מה ששליטיהם מוכנים לספר להם.

אפלטון

כל דמיון למציאות — מיקרה בלבד.

רוני בנימין, תל־אביב

על פני האדמה במשך כל עת ההפגנה, ואילו מפגינים ערביים מציפים בעת הפגנתם כנפיים ומתעופפים באוויר...

בברכה
ד"ר שאול פרידלר,
קריית־שמואל, על־יד חיפה

● ● ●

נגד הרעלת החתולים

קוראים זועמים מגיבים על מעשי פקחי עיריית תל־אביב („קרמר נגד מיצי", העולם הזה 2352).

כאזרחית תל־אביב אני מתקוממת על הדרך המיפלצתית שבה נהגו פקחי העיריה בבעלי־החיים האומללים בשדרות נורדאו 90—88. זה דבר מזעזע!

כיצד יכלו פקחי העיריה להיענות לתביעה כל־כך בלתי־מקבלת על הדעת, מבלי לבדוק תחילה — חתולים מלכלכים חדרי־מדרגות? לא נשמע כדבר הזה!

גם בחצרנו (רח' בן־נון תל־אביב) נעשה דבר דומה, אך מכיוון שהיתה פה חתול חולה, חשבתי שזה פשוט מיקרה שגם אחרים נפגעו. אך עתה זה נראה כמו שיטה.

ליזי ארביב, תל־אביב

יפה שהעלתם בעיה כאובה זו. אני מודה לכם על שהעליתם והיפנתם דעת־הציבור להרעלת חתולים.

ברצוני להגיב על דבריו של מר גבריאל שפירא, שנאמרו ל־כתבת שלכם. טענתו, כאילו היו שני חתולים בחדר־המדרגות — אינה נכונה, והוא יודע זאת. לא היו ולא נבראו חתולים כאלה. גם הפקח של העיריה חיפש ולא מצא.

(המשך בעמוד 28)

שחיקה כמוה כבגידה

ביום שישי, ה־24 בספטמבר, קיבל צה"ל פקודה לתקוף את הסורים בביקעה. הפקודה בוטלה ברגע האחרון.

מטעמים מובנים איני מציין את מקום התקיפה, ולא אודהה. שתיקה בעניין זה היתה נחשבת בעיני כבגידה.

● המיכתב הגיע למערכת מירושלים.

מחקרים רפואיים הוכיחו:
הופעת עששת השיניים נעצרה כמעט לחלוטין אצל בדקים שלעסו 5 יחידות מסטיק עם קסיליטול מידי יום.

מסטיק איקס איקס איקס עם הממתיק הטבעי קסיליטול - טוב לשיניים
טוב לי עם מסטיק xxx עזלת
מחקרים של M. SCHEININ K. MAKINEN

הצרבת נעלמת במהירות הטאמס

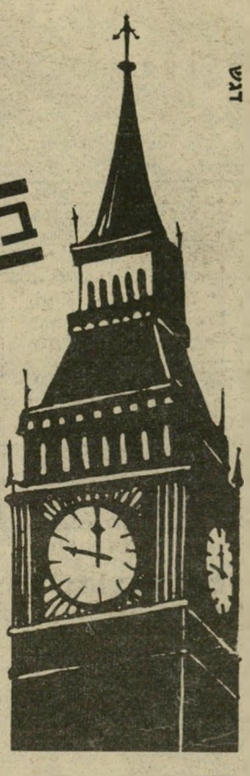

אתה מרגיש בה בדרך כלל לאחר הארוחה, ההרגשה המציקה והמטרידה הזו של צרבת ואז... טאמס נכנס לפעולה.
טאמס - טבלית קטנה וטעימה הפועלת במהירות מפליאה. תוך מספר שניות תרגיש הקלה. טאמס ונגמר.
לנוחיותך טבליות טאמס בחפיסה אישית קטנה ונוחה לנשיאה.
טאמס ב-2 טעמים: מנטה ופירות.
כדאי תמיד שטאמס יהיה לידך וכשתגיע הצרבת, היא תעלם במהירות הטאמס.
להשיג בבתי המרקחת.

טאמס... ואין צרבת.

ללונדון
במחירים ללא תחרות

$179 כיוון אחד
$299 הלוך ושוב

אפשרויות שהייה ותיור במחירים מיוחדים

בהתאם לתקנות טיסות שכר לסטודנטים.
הטיסות בחברת דנאייר רשיון מפעיל 002

תל־אביב רח' בן־יהודה 109 (פינת שד' בן־גוריון), טל' 247164, 244376.
ירושלים רח' אלישר 5 (ע"י קפה אלסקה) טל' 225258, 231418.
חיפה בית הקרנות, רח' הרצל טל' 669139 ובכל הקמפוסים בארץ.

איסתא ליינס

"גני ניצה" בנתניה

דירת יוקרה בנתניה מול הים

"גני ניצה" מול הים
בריכת שחיה פרטית, מגרש טניס בחצר, 2, 3, או 4 חדרים.

באיזור היוקרתי הנישא והיפה ביותר בנתניה, ליד פארק רחב ידיים ומול הים, הולך ונבנה פרוייקט מגורים חדשני כמוהו עוד לא היה בארץ. גני ניצה.
בית חלומות של ממש, בית שנועד לפנק את דייריו, ולהעניק להם הרגשת נופש אמיתית יום יום.
"גני ניצה" נבנית בסביבה מפוארת ומצטיינת בעיצוב חזותי מרהיב ותיכנון סביבתי נפלא. בריכת שחייה, מגרש טניס משובח, לובי מפואר ותיכנון פנים מיוחד לכל דירה. יתרונות אלו יעניקו לדיירים סגנון חיים אחר וסגנון זה יכול להיות שלך.

+ דירת נופש בטבריה לכל החיים חינם
רק 58,000 דולר (לחמש דירות בלבד)

מה תקבל כדייר ב"גני ניצה"

- כל דירה צופה אל הים.
- מערכת עצמאית להסקה ולמיים חמים לחיסכון מושלם.
- חדרי רחצה מחצפים בקרמיקה ובחרסינה צבעונית.
- זרמים תת מימיים באמבטיה בשיטת ה"ג'אקוזי".
- מטבח בסגנון אמריקאי, ובו גם שיש גרניט.
- כיור המטבח ממוקם מתחת לחלון הפונה לים.
- שטיחים מקיר לקיר בחדרי השינה..
- מרצפות שיש איטלקי גחלות בסלון, ובפינת האוכל (שלוש דוגמאות לבחירה).
- תאורה דקורטיבית בחזית.
- לובי מפואר עם חדר מדרגות רחב במיוחד.
- מערכת אינטרקום/טלביזיה לזיהוי מבקריך.
- מועדון תרבות.
- מועדון בריאות וכושר.
- חניון תת קרקעי.

דירת הנופש בהתאם לתקנון התברה.

פתוח במוצאי שבת
לרגל המבצע יהיו משרדינו בתל אביב וראשון לציון פתוחים במוצאי שבת החל ממוצאי השבת

דירה לא אלומניק
נקבל את דירתכם הישנה במחיר מלא, ההפרש ישולם באמצעות משכנתא והלוואה עד 1,500,000 שקל בתשלומים נוחים. בטחון מלא לכספי הרוכשים.

מבצע דירת נופש חינם, גם על קנית דירה במקומות הבאים:

תל־אביב
- בנין יוקרתי במיוחד ברח' לסל 22 בבנין בן 8 דירות בלבד. דירות בנות 3½ ו־4 חדרים ודירות עם גג.
- בצפון תל אביב, איזור ל', נותרה דירה אחת דו־מפלסית בת 5 חדרים.
- בצפון הסולידי ברח' חתם סופר 9 דירות דו־מפלסיות בנות 4 חדרים בבנין בן 8 דירות בלבד.

רמת־השרון
- בפרויקט גני השרון, בלב רמת-השרון, דירות פאר בנות 3½ חדרים.
- דירות בנות 3 חדרים + גג + חדר על הגג.
- קוטג'ים מפוארים על קרקע של כ־400 מ"ר מ־160,000 דולר.

נתניה
- ברח' דיזנגוף 16־18 בבנין יוקרתי במיוחד, דירות בנות 3 ו־4 חדרים הכוללות שכלולים לרוב.
- ברח' ראשון לציון דירות בנות 5 חדרים.

פתח־תקוה
- ברח' קלישר 11, בנין מפואר בן 14 דירות בלבד. נותרו 2 פנטהאוזים בלבד.
- ברח' דגל ראובן, 3 חדרים + גג + חדר על הגג ו־4½ חדרים + גג + חדר על הגג ושכלולים לרוב.
- ברח' כץ, החלה ההרשמה ל־2 בנינים בני 9 דירות בלבד.
  דירות משוכללות דו־מפלסיות בנות 4 חדרים.

ראשון־לציון
- דירות בנות 3½ חדרים במרכז השקט.
- דירות בנות 4 חדרים במערב העיר (גם לכניסה מיידית).
- ב"גן הברושים" פרוייקט יוקרתי ומיוחד צמוד ל- 7 דונם גן בשכונת אברמוביץ'. דירות דו־מפלסיות בנות 5 חדרים עם כל השכלולים.
- מבצע - 5 דירות מ־75,000 $

המחירים אינם כוללים מע"מ

חינם!
טלפן 03-267059 ונשלח אליך בדואר חוברת מהודרת ובה שפע פרטים ותצלומים על פרוייקט היוקרה — "גן הברושים".

אברהם גינדי

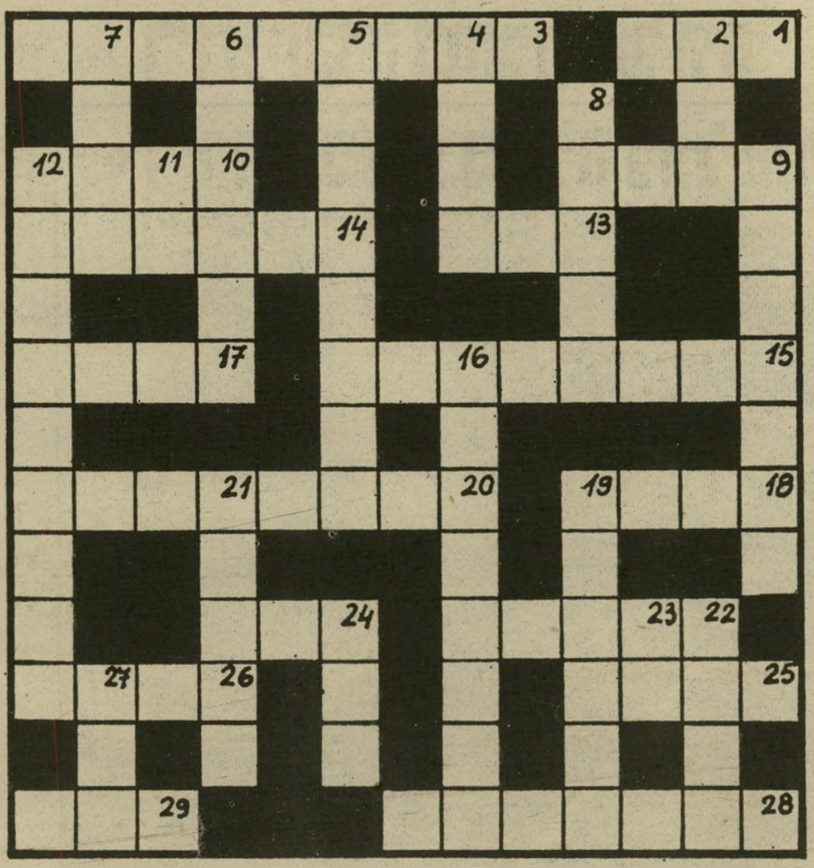
תל־אביב	פתח־תקוה	רמת־השרון	נתניה	ראשון־לציון
כנר הסרינה ה' באייר 10	חיים עוזר 28	סוקולוב 84	הרצל 18	הרצל 62

1982 העסק התיירותי המוביל
הכניה המובטחת בחיר 1982
1982 המשרד המוביל

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים

תשבצופן 2355

מאת **נדיב אבידן**

מאוזן:

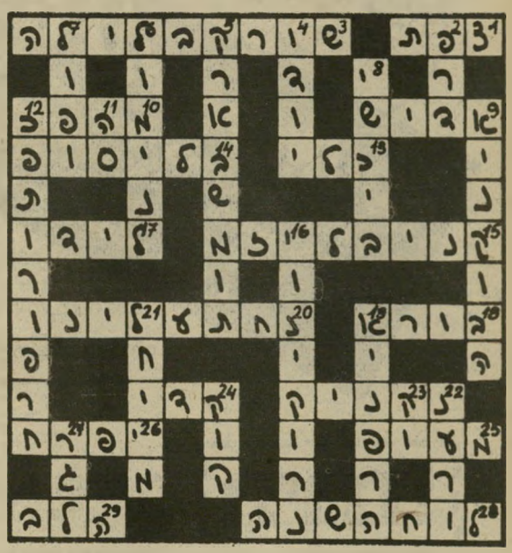
1. איזה דבר חזר לעשות רוח? (3).
3. חשף איבר בגופו אבל ביקש מחברו לא לפרסם זאת (3, 2, 4).
9. כשסרבו לא שמענו את תשובתם (4).
10. זה לא יפה ללכת ככה (4).
13. התנגדות למלכה (3).
14. עמוד אצל רב צעיר כדי שתוכל לדעת מה המרחק (3, 3).
15. אמנם שילמת הרבה, אבל זה פייר (4, 4).
17. מלמדת להתגלח (4).
18. כל אנשי החבורה האמריקנית עזבו את הקומפוזיטור, רק זאב נשאר (4).
20. נו! מה התמה שלא הגענו בזמן (8).
22. תבונה טהורה מקשה עלי לנשום (5).
24. הקומפוזיטור שחזר אל מורו (3).
25. לבן וגבוה בארצנו (4).
26. אם תהיה לה ברירה בתחת, היא תסכים (4).
28. מקובל לחשוב שאמרגן מתחיל מצליח יותר אצל אחרים (מ) (3, 4).
29. מצא חומר כימי (3).

מאונך:

2. לעתים הוא מרחף ללא צורך (3).
4. במבט לאחור הוא יצחק מהטלביזיה בהתיחסות ליוצא חלצי (4).
5. בגלל העדר יכולת להגיב לא שומעים תשובה (3, 5).
6. צומחים ולחילופין שרים (מ) (6).
7. אם הוא מסוגל להקריח, אנחנו נעסוק בפעילות מוסקלית (4).
8. המחזאי ביצע עיסקה עם החטוף — זוכרים? (5)
9. האם כך מסדירה צפור עצמאיה את ענייניה עם משרד האוצר? (2, 5).
11. הופכים אותו בכדי שנוכל לשתות (2).
12. לעזאזל! יש כאן 4 אפשרויות (3, 6).
16. בגלל שהתרברבנו בדקו לנו את הראש במחלקה הקרדיולוגית (מ) (3, 5).
19. עובד האלילים סיים תמיד בבכי כשניגן בכנור (6).
21. סימן שלנפטר יש עוד משהו לומר (5).
22. האדון נמצא? כן. למעלה על הגג (4).
23. שם נמצא את אחיו (2).
24. מחברה כזאת לא תצמח טובה (3).
27. הסדיר את הענין בפולמוס תלמודי (3).

בתשבץ הקודם 2353 נפלה טעות בהגדרת 29 מאוזן. עם הפותרים ה־סליחה.

פתרון תשבצופן 2353

מכתבים

(המשך מעמוד 26)

יש בידי אישור מד"ר זאב שיינר, שבו הוא מאשר, כי חתול אינו עושה צרכיו במדרגות, אלא רק בשטח חולי או באדמה.

טענתו של שפירא, כאילו הזמין את העיריה להר־עיל שני חתולים במדרגות בלבד, אינה תואמת את התנהגותו כשצעק לפקח: „תטהר את כל השטח מחתולים, הם נמצאים בבניין השני!"

יתר טענותיו, כגון שנאתי לאנשים מעבר לגיל מסויים וכו', אינן ראויות אפילו לתגובתי, אלא לתגובת מי שמקצועו בכך.

ומענין לענין. אני מצרפת בזאת

נרדפת מיצי
עצומה לראש־העירייה

העתק מכתב שנשלח לעירית תל־אביב וליועץ המשפטי, אך יחד עם זאת אני רוצה לציין שמפליא הדבר שאגודת אס.או.אס. לא הרימה קולה, הרי להם ישנה אפשרות לחתמת מחאה בקנה מדה גדול. כ"כ בפנייה לבית משפט מעמדם כאגודה טוב יותר מאשר מעמדו של האזרח הבודד. לא מובן לי מה הטעם לנסות ולמצוא בית למספר מצומצם של חתולים וכלבים ולא לנסות למנוע קטל מיותר של אלפי חתולים. הייתי מצפה שאגודה זו תשמיע קולה.

אני מצרפת רשימת אזרחים, שחתמו כמחאה נגד הרעלות חתולים.

חווה טריכטר, תל־אביב

● למיכתבה צירפה הקוראה טריכטר את העצומה הבאה:

אנו, החתומים מטה, אחרי שקראנו את הכתבה על הרעלת החתולים (העולם הזה 2352), מביעים את שאט־נפשנו מהמעשים של פקחי העירייה.

אנו פונים בזאת למר שלמה להט להפסיק מייד אכזריות זו, אשר ספק רב אם היא מותרת על־פי חוק, אינה מועילה לאיש ופוגעת בריגשות אוהבי החי.

אין צורך להוסיף, שהעירייה אינה צריכה לשמש מכשיר־נקם בסיכסוכי שכנים — על גבם של חתולים.

תן טרמפ לחייל

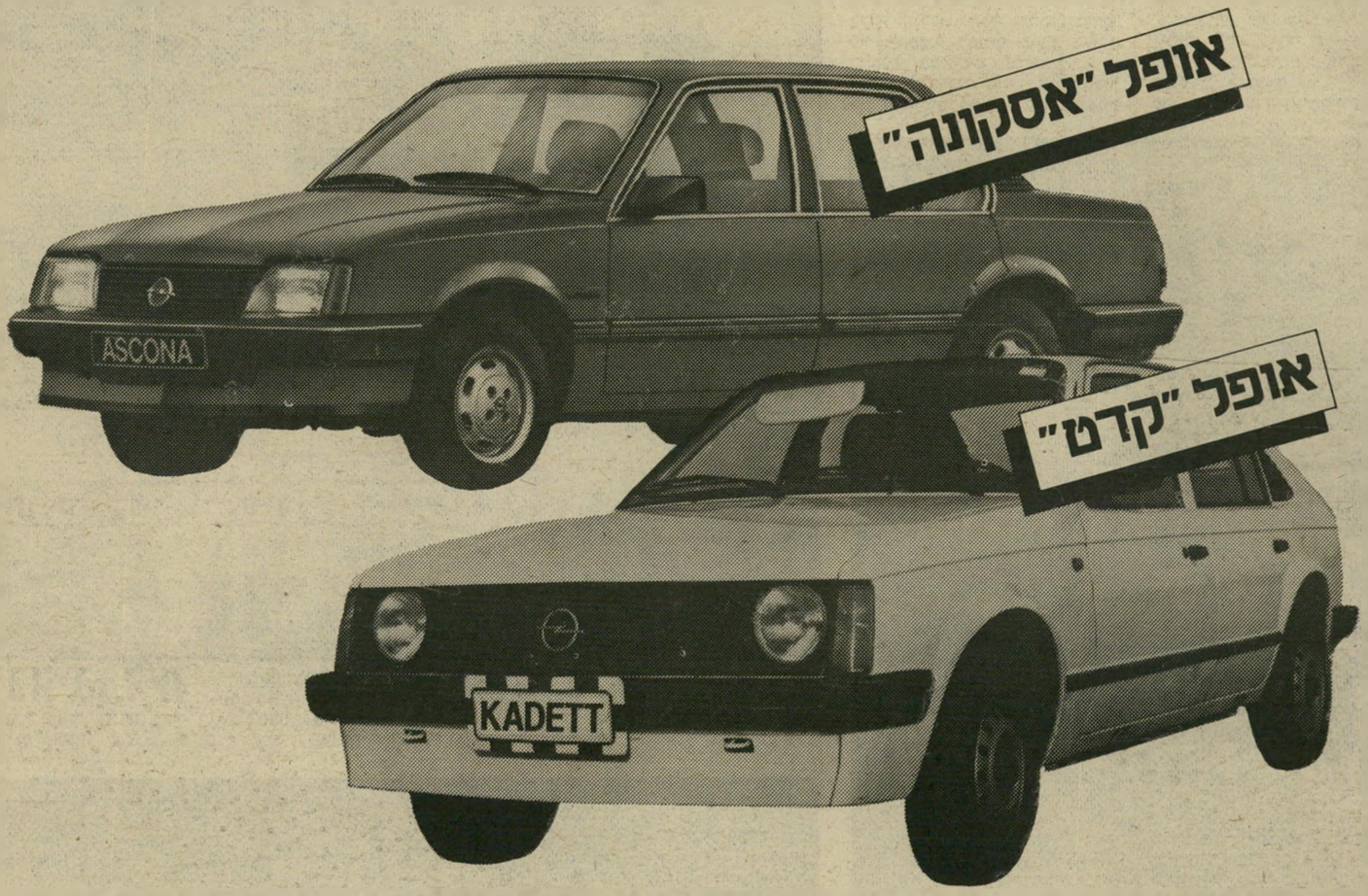

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

קורסים מעמיקים נשים - קוסמטיקה - פדיקור מקיף
הזוכה שער בחשמל (אפילציה)
* סלון ומכון יופי
תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעה, פסים, סיפול פנים, איפור, הוצאת שיער בשעווה
* אבני חן *
* מחירים עממיים • שרות מעולה •
תל־אביב יורמת 4 ליד דיזנגוף 190 226066 229388
דמת־גן הרצל 86 מול בנין אואזיס "סלון אוהה"

העסק הנבחר 1982

חלום על ארבעה גלגלים

"קדט" ו"אסקונה" החלומיות של אופל. דגמי 83'

מכוניות בעיצוב מפואר, המשופעות באביזרים יוקרתיים. מכוניות באמינות של אופל, שם דבר בעולם. מכוניות שהן השקעה מצויינת כי ערכן נישמר ונישמר.

12 חודשי אחריות ללא הגבלת קילומטר

אופל "קדט"

המכונית הנימכרת ביותר בגרמניה ב־1981.
לבחירתך: הילוכים רגילים ואוטומטיים, בנפח מנוע של 1200 סמ"ק ו־1300 סמ"ק.

אופל "אסקונה"

המכונית שירחון רכב יפני זיכה אותה בתואר "המכונית הטובה ביותר בעולם".
לבחירתך: הילוכים רגילים ואוטומטיים, בנפח מנוע של 1300 סמ"ק ו־1600 סמ"ק.

משרד ראשי: ת"א, דרך פ"ת 65; דרך פ"ת 86, טל. 251374; **חיפה:** דרך יפו 132, טל. 04-528285-7; **ירושלים:** שלומציון המלכה 15, טל. 02-234536,231798;
סוכנים: חיפה: בית המכוניות, יפו 19, טל. 04-512251 **נתניה:** מכונית נתניה, סמילנסקי 24, טל. 053-39423; **נצרת:** בישארה יוסף סרוגי, רח' פאולוס השישי 56, טל. 065-54677.

GM OPEL ליאו גולדברג בע"מ

האזכרה למשה דיין הפכה אירוע חברתי, ורק הקוקטיילים חסרו בה

רק דיין היה חסר

חמיכה כללית ראש־הממשלה יורד מהבימה בלוויית שני אנשי־ביטחון. מנחם בגין הגיע לטקס האזכרה למשה דיין באיחור של 20 דקות. הוא היה מכונס בתוך עצמו, ובעת נאומו של פרס הוציא, כהרגלו, פיסת־נייר מכיסו והחל לקרוא בה ולחקן דבר מה בעט. בעלייתו וברידתו מהבימה תמכו בבגין, הנעזר במקל־הליכה והצועד בקושי רב, אנשי־הביטחון שלו.

האצילות מחייבת רחל דיין קמה ממקומה, אוחזת בשולי שימלתה וממתינה ל־לחיצת־ידו של מנחם בגין. ראש־הממשלה נכנס לאולם דרך דלת הצמודה לבימה, ועד שהגיע למקום מושבו הוא לחץ את ידי כל היושבים בשורה.

יד למערך יעל דיין לוחצת את ידו של שימעון פרס, כשמרחק שורה מפריד ביניהם. על לחיצת היד החזקה של יעל מביט בן־דודו של דיין, ח"כ המערך לשעבר, עמוס הדר, בן נהלל. בני־משפחה אחרים של דיין — האשה הראשונה רות והבנים אודי ואסי — לא נראו.

"רק בותי, לא לדחוף. משה דיין אינו נואם הערב!" קרא אחד האורחים, שכמעט נרמס בקהל הנרגש. הכל נדחקו ונדחפו כדי להספיק לתפוס מקום באולם ראקנטי במוסיאון תל־אביב.

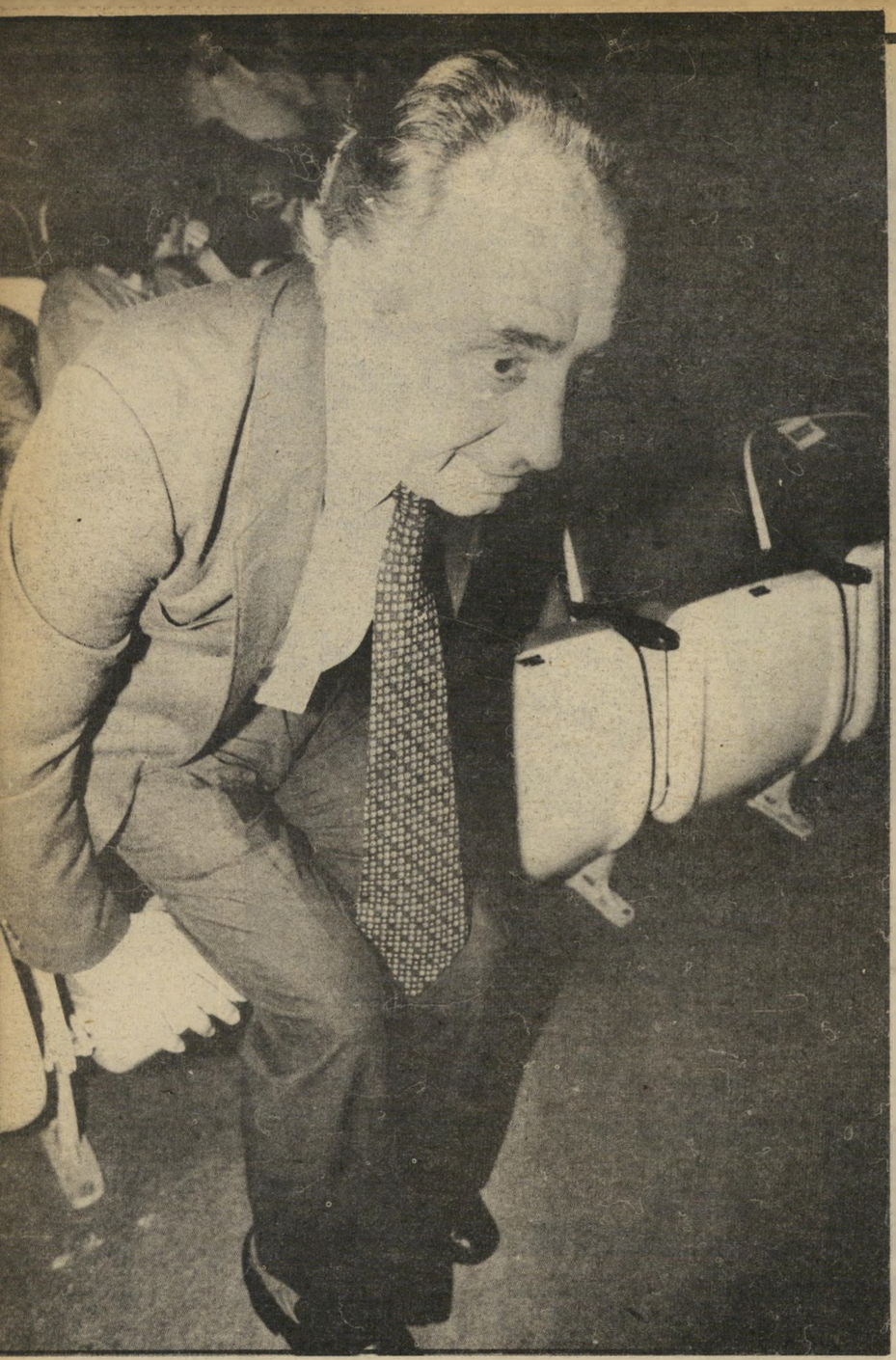
האולם הגדול היה צר מלהכיל את האורחים הרבים, שבאו לטקס האזכרה לדיין במלאת שנה למותו.

לאווירת הצפיפות תרמה העובדה, שדלתות האולם נשארו נעולות עד סמוך מאוד להתחלת הטקס, וגם אז נפתחה רק דלת אחת. אחרי שהקהל המבוגר החל לצעוק בהיסטריה, נפתחה דלת נוספת.

האלמנה, רחל דיין, והבת יעל דיין, התיישבו בשורות הראשונות במרחק־מה האחת מן השניה. הן לא נפגשו. בני־משפחה קרובים אחרים לא נראו. יתכן שאילו רות, אסי ואודי היו מגיעים, הם היו מעוררים את הקהל מהתרדמה שנפלה עליו בזמן הנאומים.

בן־דודו של דיין, איש נהלל עמוס הדר, דיבר על דיין "גיבור מילחמת יום־הכיפורים." שני הדוברים האחרים דילגו על התקופה. ח"כ המערך, שימעון פרס, נאם באריכות ושיעמם את הקהל. הוא דיבר על עצמו, על דויד בן־גוריון ועל דיין של ימי מילחמת סיני. על מילחמת יום־הכיפורים ועל עריקתו של דיין ב־1977 מסיעת המערך לתסקיד שר־החוץ בממשלת הליכוד הוא לא דיבר.

רבים נותרו בחוץ, מאוכזבים. "היינו צריכים לקחת את היכל התרבות," אמר אחד מאנשי מישרד־ההסברה, שתחת חסותו נערך האירוע. "אבל מצד שני, מי האמין שדיין מת יביא כל־כך הרבה אנשים?" "הכאריזמה, הכאריזמה."

מנכ"ל המדינה שגריר ארצות־הברית בישראל, סם לואיס, לוחץ את ידו של יושב־ראש הכנסת, מנחם סבידור, כשמרחק שתי שורות מפריד ביניהם. לואיס כמעט ושב על עקבותיו, אחרי שבפתח סירבו להניח לו להיכנס, משום שהאולם היה מלא. אחרי לחיצת־היד עבר לואיס לשורה הראשונה.

נשיקה ליורשת מנחם בגין מתנשק עם יעל דיין, אחרי שירד מהבימה. יעל לחצה את ידו ובידה השנייה אחזה בו והתקרבה אל פניו, כדי להקל עליו את הנשיקה. יעל ורחל באו ויצאו מכיוונים שונים ולא לחצו ידיים.

כסא בטוח יושב־ראש מיפלגת העבודה, שימעון פרס, ממהר לתפוס את מקומו בשורת המכובדים — השורה הראשונה. פרס נכנס בין הראשונים, ורבים ניגשו אליו ללחוץ את ידו. כאשר נכנס ראש־הממשלה, הוא לחץ ידיים רבות, אך לא את ידו של פרס.

סטירת לחי יגאל הורביץ, בן־דודו של משה דיין, מתחבק עם אל־מנתו של דיין, רחל. כאשר נכנסה רחל לאולם היא התחבקה והתנשקה עם יושבי השורה הראשונה, וכשהגיעה להורביץ, קם פרס והמתין כדי ללחוץ את ידה. הורביץ שהניף ידו נראה כאילו הוא סומר לפרס.

מארחת אלמנת דיין לוחצת יד, בכנסה היא נאלצה להידחק עם כולם.

חייך עיתונאי שחיפש מקום ישיבה.

הקהל, הלבוש במיטב בגדיו, ציפה כנראה למשהו אחר. דלת־היציאה לחצר המוסיאון היתה כמו תמיד, פתוחה, וכמה מהאורחים עברו בה מתוך הרגל, יצאו לחצר לבדוק אם אין הרמת כוסית, כפי שנהוג באירועים חברתיים במוסיאון. הפעם לא היתה.

הנואם השלישי, ראש־הממשלה, צעד בקושי רב ממקום מושבו לעבר דוכן־הנואמים. עד שפתח את

צילמה

ענת סרגוסטי

פיו והחל מדבר, עברו כמה דקות, הקהל עצר את נשמתו מחשש ש־מנחם בגין לא יהיה מסוגל לומר ולוא מילה אחת. אנשי־הביטחון שהקיפו את בגין נהגו בליברליות רבה כלפי צלמי־העיתונות, ונתנו להם להתקרב אליו ולצלמו מקרוב במשך כל הטקס. הוא אף זכה במחיאות־כפיים כאשר נכנס לאולם, מדדה על מקלו.

ביציאה אמר ביידיש . רפי־סטקשיש אחד לחברו: „מה הם דיברו בכלל? משה היה חסר כאן! הוא ידע מה שהוא מדבר, אצלו היה אפשר להבין הכל."

כוחות הפלוגים - נשוב לאדמתנו!

האירגון הסוציאליסטי בישראל - מצפן

ארצות־הברית: חלם בבתי־החולים

רונאלד רגן שינה במידה ניכרת את מדיניותו של קודמו, ג'ימי קארטר, והתוצאות מורגשות בכל תחומי־החיים. האבטלה, המקיפה עתה כמעט 11 אחוז מכלל כוח־העבודה האמריקאי, היא הסימפטום העיקרי בכל הקשור במדיניות־הפנים. ההוצאות האדירות על „הגנה", שיש בהם משום נבואה על מילחמה גרעינית העלולה להגשים את עצמה, מהוות את כרטיס הביקור האופייני של המיפלגה הרפובליקאית השלטת בנושאי חוץ־וביטחון.

ארצות־הברית היא המדינה היחידה עד כה שהשתמשה — פעמיים — בנשק גרעיני. גם היום מוסיף רגן לטעון, שארצו עלולה להפעיל שוב את הפצצה הגרעינית לצורכי־הגנה.

הפנם והמטען שאבד. ממשלת ארצות־הברית ניסתה בשנתיים האחרונות לעבד תוכניות חירום למיקרה של מילחמה גרעינית. בשל כישלונות בתפיסה ובביצוע הן הפכו נלעגות, חשפו את הפער בין אדישות הממשלה הנוכחית לנושאי רווחה ובין הדאגה לשלום האמריקאים בשעת־חירום.

הצהרת הכוונות הטילה, כרגיל, את כל האחריות על הצד השני, הסובייטי. „אין זה סוד," אומר המיסמך עב הכרס של הפנטגון, „שכוחה הצבאי האדיר של ברית־המועצות מהווה איום חמור על ארצות־הברית. מילחמת־עולם עתידית עלולה לפרוץ ולהתפתח במהירות רבה, לגרום לאבידות בשיעור שאין לו תקדים בהיסטוריה האנושית. אין ספק, שכמות מיטות בתי־החולים הפנויות לשעת־חירום — 20 אלף בסך הכל — לא תספיק."

לממשלה אין כל כוונה להוסיף משהו לתקציב מישרד־הבריאות, והיא נמצאת בעניין זה במילכוד. באורח טיפוסי למנגנונים ממשלתיים ניסתה הממשלה להתאים

את הדוקטרינה למצב. מישרד־הביטחון כינס החודש מסיבת־עיתונאים ושען, שיש להתכונן דווקא למילחמה קונבנציונאלית, כלומר לא־גרעינית. „קיימת בפירוש אפשרות שמילחמה כזו תפרוץ." טען דובר מישרד הביטחון, „בעיקר בגלל המצב החמור השורר במיזרח־התיכון."

העיתונאים האמריקאיים, שאינם ידועים בעדינותם היתרה כלפי פקידים לא־חכמים, פשוט התפקעו מצחוק. עיתונאי יהודי ידוע הזכיר לדובר הביטחוני את הסיפור הקלאסי מעיר הטפשים, חלם: „היהודי איבד מטבע זהב ברחוב חשוך." הזכיר העיתונאי, „אבל חיפש אותה תחת פנס ברחוב אחר... זה בדיוק מה שאתם עושים!"

אנשי־מיקצוע ולוחמי־שלום מתייחסים בביטול לכל העניין. ד"ר ג'ונתן לורץ, העומד בראש אירגון רופאי ניו־יורק לאחריות חברתית, מגיב בבוז מוחלט: „ברור שמילחמה בין שתי מעצמות־העל לא תוכל להיות קונבנציונאלית. כל הדיבורים על תוכניות־חירום נועדו להרגיע את דעת־הקהל האמריקאית. כאילו ניתן בכלל לשפל מבחינה רפואית בקורבנות מילחמת עולם שלישית.

„מילחמה כזו תחסל את כל מערכת האישפוז תוך ימים אחדים. את השואה אפשר למנוע רק אם יבינו מנהיגי ארצות־הברית ובריית־המועצות שהעידן הגרעיני מוציא מכלל אפשרות פיתרון אלים לבעיות הגלובאליות המכריעות."

כסף לחורבן. אירגון עובדי בתי־החולים, המונה 120 אלף בני־אדם, מתנגד לכל תוכנית־חירום מסוג זה. העיתונאית סוזאן ג'אפה, שריאיינה את ראשי־האירגון, מדווחת שהם רואים בה נסיון לגייס אותם בעל כורחם למערכת הביטחון האמריקאית, באורח המעודד בפירוש פריצת מילחמה חדשה.

ברוב בתי־החולים ברחבי ארצות־הברית שורר מחסור משווע בכוח־אדם ובציוד רפואי. הזרמת הכספים למערכת־הבריאות היתה דלילה ביותר, מאז שרגן העביר את רוב תקציבי־הרווחה לסעיפים העוסקים בחימוש וחיזוק הצבא.

אמר על כך ד"ר דונאלד מאייר, מראשי אירגוני הרופאים בעיר ניו־יורק: „אם הממשלה הפדרלית רוצה לפחות להגן על אנשי הצבא, עליה לדאוג לפיתוח השירותים הרפואיים. אם הם יכולים למצוא כסף עבור השמדה וחורבן, עליהם לגייס אותה גם למען הטיפול בנפגעים."

אין כל סימן למיפנה כזה במדיניות ממשלת רגן.

יוון: ערפאת, ערפאת!

כדורסלני הפועל עפולה דיווחו שהקהל היווני העויין לא פסק לקרוא לעברם את ה„שם המפורש": ערפאת! ערפאת!

התדהמה שלהם היתה מיותרת. אם הסנאטור הסופר־

מנהיג־אש"ף ערפאת
מדריך בצופים

שמרני מארצות־הברית, בארי גולדווטר, טען שלצד מנחם בגין ואריאל שרון נראה ערפאת כמדריך בצופים. מה הם מצפים מציבור מיזרח־תיכוני, המזדהה מדרך הטבע עם שכניו הנרדפים?

הקריאה הזאת תלווה אותנו בכל מקום, עוד תקופה ארוכה, והיא מבטאת עוד הצלחה מרשימה של מילחמת לבנון.

בלגיה: הבוחרים רוצים צנע!

משקיפים ציפו לתוצאות חד־משמעיות בבחירות המקומיות שנערכו השבוע בבלגיה. שיבעה מיליון בלגים לקחו חלק בהצבעה, והכל ציפו לתבוסת מיפלגות הקואליציה, בעיקר חזו שחורות למיפלגה הנוצרית־חברתית של ראש־הממשלה, ואלפרד מארטנס.

התלטה ערכית. מארטנס אומנם נהג כמדינאי, ולא כפוליטיקאי המנהל כלכלת־בחירות. בניגוד גמור לדרכו של יורם אריזור בישראל, בחר מארטנס להכריז על שורה ארוכה של צעדי צנע כלכלי דווקא לפני הבחירות!

הסביר מארטנס לכתב להי־מונד דיפלומטיק: „תמיד הייתי משוכנע, שהבלגים הם ציבור אינטליגנטי, ושהם יעריכו דברי־אמת חמורים דווקא לפני הבחירות. המשבר שתקף בשנים האחרונות את כל ארצות המערב, כולל את ארצות־הברית, מחייב אותי לקבל החלטה בעלת חשיבות עקרונית, אפילו ערכית. הבחירה היא בין אבטלה ענקית ובין כלכלת צנע וחיסכון. הנסיון החברתי הקשה, הפוקד עתה את אירופה, שיכנע אותי לעשות כמיטב יכולתי למנוע אבטלה."

הבלגים הצדיקו את אמונו של ראש־הממשלה, סירבו להנחיל לו תבוסה בקלפיות, והזימו את כל התחזיות.

המיפלגה היחידה מחוץ לקואליציה שנהנתה מהצלחה ממשית היתה המיפלגה האקולוגית, המקבילה לירוקים של גרמניה. דובריה משוכנעים שהצלחתם הצנועה, בקרב ציבור בוחרים הידוע בשמרנותו, מהווה התחלה להצלחות הרבה יותר מרשימות בעתיד.

משקיפים אירופיים נוטים להטיל ספק באופטימום הזה. לדעתם, מדובר בתופעה אופנתית, שאינה מאיימת ברצינות על המיפלגות המסורתיות.

פלסטין: אסירת המצפון

עורכי היומון הלונדוני היוקרתי, טיימס, גאים מאוד במדור הקבוע שלהם, אסירי המצפון.

קוראיו הקבועים של העיתון נמנים עם ציבור מקבלי ההחלטות בבריטניה. הם מכירים היטב את המדור, המופיע בעיתון כבר שנים רבות.

עצורה ח'ליל
ישראל בחברה טובה

תחת האיור הקבוע, יונה צחורה וסורגים, מופיע שם המדינה, שבה כלואים אסירים פוליטיים. המימסד היהודי וסוכנים ישראליים העוסקים בלוחמה פסיכולוגית נגד הסובייטים, מרבים לדווח לעורכי־המדור. בדרך כלל הוא עוסק באסירים הכלואים בארצות טוטליטאריות מובהקות, בעיקר ברית־המועצות, אבל גם במישטרים „סימפטיים" אחרים. תורכיה, צ'ילה וארגנטינה הן, למשל, אורחות פחות או יותר קבועות.

הפרופסור הרגיש. השבוע נדהמו יהודי אנגליה לראות את שמה של ישראל מתנוסס בכותרתו של המדור. למרבה המבוכה, הוא תיאר את מעצרה של אשה, סמיחה סלאמה ח'ליל, הרתוקה מזה שנתיים לעירה, אל־בירה.

טיימס מתאר את הגברת ח'ליל באהדה רבה. היא הנשיאה והמייסדת של האגודה הפלסטינית לשיקום המישפחה, המטפלת בשיכבות המצוקה.

האגודה של ח'ליל מלמדת נשים פלסטיניות קרוא וכתוב, כלכלת־בית, ודואגת לגני־ילדים עבור אלמנות ונשים שבעליהן מובטלים.

גברת ח'ליל משתתפת כמעט בכל הפעילויות בפלסטין לרווחת התושבים. את רוב מירצה היא מקדישה לפעולות לביעור הבערות ולהגברת התודעה. היא גם חברת נשיאות איגוד־אירגוני־הצדקה במיזרח ירושלים.

הקצף עליה יצא בשל חבריותה בוועדה להנחייה לאומית, שהוצאה מחוץ לחוק במארס 1982 על־ידי הפרופסור בעל המצפון הרגיש, מנחם מילסון.

סמיחה סלאמה ח'ליל רותקה עוד בתאריך הרבה יותר מוקדם, לפני שנתיים, בשל „התבטאויות לאומניות".

טיימס מציין, שעד כה לא הוגש נגדה כתב־אישום, היא לא הועמדה כלל לדין, והריתוק נעשה בתוקף צו מינהלי.

אל חמאם
יפו העתיקה
EL HAMAM

יש מסעדה בחמאם!

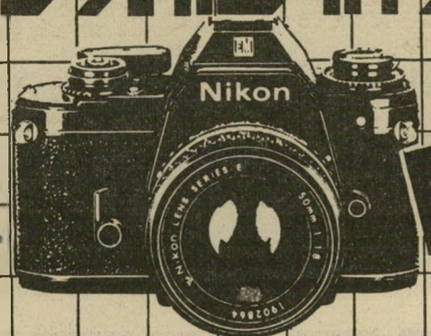
מפרץ שלמה 10, יפו עתיקה, 03-837000
פתוח מ- 19.00–2 לפנות בוקר.

משחלם לשלם ב-
ישראכרט

קיטור ברק

השקעות, תיווך ונכסים.
אבן-גבירול 150 ת"א, טל. 03-459669

כן, אתה יכול להרשות לעצמך Nikon

5 דגמים לבחירתך
להשיג גם משקפות "ניקון"

יבוא:
"הדר" אחד העם 36 ת"א
הדר

אנשים בעולם

מר"אנה וביורן בורג: מן המחבט אל המחבת

טניסאי־הטניסאים **ביורן בורג** גילה, שליד המחבת והסירים הוא מזיע יותר מאשר עם המחבט והכדורים. הוא החליט לאפות במו ידיו את עוגת יום־השנה השני לנישואיו עם **מריאנה**. לשם־כך העמיד לרשותו ידידו, המיסעדן **ג'ורג' מארטין**, את תנור־האפייה שבמיטבח המיסעדה המפוארת שלו במנהאטן, וגם דאג לבל יהיו נוכחים במקום טבחיו ואופיו המיקצועיים, כדי לא להביך את האלוף החובב.

במשך שעתיים טרח ביורן על עוגת־ביסקוויט מצופה בשמנת מוקצפת, שעליה בזק קאראמל פריך. באותיות של קרם בצבע אדום כתב: „ליום השנה השני המאושר", ובעודו בלבוש טבחים, הגיש את השי לאשתו, בנוכחות ידידים, והעיקר — צלמים.

ג'והני האלידיי: הגילגול השני של

נמר הרוק, שהפך לנביא הזעם

ולמלאך גבריאל בגוף אחד

אחת התופעות המוזרות ביותר של הזמר הצרפתי הוא בלי ספק **ג'והני האלידיי**.

שמו נרשם, כבר לפני עשר שנים, כמי שקנה את עולמו בתולדות הרוק הצרפתי — וגם סיים את תפקידו. כעת הוא קם והתגער מעפר כעוף החול. הוא החתן בקול אדיר עם כוכבת מתחילה בשם **באבט**, והתגרש ממנה אחרי כמה חודשים בקול פיצוץ רם. כשהכל חשבו כי היו אלה פירפורי הקאריירה וכי האיש ירד מדעתו, באה ההפתעה האמיתית: ג'והני חזר, בתוכנית חדשה, בארמון הספורט בפאריס, ביותר רעש מאי־פעם, בהפקה נוצצת יותר מאי־פעם — מחיר ההפקה הזו 2 מיליון דולר — ובהצלחה מיסחרית אדירה.

„באמצע הלילה, אדם בודד עולה מעולם הצללים. הוא השריד האחרון. הוא יודע כי סוף העולם קרב ובא. בפעם האחרונה הוא חי את סיוטיו." כך מסביר נביא הזעם החדש, ג'והני האלידיי, מדוע הוא מעלה על הבימה צלילים רועשים ו־לימים מאין כמותם. הוא מופיע בחלקה הראשון של התוכנית לבוש ביגדי־עור הדוקים לגופו, מגפיים ממוסמרים, חגורות־נחושת וקול־ מברזל לצווארו ולפירקי־ידיו. בידו הוא מניף גרזן ענק, והקהל אכן מתכופף. ואז בא החלק השני, מן השאול עולה האור: ג'והני בלבוש של המלאך גבריאל, מתוק כמו תינוק, בחליפה זרודה רקומה בחרוזים ובאבני־ברקת, כשבפיו צלילים רכים של אהבה ושלום. למי שלא הבין את המשמעות העמוקה המסתתרת מאחרי הפילוסופיה בת 2 מיליון הדולר, מקדיש האלידיי את הפרק השני באוטוביאוגרפיה שהוא כותב. בפרק זה אפשר לגלות, בין השאר, מדוע התנפצו אשליות האושר של הכוכב בן ה־40 בנישואיו השניים, וכיצד מצא את שלוותו האמיתית (עד להודעה חדשה) בזרועותיה של **נאטאלי באי**, אחת השחקניות המבוקשות ביותר בקולנוע הצרפתי של השנים האחרונות.

הנסיך אנדרו:

השעון צילצל

חצות וליכלוכית

חזרה הביתה

ובכן, כך הוא נראה היום. הנסיך־הקצין **אנדריו** לבית המלכה **אליזבת**. די במבט אחד כדי לגלות מדוע עשוי הנסיך להחליף את מקומה של דודתו ברשימת הגורמים ה־ראשיים לכאבי־ראש של ה־מלכה. אמנם, קשה להגיד כי השלווה שורה במעונה, אבל אחרי מאמצים מטויימים הצלי־חה אליזבת להרגיע את שומרי־ראשה, להיפטר משומר־ראש בעייתי של הנסיך **צ'ארלס**, ולפייס (לפחות לפי שעה) בין הנסיכה **אן** ובעלה **מארק פיליפס** (זאת אחרי שהרחיקה ביד רמה את המחזרת הראשית של חתנה, **אנג'לה ריפון**.

אנדריו חזר מפוקלנד פורח: הוא התבגר והטיול הקרבי הו־סיף לו תהילה והידור. אבל מה לעשות — גם לו יש חולשה לכוכבות, כאחיו הבכור בעבר.

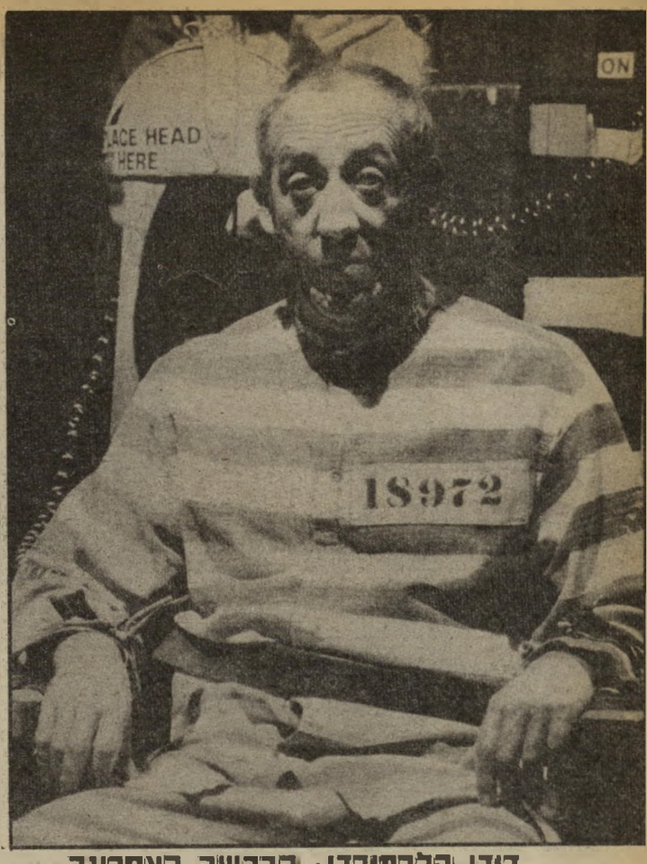
הכוכבנית הצעירה, שלא רק שנתגלה כי בדמה זורמים גם אי־אלה טיפות של ייחוס יהודי כשר, אלא שעברה של הנ"ל, הנקראת **קו סטארק**, מעמיד בסימן שאלה את צניעותה: בעבורה, וזה לא היה מזמן, הצטלמה בלי כסות לגופה, עבור סרטים אמנותיים ו/או פורנוגראפיים. לכן, במיבצע צבאי ובאישון־לילה, הוזעק ה־נסיך השובב הביתה, ללונדון הקרירה והסגרירית, כשליכ־לוכית ממררת בבכי. מה לע־שות, לא כל הסיפורים נגמרים כמו האגדות.

אנשים בעולם

דאסטין הופמן וסידני פולאק: הגברת היתה גבר

הגברת בעלת המישקפיים, הזוכה במבטים מלאי־הערצה של הגבר שמשמאלה, אינה אלא גבר. זהו **דאסטין הופמן** המחופש לאשה, עם הבימאי **סידני פולאק**, שעבורו גילם את התפקיד בתחפושת בסרט החדש טוטסי. זהו סיפור על ברנש המחליף תלבושת ובכך נעשה לאדם טוב יותר, לפי הגדרתו של הבימאי, מי שעשה את בלי כוונת זדון והם יורים גם בסוסים. דאסטין הופמן, השחקן שזכה באוסקר בשנת 1979 על הופעתו בקרמר נגד קרמר, מגלם כאן שחקן בשם מייקל דורסי, שבמשך עשור שלם לא זכה להכרה הראוייה לו, והתפרסם כעושה צרות מיקצועי. בגיל 39, אחרי משבר נישואין ומשבר כלכלי, כשהוא עובד בלילות כמלצר, נקרה בדרכו המזל העיוור: הוא מחליף שחקנית שאמורה היתה לעמוד למיבחן לתפקיד באופרת־סבון, וזוכה בתחילה, אם כי לא בשמו.

דידי הלרפורדן: הבקשה האחרונה

בהחלט ייתכן שהעולם היה חי עד לעצם היום הזה בלי להכיר את **דידי הלרפורדן**. זה האיש בעל המבט המוזר, הלובש פיז'מת־פסים, כיאה לגידון למוות על הכיסא החשמלי. ואמנם, זוהי בדיוק הסיטואציה הטראגית המתוארת בתמונה שלמעלה. אלא שעם ההסבר הבא, הופכת התמונה לטראגיקומית. כי למר דידי הלרפורדן, קומיקאי הבא מברלין, התמזל המזל — המפיק האמריקאי **בוב לווינסון** ראה בגרמניה את תוכניתו הסלוויזיונית, שטויות בלי הפסק, והחליט מייד שכאלה שטויות חייבים לייבא גם לאמריקה, ארץ כל האפשרויות. דידי ערך טיול להוליווד וזכה להצלחה גדולה כל־כך עם השטויות שלו, עד שקיבל חוזה לסידרה בת שש תוכניות שכאלה, עם תירגום אנגלי, כמובן. ובאחד המערכונים המטורפים שלו הוא מופיע כנידון למוות על הכיסא החשמלי. בקשתו האחרונה מן הכומר המוודה: אנא אבי, תן לי את ידך. האב אכן נענה לבקשתו האחרונה של האומלל, נותן לו את ידו, וכך מתחשמלים השניים גם יחד.

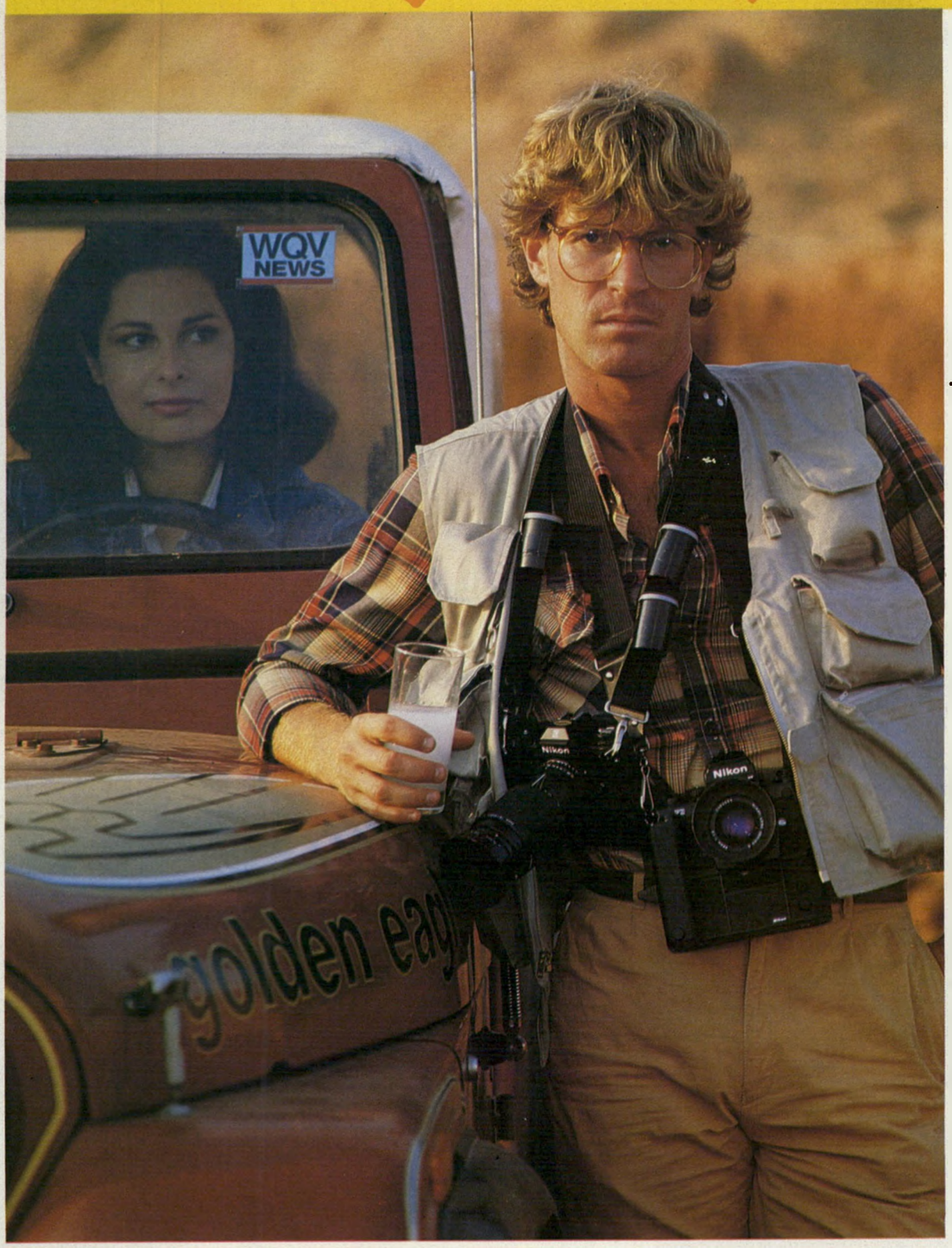

שרי מישן:
ג'יימס בונד
ממין נקבה

גברת צעירה זו היא תגלית חדשה, שהספיקה למשוך עיני מפיקים לכישרונותיה המגוונים. בסירטו החדש של **שון קונרי**, **רי**, האיש בעל עדשת המוות, היא מגלמת גירסה ממין נקבה למה שנחשב עד כה מומחיות של גברים: ג'יימס בונד. **שרי מישן** משחקת לוחמת גרילה, שאין קרב משום סוג שהוא, וכל כלי־נשק שיעלה על הדעת, שאינה מסוגלת להתמודד בו.

זוהי קפיצה אקרובטית ממש מן התפקיד הקודם שבו התגלתה ישרי, היא היתה נערת־מקהלה בסרט אניי. אם כי הקאריירה שלה על הבד טרייה ביותר, היא יודעת בדיוק מה היא רוצה: „שון קונרי הוא האידיאל שלי, הן כשחקן והן כגבר. הוא ניחן בהתלהבות ובדימיון ומופיע בחופשיות מול המצלמה, סגולה שכל שחקן מתקנא בה.“ כדי להשיג משהו את־נפש זאת בעצמה, היא עורכת קשה על הכל: היא לומדת לשיר, לומדת לרקוד, לומדת לשחק — הכל בקצב שהיה מכשיר אותה גם למישחקים האולימפיים.

נשים לא עומדות בפני אוזו מטקסה

שלשום בסייגון, אתמול בבירות מחר באפריקה.
בתנועה מתמדת, במקום הכי „חם" בעולם, ברדיפה אחרי חדשות, ו„להספיק להעביר לעיתונים לפני שהם נסגרים".

אוזו מטקסה, לרגעים של רגיעה.

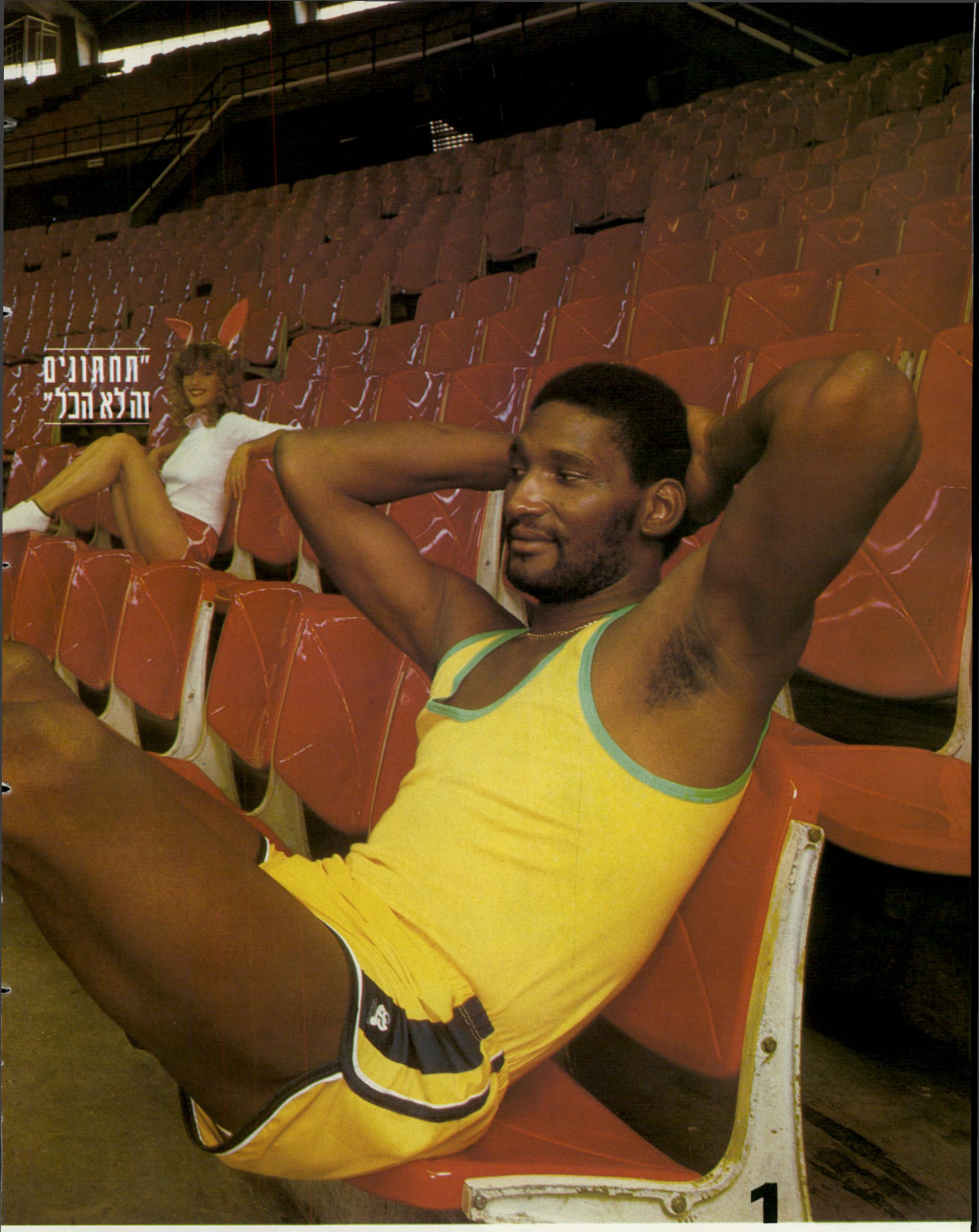
אוזו מטקסה, עם מים צוננים וקרח, בין המאורעות הגדולים. לפני, אחרי ובין הארוחות. להשען על המרפק ולהחליף אינפורמציה עם עיתונאים מכל העולם.

נשים לא עומדות בפני אוזו מטקסה, גברים שותים אותו.

METAXA

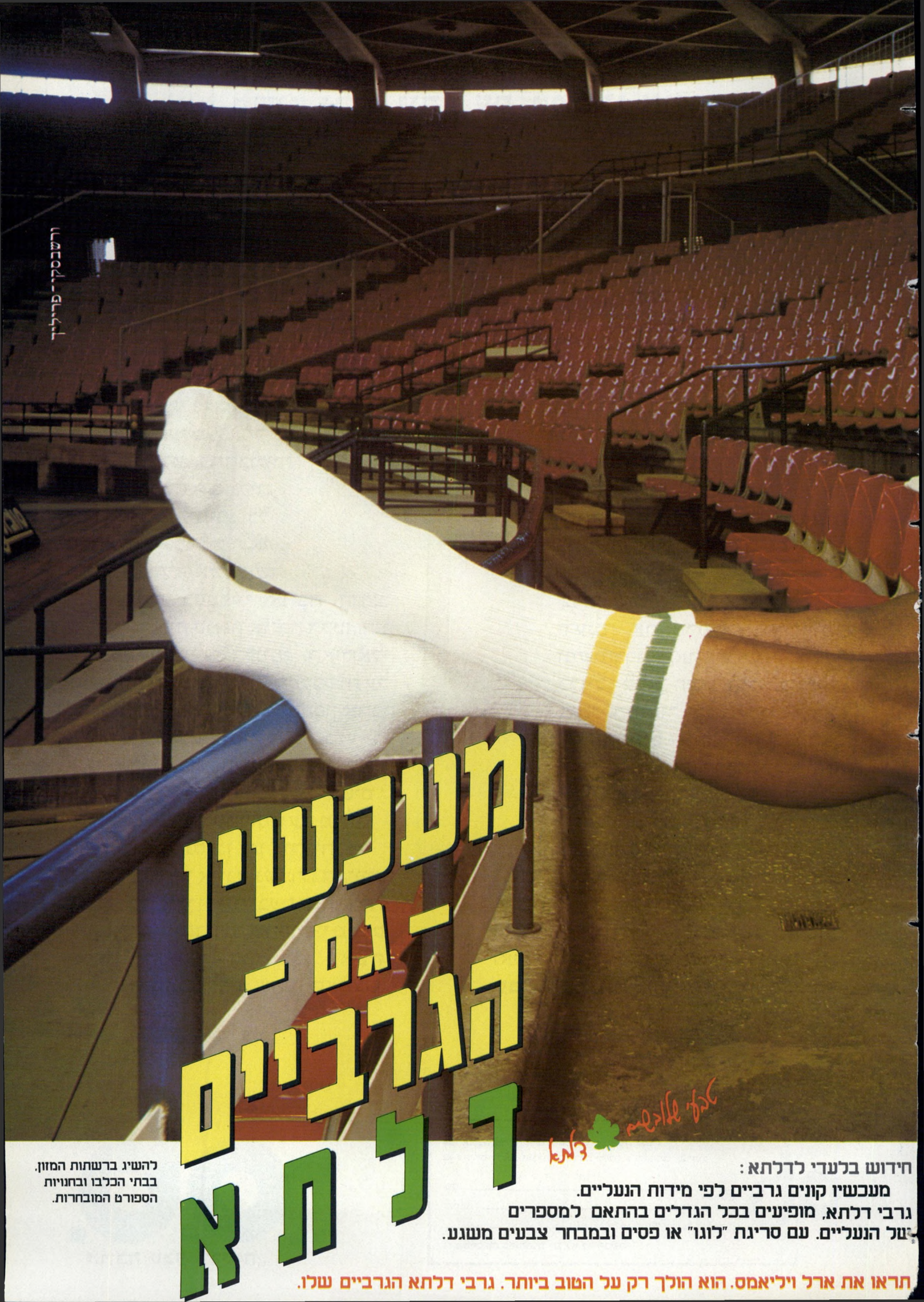
וימר יעקבסון טמיר

1

מעכשיו תראו את גרבי דלתא
על כל המגרשים, בכל המסיבות ובסתם יום של חול.
גרבי דלתא – גרבי ספורט לגברים, נשים,
ילדות וילדים –
המילה האחרונה בטכנולוגיה של ייצור הגרבים.

הגרביים עשוים מחוט טבעי רך המאפשר לרגל
לנשום חופשי, עם סריג מגבת פנימי בעל כושר
ספיגה גבוה המרפד את הרגל ברכות.
גימור כפול מתלבש היטב על הרגל ואינו מתרופף
או מחליק גם לאחר כביסות רבות.

מעכשיו - גם - הגרביים דלתא

חידוש בלעדי לדלתא:
מעכשיו קונים גרביים לפי מידות הנעליים.
גרבי דלתא, מופיעים בכל הגדלים בהתאם למספרים של הנעליים. עם סריגת "לוגו" או פסים ובמבחר צבעים משגע.

להשיג ברשתות המזון, בבתי הכלבו ובחנויות הספורט המובחרות.

תראו את ארל ויליאמס. הוא הולך רק על הטוב ביותר. גרבי דלתא הגרביים שלו.

את פשוט נקיה יותר עם טמפוני או־בֶּה

אשה המשתמשת בתחבושות לעולם לא תרגיש רעננה לאורך זמן. אין זה משנה כלל כמה פעמים ביום היא תתקלח וכמה בגדים תחליף — הרגשת הרענ־ נות שלה תעלם לאחר זמן קצר. השמוש בתחבושות גורם להרגשה לא נקיה, לריח ולאי־נעימות. כל אלה,בנוסף לסרבול ולאי הנוחות. אולם אצל אשה המשתמשת בטמפוני או־בֶּה המצב שונה לחלוטין. טמפון או־בֶּה הקטן, הנו האמצעי ההיגייני הפנימי האידיאלי לאשה המודרנית. לנשים המקפידות על "סטריליות" כדאי לדעת כי טמפון או־בֶּה מיוצר בשיטות חדישות וללא מגע יד אדם. או־בֶּה,הטמפון הקטן ללא מוליך, מועדף ע"י עשרות מיליוני נשים בעולם על פני כל טמפונים עם מוליך ותחבושות. מנסיונן הן יודעות כי בשמוש בטמפון או־בֶּה נשמרת ההיגיינה לאורך כל הדרך (גם בעת ההחדרה, שהיא קלה ונוחה ועד שהטמפון מוכנס למקום המיועד לו). לכן, אשה המשתמשת באו־בֶּה, שהנו האמצעי ההיגייני המושלם, מרגי־ שה נקיה יותר כל ימי המחזור החודשי. טמפון או־בֶּה בעל כושר הספיגה המעולה, מתאים למבנה האנטומי שלך. או־בֶּה אינו מתארך ומתדלדל בעת הספיגה, אלא מתרחב ואוטם, ולכן הוא מעניק לך תחושת נקיון ויובש במשך כל זמן המחזור. מאחר והספיגה נעשית בתוך הנרתיק אין הדם בא במגע עם האויר, ולכן לא נוצר כל ריח. ברור, שכאשר את מרגישה נקיה וריעננה את מרגישה גם בטוחה ומשוחררת. את יכולה לתפקד כרגיל, ללא חשש וללא הגבלה, בימי המחזור ממש כמו בשאר ימי החודש. החדרתו של טמפון או־בֶּה פשוטה, דחיפה קלה והוא בפנים. או־בֶּה,טמפון היגייני ללא מוליך, מועדף ע"י מיליוני נשים באירופה מזה שנים רבות, ולאח־ רונה נמכר בהצלחה גם בארה"ב. לאו־בֶּה שלושה גדלים: מיני — לנערות ולבתולות, נורמל — למרבית הנשים, ואקסטרה — לנשים עם דימום רב. **עם או־בֶּה את מרגישה נקיה ובטוחה.**

לכ' או־בֶּה מח' ההסברה ת.ד. 2115, חיפה 31020
נא לשלוח לי את חוברת ההדרכה והשי: 3 טמפונים בנרתיק

שם _____

כתובת _____

_____ גיל _____

□ משתמשת בטמפונים □ לא משתמשת

o.b.

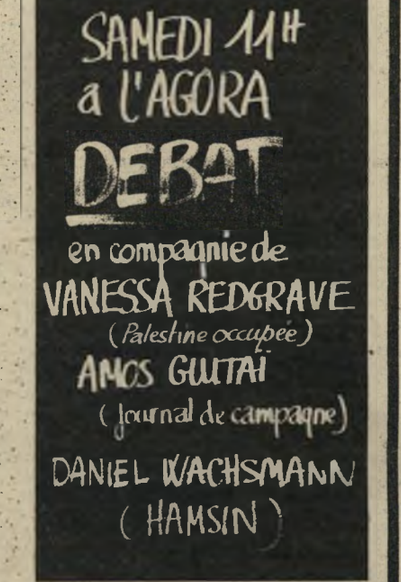
או־בֶּה טבעי ובטוח

שרית ישי מדווחת על התקרית שגרמה להחתנויות עולמית: ההיתקלות עם השחקנית ואנסה רדגרייב בפסטיבל הסרטים הים־תיכוני

תמונה פרטית שהיתה תלויה בחדרה של ואנסה רדגרייב מראה אותה יושבת לצד פליט פלסטיני. התמונה צולמה במהלך צילומי הסרט, אך לא נכללה בסרט עצמו — רדגרייב הפיקה את הסרט, אך לא השתתפה בו. היא אמרה שהתמונה יקרה לליבה, סירבה למסור אותה לשימוש העיתונות.

תקרית בסיציליה

העימות המודעה המכריזה על העימות בין רדגרייב, גיתאי וקסמן, עוררה את זעמה של ה־כוכבת, מפני שהם יוצרים אלמונים.

ה לכתי בשביל שהוביל מהמלון אל מרכז כפר־הנופש של מועדון הים התיכון בקאמרינה, סיציליה. ממולי הופיעה דמותה הגבוהה של שחקנית־הקולנוע הב־ריטית ואנסה רדגרייב. היא היתה מלווה על־ידי לידי טריגאנו, בתו של ז'ראר טרי־גאנו, בעליו עתיר־הנכסים של המועדון ו־הרוח החיה מאחרי פסטיבל סירטי הים התיכון.

עצרתי לפני השתיים. לידי טריגאנו! ה־ציגה אותי בשמי, וציינה, כי התלוויתי לאורי אבנרי ולענת סרגוסטי, בראיון עם יאסר ערפאת. רדגרייב אמרה: „אהה!" ועמדה ללכת הלאה.

ניצלתי את ההזדמנות וביקשתי ממנה ראיון. ואנסה רדגרייב אמרה: „אני מצ־טערת, איני חושבת שאני רוצה להעניק ראיון לעיתון ישראלי."

שצריכה לשכנע אותו. אני גם לא רוצה להסביר את מעשי, ואני לא צריכה ל־התנצל לפני איש. מעשי מדברים בעד עצמם. בקשר לראיון עוד נראה."

ואמנם, כמה שעות מאוחר יותר, נוכח־תי ביחד עם יתר חברי המישלחת הישר־אלית, עד כמה מדברים מעשיה של רד־גרייב בעד עצמם.

הישראלים באים!

ה וזמנתי להשתתף בפסטיבל הסר־טים של הים התיכון על־ידי סרג' אנ־קרי, שתפקידו לבחור את הסרטים הישר־אלים הראויים להשתתף בפסטיבל. אנקרי בחר בסרטים מתחת לאף של הבימאי יג־קול גולדוואר וחמסין של הבימאי דני וקסמן.

גולדוואר החליט ברגע האחרון שלא ל־השתתף בפסטיבל, כשהוסבר לו, כי אם ישתתף, יאבדו סכוויו להשתתף בפסטיבל קאן. וקסמן, שחזר זה עתה מפסטיבל־סרטים בצרפת, החליט לוותר גם הוא.

נותרנו אם כך סרג' אנקרי, אשתו דני־אלה, ואני, כנציגי ישראל. העיתונאים אהוד יערי ויהודה סתיו, שהוזמנו גם הם לפסטיבל, הודיעו ברגע האחרון שאינם יכולים להשתתף.

אנקרי הסביר לי מראש, כי הוזמנתי על־ידו מכיוון שבפסטיבל יטלו חלק יוצרי סרטים ערביים, בהם פלסטינים מאש"ף, מצרים, לבנונים, טורים, עיראקים, תו־ניסיים, אלג'ירים, ומארוקאים. המפגש עם יוצרים סרטים אלה עורר את סקרנותי ה־עיתונאית. יצאתי למיפגש יומיים אחרי ההפגנה הגדולה בכיכר־מלכי־ישראל בתל־אביב.

הפסטיבל הוא ילד־הטיפוחים של לידי טריגאנו. היא מקדישה לו תשומת־לב מרו־בה, אך ניכר שהוא עדיין בחיתוליו.

הסרטים הוקרנו בשני מקומות — באו־הל ענק ובאמפיתיאטרון פתוח. באחד מאגפי המלון הוקרנו סרטים על מסך וידיאו ענק, ובשני חדרים נוספים הוקרנו סרטים בווידיאו על מסך הטלוויזיה.

מחוץ למיסגרת הפסטיבל הוקרנו שני סרטים ישראליים: לונה של איתן גרין, וסופו של מילטון לוי של ניסים דיין. שני הסרטים זכו בצפייה חוזרת ונשנית של אנשי־קולנוע ערביים, שגילו התעניי־נות מרובה בכל הקשור בקולנוע הישרא־לי.

מייד כשהגענו לאי, פשטה השמועה: הישראלים הגיעו! ובתוך 24 שעות ידעו כל משתתפי הפסטיבל, כי אני העיתונאית שנתלוותה לאבנרי בפגישתו עם יאסר ערפאת בביירות.

להנהלת הפסטיבל חשוב היה להדגיש עובדה זאת, כמו גם העובדה שאני „עוב־דת בעיתון המייצג את מחנה־השלום הישר־אלי." הסרטים שהוצגו בפסטיבל היו כו־לם בעלי מסר פוליטי או חברתי, בלי קו־מדיות, בלי רומנטיקה — נושאים כבדים ומדכאים.

מייד ניסיתי להתוודע לנציגים הערביים של הפסטיבל. זה לא היה פשוט. הם כולם היו קורקטיים ושמרו על ריחוק, סקרו אותי בהשדנות. גם העובדה שאני עובדת בהעולם הזה לא עזרה לי. כמעט כולם שמרו על מרחק.

הרגשתי די מבודדת מול המישלחת הערבית הענקית, שכללה בימאי־קולנוע ועיתונאים רבים.

שלושת הימים הראשונים של הפסטי־בל עברו עלי בצפייה בסרטים צרפתיים, איטלקיים וערביים שלא הבנתי, מכיוון שהוצגו או בצרפתית או בערבית — שפות שאיני מבינה כלל.

ביום השלישי נודע לי, כי מצפים לבואה של ואנסה רדגרייב עם סירטה פלסטין הכבושה. נקראתי אל לידי טריגאנו ושם נאמר לי כי יתקיים עימות בין ואנסה ובין דני וקסמן, בימאי חמסין.

בהנהלת הפסטיבל האמינו שווקסמן יגיע בזמן להקרנת סירטו. אני, שידעתי כי אין בדעתו של וקסמן לבוא, אמרתי להנהלה כי אם וקסמן לא יגיע, אתנדב לדבר בש־מו.

רק אז הסתבר לי, כי ישראל מיוצגת על־ידי סרט נוסף, סירטו הדוקומנטרי של עמוס גיתאי יומן שדה, העוסק בכיבוש הישראלי בשטחים. מכיוון שגם סירטה של רדגרייב וגם סירטו של גיתאי עסקו פחות או יותר באותו עניין, אם כי, כפי שנודע לי אחרי הצפייה בשניהם, מנקודת־מבט שונה לגמרי — חשבתי שחשוב כי וקסמן יבוא מייד כדי לקחת חלק בעימות.

התקשרתי אליו, ובשעת לילה מאוחרת, וקסמן, שהבין את חשיבות העניין, הגיע למחרת בצהריים, ביחד עם מפיק חמסין, יעקב ליפשין.

באותה שעה שהה בפסטיבל גם צעיר בשם רוני כצנלסון, עוזר־צלם בסירטו של גיתאי. בשלב מאוחר הגיעו גם גיתאי ו־אשתו. המשלחת הישראלית גדלה, אם כך, משלושה אנשים לשיבעה.

אחר הצהריים נקראנו שוב לחדרה של לידי טריגאנו. במקום פגשנו בעמום גי־תאי, באשתו, רבקה, בעוזרו, רוני, ובבי־מאי המצרי הידוע יוסוף שאהין.

כמה דקות לאחר מכן נכנסה לחדר ואנ־סה רדגרייב, כשהיא מלווה בזקן עלגל וקרח, שהזכיר את צ'רצ'יל, ובגברת אנ־גליה נוספת. איש לא ידע מי השניים ה־אלה.

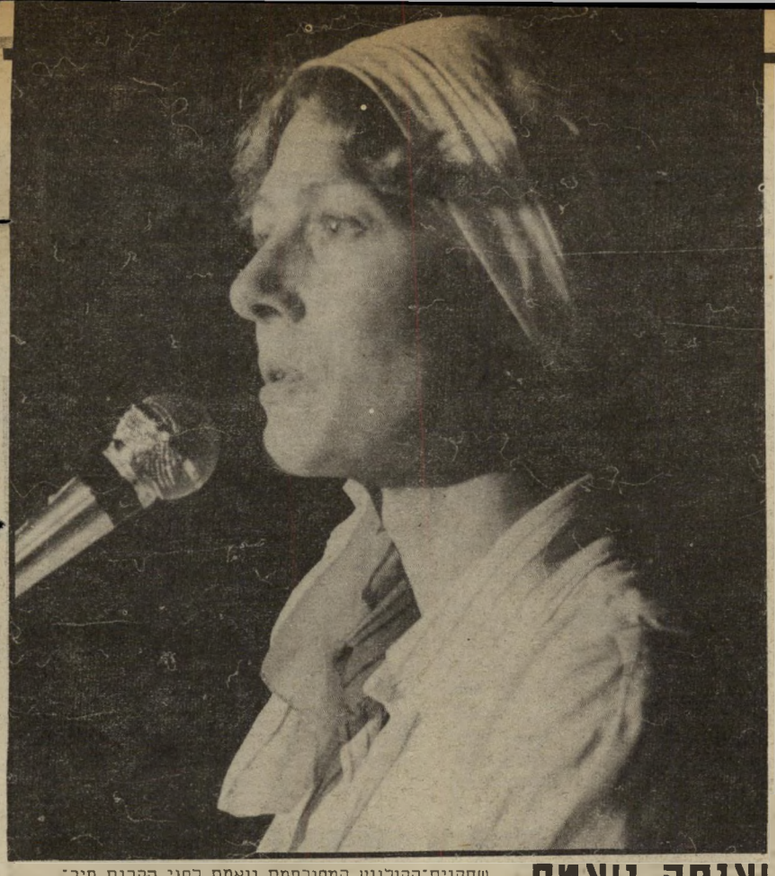
רדגרייב הוצגה לפני וקסמן וליפשין. אחר־כך פנתה אלי ואמרה לי: „אני אתן לך ראיון, ואני רוצה שתדע, כי מתוך כל עשרות העיתונאים שביקשו לראיין אותי הסכמתי לדבר רק עם שלושה גור־מים — עם הטלוויזיה הצרפתית, עם סו־כנות הידיעות הצרפתית ואיתך."

אמרתי יפה תודה, ושוב הדגשתי באוז־ניה כמה חשוב הראיון הזה. היא שאלה אותי כמה זמן אני צריכה. אמרתי: שע־תיים.

קבענו למחרת ב־9 בבוקר.

היא היתה יותר מנחמדה ואדיבה. בשלב זה עברנו לרכל על ג'ין פונדה. היא אמרה לי, שהיא נדהמה כאשר קראה שג'ין

תקרית בסיציליה

ואנסה נואמת

שחקנית־הקולנוע המפורסמת נואמת לפני הקרנת סיר־טה פלסטין הכבושה. רדגרייב, שצפתה בכ־20 דקות מסירטו של וקסמן חמסין ושצפתה צפייה מלאה בסירטו של עמוס גיתאי יומן שדה, הכריזה כי היא גאה להציג עם שני בימאים ישראליים. רדגרייב הוצגה במעמד זה כאישיות בלתי־רצוייה בישראל. היא נדהמה, כאשר הסתבר לה כי סרטיה מותרים להקרנה בישראל, לבד מסרט הטלוויזיה Playing for time, שבו היא מגלמת את דמותה של ניצולת השואה פאניה פנלון. בתחילת הפסטיבל אף הסכימה לראיון עיתונאי.

(המשך מעמוד 41)

פונדה, שהשתתפה איתה בסרט ג'וליה, באה לישראל בזמן המילחמה כדי לעודד חיילים ישראליים בלבנון. „האשה הזאת," אמרה לי רדגרייב, „מכרה את עצמה. היא עושה כל מה שבעלה מכתיב לה. לי־איש אין עוד כבוד אליה, לא במיקצוע ולא בפוליטיקה."

היא פיטפטה קצת עם גיתאי, וקסמן וליפשין, ואחר כך קבעה להפגש עם שלו־שתנו לארוחת־ערב, מייד אחרי הקרנת סירטו של עמוס גיתאי, שנועדה ל־7 ב־ערב.

הלכתי עם דני וקסמן ועם יעקב ליפ־שין לחזות בסרט יומן שדה. על הסרט ועל בימאי הסרט אכתוב במאמר נפרד. בכמה מילים: הסרט עוסק בכיבוש הישר־אלי ובמה שהכיבוש עושה לישראלים.

מהפכה עולמית

ח שבנו שרדגרייב מבקשת להיפגש עם כל הישראלים בפסטיבל, לשמוע מה יש לנו להגיד, להחליף דיעות. כשה־גענו לחדרה במלון, התבקשו גיתאי, אשתו ורוני כצנלסון להיכנס לחדר אחד, עם השמן הזקן והגברת האנגלית, ואילו אנחנו הוכנסנו לחדרה של רדגרייב.

אז עדיין לא ידענו מיהו השמן. אני סברתי לתומי כי הוא בימאי הסרט, דיוויד קופ, רדגרייב טרחה להדגיש כי הוא יהודי.

ישבנו מסביב לשולחן העגול. רדגרייב, מאוד אדיבה, הציעה לנו משקאות. הסתפק־נו במים מינרליים. היא הראתה לי את השירותים, ואמרה לי כי אם אני רוצה להשתמש בהם, שארגיש חופשיה.

היה משהו מדמותה של איזדורה דנקן בריחוף שלה על פני החדר.

איש משלושתנו לא פצה את פיו, רדגרייב התחילה לדבר. היא פתחה בנ־אום על מהפכת הפועלים העולמית, המת־חוללת כרגע, דיברה על התמוטטות ה־בנקים בארצות־הברית, על העובדה ש־התהליך כבר החל ושאי־אפשר לעצור או־תו.

היא דיברה ללא הפסק במשך 45 דקות ו־אנחנו שתקנו.

אני שתקתי, מכיוון שרציתי לשמור את השאלות לראיון, שעמד להתקיים למ־חרת בבוקר. פחדתי שאם אתחיל לשאול במעמד זה, אפוצץ את הראיון.

דני ויענקלה שתקו — כפי שאמרו לי מאוחר יותר — מכיוון שהיו בהלם. הם פשוט לא הבינו על מה הגברת מדברת.

מאוחר יותר, כשהחלפנו־חוויות עם עמוס גיתאי, שהיה עם השמן הגוץ בחדר ה־שני, התברר כי הוא חזר מילה במילה על הדברים שאמרה לנו רדגרייב. אז כבר היה ברור שהשניים מדקלמים מניפסטים.

הגברת לא הצליחה להעביר אלי את המסר שלה, בכלל לא הבנתי על מה היא מדברת. בשלב זה או אחר היא עב־רה לדבר על המהפכה הפלסטינית, על ה־עם הפלסטיני המדוכא ועל מדינת ישראל, שאין לה זכות להתקיים על חשבונו של העם הפלסטיני.

כששמע זאת דני וקסמן — שהוא בדרך־כלל בחור מאוד מנומס וסגור — לא יכול היה להתאפק ואמר לה: „ואנסה, עם כל הכבוד, אינך חושבת שעל הבעיה ה־ישראלית־פלסטינית אני צריך לדבר עם פלסטיני, לא איתך?" באותו רגע, כאילו על־פי הזמנה, נכנס לחדר צעיר ממשקף ומשופם, שהוצג על־ידי רדגרייב כמוחמד עבד־אל־ראזק, נציג אש"ף בפסטיבל.

אש"ף היה מיוצג בפסטיבל זה על־ידי סירטה של רדגרייב, שהיא אנגלית. גם בימאי הסרט הוא אנגלי. מוחמד עבד־אל־ראזק החל כמעט מייד מנהל שיחה עיר־נית עם וקסמן וליפשין. רדגרייב לא הק־שיבה, היא המשיכה לנאום באוזניי את נאומיה הטרוצקיסטיים.

כעת החלטתי לסכן את הראיון ושאלתי אותה: כשאת אומרת: „אנחנו," למי את מתכוונת? היא ענתה לי, שהיא מדברת על המיפלגה שלה, מיפלגת הפועלים המ־הפכנית לשיחרור מעול האימפריאליזם. אגב — רדגרייב רצה בראש מיפלגה זו בבחירות האחרונות באנגליה, זכתה ב־כמה מאות קולות.

שאלתי אותה מה למיפלגה הסוציא־ליסטית שהיא עומדת בראשה ולמהפכה ה־פלסטינית, שאינה מגדירה עצמה סוציא־ליסטית. רדגרייב ענתה לי, שהתמיכה שלה במאבק הפלסטיני אינה נובעת מטע־מים סוציאליסטיים, כי אם מהטעם ש־אש"ף לוחם באימפריאליזם והיא תומ־כת בכל מי שנלחם באימפריאליזם. היא גילתה לי, שהיא תומכת גם בתנועת ה־התנגדות בבריטים באירלנד, וכי התנג־דה למילחמת פוקלנד.

היא דיברה על זכותם של הפלסטינים למדינה משלהם, וקראה לכך „מדינה ש־לכם." שאלתי אותה למה כוונתה כשהיא אומרת „שלכם," והיא אומרה: „שלכם ושל הפלסטינים." אמרתי לה שאנחנו — דני וקסמן, יענקלה ליפשין ואני — מת־נגדים למדינה משותפת עם הפלסטינים. אנו רוצים בהקמת מדינה פלסטינית לצד מדינת ישראל.

על כך ענתה, שמדינה כזאת אינה באה בחשבון.

כששמע עבד־אל־ראזק את הוויכוח, הוא הצטרף לעמדתה. אמרתי לו, שגם מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, אמר, שהפי־תרון הוא שתי מדינות. הוא אמר: „יכול להיות שצריך להתחיל בשתי מדינות, אבל אי־פעם בעתיד תקום מדינה אחת."

רדגרייב הוסיפה: „זכותם של הפלס־טינים על פלסטין גדולה מזכותם של ה־יהודים. הם היו שם ואתם גירשתם או־תם."

במשך כל השיחה, נדמה היה לי שהיא מאמינה, כי שלושתנו מחזיקים בדיעותיה. מאוחר יותר נודע לי, כי היא צפתה ב־20 דקות מסירטו של וקסמן, ולא הבינה את הסרט נכונה.

עלי היא ערכה חקירה אצל עמוס גיתאי, ומשום־מה התרשמה שאני נגד מדינת ישראל ובעד הקמת מדינה פלסטינית לשני העמים.

כל השיחה היא היתה מאוד קורקטית, גם אנחנו. השיחה לא עלתה לטונים גבו־הים, אבל היה ברור כי הגברת התאכזבה מאיתנו. הדיעות ששמעה מפינו לא היו הדיעות שלהן ציפתה.

בית"ר בתל־חי

ד קרנת סירטה של הטרוצקיסטית האנגליה התקיימה באמפיתיאטרון ה־פתוח. האמפיתיאטרון התמלא מפה־לפה, זה היה האירוע המרכזי של הפסטיבל, ש־לא בורך בכוכבים. ואנסה רדגרייב היתה הכוכבת של הפסטיבל. בירור קצר אצל כמה מהאנשים העלה, כי הם לא נקבצו ובאו בגלל נושא הסרט אלא בגלל ואנסה רדגרייב, שחברת־ההפקה שלה הפיקה את הסרט פלסטין הכבושה.

רדגרייב התיישבה ליד השמן והגברת האנגלית. היא עטפה את שיערה בצעיף, והיתה רחוקה מלהיראות כמו הגברת הזו־הרת של הסרט בלו אפ. למעשה, נראתה כמו מנהיגה של פועלים. יתכן שכך רצתה להראות.

היא ערכה רשימות ובאותה שעה לקחתי את מצלמתי האוטומטית הזולה וצילמתי אותה. צילמתי גם את הקהל, גם את ה־שמן וגם את הגברת האנגלית.

הערבים התייצבו בהרכב מלא: כל בי־מאי הקולנוע, כל העיתונאים, נציג אש"ף — כולם היו שם.

סוכנת המוסד

קריקטורה שהופצה בין משתתפי הפסטיבל למחרת עזיבתה של ואנסה רדגרייב, מנצלת את המילה מוסד, שפירושה בצרפתית „מצוברחת". „ואנסה מצוברחת, אומרים שהיא סוכנת ישראלית."

מתוך הסרט

צילומי־סטילס מתוך סירטה של ואנסה רדגרייב, שהופצו בין משתתפי הפסטיבל והעיתונאים, מראים חיילים ישר־אלים מתנכלים לאזרחים ערביים. הסרט שהכינה רדגרייב הוא חד־צדדי ביותר.

פאריז בוגאדיר, מבקר הקולנוע התוניסי של ז'אן אפריק, והרוח החיה מאחרי פסטיבל הסרטים הערבי בקרתגו, הי־נחה את הטקס. הוא הציג את ואנסה רדג־רייב כידידה גדולה של העם הפלסטיני וכ־אישיות בלתי־רצוייה בישראל, והעביר לה את רשות־הדיבור.

הגברת פתחה בכך, כי היא באה להציג את סירטה ביחד עם שני הבימאים היש־ראליים, עמוס גיתאי ודני וקסמן. היא דיברה על סיבלו של העם הפלסטיני. אחר־כך התחילו להקרין את הסרט.

במהלך הסרט רשמתי את התרשמותי. הסרט מתחיל בנגינת התיקווה. מעולם לא שמעתי גירסה כזאת להתיקווה. זוהי גירסה ואגנרית, ההולכת ונעשית חזקה מרגע לרגע, וגורמת לך פיק־ברכיים ר־פתח.

תוך כדי השמעת המוסיקה, ככל שהיא גוברת, גדל גם דגל המדינה והופך למשהו עצום וחזק. אז נשמעת שירת אל יבנה הגליל ומישהו באחת ההתנחלויות מסביר, „שאנחנו המתנחלים נבנה את הארץ.“ השלט מראה על התנחלות תן־אל של עו־לים חדשים מרוסיה.

אחר כך מוקרן על המסך סיפורו של יער קנדה, כשמעטר אותו טקסט של עמוס קינן, המספר על שלושת הכפרים הערביים שהיו במקום ושנמחקו כדי ל־בנות את הפארק הקיים כיום במקום.

נשים ערביות מספרות על קצינים ישר־אליים, שנכנסו לכפרים ועשו מעשי־סדום בנערים ואנסו ילדות. זקנה אחת מספרת איך הרסו את הכפרים על־ידי דינמיט, ואיך לא נתנו לתושבים להוציא דבר מה־בתים.

אחרת מספרת כיצד הישראלים אנסו את הילדות ואיך הרגו את הגברים. עוד אחת מספרת כיצד הרגו הישראלים תו־שבים בתוך מיטותיהם. עדות נוספת של עוד זקנה: הישראלים הכניסו שתי נשים לבית ופוצצו אותו.

את העדויות האלה מלווים מנגינת התיקווה, טירטור הליקופטר, צילומים של גידרות־תיל ודגל ישראל המתנופף ברוח.

אחר כך מוצגת תנופת בנייה של שכו־נות חדשות מסביב לירושלים: מנוף עובד בקדחתנות. שוב הטנקים וטירטור ההלי־קופטרים, מוביליי־הטנקים ודגל ישראל. ברקע נשמע קולו של איש האומר בעב־רית: „אין פה מקום לשני עמים. הדרך היחידה זו ארץ ישראל השלמה. אין דרך אחרת.“

רב־סרן חובש כיפה מסביר למצלמה, כי „אנחנו הישראלים, שייכים למקום על פי צו הבריאה.“ ושוב התיקווה, בצלילים חזקים, וחיילים ישראלים דוחפים אזרחים ערביים באלות.

ואז טקס של בית־ר על כל סממניו הפא־שיסטיים, וברקע מהדהד קולו של הקר־יין, המצטט מדברי ז'בוטינסקי על רקע הקריינות, הדברים האלה נשמעים בלתי־נסבלים ממש, הופכים את העם היהודי כולו לנאצי.

השמן

גרי הילי, שטען כי הוא עומד בראש אירגונה של ואנסה רדגרייב, המופנה נגד האימפריאלי־זם, וטען שכתבת **העולם הזה** סוכנת המוסד.

יש' נואמת

כתבת **העולם הזה** נואמת במסיבת־העיתונאים, שהתקיימה למחרת הקרנת סרטה של רדגרייב, ושעה קלה אחרי סצינת־החבטות. מימינה: פרנק אשכנזי, כתב העתון הצרפתי ליבראסיון, ומשמאלה מפיק חמסין, יעקב ליפשין. ברקע, ממושקף ובעל שיער שחור, העיתונאי הישראלי עומר יאסין ראזק, שסיקר את הפסטיבל עבור עיתונו.

יהודים. המצלמה עוברת מעל לראשו ו־מתעכבת במשך זמן ממושך על דיגלון של המדרצייה היהודית של דרום־אפריקה.

הרמזים שקופים, ברורים. הכל שחור־לבן. היהודים הם פאשיסטיים־נאציים, ה־ערבים הם חפים־מפשע, נגזלים, אומללים. אין דבר באמצע, אין זכר לתנועות הש־מאל הישראלית, למחנה־השלום בישראל. אין אף קדוש אחד: כולם חוטאים, רוצחים, פאשיסטים, גזלנים.

מתתיהו דרובלס, איש הליכוד במחלקת ההתיישבות, מוסר מידע על מיספר ההת־נחלויות. „האנשים האלה,“ אני אומרת לדני ויענקלה, „יאכלו את כובעיהם, כשיבינו לאיזה צרכים השתמשו בהם ובאיזה סרט הם מככבים.“

הנה מנוגן השיר שתי גדות לירדן ועל המירקע רואים בדיקת־נשק ראשונית, ב־אחת ההתנחלויות בגדה. דרובלס אומר, כי הביטחון עולה חמישה מיליון דולר ביום. הוא מסביר כי לביטחון אין מחיר, וכי יישוב מישפחה ביהודה ושומרון עולה כחמישים אלף דולר.

המצלמה עוברת למסיבה של הבונדס בארצות־הברית. המנחה מנסה לשכנע את הנוכחים לתרום עוד ועוד כסף לישראל, והמצלמה מראה לאן הולך הכסף. לנשק, להתנחלויות.

העוצמה היהודית היא בכסף — אומר הסרט בלי מילים. ושוב התיקווה, ושוב דגל ישראל, ושוב חיילים, ושוב מוביליי־טנקים ושוב כוח, עוצמה, כסף, נשק, ב־כמויות בלתי־מוגבלות.

המצלמה עוברת להרצליה־פיתוח ולכפרי־שבים בתוך מיטותיהם. עדות נוספת של עוד זקנה: הישראלים הכניסו שתי נשים לבית ופוצצו אותו.

את העדויות האלה מלווים מנגינת התיקווה, טירטור הליקופטר, צילומים של גידרות־תיל ודגל ישראל המתנופף ברוח.

אחר כך מוצגת תנופת בנייה של שכו־נות חדשות מסביב לירושלים: מנוף עובד בקדחתנות. שוב הטנקים וטירטור ההלי־קופטרים, מוביליי־הטנקים ודגל ישראל. ברקע נשמע קולו של איש האומר בעב־רית: „אין פה מקום לשני עמים. הדרך היחידה זו ארץ ישראל השלמה. אין דרך אחרת.“

רב־סרן חובש כיפה מסביר למצלמה, כי „אנחנו הישראלים, שייכים למקום על פי צו הבריאה,“ ושוב התיקווה, בצלילים חזקים, וחיילים ישראלים דוחפים אזרחים ערביים באלות.

ואז טקס של בית־ר על כל סממניו הפא־שיסטיים, וברקע מהדהד קולו של הקר־יין, המצטט מדברי ז'בוטינסקי על רקע הקריינות, הדברים האלה נשמעים בלתי־נסבלים ממש, הופכים את העם היהודי כולו לנאצי.

הקריין אומר: „כל מי שמפריע הוא שחור, ומי שאמונתו שונה מאמונתו של העם היהודי הוא שחור.“ הקריין ממשיך לדבר על הברזל הקדוש, על הנשק שיש להעריץ.

דברים אלה, על רקע הטקס הבית־רי ב־תל־חי, מעוררים פלצות.

ואז מופיע על המירקע רענן וייץ, ראש מחלקת ההתיישבות בסוכנות, המדבר על יהוד הגליל, על עשרות מיצפורים. יהודי אחר מדבר על איכלוס יהודה ושומרון ב־

לא שמעתי גירסה כזאת להתיקווה. זוהי גירסה ואגנרית, ההולכת ונעשית חזקה מרגע לרגע, וגורמת לך פיק־ברכיים ר־פתח.

תוך כדי השמעת המוסיקה, ככל שהיא גוברת, גדל גם דגל המדינה והופך למשהו עצום וחזק. אז נשמעת שירת אל יבנה הגליל ומישהו באחת ההתנחלויות מסביר, „שאנחנו המתנחלים נבנה את הארץ.“ השלט מראה על התנחלות תן־אל של עו־לים חדשים מרוסיה.

הערבים

מימין לשמאל: העיתונאי התוניסי מחמוד בוגאדיר, במאי הקולנוע הסורי אבו־עומר, לידי סרינאנו, מארגנת הפסטיבל, נציג אש"ף מוחמד עבד־אל־ראזק, בימאית הקולנוע הישראלית לשעבר סימון ביטון, המקורבת לחוגי הפלסטינים בפאריס ובימאית הקולנוע הלבנונית ראנדה שאהל. במהלך המסיבה דיברו רק שני נציגים ערביים, אולם למחרת היום פורסם גילוי־דעת שתמך ברדגרייב.

הישראלים

מימין לשמאל: סרג' אנקרי, איש־הקולנוע שבחר בסרטים שרית ישי ובימאי חמסין, דני וקסמן, מתייעצים לפני תחילת מסיבת־העיתונאים. וקסמן דיבר בעברית, סרג' אנקרי תירגם את דבריו לצרפתית. עמוס גיתאי, שהשתתף גם הוא במסיבת־העיתונאים, אחרי התקרית, דיבר אנגלית, ודבריו תורגמו לצרפתית.

תקרית בסיציליה

(המשך מעמוד 43)

שמריהו, ומראה חוויליות מפוארות. אורי דייוויס, תושב כפר־שמריהו, מסביר כי ה־מדובר באדמה ערבית גזולה, שנלקחה מ־הערבים לצורך בניית חוויליות לעשיר יש־ראל.

בשלב זה מחליטים שלושתנו לעזוב את אולם־הקולנוע. לא חשוב לנו כלל אם מי־שהו הבחין בנו אם לאו, לא היה זה צעד הפגנתי אלא אקט של אנשים שלא יכלו לשאת את התעמולה המובהקת והחד־צדדית בסירטה של רדגרייב.

כשיוחתחתי לאחר מכן עם גיתאי הוא אמר לי: „רציתי לעזוב את הסרט. ישבתי סמוך לרדגרייב ולא רציתי שהעזיבה שלי תעורר מהומות, אז נשארתי עד הסוף.“

וקסמן וליפשין היו המומים מהסרט. לי־פשין מציע מייד שלא להקרין את סירטו בפסטיבל. וקסמן אמר: יש לנו מחר

המרביצה ואנסה רדגרייב. משוחחת עם מבקר־הקולנוע התוניסי פאריד בוגאדיר, שהינחה את הקרנת סירטה ואת מסיבת־העיתונאים שהתקיימה למחרת. משמאלה, נועץ מבט אחד מאנשי המישלחת המצרית. הגברת מימין היא האנגליה האלמונית שליוותה את רדגרייב ואשר חבטה בצלמת העולם הזה בארנקה.

מסיבת־עיתונאים, שם נגיד מה דעתנו על הסרט שלה. לא צריך לנקוט בצעדים קי־צוניים.“

ליפשין אמר: „צריך לעזוב את הפס־טיבל, במיוחד לאור זה שהיא אמרה שהיא גאה להציג אתנו.“

אחרי שיקול קצר, אנחנו מחליטים שהסרט אינו מסוכן, מכיוון שהוא הד־צדדי כל כך, שהוא מסכנע רק את המשוכנעים.

קשה להתעלם מכך, שעובדות רבות בסרט אמנם נכונות. אולם הצורה שבה נערכו הדברים, האפקטים שבהם השתמשו יוצרי הסרט — ביחוד האפקטים המוסי־קליים וסירטור ההליקופטר — כל אלה גורמים לו להיות סרט תעמולה מובהק.

„את סוכנת של המוסד!“

אנחנו יושבים במרכז מועדון הים התיכון בקאמרינה. סרג' אנקרי ואשתו, דניאלה, מצטרפים אלינו. סרג' מספר לנו, שהערבים עצמם מודים כי הסרט הוא חד־צדדי וגרוע. הוא דיבר עם כמה מהם. אנחנו רואים את רדגרייב יוצאת מההקרנה, מוקפת באנשי אש"ף ובחבורה הערבית. ליפשין אומר: „בואו נסתלק מכאן, שלא נתקל בה, כי אז אני מפוצץ את מסיבת־העיתונאים של מחר.“

עמוס גיתאי מצטרף אלינו. גם הוא מביע את דעתו השלילית על הסרט החד־צדדי והעויין של רדגרייב, ואני יושבת בתוך החבורה הזאת וחושבת: אלוהים אדירים, איך שהגברת ואנסה רדגרייב הפכה את כולנו פיתאום לפטרוניה של מדינת ישראל!

למחרת, ב־9 בבוקר, עמד להתקיים ה־ראיון שהובטח לי בלעדית על־ידי רדג־ריב. אני יכולה להגיד שהעיפרון אצלי היה מחודד לכבוד הראיון הזה.

התייצבתי ב־9 בדיוק בפתח חדרה של ואנסה. הדלת נפתחה על־ידי השמן הגוץ. אמרתי לו שיש לי ראיון עם גברת רדגרייב.

והוא אמר: „אין לך שום ראיון.“

לא הבנתי במה מדובר, וניסיתי להס־ביר לו שהראיון נקבע אתמול. הוא חזר ואמר: „גבירתי, אין לך ראיון, הראיון בוטל.“ לשאלתי מי ביטל, אמר: „ואנסה רדגרייב.“ שאלתי למה, והוא אמר: „מכי־וון שאני אמרתי לה.“

זו היתה הפעם הראשונה שבה דיברתי עם גרי הילי, שהציג עצמו מאוחר יותר כראש האירגון שבו פועלת ואנסה רדגרייב — מיפלגת מהפכת־הפועלים העולמית ל־שיחרור מעול האימפריאליזם.

עם כל הכבוד — אמרתי לשמן הגוץ — הראיון נקבע על־ידי גברת רדגרייב, והיי־תי רוצה שהיא תגיד לי בעצמה שהראיון בוטל. הוא אמר לי: „בבקשה. היכנסי.“

בפינת החדר ישבה הגברת האנגליה, ש־עד אז לא פצתה פיה. רדגרייב לא היתה בחדר, והוא אמר לי: „את סוכנת של המוסד!“ נדהמתי. והוא המשיך: „אני מכיר אתכם, כולכם אותו הדבר!“ כששא־לתי מי, אמר: „הסוכנים של המוסד.“ את המילה „מוסד“ הוא אמר בעברית.

הודעתי לו שאני עיתונאית מישראל, ש־יש לי תעודת־עיתונאי ושבארצי מכירים אותי ככזאת. אך הוא המשיך: „כל העי־תונאים מישראל עובדים בשביל המוסד.“

בשלב זה נכנסה רדגרייב לחדר. שאל־תי אותה, אם היא מאמינה לדברים האלה, והיא ענתה לי: „בוודאי!“ הבטתי בה בתד־המה: אתמול ביליתי בחדרך שעתיים ת־מימות. גם אז חשבת שאני סוכנת של ה־מוסד? רדגרייב לא ענתה, הניחה לשמן לדבר: „ראינו אותך מצלמת אתמול ב־לילה. אני הייתי ב־47 בשירות המודיעין הבולשוויקי, אני יודע איך סוכנים חשאיים לוקחים תמונות.“

זו היתה בדיחה גרועה מאוד: לצלם שחקנית מפורסמת בשירות מוסד חשאי? רדגרייב ענתה לי: „אנחנו יודעים עלייך הכל. התקשרנו לאיברהים סוס, נציג אש"ף בפאריס, וגם הוא יודע מי את. כולם פה בפסטיבל יודעים מי את, את לא תוכלי יותר להסתתר מאחורי תדמית העיתונאית, את מסכנת את חייך.“

כאן הבדיחה הפסיקה להצחיק אותי. קמתי ממקומי ואמרתי לה: את יודעת טוב מאוד מי אני, טרחת לוודא שאני אמנם עובדת בהעולם הזה. עמוס גיתאי מסר לך כל מה שרצית לדעת עלי. לא יתכן שאת מתכוונת ברצינות למה שאת אומרת.

איך היא זרקה לי את תגלית חיי: „ב־וודאי שאני יודעת מי את. את סוכנת של המוסד, והמוסד שתל אותך אצל אבנרי, כדי לרגל אחריו. אפילו אבנרי אינו יודע שאת סוכנת של המוסד.“

זה כבר היה יותר מדי. עזבתי את החדר ומיהרתי להעיר את דני וקסמן, יענקלה ליפשין ועמוס גיתאי. סיפרתי להם מה קרה. הם מיהרו ובאו לחדרה של לידי טריגאנו.

בתוך שניות ידעו כמעט כל משתתפי הפסטיבל, שרדגרייב האשימה אותי כי נש־לחתי על־ידי המוסד, כדי להוציא ממנה אינפורמציה.

איש אש"ף, מוחמד עבד־אל־רזאק ניגש אלי, הכניס אותי לחדרו ואמר לי: מה את שמה לב למה שהיא אומרת לך? אל תקחי אותה ברצינות!“

רדגרייב התחילה להתרוצץ במיס־דרונות. היא רצתה לעזוב את הפס־טיבל מייד. לידי שריגאנו התווכחה אתה. רדגרייב. כך נודע לי, קיבלה 60 אלף דולר כדי שתציג את סירטה בפסטיבל, ושתהיה נוכחת במסיבת־העיתונאים ובעי־מות עם יוצרי הסרטים הישראליים.

היא סירבה לכבד את ההסכם. קודם כל, הודיעה, בשום פנים ואופן היא לא תתעמת עם הישראלים. זה מתחת לרמה שלה — כך אמרה, להתווכח עם שני יוצרי־קולנוע אנונימיים, כמו גיתאי וקסמן.

אחר כך הודיעה שלא תסכים למסיבת עיתונאים פתוחה, מכיוון שהיא אינה מדברת לפני קהל. היא ביקשה לערוך את מסיבת־העיתונאים בחדרה, העיתונאים שיורשו להשתתף במסיבה חייבים לעבור את אישורה.

הנהלת הפסטיבל נאלצה להסכים לדרי־שותיה. אך רדגרייב שינתה את דעתה מייד לאחר מכן, והודיעה שהיא רוצה לעזוב מייד.

הדבר היה בלתי־אפשרי. קאמרינה מרו־חקת שעתיים נסיעה ממל התעופה קטניה. צריך היה להזמין מונית מקטניה וצריך היה להזמין מקום במטוס. כל זה לקח זמן.

לידי טריגאנו וקצין־העיתונות, סימון מזרחי, נכנסו ללחץ. ואנסה רדגרייב על מיזוודותיה. עם גרי הילי השמן הגוץ ועם הגברת האנגליה, יצאו את החדרים והלכו לכיוון המעלית. ברגע זה אמרתי לדני וקסמן: היא גם לא העניקה לי ראיון, גם טענה שאני סוכנת של המוסד. אז לפחות אגיד לה מה דעתי על הסרט שלה.

„ציונית מזויינת!“

ב אתי לכיוון רדגרייב, שפסעה מולי, ואמרתי לה: הסרט שלך מלא שינאה, כולו נודף ריח אנטי־שמיות והוא אופייני לפטרוניזם הבריטי המפורסם. שסיכסך מל־כתחילה בין היהודים והערבים בארץ־ישראל. זהו סרט שנעשה על־ידי אדם שונא, זהו סרט פרופגנדה נודף ארס.

רדגרייב לא הניחה לי לסיים את המישפט וסיננה מבין שיניה: „את לא טובה. שום דבר טוב לא יוצא מישראל, כל מה ש־קשור בישראל — מסריח.“

המעלית בלעה אותה לפני שהספיקה לסיים את המישפט.

אחר כך, כשדני וקסמן ואני ירדנו במעלית, היא עמדה לפתחה עם גרי הילי ועם מזכירתה. הפניתי לעברה את המצ־למה ואמרתי לה: אר־קי. כעת, כשגילית שאני סוכנת של המוסד, מותר לי לקחת תמונות — והתחלתי לצלם.

אני לא צלמת, לכן שום דבר לא יצא מזה, אבל את רדגרייב הצלחתי להרתית. היא רדפה אחרי, ניסתה לחטוף לי את המצלמה כשהיא צועקת „פאקינג זיוניסט!“ או בתרגום חופשי — ציונית מזויינת!

הזקן גרי הילי החרה החזיק אחריה, והתחיל לרדוף אחרי. אחריהם השתרכה הגברת האנגליה, ששכחה את נימוסיה והחלה חובטת בי בארנקה.

וקסמן עמד המום מהצד. יוסוף שאהין, הבימאי המצרי, סיפר לי אחר כך, שהוא כל־כך נדהם מהסצינה, עד שנאלם דום. רק מוחמד עבד־אל־ראזק, נציג אש"ף, יצא לעזרתי והפריד ביניהן, כשהוא מנסרל אותי מהארנק של האנגליה ומהקללות של ואנסה רדגרייב, שלא הפסיקה לקלל.

בשלב זה היא איבדה לגמרי את השליטה על עצמה והתחילה לחבוט גם בלידי טריגאנו.

היה ברור לנו, כי יש לקיים את מסיבת־העתונאים, עם או בלי ואנסה רדגרייב. היא עצמה מיהרה להסתלק מהמקום. בימאי הקולנוע קוסטה גאברס סיפר לי, מאוחר יותר, כי נהג־המונית, שהביא אותו מנמל־התעופה קטניה לקאמרינה, סיפר לו על אשה אנגליה שצרחה כל הדרך.

גאברס, אחרי ששמע את הסיפור, העלה סברה כי רדגרייב, בחוש של כוכב, הבינה שהיא הונֵכת להפסיד בעימות עם היש־ראלים ולכן החליטה לעזוב — לא אחרי שערכה סצינה גדולה.

במהלך ארוחת־הבוקר נודעו לנו פרטים נוספים על האירועים שקדמו למריבה שלי עם רדגרייב: הסתבר, כי מישהו הגניב מתחת לדלתה של רדגרייב פתק כתוב ערבית, שבימאי הקולנוע הערביים לא יתמכו בה בעימות עם הישראלים. שמועה אחרת טענה, כי הגברת דרשה ארוחת־בוקר בחדרה, דבר שאינו מקובל במועדון הים התיכון, ותחת ארוחת־בוקר הוכנס מתחת לדלתה פתק מעליב.

נאמר לנו גם, כי התגובות שרדגרייב קיבלה על סירטה מבימאי הקולנוע הער־ביים היו פושרות, והיא התאכזבה כשהס־תבר לה, שהערבים אינם תומכים נלהבים של הסרט שלה.

כישוי בכל העיתונים

מסיבת־העתונאים התקיימה ב־11 בבוקר, ברחבה שבלב המועדון. זו היתה מסיבת־העיתונאים הגדולה ביותר של הפסטיבל. היה ברור שפרשת ואנסה רדגרייב הפכה לאירוע החשוב ביותר בפסטיבל. על הבימה ישבו עמוס גיתאי ודני וקסמן, ואת האירוע הנחה העיתונאי התוניסי פאריד בוגדיר, שביקש ממני בכל לשון של בקשה שלא לפרסם תמונה שלו עם השניים.

המסיבה התקיימה בצרפתית, ופתח אותה כתב העיתון הצרפתי השמאלי ליבראסיון, פרנק אשכנזי, שדיבר נגד הסרט החד־צדדי של ואנסה רדגרייב. דבריו זכו במחיאות־כפיים.

אחריו דיבר דני וקסמן. הוא דיבר עברית, ואת דבריו תירגם לצרפתית סרג' אנקרי, וקסמן אמר: „פגשנו את ואנסה רדגרייב אתמול. במשך 45 דקות היא דיברה ואנחנו הקשבנו. באנו לפסטיבל עם הסרט חמסין, כדי לנסות ולהראות לקהל הצופים כאן צורה אחרת של אנשים בישראל. כלומר, באנו להראות כי בישראל חלה התעוררות ואנשים מתחילים להבין את הבעיה של הערבים והיהודים החיים ביחד בישראל.

„הסרט שלי עוסק בפחד של היהודים והערבים מפני הצפוי, אם הדברים לא יעצרו באיזשהו מקום. ואילו הסרט שלה הוא סרט של בן־אדם זר, הרואה דברים מבחוץ. זהו סרט שנעשה בשינאה, בשימוש באפקטים זולים, המזכירים פרופגנדה ל־שמה.

„עם יוצר פוליטי פלסטיני אני יכול להגיע להבנה, כי הבעיה היא של שנינו, עם ואנסה רדגרייב — לא. כשאתה בא לפסטיבל, אתה מציג את הסרט שלך, ואתה מקווה לגשר על פערים ולהביא להבנה.“

בשלב זה שאלה עיתונאית תורכיה מדוע עזבה ואנסה רדגרייב את הפסטיבל. פאריד בוגדיר אמר, בשם הנהלת הפסטיבל, כי רדגרייב עזבה מטעמים טכניים. עיתונאי צרפתי קם וביקש את רשות־הדיבור וסיפר, כי רדגרייב עזבה אחרי שכינתה אותי סוכנת של המוסד, ואחרי שערכה סקאנדל בלובי של המלון.

דני וקסמן אמר: „לי ברור מדוע עזבה הבוקר, היא הבינה שהסרט שלה גרוע, שהוא לא עבד על הרבה אנשים.“

כאשר נשאל אם לדעתו גורם הסרט נזק, השיב וקסמן: „אני לא חושב שהיא עשתה נזק. הבעיה הפלסטינית יותר מדי חשובה מכדי שיעשו עליה סרטים בצורה שכזאת.“

עמוס גיתאי מקבל את רשות־הדיבור. גם הוא מביע את הסתייגותו מסירטה הד־צדדי של רדגרייב. למרות שיש בסרט עובדות נכונות. הוא מסתייג מהאפקטים והאמצעים הזולים שבהם בחרה רדגרייב להעביר את המסר שלה.

בתורי שפכתי את ליבי, סיפרתי לבאים על ישראל האחרת, על הפגנת 400 האלף. מוחמד עבד־אל־ראזק, נציג אש"ף, ביקש את רשות־הדיבור וענה לי, שלפלסטינים אסור להיות בפלסטין, ולכן אין להם אפשרות לעשות בה סרטים. לכן הוא מברך על יוצרי סרטים כמו ואנסה רדגרייב, שלקחו את המשימה על עצמם.

יוסרי נאצר־אללה, עוזרו של בימאי ה־קולנוע המצרי יוסוף שאהין, מבקש את רשות־הדיבור. הוא מדבר על אופיו החד־צדדי של הסרט, מדגיש את אופיו התע־מולתי. יוסרי הוא אינטלקטואל צעיר ומבריק. בשלב מאוחר יותר הוא מסביר לי שהפלסטינים אינם יכולים להסתייג מ־ואנסה, מכיוון שהיא הידידה האחת שיש להם באמת בעולם.

מסיבת־העיתונאים נמשכת ונמשכת. כמ־עט כולם שוללים את סירטה של ואנסה כסרט תעמולה מובהק.

ברור לגמרי: פרשת ואנסה רדגרייב תזכה למחרת בסיקור בכל העיתונים הצרפתיים החשובים. העיתונאים ממהרים לטלקס ל־ספר למערכות עיתוניהם. הטלוויזיה ה־צרפתית, שהובטח לה עימות, מסתפקת כעת בראיונות קצרים עם גיתאי, עם וקסמן ואפילו איתי.

במדינה

מישפט

סניגור בסנדלים

המישטרה הביאה את החשוד להארכת מעצר כדי להודיע לסניגורו דבר.

השופט אברהם מלול גזר עשרה ימי־מעצר לחשוד מאיר מלול. ה־עציר נחשד על־ידי המישטרה, כי הוא קשור בחבורת פורצים וקונה מהם את הרכוש הגנוב באופן קבוע. חשדם זה נבע מהעובדה, כי ניידת ראתה מכונית־טרנזיט מעמיסה מש־הו. כאשר הגיעה למקום, מיהרה מכונית־הטרנזיט לברוח, ומתוכה

סניגור מקרין
מישפט במקום אחר

נמלטו שני בחורים לכיוון אחר. השוטרים ירו על המכונית והיא נעצרה, ובתוכה ישב מלול. מאחור מצאה המישטרה מכשיר טלוויזיה גנוב. מלול טען כי קנה את המכ־שיר הגנוב משני הבחורים שנמל־טו.

מלול נעצר על־ידי שופט המע־צרים ל־15 יום, וסניגורו, דרור מק־רין, עירער לבית־המישפט המחו־זי. השופט מלול קיצר את המע־צר לעשרה ימים, כך שהחשוד עמד להשתחרר ערב ראש־השנה.

בסנדלים. כסניגור אחראי, ישב מקרין במישרדו ערב שיחרורו של מלול ועבד על תיק־רצח, כאשר החלייט לברר מה קורה עם מלול. לתדהמתו, ענו לו מהמישטרה כי מלול הובל באותו בוקר לבית־המישפט ברחובות, שם הוגש נגדו כתב־אישום, ובית־המישפט יתב־קש להאריך את מעצרו עד תום ההליכים.

במהירות גדולה ערך הסניגור את כל הסידורים להודיע לבית־המיש־פט ברחובות כי הוא בדרכו לשם, וביקש לחכות לו ולא לדון בתיק. וכך, נעול בסנדלים ולבוש ביגדי־חול ולא מדי־מישפט, מיהר הסני־גור לבית־המישפט. הוא התלונן לפני השופט על התרגיל ששמתה לו המישטרה, שתחת לשחרר את החשוד או להזעיק את סניגורו ל־דיון על הארכת המעצר, התעלמה מקיומו של הסניגור ועמדה לב־צע מעצר נוסף בלי להזמינו.

מכיוון שהסניגור כבר היה במ־קום וכתב־האישום כבר הוגש, הוח־לט לדון בתיק עצמו ולא בבקשת המעצר, והעציר הודה באשמה. הוא נידון לשני חודשי מאסר־על־תנאי, ויצא מייד לביתו. לולא היה הסניגור מגיע למקום, היה העציר נכלא לתקופה נוספת, ובגלל עצר־מי בית־המישפט יתכן שהיה יושב זמן ארוך.

לי לה לו

מה הולך

* **שותף או שותפה.** די־רת שניים + הול ומירפסת. לס־נות לריקי 03־249554.

* **גמיש־נמיש.** שיעורי גי־טרה, פסנתר ואורגן בשיטה חד־שנית ומהירה, שהוכיחה את עצמה. שעות הלימוד גמישות, אפשרי לי־מוד בבתי התלמידים. טלפון: 02־533492.

* **160.** מתכנת בוגר קורס ללא ניסיון, אבל עם 160 איי־קיו, מעוניין להשתלב בחברת מחשבים. נא להשאיר הודעה בטלפון 03־764867.

מיד־ליד

* **שיזגיה הכובסת.** שיל־גיה הכובסת — תכבס לך הכל. מ־כונת־הכביסה שילגיה קטנה וקומ־פקטית במצב מצויין, תמורת שק־לים או דולרים. לתיאום פגישה עם שילגיה: בבוקר 03־288656, בערב — 03־449897. אירים.

* **מטבעות.** ברשותי מטבעות מן המאה ה־19 מתקופת אדוארד מלך אנגליה (אדוארד השביעי). ל־מי שמעוניין תמורת פטיפון. טלפון 03־621335. דני.

* **דחוף!** דרוש בדחיפות או־רגן להשכרה לתקופות ארוכות. טלפון 02־533492.

* **חימום מזמר.** ברשותי מ־כשיר חימום לחורף תמורת פטי־פון. טלפון 03־621335 נורמן.

ג'יגולו

ג'יגולו מיקצועי, יפה־תואר, אינטלקטואל עונה על הציפיות ומבטיח הפתעה! ת"ד 9585. מי־קוד — 91090 ירושלים.

* **למכירה.** חתלתול סיאמי יפהפה. 500 שקל. טל. 03־298898.

* **חצי־חצי.** למסירה: גורי חתולים שחורים וגם מעורבים — אמא סיאמית ואבא חצי־חצי. טלפון 03־723697.

נוגע ללב

* **לחתיכים בלבד!** חמודה בת 15 וחצי מעוניינת להכיר חתי־כים בלבד בני 16־18. עפרה, ת"ד 6456 תל־אביב 61063.

נדבכי היסטוריה

להשלמת רצף ארכיוני של חוברות העולם הזה מ־1953 חסרים לי גליונות בודדים לפי הפירוט: 899 — 6.1.55; 960 — 8.3.56; 1115 — 11.2.59; 1153 — 1.11.59; 1170 — 15.6.60; 1186 — 24.2.60; 1191 — 20.7.60; 1216 — 18.1.61; 1217 — 11.1.61; 1341 — 22.5.63; 1347 — 2.7.63; 1649 — 15.5.68; 602 — 29.4.69; 1652 — 8.4.69; 1665 — 30.7.69.

וכמו כן גליונות קודמים ל־1.1.53 (792). כל המוכן לעזור בהשלמת אחת או יותר מה־חוברות החסרות, מוזמן לחייג 057־36450. דני.

* **נאה אך בישן.** בן 17 ו־חצי, נאה אך בודד ובישן, מבוגר בנפשו מאוד, מחפש ליצור קשר עם אחת דומה או אחת שתרצה להכירו. ת"ד 707 בת־ים 59110.

עזרה

למישפחה מרובת ילדים ב־מצוקה דרושים בדחיפות ה־דברים הבאים: מקרר, פלטה ומכונת־כביסה. המעוניינים לע־זור ולתרום יפנו בכתב לת"ד 1833 רמת־גן.

* **משוגעת ליופי.** פנויה נאה, אינטליגנטית, רגישה ורומנ־טית, משוגעת ליופי 45/158 מחפ־שת את אותך הפנוי, המשכיל והלבבי. בהצעות רציניות ובגיל מתאים לפנות לת"ד 26038 תל־אביב 61260.

צירופים אפשריים

* **מרוסיה באהבה.** אקדמ־אי גבוה, נאה מעוניין להכיר רווקה ידידת אמת נוצריה, בהצעה רצי־נית ובציון טלפון. ת"ד 512 פתח־תיקווה.

* **לנערות בלבד.** בן יחיד ויתום (22) מעוניין להכיר למטרות רציניות נערות נאות עד גיל 19 (מבטיח לענות לכולן). אלי לוי, מעונות־הסטודנטים, רמת־אביב 101־69.

* **כושר־ביטוי.** נכה נבונה ללא רכב. עם כושר־ביטוי טוב, מעוניינת בעבודה עם קהל באיזור פתח־תיקוה. מתבקשים להתקשר אך ורק אלה שיש להם מה להציע. טל. 03־911760 — ריקי.

מיגרש תמורת דירה

מעוניינים להחליף מיגרש שגודלו 554 מטר תמורת דירה בת ארבעה חדרים בנתניה. טלפונים בשעות הבוקר: 03־765442, 03־781366. בשעות הערב: 052־41661.

ברכות

* **לנערה שטרחה לעבור טיפול בשעווה** — לא שזה ה־סריע לי, אבל אם עשית זאת ל־מעני, זה שיגעון!

משוגע

המוצא הישר

הלכו לאיבוד זוג מישקפיים, בשבוע שבין 8.10—3.10. מיס־גרת רייבנד, עדשות אופטיות קהות.

אם מצאת אותם, וברצונך לחסוך ממני הוצאה נוספת — טלפן 03־449897 בערב, ובשעות הבוקר — ל־288656. בתודה איריס.

* **למנהלי מוסיאון ישר־אל ואגף העתיקות** — תודה על שטוף־סוף מצאתם דרך להציב בציבור את השכיות של אוסף משה דיין. קצת מאוחר. אמנם. אבל מילא. לפחות מול האלמנה היה לכם אומץ!

סטודנט לארכיאולוגיה

חינם אין כסף!

אז אם יש לך מה להודיע, לחציע, לבקש, לברך, לספר בדיחה טובה, ואפילו לקלל — קדימה!

● **כל הודעה יכולה לכ־לול עד 20 מילים.**

● **מי שרוצה לצרף תמו־נה — הכלב האבוד, עגלת־הילדים המוצעת, הדירה המו־צעת לחילופין, הרווק המציע את עצמו להיכירות — יכול לעשות זאת. במידת היכולת, תפורסם גם התמונה.**

● **ההודעה תיכתב על גבי גלוויית־דואר, למערכת „העולם הזה", ת"ד 136, תל־אביב (אלא אם כן מצורפת לה תמונה. במיקרה זה יש להש־תמש במעטפה). לא תתקבל־נה שום הודעות בעל־פה, ב־טלפון או בביקור אישי.**

● **הגלוייה תכלול את שמו, כתובתו ומיספר הטלפון של בעל־ההודעה.**

אבד יוסף

מקריח במיקצת, כרס קטנה, לא כל־כך צעיר. אבל אני זוכרת לו חסד נעוריו: אז הוא היה גברי, נאה, אינטליגנטי, שרירי כקפיץ ורך כחמאה. שומר סוד ומוכן למיפגשי בוקר וערב. בימיו הטובים,

כל המציעים עצמם במדורי ההיכרויות לא היו מצליחים להגיע לקרסוליו!

נראה באחרונה בכותונת־פסים, אי־שם בדלתא.

למוצא הישר אשלם בחופן חרפושיות.

מתילדה פוטיפר

* **מעגל־קסמים.** אלמנה או גרושה הרוצה לצאת ולוא במעט ממעגל הקסמים הנצחי ומוכנה ל־קבל רעיונות ואנשים חדשים לתוך עולמה ולתת צ'אנס לשינוי האווי־רה — כתבי לת"ד 337 רמת־השרון 47103.

* **זה לבנות ישראל!** גבר משכיל (42/180) מעוניין להכיר עד גיל 37, רצוי ממוצא רוסי. ת"ד 7478 ירושלים.

* **כל גיל.** נאה ונחמד מעונ־יין להכיר אותן בכל גיל. ת"ד 44741 חיפה.

* **יפה־יפה.** סטודנט גבוה ויפה־תואר מעוניין בעדינה, נשית וחטובה. גיל ומצב מישפחתי אי־נם חשובים. נא לצרף טלפון ות־מונה. ת"ד 6705 ירושלים.

* **אמרגן צמרת.** מה איכפת לי מי כתב, איכפת לי מה כתב, אם לא איכפת לי מה כתב, מה איכפת לי מי כתב, אם איכפת לך מה כ־תוב, התקשרי אל הכותב: אמרגן צמרת, דירה ומכונית פאר, מבטיח טיולים והופעות למועמדת בכל רחבי הארץ. אפשרות מגורים יח־דיו. טלפון 03־441998.

* **עייף מקרבות.** סטודנט 26/180 דירה ורכב, עייף מקרבות, מחכה לך החטובה והנשית ליחסים עמוקים. טל. 842462.

* **לרציניות בלבד.** מעוניין בבחורה בת 24־22 למטרה רצינית. טלפון 063־24697.

* **הכל־הכל.** בואי לביקור־בית וקחי הכל (תמיכה וכו'). טל. 03־316528.

נפרדים וחוזרים

כשישבתי לפני כחודש וניסיתי לבחור בזוג לכותרת פרידת־השנה, היתה לי בעיה רצינית: כל־אחד מפירודי השנה היה סיפור אדיר בפני עצמו.

אחת הסיבות לבחירתי בדוגמנית **תמי בן־עמי** ובשחקן הכדורסל **אילסי פרי** היתה העובדה, שהשניים הבטיחו כימעט בחגיגיות שפרידתם היא הסופית. תמי עזבה את הדירה שאותה חילקה עם אולסי, ושכרה דירה בשכנות לו יחד עם **רנן שגיא**, בנה של חברתה הטובה, הקוסמטיקאית ליזיקה שגיא.

אילסי פרי ותמי בן־עמי
ליד כוס־התה

בכל פעם שנפרדה הדוגמנית התמירה מידידה השחור, ליוו אותה מחזרים רבים, והטלפון בביתה, של מי שהפכה אחת הדוגמניות המצליחות ביותר, לא הפסיק לצלצל. ההצעות אומנם לא פסקו עדיין לזרום, אבל כנראה שאף אחת מהן לא זכתה בתשומת ליבה של תמי.

השבוע התבשרתי כי השניים שוב ביחד. לא בדיוק ברורה לי השתלשלות־המעשה, ואין לי פרטים מדוייקים. אך מה שברור הוא, שאולסי חלה, והחברה הטובה לשעבר הזדרזה לטפל בשחקן־הכדורסל הפרטי שלה. בין כוס תה ותרופות התברר, כנראה, לשניים שהעניין ביניהם טרם דעך.

הספיקה להם כנראה העובדה, שאף אחד מהם לא יצר קשרים רציניים עם בן־זוג חדש, כדי להבהיר את הדברים. הם בא־מת ניסו זאת הפעם, אבל לאהבה המקורית אין גבולות.

אחרי תואר פרידת־השנה, שהענקתי להם אני לא מסתכנת יותר בהענקת תוארים. אני הרי יודעת, שהם לא יפסיקו להפתיע.

זוג אחר שאינו יכול בלי ולא יכול גם יחד, הם הדוגמנית **אילנה שרשן** וחברה, איש־העסקים **מריק עפרון**. עפרון, אחיה של הביתאית ליהי חנוך, ואילנה שעלתה כמטאור בעולם־האופנה, נפרדים וחוזרים במהירות כזו, שאני לא מספיקה לעקוב אחריהם.

לא מזמן בישרתי לכם שהשניים מתכננים חתונה, אחר־כך סיפרתי שהם נפרדו. אחר־כך הם חזרו וחשבתי, שהנה־הנה נחגוג בחתונה נוצצת. אבל כאשר ניסיתי לברר תאריך, הם כבר לא היו ביחד.

עכשיו היה נדמה לי, שחתיכה פנויה וצעירה מסתובבת חופשי בעיר וכמעט שמיהרתי לבשר לכם זאת. אבל לא. היא שבה לזרועותיו הבטוחות של איש־העסקים שלה. יש לי הרגשה שבסופו של דבר יוביל הסיפור הזה לכיוון רציני, אבל מי אני שאתחייב?

אילנה שרשן וחריק עפרון
אין תאריך

היתה העובדה, שהשניים הבטיחו כימעט בחגיגיות שפרידתם היא הסופית. תמי עזבה את הדירה שאותה חילקה עם אולסי, ושכרה דירה בשכנות לו יחד עם **רנן שגיא**, בנה של חברתה הטובה, הקוסמטיקאית ליזיקה שגיא.

מה יהיה בחורף?

אילן גלסמן הוא חתיך בן 26, בעל נדוניה גדולה: הוא ואחיו הם בעלי מיס־עדה בטיילת של תל־אביב. אחיו **שלום**, המבוגר ממנו, כבר נשוי. אילן עדיין לא.

התעניינתי מיהי בת־זוגו של אילן, ו־

אילן גלסמן
צריך למהר

נדהמתי כשאמרו לי, שברגע זה אין לו אף אחת.

איך זה קורה? הסיבה, פשוטה: אילן מקדיש, כמו אחיו, את כל מירצו לעבודה — בית־עבודה־בית. ההכרויות שלו מתמצות חילות ומסתיימות במיסעדה. היה לו רצון שהסתיים, הוא לא ממהר לחפש, כי הוא רוצה לנצל את הימים האחרונים של הקיץ לקידום הפיננסי. אבל אילן שוכח שבחורף המקום יהיה שומם, ואם הוא לא ימהר למצוא חברה בקרוב, הוא ישאר לבד בימי הקרה והגשם.

תקופת פז למעוז

איש־העסקים **דני מעוז** מסרב להתבגר. בעבר זכה לכינוי אביר־חיי־הלילה, בשל העובדה שהוא נראה בכל האירועים הנוצצים של תל־אביב. כמעט תמיד היו תלויות על זרועו דוגמניות צעירות, המ־

אביבה פז
העיקר הפומביות

בוגרות אך במעט מבתו, **אלינור בת ה־19**.

דני מעוז הספיק כבר להתחתן ולהתגרש פעמיים. בפעם הראשונה לוו גירושין בשערוריה, שהסעירה את המדינה כולה. מעוז הואשם בכך שהפשיט את אשתו בכוח וצילם אותה בעירום. הוא טען אז שאשתו בוגדת בו עם תייר תורכי בשם **זאק תותה**.

לא רק רופאים

לפני כחודשיים שאלתי את הזמרת **יפה ירקוני** אם היא יודעת על כוונתה של בתה הצעירה **רותי** להינשא. היא ענתה, שהיא לא מכירה את הבחור, ושהיא לא כל־כך מאמינה לסיפור הזה. אז יפה יכולה להאמין או לא, זו כבר עובדה. רותי בת ה־26 עומדת להינשא לחברה, **משה ריים** ב־3 בנובמבר.

אחר־כך נשא דני לאשה את **זיווה שומרת**, יום אחרי מסיבה שבה נפגשו לראשונה. נישואי־הבזק הסתיימו כעבור חודשים ספורים, והשניים התגרשו.

בינתיים השיא את אלינור, בתו הבכורה, וגם היא כבר טועמת טעם של הליכי־גירושין.

דני מעוז לא שקט. לפני חודשים ספורים סיפרתי לכם על סירובה של הדוגמנית **יהודית גבר** להצטרף אליו לטיול בלונדון, ואחר־כך בישרתי לכם מעל גבי מדור זה על הרומן האינטנסיבי של דני עם הזמרת **אביבה פז**. אז הגדיר דני את יחסיהם כ„אהבה גדולה", אולם גם אהבה זו ידעה עליות ומורדות.

מכריו של דני סיפרו על נסיונותיו לחזר אחרי העיתונאית והמומחית לענייני צימחונות **פילים גלזר־פרס**, שהיתה נשואה **ליונתן** („יוני") **פרס**, בנו של יושב־ראש מיפלגת העבודה. חיזורים אלא לא הולידו דבר, מלבד ידידות בין השניים.

בימים אלה ממש התבשרתי כי דני מעוז אכן שקוע שוב מעל לאוזניו ברומן תוסס עם אביבה פז.

ברור, שמעוז אינו יושב לרגע בשקט בכיסאו. כנראה שהוא מאותם החייבים להיות כל־הזמן בעיצומו של איזשהו רומן, ורצוי שיהיה כמה שיותר פומבי.

רותי היא היחידה מבין שלוש הבנות במישפחה המפורסמת, שלא נישאה עדיין. שתי אחיותיה התחתנו עם רופאים. **אורית** נשואה לד"ר **יגאל שוחט** ו**תמי** התחתנה — ובינתיים גם התגרשה — עם הד"ר **אריהב צרפתי**.

רותי ירקוני פגשה את משה בניו־יורק. הוא שחקן־כדורסל־לשעבר, גבוה ויפה תואר. החתיך הזה, שהוא רק בן 23, שיחק עד לפני כשנה בהרכב הפותח של קבוצת הפורעל חולון, ובניו־יורק הוא עבד כאיש־

יפה ירקוני
לא מאמינה

ביטחון בסטודיו מפורסם. בזמנו הפנוי למד מלונאות.

מזה כמה שנים עובדת רותי במישלחת הכלכלית של ישראל בארצות־הברית, ואף למדה קצת באוניברסיטה שם.

האחראית לשידוך בין השניים היא חברתה הטובה של רותי **שוש אלוני**, שחוץ מזה שהיא אחותה של הזמרת מירי אלוני, היא גם חתיכה בזכות עצמה.

השדכנית החובבת לא תיארה לעצמה שמהיכרות יצא משהו רציני, אך עובדה. רותי סיפרה לה לפני כחודשיים שהיא חוזרת לארץ יחד עם משה ושהם מתכוונים להתחתן כאן. בינתיים נקבע כבר התאריך לחתונה, שתתקיים במיסעדה תל־אביבית. רשימת המוזמנים כוללת חברים טובים־בלבד. לי, כנראה, לא יניחו להיכנס לשם.

רותי, הצעירה מאחיותיה, היא הראשונה שאינה מביאה רופא למישפחה. אבל אחרי גירושיה של תמי אין מי שיאמר במישפחת ירקוני שד"ר הוא ערובה לאריכות נישואין.

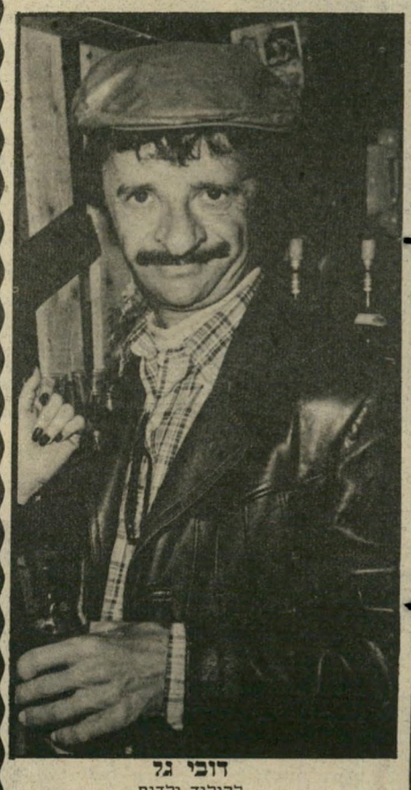
רחל מרחלת על כל העולם

גל הריון

דובי גל הוא בדרן־שחקן מאוד מוכר. פעם כולם חשבו שהוא שייך למחנה השפוי, בפרט אחרי שהוא הופיע בתוכנית הסאטירית ניקוי־ראש. אחר־כך היה העניין המצחיק הזה עם חיים לנדאו: דובי חיקה אותו בהצלחה גדולה, ואחר־כך ביקש סליחה, הסביר שהוא תומך הליכוד, ולעג לו רק מתוך צורכי פרנסה.

היום דובי מנהל אומנותי של איזה מועדון של הימין, מפיק הצגה לילדים ומשחק בה.

אחת הסיסמות של הימין היא, שלא תהיה בעיה דמוגרפית בארץ אם היהודים יולידו יותר ילדים. יתכן שזה הדבר שהשפיע על דובי: אשתו, **שרה**, נמצאת בחודשי הריונה הראשונים. לבני־הזוג, שיש להם כבר בת, מחכה דירה ברמת־השרון, אליה הם יעברו כשהיא תהיה מוכנה. סמוך מאוד ללידת הילד השני.

דובי גל
להוליד ילדים

אין שימחה בבית זין

עצוב־עצוב בבית **שימחה זין**, עורך־הדין המוכר לא רק בזכות הופעתו בבית־המישפט, אלא גם בשל היותו אחד מעמודי־התווך של חיי־הלילה התל־אביביים.

שימחה התחתן ביום הראשון של מילחמת הלבנון במועדון קולוסאום בתל־אביב. מה שהיתה אמורה להיות חתונת השנה, היתה האירוע לא הכי־שמח שאני זוכרת. אבל שימחה, שהיו אלה נישואיו הראשונים, היה במצב־רוח מרומם. עד ש... גם בביתו הופיע חתול שחור, המאיים על שלמות המישפחה.

שימחה בן ה־35 נשא לאשה את **יעל** בת ה־18, תיכוניסטית מהרצליה, חתיכה שמבינה עניין, למרות גילה הצעיר.

שימחה הגבוה, נכה צה"ל ועורך־דין מצליח, מוכר היטב בחוגי המבלים. הוא אוהב לבלות, לשתות, לעשות חיים, וגם למצוא זמן לעבודה. הוא תמיד אהב צעירות, והיה זה רק טיבעי שכלתו בת פחות מ־20.

אבל מה שהיה טוב במשך שנה, עד להתונה — הזמן שבו גרו השניים ביחד — השתבש אחרי ששימחה ענד את טבעת־הנישואין.

לא, לא נשמעו צעקות ואיומים מדירתם השכורה בצפון תל־אביב. השניים פשוט הבינו, שכל אחד הוא בראש אחר.

יעל עזבה את הבית, וגרה אצל חברים. שימחה נשאר בבית המשותף. לא ברור עדיין אם יהיה כאן גט, אך בינתיים עצוב בביתו של שימחה.

שימחה ויעל זין
חתול שחור

ג'ינג'י ממישפחה טובה

כאשר הופיע **שלמה** ("ג'ינג'י") **גוזדברג** בבית־הוריו בערב שימחת־תורה, נצלה אמו של הבדרן את ההזדמנות וש־אלה אותו: "שלמה, יש לך חברה?" ג'ינג'י לא שיקר: "יש לי כמה." האם לא הבינה והמשיכה "כמה זה כמה?" ג'ינג'י חתך את השיחה: "את רוצה שאתחתן?" האם: "לא, אני לא לוחצת."

ג'ינג'י, שהוא בן 26 ורק אתמול חגג יום־הולדת, שאל: "בשביל מה זה טוב?" ענתה האם: "תסתדר בחיים." ג'ינג'י, שיש לו הופעות בלי סוף, ועכשיו הוא גם מופיע בפירסומת של אחד הבנקים, ענה: "גם היום אני מסודר." האם בשלה: "אתה תהיה מאושר." ג'ינג'י: "גם כך אני מאושר." האם לא התאפקה: "תתחתן בשבילי, גם אבא שלך התחתן בשבילי."

למה הוא צריך להתחתן? מה חסר לו היום? הג'ינג'י הלוהט הזה, בן מזל בתור לה. ממש עושה חיים. הוא יוצא ערב־ערב, אחרי ההופעות — תמיד עם מישהי אחרת. הרומנים שלו קצרים, אבל לא נגמרים, חלילה, בריב, אלא באווירה טובה. פעם הוא הסביר לי, שהיא רוצה לטעום מהכל. למרות שהוא לא מפסיק להציחק, הוא עושה רושם של בחור רציני, היודע מה שהוא רוצה, גם בעבודה וגם בחיים. נכון, הוא לא מחפש קבועה, אבל — וזה אני אומרת לכם ממקור בטוח — הוא לא היה מתנגד שמישהי תחלק איתו את דירתו, למרות שהוא מתקשה להסביר מה הוא בדיוק מחפש.

כרגע הוא גר בדירה אחת עם חבר קולנוען, והשניים אינם מפסיקים לחפש. המזכירה האלקטרונית שם קולטת כל הזמן שיחות ממעריצות, המשאירות מיספר טלפון או כתובת. הם מנסים כל הזמן, וג'ינג'י לא מחמיץ שום הזדמנות. יש לי רושם, שאמו אינה צריכה לדאוג.

שלמה גוזדברג
תשובה לאמא

גט בכדורסל

הסיפור הנדוש הוא, שאיש־קאריירה מקדיש לעסקיו יותר זמן מאשר לאשתו, והתוצאה תמיד היא משבר בחיי־נישואין, המוביל לגירושין.

כך, זה גם קורה לנשים, והן אפילו הופכות להיות פמיניסטיות. לא מאמינים? אז הסכיתו ושימעו.

שרה יערי בת ה־26 היא כוכבת־כדורסל אמיתית. היא משחקת בהפועל חיפה, בנבחרת ישראל, מתאמנת חמישה ימים בשבוע, ובסופי־שבוע היא מגיעה למכון וינגייט, לאימוני סוף־שבוע מרוכזים. שרה היא גם נשואה ואם לילד. בעלה הוא מהנדס, כנראה לא חובב־ספורט במיוחד. הם היו נשואים שלוש שנים, ועכשיו הם עומדים לפני סיום חייהם המשותפים.

שרה לא הסכימה לוותר על הקאריירה הספורטיבית שלה. על רקע זה חל משבר בחיי־הנישואין שלהם. הם נפרדו לתקופה, שבה הם רצו לבדוק איפה הם עומדים. הם בדקו והחליטו: חיי מישפחה ונישואין לכדורסל אינם עולים בקנה אחד.

עכשיו הם נמצאים בהליכי גירושין. לא ברור אם זו אחת הסיבות לגירושין, או התוצאה שלהם, אך את זמנה הפנוי מקדישה עכשיו שרה לפעילות בתנועה הפמיניסטית.

שרה יערי, בעלה והתינוק ניצן
פמיניסטית פעילה

סיפורי הבדים

שרית דמיר

היא בעלת יופי נדיר, שקשה להגדירו. היא תערובת של כל מיני פרצופים. היא מניעה את גופה כמו פנתר והחושניות בפניה היא מיוחדת במינה.

כך?היית דוגמנית — כותבים עליך, מצלמים אותך, מכירים אותך, מוחאים לך כף.

הפעם, יש גם סיבה לקנא בהן, כי ברוריה שניידר, האמנית הנציחה אותן על הבד בטכניקה מיוחדת.

„דוגמניות כנשים הן אובייקט מעניין לציור," חושבת בקול רם ברוריה. „היופי, המשחק, תנועת־התמחתה בטכניקה זו: „רציתי לצייר, אך ציבעי־שמן לא ניתן היה להשיג באפריקה לפני עשר שנים, ועל מיכחולים לא שמעו בכלל, לכן חיפשתי פתרון לעניין. הרעיון שעלה אז במוחי היה לנצל את שפע הבדים הציבעוניים שהיו שם. כישרון התפירה, שעבר לי בירושה מאמי, עמד לי, והתחלתי לתפור תמונות בטכניקה מסויימת ויחודית במינה."

והיא נאותה להסביר: „אני משתמשת בשכבות של פיסות־בד בצבעים שונים, בכל מיני בדים אטומים, מודפסים, בדי־משי, טולים וחטובים כמו פסל, והיא מהווה אתגר מעניין לכל צייר," אומרת שניידר. „ההבעה החתולית והשובבה בעיניה ופניה הבובתיים עושים אותה מאוד מיוחדת."

קארין דונסקי

בפורטרט מעשה ידיה של הצירת האמנית ברוריה שניידר. לקארין יש פנים יפים מאוד

„פניה של קארין דונסקי מהווים אתגר מעניין לציור"

הגוף התיאטרליות ועושר הצבעים אצלן מגרים את דמיוני. יופי של אשה מדבר אלי. טולון לוטרק צייר את הזונות השמנמנות של מולן רוז', ואני בחרתי לי את דוגמניות־הצמרת הדקיקות והיפות. עד היום לא ציירו בארץ דוגמניות. הגיע גם זמנן."

בנות המזל

בנות־המזל שזכו בהנצחת דמותן על־ידי ברוריה הן: תמי בן־עמי, פינצי מור, שרית דמיר, קארין דונסקי, חווה לוי, יפה כפיר, טלי גולדברג ומלי בש. „אלה הן

„יופיה של שרית דמיר הוא דבר שקשה להגדיר"

הדוגמניות שהיה לי קשר איתן בעבודתי, אלה הדוגמניות שהכירו אותי."

ברוריה שניידר הייתה עד לפני שנתיים אחת מבעלותיה של חברה ידועה לבגדי־עור.

הצירת החליטה לחזור לאהבותיה לציורים התפורים בטכניקה מיוחדת. בעבר, כששהתה בניגריה, לרגל עבודתו של בעלה, היא

פינצי מור

היא הרגליים של התערוכה. „צילמתי אותה מכל הזוויות האפשריות, כדי להנציחן בציורי הבד שלי. על רגליים כאלה אסור לוותר," אמרה שניידר. בתמונה: פינצי גורבת גרבי־ניילון מרושתות שחורות. „זה נשי ואינטימי ומתאים לאופי שלה," קבעה האמנית.

דקיקים ואחרים. עד שאני מגיעה לתוצאה הרצויה."

בשימוש בבד היא יוצרת תחושה של אור וצל ומפיקה מהחומר אפקטים מעניינים.

הרגליים של פינצי

מאז ימי ניגריה לא נמוגה אהבתה לבדים ולציור, בפרט כאשר ראתה את הדוגמניות מאחרי הקלעים, שעוררו את דמיונה היצירתי.

„לכבוד העניין," היא אומרת, „הלכתי ללמוד צילום וצילמתי את הדוגמניות מאחרי הקלעים — כדי שיהיה לי חומר נוסף ומעניין, שאוכל לעבוד עליו ולהפכו לציורים.

„על הרגלים של פינצי מור לא יכולתי לוותר. ביקרתי אצלה בבית

„תמי בן־עמי מוכירה דמות פראית, אקסוטית ואצילית"

ושם צילמתי את רגליה הבלתי־נגמרות מכל הזוויות האפשריות. כי רגליים כאלה לא רואים כל יום. רגליים כאלה חייבים להנציח באיזה שהוא אופן. צילמתי אותה גורבת גרבי־ניילון מרושתות־שחורות, אשה וגרב זה דבר מאוד נשי ואינטימי, וזה מאוד מתאים לאופי שלה.

„לקארין דונסקי עשיתי פורטרט.

של ברוריה שנייידר
על דוגמניות הצמרת

אני מוצאת שיש לה פנים מאוד חטובים ויפים, כמו לפסל. והיא מהווה אתגר מעניין לציור. ההבעה החתולית והשדית בעיניה ופניה הבובתיים עושים אותה אשה מאוד מיוחדת.

„את יופיה של הדוגמנית שרית דמיר קשה להגדיר. יש בה יופי אינדיאני, אולי שומרי, אולי של המיזרח הרחוק. היא תערובת של כל מיני סוגי פרצופים של ה־היסטוריה והימים שלנו יחד. היא מניעה את גופה כמו פנתר, והחו־שניות בפניה היא משהו הרבה מעבר ליופי.

„תמי בן־עמי היא פראית ואק־סוטית. היא מזכירה לי בהליכתה ובגופה את הנשים האפריקאיות שהולכות עם דלי על הראש. כך היא הולכת — אמנם בלי דלי — אבל בצורה אצילית ביותר.

„חווה לוי היא יפהפיה אמיתית — פשוט אשה משגעת. יש לה תירכובת צבעים משגעת וטיבעית.

„לדאבוני, לא שלא רציתי, פשוט לא יכולתי, לצלם ולצייר את כל הדוגמניות, למרות שכל אחת מהן היתה יכולה לשמש דגם מוצלח לציור.״

חתימה לאב

ברוריה חותמת על ציוריה בשם בת־צבי. „מאז שאבי נפ־טר, אני מכנה כך את עצמי, לזיכ־רו,״ אמרה אמנית הבד והמיסריים.

בחודש הבא תפתח תערוכתה, וזאת תהיה חגיגה לעיניים. כל הדוגמניות כבר מצפות לראות את התוצאות בסקרנות רבה, מכיוון שאף לא אחת מהן זכתה לראות את הציורים. „דוגמנית שתרצה את תמונתה״, מבטיחה ברוריה, „תה־יה לה זכות־קדימה לקנותה, וכל זאת במחיר סביר — סכום השווה לכמה תצוגות־אופנה.״

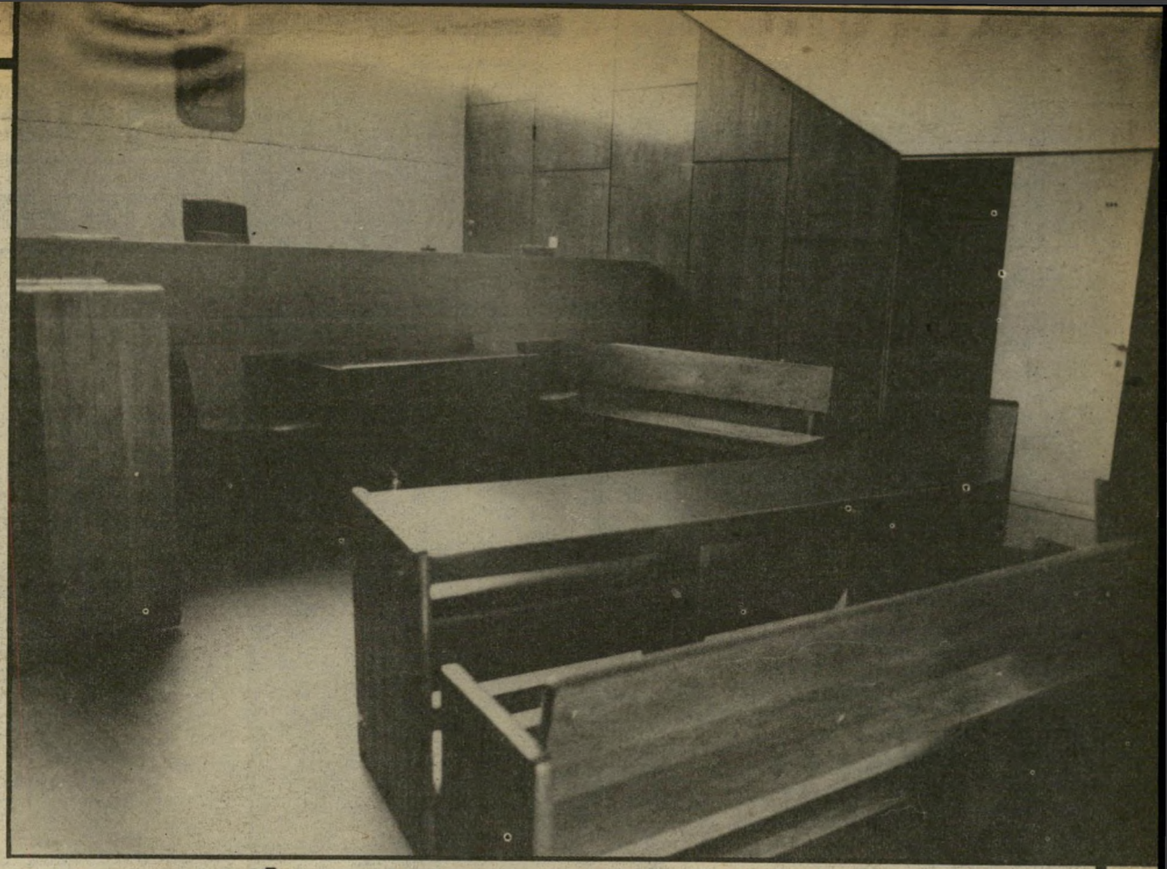
תמי בן־עמי הפראית והאקסוטית, השחומה והתמירה, מזכירה לברוריה שניידר את הנשים ה־אפריקאיות, ההולכות עם דלי על ראשן. „היא מאוד אצילית,״ אמרה.

ברוריה בעבודה

בטכניקת ציור מאוד מיוחדת היא משתמשת בבדים מודפסים, במשי, בטול. היא יוצרת תחושות אור וצל, ומפיקה מהחומר את המירב. ברוריה החלה לעשות ציורים בעזרת בדים בעת שהותה באפריקה, שם לא השיגה מיכחולים וצבעים.

חווה לוי עדיין לא ראתה את יצירותיה של ברוריה, והיא מסוקרנת מאוד. „אם אחת הדוגמניות תרצה את תמונתה, תהיה לה זכות־קדימה לקנותה במחיר סביר,״ מבטיחה ברוריה. ברוריה עומדת לפתוח את תערוכתה בחודש הבא ובה היא תציג את כל יצירות הדוגמניות שלה.

סיפור בדיוני אשר עומד להתרחש:

היום שבו מת בית המישפט

ה גסס כל־כך הרבה זמן, שאיש כמעט לא הרגיש כאשר מתו. הקהל התרגל במשך שנה תמימה לשירות גרוע בבתי־המישפט. בתחילה קיצצו העובדים בשעות־הקבלה, לא הביאו תיקים לשופטים והחמיצו פגים לעורכי־הדין. אבל אחר־כך הפכה השביתה מוחלטת. משמרות של פקידים הקימו בריקאדות בכניסה לבית־המישפט, הם תלו כרזות־ענק בהיכל־המישפט בתל־אביב, ומנעו את הכניסה לאולמות המישפט מכל אדם.

כדי להמחיש את איומם לסגור כליל את בתי־המישפט, הביאו העובדים ארון־מתים למרכז בית־המישפט, כיסו אותו בשחורים וכתבו מעליו: „כאן נקבר הצדק". רק מאמצים בלתי־נלאים של שר־המישפטים והנהלת בתי־המישפט הביאו להפוגה בשביתה. אחר־כך החלה הפגרה, ואיש כמעט לא נזקק לשירותי בית־המישפט. מעצרים וערבים על מעצר נשמעו לפי תקנות־חירום שהוציא שר־המישפטים. בקשות דחוקות ותביעות למזונות זמניים נשמעו גם הן, אך המצב כבר היה חמור. מפעם לפעם השתחרר עציר, כיוון שעברו יותר משישים יום מאז הגשת כתב־האישום נגדו ולא נערכה הקראתו לפניו. עצירים, שישבו תקופות ארוכות, ביקשו עיון מחדש במעצרם. כיוון שבגלל השביתה לא נראה מועד מישפטם אפילו באופק הרחוק.

אנשים, המחכים שנים לפסק־דין בעניין תביעת נזיקין או תביעת־חוב, התייאשו מלקבל אי־פעם תרופה מישפטית. אבל שר־המישפטים אמר, שהמערכת מתפקדת, וכולם האמינו לו. היחיד שצפה את העתיד היה נשיא בית־המישפט המחוזי בתל־אביב, השופט בנימין כהן. כנביא־זעם קדמון קם וזעק אל מול הטלוויזיה, כי בתי־המישפט מתמוטטים ואנדרלמוסיה תבוא במקומם.

אך איש לא שמע לו. מלבד כמה שופטים, היתה כל המדינה אדישה לגמרי לגורל מערכת־המישפט.

„אין דין ואין דיין"

כ אשר שבתה אל־על סערה הארץ, כיוון שהיו אנשים ממורמרים, שנסיעתם לחו"ל נמנעה או נדחתה, והם הקימו קול זעקה. היו גם עיתונאים שרצו לנסוע ושכתבו, כדי להפעיל את המטוסים. אבל בתי־המישפט לא לחצו לאיש. וכך ביום אחד של שלהי־הקיץ הם גוועו.

אולמות המישפט נסגרו, מיזוג האוויר כבה, המעליות שבתו מפעולתן והדלת הראשית להיכל־המישפט ננעלה על בריח. על השער כתבו העובדים: „אין דין ואין דיין, ואיש הטוב בעיניו יעשה".

הראשונים שניצלו את המצב החדש היו העצירים בתחנות־המישטרה. כיוון שלפי החוק אין להחזיקם במעצר יותר מ־48 שעות בלי להביאם לפני שופט להארכת מעצר, הם שוחררו אחד אחרי השני בתום שתי יממות, וחזרו לביתם שמחים וטובי־לב. העונש על כל עבירה היה מעתה מעצר של 48 שעות, התרופה היחידה שנותרה נגד העבריינות.

בבתי־הסוהר החלה תסיסה. עבריינים, שעברו שישים היום ולא הוקרא להם כתב־האישום, דרשו להשתחרר, הרי כך כתוב בחוק. אולם הסוהרים צחקו. „היכן פקודת־שיחרור משופט?" הם שאלו, ונעלו את דלתות התאים. מי שלא שוחרר אחרי שני שליש ממאסרו על־ידי הוועדה לעיון בעונש, רצה לפנות לבג"ץ, אבל לא היה למי לפנות, והדרך היחידה להשתחרר

סוף העונה הורגשה בבתי־המישפט שנה שלימה. לאט־לאט גסס ההיכל. הפקידים הקימו בריקאדות, הציבו ארון מתים באולם הכניסה. אחר כך עצרו את המעליות והפסיקו את מיזוג־האוויר, ולא סיפקו לשופטים תיקים ושירותים. ההיכל התרוקן ממבקרים, ורק ילד קטן שיחק שם קלאס. הפתרון שנשאר לבסוף היה: למכור את המקום לשופטים.

קומה בבית־המישפט בתל־אביב: השופטים התארגנו כדי לקנות אותו

מבית־הסוהר היתה לחכות למועד שבו יסתיים המאסר על־פי פסק־הדין המקורי. קבוצות של אסירים זועמים התגודדו במיסדרונות ולילה אחד פרצו 87 אסירים מכלא רמלה וברחו. מאחר שאין בתי־מישפט, הם חשבו, אי־אפשר יהיה לעשות להם דבר. אבל הם טעו. אותם שנתפסו, הוחזרו אחר כבוד לבית־הסוהר, כדי לרצות את עונשם המקורי עד תומו, עונש חדש על הבריחה לא הוטל עליהם, לא היה שופט.

העבריינות והפשיעה גברו בצורה שלא היתה כמותה. הסיכון במיקצועות העבריינים ירד כמעט עד לאפס. ידי המישטרה היו מלאות עבודה. כאשר נתפס עבריין על חם, החזיקוהו במעצר 48 שעות ושיחררו אותו אחרי מועד זה.

את הרוצחים והעבריינים המסוכנים חששה המישטרה לשחרר, ולכן התחכמה, פנתה לפסיכיאטר המחוזי וביקשה לאשפזם בינתיים לשם בדיקות פסיכיאטריות. כך הושגה התוצאה של הרחקתם מן הציבור לתקופה ארוכה בלי בתי־מישפט. אבל בתי־החולים לחולי־נפש התמלאו עד אפס מקום. הם גם לא היו מסוגלים לשמור שמירה מעולה על הפושעים המסוכנים, שמילאו אותם עד גדותיהם.

„צדק בלי חשבון"

א זרחים שלא הבינו את משמעות מותם של בתי־המישפט, היו פוקדים אותם לפעמים, כדי לברר מועד דיון, או להגיש תביעה אזרחית, וגילו להפתעתם כי הדלתות נעולות. אבל לא נותר חלל ריק. על הדלתות הנעולות היו מודבקים פתקים ומודעות רבות: „חברת צדק בלי חשבון" הציעה שירותי גביה לאזרחים שלא הצליחו לגבות חובותיהם. „החברה לסידורים מהירים" הציעה גם היא בוררויות בין ניצים בדרכים מהירות. למודעות היו מצורפים מחירונים, שפירטו את התעריף עבור מילכוד מכוניתו של החייב וגם עבור פיצוץ דירות ובתי־עסק. המישטרה היתה מורידה את המודעות מדי כמה ימים, אבל הן שבו ונתלו מיד בחזרה.

אשה שלא קיבלה מזונות מבעלה עבור שני ילדיה הקטנים, ערכה הפגנת־יחיד לפני מישרד־המישפטים ואיימה כי תרצח את בעלה, אם לא תזכה לתרופה מישפטית. המישטרה עצרה אותה ל־48 שעות. מיד עם צאתה ממעצרה דקרה את בעלה למוות בסכין־מיטבח.

כאשר הגיע מועד הבחירות, התגלעו מריבות בין המיפלגות ובתוכן. היו ויכוחים בין המועמדים לגבי חוקיות בחירות מקורמיות, זיוף קלפיות ואיום על בוחרים. אבל לא היה למי לפנות. הבג"ץ שבק חיים יחד עם כל המערכת. אבל הרבה עסקנים מיפלגתיים שמחו על כך. ראשי־השילטון קצו בהתערבות הבלתי־פוסקת של הבג"ץ בענייני המימשל.

מיפלגת השילטון הקימה לה פלוגות־מחץ. צעירים, שנהגו קודם להפגין בכיכרות ולצעוק „בגין לשלטון", יצאו לרחובות מזויינים באלות ובסכינים, ומיפלגת־העבודה פנתה ליוסף אלמוגי, כדי שהוא יארגן מחדש את „פלוגות הפועל" המפורסמות. מישהו הציע לקרוא להן „מיליציות אזרחיות" או „פלאנגות".

ההצעה שהצילה לבסוף את המצב באה מפיהם של כמה שופטים. הם הציעו לקנות את בתי־המישפט ולהפעילם באופן פרטי. הדוגמה היתה חברת־הטלפונים הפרטית. „אשר יהיה לנהל את בתי־המישפט ביעילות וברויווחיות גבוהה ביותר, אם יתנו אותם לידינו," אמרו השופטים. הם הגישו הצעת־מחיר מפורטת, וניסחו תקנון ניהול של בתי־המישפט באופן פרטי. נדרשו לשם כך רק שליש ממיספר הפקידים שעבדו לפי השיטה הקודמת.

כאשר נפתחו בתי־המישפט מחדש, בנוכחות זו, נשמה כל המדינה לרווחה. הפקידים היו מרוצים, מכיוון שקיבלו את השכר הגבוה ביותר במשק, השופטים קיבלו משכורות של תעשיינים. הבעיה נפתרה לשביעות־רצון כולם. **אילנה אלון** ■

הקונה הנשיא, בנימין כהן, הציע לשר־המישפטים להחפסר. הוא ראה את העומד לקרות וניסה להציל.

המוכר שר־המישפטים, משה ניסים, לא ראה כל פגמים במערכת. הוא הצהיר כי היא מתפקדת כרגיל. לבסוף לא היתה ברירה, אלא למכור את בתי־המישפט לכל המרבה במחיר. כאשר נפתחו בתי־המישפט מחדש נשמו הכל לרווחה.

מישפט

בלי הבליה

אב שיהרר עציר אחד ממעצרו ישוחרר גם שותפו למעשה.

השניים נתפסו „על חם" בדירת־מגורים, שאליה פרצו בבת־יום. יצחק יחבס נתפס בתוך הדירה, בעוד חברו, יצחק חיון, שחיכה למטה, הצליח לברוח רק מרחק קצר עד שנתפס גם הוא.

המיקרה קרה בראשית ספטמבר. אחרי עשרה ימי מעצר שוחרר יחבס על־ידי השופט אברהם מלול, אחרי שהסניגור, נחמן בטיטו, טען שהחקירה נסתיימה ואין יותר צורך במעצרו של יחבס.

תנאי. בשלב זה לא היה לחיון סניגור והוא נותר במעצר. עד שהוגש נגד השניים כתב־אישום על פריצה. בעת הגשת כתב־האישום ביקשה הפרקליטות לעצור עד תום ההליכים את חיון בלבד. השופט יורם גלין שמע את טיעוניו של בטיטו, שהחל בשלב זה לייצג גם את חיון. הסניגור תקף את שיקוליה של הפרקליטות וטען כי יש הפליה חמורה, כאשר חשוד אחד, שנתפס בתוך הדירה, משוחרר כבר זמן־מה והפרקליטות אינה מבקשת את מעצרו, בעוד חברו, שנתפס ליד הבית, יושב במעצר ממושך והפרקליטות מבקשת לעוצרו עד תום ההליכים. „לא יכולה להיות הפליה כזו בין השניים", טען הסניגור וביקש לשחרר גם את חיון.

השופט גלין שוכנע מנימוקיו של הסניגור, והחליט לשחרר גם את חיון. „למרות חומרת העבירה," אמר השופט, „לא יתכן שתהיה הפליה בין השניים." הוא רק היתה כי חיון לא יצא מביתו בשעות

סניגור בטיטו
נימוקים משכנעים

הרביעית בשיכון ד', בטבריה.

יעקב ודורה הוצאו מהמיטה כשהם בתחתונים, הושכבו על ריצפת החדר. שלושת השוטרים פתחו מייד את דלת־הכניסה של הדירה, ואז פרצו פנימה עוד שישה שוטרים ושוטרות, באקדחים שלופים.

בחדר המטוך ישן אחיו של יעקב משה, שברח מבית־החולים מיזרע, שם היה מאושפז בהיותו נרקומן. במיטתו של יעקב לוי — פנים מוכרות למישטרה — גילו האורחים הבלתי־רצויים 269 גרם חשיש, וחמישה בקבוקי אדולן, הנחשב סם מסוכן.

נורמאלי או לא? בבית־המשפט ביקש סניגורו של יעקב לוי, עורך הדין אברהם אורן, לשמיע את עדות אחיו. משה לוי. התובעת, עורך־הדין אסתר פולק, התנגדה לכך בטענה, שהאיש אינו יציב וסובל מפנטאסיות.

הסניגור דרש, בכל־זאת, לשמוע את העד, ורק אחר כך לקבוע אם הוא נורמאלי או לא. השופט הסכים להצעה זו.

משה לוי לקח על עצמו כל האשמה. הוא טען שהחשיש ובקבוקי האדולן, שהתגלו בדירת אחיו, היו שלו, מפני שהוא נרקומן והוא זקוק לחומר.

עורך־הדין אורן התלהב מעדותו של משה לוי ואמר: „כבוד השופט היה יכול לראות שעד זה, שתואר על־ידי התובעת כלא נורמאלי, הרכיח שבעצם הוא יותר נורמאלי מרבים אחרים, החושבים את עצמם שפויים לגמרי. והנה, למשל, „פנה הסניגור אל אנשיו של קצין חקירות ומודיעין, אורי גבאי, שנוכחו באולם, „תגידו לי איך הגעתם לדירת דירתו של יעקב לוי ושל אשתו, דבורה?"

איש־המישטרה השיב מייד: „לקחנו מנוף מכבאי טבריה, ועלינו עד למרפסת דירתו של יעקב לוי. שברנו את התריס ופרצנו פנימה."

המשיך הסניגור לחקור את איש־המישטרה: „על סמך מה פרצתם לדירה? היה לכם צו־חיפוש?"

„כן," מיהר לענות איש־המישטרה. „היה לנו צו חתום על־ידי השופט."

„אתה בטוח שבידך היה צו חתום על־ידי שופט, שלפיו מותר לכם לפרוץ לדירה מבלי להודיע קודם שאתם אנשי־המישטרה ושבידכם צו־חיפוש?"

איש־המישטרה לא ויתר: „היה בידנו צו־חיפוש, נכון, אבל ביקשנו, הוספנו באותו טופס שאנו נבקש לפרוץ לבית, כדי לתפוס על חם."

„סיכון מיקצועי." חוקר־המישטרה לא שיקר. השופט אכן חתם על הבקשה לצו־החיפוש אך אם ראה השופט או לא את הבקשה הבלתי־חוקית לפרוץ לבית — על כך אין תשובה.

מה שנשאר עוד לסניגור היה לשאול רק שאלה אחת: „מה היה קורה אם יעקב לוי ואחיו, משה, היו חושבים שמחבלים ולא שוטרים הם הפורצים לביתם עם אקדחים שלופים? אם היו יורים בשוטרים, היה קורה אסון."

איש־המישטרה לא היסס. הוא זקף גו, נשם עמוק, ניפח את חזהו ופלט בגאווה: „זה סיכון מיקצועי בלבד, אדוני..."

יעקב ודורה זוי
איך הגיעו למרפסת?

מישטרה

במנוף למיטה

השיטרים השיגו צו פריצה חתום על־ידי שופט ועלו בעזרת מנוף למיטת החשודים.

השעה היתה 4 לפנות בוקר. כשיעקב לוי (26) ואשתו, דורה (19), התעוררו משנתם: דלת המירפסת התנפצה על מישקפו. אחרי הדלת נחתו במיטת בני הזוג שלושה שוטרים עם אקדחים שלופים שטרם זסו דרך מירפסת הדירה שבקומה

אופנה במידות קטנות

ר בות מהנשים החוזות ב־תצוגות־אופנה מתלוננות: נו, בוודאי, עם גוף כזה ועם גובה כזה — מה הפלא שהכל נראה עליה כל־כך יפה!

נכון שבתצוגות מופיעות תמיד דוגמניות גבוהות, בעלות רגליים שאינן נגמרות, אבל לא כולן הן כאלה. הממוצע של אשה נורמלית הוא 160 — 168 סנטימטרים, אז מה חסאנו ומה פשענו שלא נוי נו אלות יוזניות אצילות ור

מעצבת־האופנה אתי קרן, ו־ניאטורית המתנשאת לגובה 160, ילדים, שהגדולה בהם בת 15, היא נמוכה, אבל בעלת גוף נשי ביותר, חסוב ועגלגל במקומות הרצויים. היא בישנית מטיבעה ונחבאת אל הכלים — תכונה מאוד לא אופיי־נית למעצבת־אופנה.

עד לפני שנה נהגה לנסוע פעם בחודש לאיטליה, לכתת רגליה ב־כפרים ולחפש כל מיני בגדים יפים ומיוחדים שנתפרו בעבודות־יד.

כשראתה אתי שנטל הנסיעות כבד עליה, והוצאות הייבוא הול־כות ומתייקרות, היא החליטה לע־צב בעצמה: „תמיד היו לי רעיו־

אם את בעלת מידות של 34 עד 40 - קשה לך להשיג בגדים. יש הפיתרון

החליטה לבוא לעזרת חברותיה ל־צרה, ולדאוג לכך, שגם הן תה־יינה אופנתיות.

היא אומרת ומקיימת: היא מע־צבת בגדים קטנים, במידות קטנות לנשים קטנות, ממידה 34—40, כך שהשרוול לא נופל, והחזיה אינה מציצה מתחת לזרוע. אין צורך לקצר חצי חצאית, כדי להתאימה למידותייך. המותניים אינם ארוכים מדי. אין בעיות, אין נזקקים לתופרת ול־תיקונים ואין הוצאות נוספות.

אתי קרן (34) נשואה ואם לשני נות מקוריים. אבל לא ידעתי לצ־ייר, לגזור או לתפור."

באחד הימים קמה, עזבה את בני־משפחתה ונסעה לפאריס, כדי ל־למוד בבית־ספר לאופנה.

אתי חזרה עם רעיונות וחידושים, שגילתה בבירת האופנה. לפינוק הצרפתי שבאופנה יש השפעה נכ־רת בדגמיה ובבגדים שבהם היא משתמשת. את הבדים היא מיי־באת משוויץ, מצרפת מגרמניה ו־מאיטליה. ולא סתם בדים — אלה בדים מיוחדים, נשיים, רכים ו־

כלה קלה

במיקרה זה, זאת הדוגמנית השברירית. אבל בחיים יש נשים כאלה, שמידותיהן קטנות וצנועות. להן יכולה לדאוג בשעת־הצורך אתי קרן, המעצבת. צילומים: **מירי זכרוני.**

יקרים, כגון משי, טפטה, סאטן תחרה וטול.

היצירות שלה מיוחדות, אך בכל־זאת אין לה קו מסויים. היא דו־אגת לגיוון הקולקציה שלה, הן מבחינת צבעים והן מבחינת דג־מים, והיא משתנה כל העת.

אתי עוזרת לנשים הבאות אליה בייעוץ ובהדרכה: איך על אשה להראות באירוע זה או אחר. בב־

שתי מידות

הדוגמנית הדקיקה חווי (מימין), מידתה היא 34, וטלי חן (משמאל), מידתה 38. לטלי אין בעיות של קניית בגדים בחיים, לחווי יש. תמיד הכל גדול נופל וארוך.

מינימורית

היא מכונה כך על־ידי חב־רותיה למיקצוע. גובהה הוא אמנם 160 סנטימטרים, אבל לעומת כל הנפילות שגובהן 180, היא קטנה. „אז מה לעשות? לא קל ליד כל הגבוהות האלה," אומרת טלי קרן ברוח טובה. טלי שלמדה עיצוב בפאריס חזרה עם רעיונות חדשים.

חירת הצבעים, הגיזרה, אורך החצאית, מי תלך במיכנסיים ולמי עדיפה שימלה.

היועצת שחזרה מפאריס מדריכה אף את הזמרות ירדנה ארזי וגלי עטרי.

המחירים שהיא גובה אינם נמוכים כל־כך וזה, לדבריה, בגלל הבדים היקרים ומכיוון שאינה חוסכת בהם. אם בדעתה לעצב חצאית קלוש ממשי, ואותה חצאית צורכת שלושה מטרים בד — היא לא תקמץ. היא אינה חושבת פעמיים, אינה חוששת שמא לא תימצא לה קונה.

כמה מידידותי נהגו עד לאחרונה להתלבש דווקא בחנויות לבגדי ילדות. מהיום אני יכולה להמליץ לפניהן למעצבותי אופנה. נכון, המחירים הם החלק הפחות נעים בעניין — אך למי יש האומץ להודות שהיא עניה?

אופנה בגדול תלוי ראוה

רזה

אבל חטובה נראית חווי בשימלת משי סאטן מיני אופנתית, לסוף ימי הקיץ.

נמר של עיר

שנות השישים בפאריס כשיעמומן מתורגם ✶

„המילחמה היא תמיד צודקת משני צידי שדה־הקרב..." ✶ מה קרה לא"ב יהושע? ✶ „אנו המשוררים המובסים..." ✶ האובססיה של איסר

תרגום

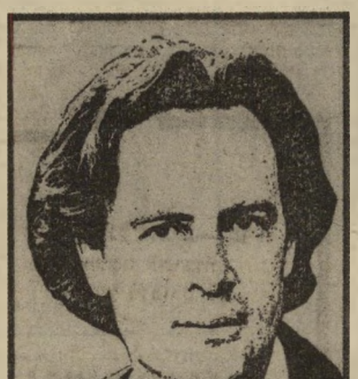
קלישאה

פטריק מודיאנו, יליד 1947, היה כבן עשרים כאשר ראה־אור סיפרו הראשון כיכר אמואל, רומן שהוא פארודיה על התסביך היהודי. הצלחתו של רומן זה הקפיצה את מודיאנו אל השורה הראשונה של הסיפורת הצרפתית: כמה שנים מאוחר יותר, ב־1978, זכה מודיאנו בפרס גונקור היוקרתי, עבור סיפרו רחוב החנויות האפלות.

מרבית ספריו של פטריק מודיאנו ראוי אור בתרגום לעברית בעיקר בשל הגושא היהודי, העובר כחוט השני ביניהם, איכותם ורמתם יוצאת־הדופן. מודיאנו מרבה לעסוק בספריו בתקופת השואה, ומעניק לנפשות הסובלות והולכות מוויתור, שבעזרתה מנסים הקורבנות להתחמק מגורלם היהודי. גיבורי ספריו של פטריק מודיאנו, הם בעצם, גירסה צרפתית לדמות „החלוש" בסיפורת העברית.

החדש ראה־אור בתרגום לעברית ספר נוסף פרי־עטו של מודיאנו, תחת הכותרת נעורים, שבו חורג הוא מאותו עולם מסוגר ולעיתים סוריאליסטי, לא במעט של מילחמת־העולם השניה וזיכרונותיה, ועוסק בפאריס של שנות ה־60. ההתלבטויות, המכאובים והיצרים שבהם עסק מודיאנו בספריו הקודמים מופיעים גם כאן — אם כי אין אלה מכאובים של יהודים.

נעורים של מודיאנו נקרא כמו הצעת תסריט גרועה לסרט צרפתי גרוע לא פחות. הספר כתוב בטכניקה קולנועית, המתארת את דמותם של **זואי ואידיל**, צעירים פשוטים ועניים, הפוסעים את צעדיהם הראשונים בחיים מחוץ לחסות המישפחתית. היא מגמה את כוחה כזמרת, אך נכשלת עד מהרה, בעוד הוא, שהשתחרר זה עתה משירותו הצבאי, מחיידד עם נוכל פאריסי. הסיפור מסופר בדילוגים, בין תריסר השנים שעברו מאז התרחשות העלילה ואודיל מצעירים חסרי־כל לזוג בורגני.

סופר מודיאנו
הצעת תסריט גרועה

סיפרו החדש של מודיאנו נקרא כתר־גיל־כתיבה משעמם, הכתוב בידי סופר מיומן שזכה לכל תהילה אפשרית, המחליט להתל בקוראיו בציניות הספרותית החצופה ביותר. במילים אחרות: זהו ספר גרוע, שפוסנציאל המכירה שלו מבוסס על שמו הטוב של הסופר.

נעורים הוא ספר של נסיון ליצור דמויות בלי כיסוי ספרותי, להביא את עולם־האשליות של זוג צעיר — כאשר עינו של המחבר היא העין המציצה בסודות של בני הזוג. תיאור זה נעשה בקלישאות, שהקולנוע והסיפרות כבר הכבירו מעל ומעבר לכוח הספיגה של הקוראים וצופי הקולנוע, כמו קטע הפיתוי על אודיל, הנופלת בידי מפיק תקליטים: „הוא פרח את כפתורי כותנתה והיא לא התנגדה לו כלל. עתה שרועה היתה על כתנה והוא הפשיל את חצאיתה ואת התחתונים וליטף את עגבותיה. זכר אצבעותיו המשופחות מדי עודר כה קבס. היא השעינה את סנטרה אל הספה ובהתה..." ממש עמק הבובות של **ז'קלין סוזן** בעיבוד משעמם.

גם דמות הנוכל, השולח אותם בתחילה לגור בדירה של אשה מבוגרת, עד להווה הסיפורי — כאשר מודיאנו אינו מצליח כמעט להסביר כיצד הפכו לואי בן־העשרים לנוכל בן־הארבעים — היא דמות קלישאתית.

נעורים הוא ספר של נסיון ליצור דמויות בלי כיסוי ספרותי, להביא את עולם־האשליות של זוג צעיר — כאשר עינו של המחבר היא העין המציצה בסודות של בני הזוג. תיאור זה נעשה בקלישאות, שהקולנוע והסיפרות כבר הכבירו מעל ומעבר לכוח הספיגה של הקוראים וצופי הקולנוע, כמו קטע הפיתוי על אודיל, הנופלת בידי מפיק תקליטים: „הוא פרח את כפתורי כותנתה והיא לא התנגדה לו כלל. עתה שרועה היתה על כתנה והוא הפשיל את חצאיתה ואת התחתונים וליטף את עגבותיה. זכר אצבעותיו המשופחות מדי עודר כה קבס. היא השעינה את סנטרה אל הספה ובהתה..." ממש עמק הבובות של **ז'קלין סוזן** בעיבוד משעמם.

גם דמות הנוכל, השולח אותם בתחילה לגור בדירה של אשה מבוגרת, עד להווה הסיפורי — כאשר מודיאנו אינו מצליח כמעט להסביר כיצד הפכו לואי בן־העשרים לנוכל בן־הארבעים — היא דמות קלישאתית.

סיפרו החדש של מודיאנו נקרא כתר־גיל־כתיבה משעמם, הכתוב בידי סופר מיומן שזכה לכל תהילה אפשרית, המחליט להתל בקוראיו בציניות הספרותית החצופה ביותר. במילים אחרות: זהו ספר גרוע, שפוסנציאל המכירה שלו מבוסס על שמו הטוב של הסופר.

נעורים הוא ספר של נסיון ליצור דמויות בלי כיסוי ספרותי, להביא את עולם־האשליות של זוג צעיר — כאשר עינו של המחבר היא העין המציצה בסודות של בני הזוג. תיאור זה נעשה בקלישאות, שהקולנוע והסיפרות כבר הכבירו מעל ומעבר לכוח הספיגה של הקוראים וצופי הקולנוע, כמו קטע הפיתוי על אודיל, הנופלת בידי מפיק תקליטים: „הוא פרח את כפתורי כותנתה והיא לא התנגדה לו כלל. עתה שרועה היתה על כתנה והוא הפשיל את חצאיתה ואת התחתונים וליטף את עגבותיה. זכר אצבעותיו המשופחות מדי עודר כה קבס. היא השעינה את סנטרה אל הספה ובהתה..." ממש עמק הבובות של **ז'קלין סוזן** בעיבוד משעמם.

גם דמות הנוכל, השולח אותם בתחילה לגור בדירה של אשה מבוגרת, עד להווה הסיפורי — כאשר מודיאנו אינו מצליח כמעט להסביר כיצד הפכו לואי בן־העשרים לנוכל בן־הארבעים — היא דמות קלישאתית.

סיפרו החדש של מודיאנו נקרא כתר־גיל־כתיבה משעמם, הכתוב בידי סופר מיומן שזכה לכל תהילה אפשרית, המחליט להתל בקוראיו בציניות הספרותית החצופה ביותר. במילים אחרות: זהו ספר גרוע, שפוסנציאל המכירה שלו מבוסס על שמו הטוב של הסופר.

נעורים הוא ספר של נסיון ליצור דמויות בלי כיסוי ספרותי, להביא את עולם־האשליות של זוג צעיר — כאשר עינו של המחבר היא העין המציצה בסודות של בני הזוג. תיאור זה נעשה בקלישאות, שהקולנוע והסיפרות כבר הכבירו מעל ומעבר לכוח הספיגה של הקוראים וצופי הקולנוע, כמו קטע הפיתוי על אודיל, הנופלת בידי מפיק תקליטים: „הוא פרח את כפתורי כותנתה והיא לא התנגדה לו כלל. עתה שרועה היתה על כתנה והוא הפשיל את חצאיתה ואת התחתונים וליטף את עגבותיה. זכר אצבעותיו המשופחות מדי עודר כה קבס. היא השעינה את סנטרה אל הספה ובהתה..." ממש עמק הבובות של **ז'קלין סוזן** בעיבוד משעמם.

גם דמות הנוכל, השולח אותם בתחילה לגור בדירה של אשה מבוגרת, עד להווה הסיפורי — כאשר מודיאנו אינו מצליח כמעט להסביר כיצד הפכו לואי בן־העשרים לנוכל בן־הארבעים — היא דמות קלישאתית.

• פטריק מודיאנו — **נעורים**, עברית: אביטל ענב; 153 עמודים; הוצאת זמורה ביתן (כריכה קשה).

החוויה הישראלית

„מקיזי־הדם של המילחמה"

השבוע קיבלתי מיכתב מאת **יוסף אלגזי** שבו הוא מביא תמצית על ספר שראה־אור באחרונה בצרפת, מקיזי־הדם של המילחמה מאת **ז'אן בקון**, ספר ש־הוא פרי עבודת־מחקר של 35 שנה על המילחמה, סיבותיה, חוקיה ותוצאותיה.

בשל האקטואליה של נושא סיפרו של בקון, המזכיר בהיבטים רבים את מילחמת־הלבנון וכמה מתוצאותיה, מצאתי לנכון לפרסם במדור זה קטעים מתוך מיכתבו של אלגזי, שהוא גם תמצית סיפרו של בקון.

כתב יוסף אלגזי:

ז'אן בקון מצטט היסטוריון, שחישב ומצא, כי מאז שנת 1496 לפסה"נ ועד 1861 אחרי הספירה — כלומר, במשך 3358 שנה — ידע האדם 3130 שנות מילחמה ורק 277 שנות שלום. על כל 13 שנות מילחמה זכינו בשנת שלום אחת. מוסכם, שמאז 1861 לא השתנה המצב מעיקרו, רק האמצעים השתכללו: אנו הורגים בזמן קצר יותר בני־אדם — הפיריון מרקיע שחקים... המחבר, לאחר הביאו דברי מלומד הטוען: 'תמיד נלחמו, לכן נילחם תמיד,' מוסיף בכאב: „המילחמה שנולדה עם האדם, יש לה כל הסיכויים למות עימו..."

במילחמה קודש העקרון: דעתו של החזק היא תמיד הנכונה ביותר; מקום שם נמצא המנצח, איתו גם הצדק, שם גם הזכות. המילחמה הוצגה על־ידי עושיה כאמצעי להשגת השלום, כשימוש ברע לריפוי הרע. עושים מילחמה כדי לא לעשות שוב, זה היה האליבי האהוב על מצביאים רבים. ומה על חוזי־שלום? כקיפת השום: מאז 1500 לפסה"נ ועד 1860 לאחר הספירה נחתמו 8,400 חוזי־שלום. אלה היו צריכים לכאורה להבטיח לנו שלום ניצחי. אבל הם החזיקו מעמד, בממוצע, שנתיים בקושי, כל אחד.

בקון חיפש ומצא שהעמים — רוב העמים — לא ניהלו מילחמה אלא אם כן הציגוה כצודקת; כך, למשל, הרומאים, העבריים, המקסיקאנים הקדומים, הכנסיה הנוצרית ועוד. כאלה שהודו, כי ניהלו מילחמות כדי לרכוש לעצמם עושר, שטחים ושלל — תוכל למנותם על אצבעות יד אחת. לרוב נטען, שנלחמים לצורך הגנה עצמית או כדי למנוע מילחמה. נשמע מוכר? טיעון זה מזכיר למחבר גם את מילחמות ישראל, ובמיוחד את מילחמת יוני 1967. ואם כולם חושבים כי הם מנהלים מילחמות צודקות, מתקבל איפוא החוק ש„המילחמה היא תמיד צודקת משני צידי שדה־הקרב..."

ראש־הממשלה מנחם בגין ושר־הביטחון
האליבי האהוב על מצביאים רבים

המילחמה שימשה מאז ומתמיד סם־מרפא למישטרים רבים בעת משבר. אלה חיפשו ומצאו שהמילחמה היא פיתרון אידיאלי לבעיותיהם. כדי להפיח רוח־מילחמה, באו לעזרת אדוני המילחמות: הלאומנות, שנאת־האוייב והגזענות. מאז ומתמיד שימש הפטריוטיזם כחמצן למילחמות: „הפטריוטים הלהט לא־רע בימי שלום, ניצת בן־רגע כאשר מילחמה מאיים עליה", כתב ג'ון ג'ונסון. למסקנה: „מילחמות בהפרשי־זמן סבירים הן התרופה הטובה ביותר כנגד משברים כלכליים." המילחמה היא גם מנגנון הוויסות הטוב ביותר של בעיות דימוגרפיות, טוב מן הגלולה נמכל תכשיר־מניעה אחר. היא עורכת ברירה טיבעית בקנה־מידה גדול, אנושי. כיצד פועל מנגנון זה? המכונה המילחמתית מעודדת תחילה גידול באוכלוסיה; ועד מהרה מתגלה עודף מת. דבר לא שמח בפניו, אפילו הפרשים, התמצים הכנועים (...) כולם נדלקים בקדחת הקולקטיבית..."

„המילחמה היא עסק טוב. מאחר שהשלום אינו אלא הפוגה בין שתי מילחמות, יש להכין את המילחמה הבאה; תעשיית־המוות תיטול לעצמה אז את החלק־הארי של הערגה הלאומית. המילחמה אמורה גם ליצור 'בום' כלכלי. ובימינו הגיעו חכמים לגלות, שהמילחמה היא תמיד צודקת משני צידי שדה־הקרב..."

בקונדיד של **וולטיר** נראית עדיין המילחמה כפארסה, שבמהלכה חוזר הגיבור ומשנן לעצמו: „אנו חיים בטוב שבכל הי־עולמות האפשריים." אלא שז'אן בקון מזהיר באפילוג לסיפרו: „אור־פלא של הזוהר מאיר בפעם האחרונה על הבימה. רשם אדיר עלול לועוע את התיפאורה. אבל ההרפתקה האנושית הגדולה, חסמורית הדמים שלה, אשליותיה ותיקוותיה, כוכב־הלכת שלנו על עריו, רחובותיו, מכוניותיו, גיוותו, מפעליו, בתי הנפטים האנשים הקטנים החשובים עליו, כל זה עלול תוך שניות ספורות להתפוצץ, להיי שרף, להתנדף ולהפך לענה קטנה, אך חסרת חשיבות, הסובבת סביב עצמה עד כמה שנים, ולבסוף מתפזרת ואבדת בי־דממת הכוכבים..."

עד כאן, מיכתבו של אלגזי.

את מיכתבו הוא מסיים בהמלצה, כי על מקיזי־הדם של המילחמה להיות מתורגם לכל הלשונות, וכל־שכן לעברית: „אני בישראל, מרבים לשחק באש לידי פתיל חבית־השריפה, שעליו יושב כוכב־הלכת שלנו!"

פושות שונות למיבצעים של הברחת־כסף, אינה מוסיפה מימד חשוב כלשהו לנעורים, שהוא ספר המקפיץ את הזיקנה על הקורא־אים בו. ואפילו סיומת של ספר, שבה שודדים לואי ואודיל את הכסף שנועד להיות מוברח ומבוזבזים אותו היא משע־ממת: „משפועיים בילו בניצה. שכרו מכונית אמריקאית גדולה בעלת גג מת־קפל, ובמהלך החודשים הבאים סיירו בה לארוכו ולרוחבו של חוף־התכלת...“

אם יקום יום אחד בימאי קולנוע צרפתי ויעבד ספק־תסריט־ספק־ספר זה של מו־דיאנו לסרט, עם סינמסקופ וטכניקולור, אין ספק שהעיבוד הקולנועי יתעלה מעל לרדידות הספר — מה עוד שהכוכבים שיככבו בו, יוסיפו לו בוודאי מימד כל־שהו. כאשר ייעשה הסרט, שלמענו כתב מודיאנו את נעורים, יקל על הצופה לומר: הסרט הוא טוב מהספר.

כואב הלב לראות סופר רב־כישרון כ־פטריק מודיאנו, המכלה את כישרונו בספר שכולו הבל, עצלות וריח של האלסורה. כאב נוסף גורמת העובדה, שלא רק הקורא הצרפתי נפל בפח שטמן לו מודיאנו, אלא גם המו"ל הישראלי.

מקור

פוקנר הכרמלי

סיפרו החדש של א"ב יהושע, שראה אור לאחרונה תחת הכותרת גירושים מאוחרים, עורר ויכוחים רבים בקרב שוחרי הסיפורת הישראלית. צייציני וזרזירי ספ־רות רבים, שאימת יהושע נפלה עליהם, החלו שרים שירי־הלל לגירושים מאוחרים, תוך שהם מתעלמים מהאמת הספרותית ה־סגולית, המצוייה ב־336 עמודי הספר.

סופר יהושע
גזענות נוסח פוקנר

האמת היא, שגירושים מאוחרים הוא הגרוע שבספרי יהושע. אלא שאיש ממב־קרי הסיפורת הישראלית אינו מעז לקרוא בקול רם: המלך ערום!

בראשית כתיבתו הספרותית הזין יהושע את סיפוריו בתערובת ספרותית שמקורה **בפרנץ קפקא וש"י עגנון**. בעשור השני של יצירתו הוא מצא את הניחוח הישראלי המיוחד שלו. בגירושים מאוחרים הוא המיר את כל אלה בניחוחו של **ויי־ליאם פוקנר** האמריקאי — וחבל.

גירושים מאוחרים הוא האכזבה הספרו־תית ב־א־הידיעה של הסיפורת הישרא־לית. סיפור־העלילה: אב מזדקן חוזר מהגי־כר אל בני־מישפחתו, כדי להשיג גט מ־אשתו המאושפזת בבית־חולים לחולי נפש. הדמויות־הפועלות ברומן הם בני־המיש־פחה, הפורקים את תחושותיהם ומשברי־הם במונולוגים ארוכים ומעייפים.

א"ב יהושע ממשיך בגירושים מאוחרים את תהליך תנפנותו להמון קוראי הספ־רים בהכנסת קטעים בעלי נימה גסה („מה שלא רציתי לראות את הגוף הרזה

• אברהם ב' יהושע — גירושים מאו־חרים; 336 עמודים; הוצאת הקיבוץ ה־מאוחד — סימן קריאה (כריכה רכה).

והארוך שלו עם השיער הלבן המפחיד למשה עם זיין מקומם...). בסימבוליקה שדופה בגרוש (הזקן הוא סמל לערכים ש־היו) במישפטים מתחכמים („בירושלים יצטרכו למצוא שוב את רוח־הקודש וכ־תל־אביב לכתוב מחדש את מגילת־המ־נים...“). בגזענות מבחילה („לבנה — הזריה תשבר שדרך השם הם יתגברו על הגנים שלהם... איזה מטומטם מארם־נהריים שלא יודע לכתוב... הם ייכשו את האי־קיו שלהם בשמש הארסלאמית. את זה אי־אפשר לתת להם בביטחה־הלאומי...“); ובנסיון מייגע לפתח נט־יות סאטיריות נוסח **עמוס קינן**, בלא יכולתו של זה.

תוצאות המיזוג והרקיחה שמבצע יהושע בגירושים מאוחרים בין מורשת ויליאם פוקנר ובין לקט פיאה ושיכחה מתחת ל־שולחנו של **זיגמונד פרויד**, היא מיר־קחת ספרותית מייגעת, מתאמצת, שאינה מעניקה כל הנאה ספרותית של ממש.

הפרק הפסיכולוגי, ההולך ומתעבה בכ־תיבתו של א"ב יהושע מספר לספר, מגיע בספר זה לאחד משיאיו הלא־מכובדים.

כישלונו של יהושע בנישואים מאוחרים אין בכוחו לפגום ביצירותיו הקודמות, ש־הרי גם סופרים טובים עשויים לחבר רומ־נים גרועים. אך אם ימשיך יהושע להתבטל לפני סיגנון פוקנר, עשוי לדבוק בו הכינוי „פוקנר הכרמלי,“ כינוי שאינו מחמאה.

גירושים מאוחרים הוא רחוק מלהיות ספר מומלץ לקריאה, אך יחד עם זאת, הוא עשוי לפרנס חוקרי־סיפורת בעלי או־מץ בשאלה: מה קרה לא"ב יהושע?

התשובה הצפויה היא, שא"ב יהושע אינו מחבר של רומאנים, אלא מחבר מעו־לה של נובילות.

מסך החול

„ספרות ההתנגדות“

בפירסומים הרואים אור מזמן לזמן ב־יחידה לחקר המיזרח התיכון של מכון טרומן, ניתן למצוא חומר מרתק. כזה הוא הפירסום ערבי ישראל בעיני מדי־נות ערב וא"ש“ף מאת **גדעון שילה***.

בפירסום שלושה פרקים עיקריים. הרא־שון עוסק בעמדת מדינות־ערב כלפי ה־מיעוט הערבי בישראל עד מילחמת ששת הימים, השני ביחסה של הביקורת הספ־רותית בארצות ערב ל„ספרות ההתנגדות“ הערבית בישראל, והשלישי: הגישה כלפי המיעוט הערבי בישראל בפירסומים של א"ש“ף.

החלק השני הוא המרתק ביותר, מאחר שהוא חושף לפני הקורא הישראלי קשת רחבה לבחינת הערכיות של היצירה ה־ספרותית הערבית בתחומי ישראל, וכפי שזו משתקפת, לארך השנים בעיני המב־קרים בארצות־ערב. כבר בפתיח, מעיר גדעון שילה: „על ערב מלחמת־ששת־הימים היתה מנת חלקם של דור המשור־רים והסופרים הערביים, שחיו בישראל לאחר קום המדינה, התעלמות מוחלטת מי־צד המבקרים במדינות ערב.“

מהפך בבחינת ערך כתיבתם של ערביי ישראל הביא ע'סאן כנפאני, בסיפרו אדב אל־מקאומה פי פלסטין אל־מחתלת, 1948—1966“ (ספרות ההתנגדות בפלסטין הכבושה). כנפאני היה גם הראשון שטבע לסופרים ולמשוררים הערביים בישראל את השם ספרות ההתנגדות.

מילחמת־ששת־הימים הביאה לסופרים ו־למשוררים הערביים בישראל הכרה באר־צות־ערב, כאשר יצירתם נבחנה בחלקה בעיסוקיה בנושאים הפוליטיים לאומיים ש־לה. כך זכו בהתעניינות רבה המשוררים **מחמוד דרוויש, סמיח אל־קאסם, תופיק זיאד וסאלם ג'ובראן**, תוך התעלמות ממשוררים שעיקר יצירתם חב־רתית או אנושית, שלא זכו לביקורת דו־מה לאלה.

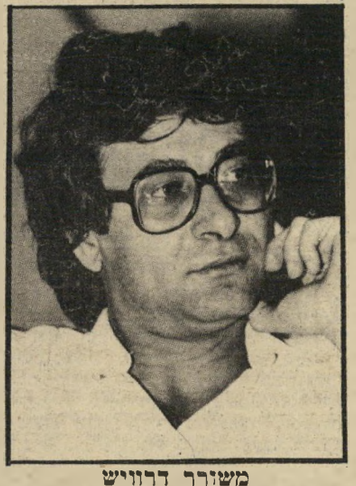
אלא שעמדה זו, שהיללה את ספרות

• גדעון שילה — ערביי ישראל בעיני מדינות ערב וא"ש“ף; הוצאת מגנס; 101 עמודים (כריכה רכה).

ההתנגדות, נתקלה כבר ב־1969 בביקורת שבראשה ניצב המבקר המצרי־קופטי **גא־לי שוכרי**, שכינה את יצירתם של ה־סופרים והמשוררים הישראליים הערביים כשירת האופוזיציה (שער אל־מעארדה), בעוד שאת השם „שירת ההתנגדות“ הוא שומר לשירתם של משוררים פלסטיניים החיים מחוץ לתחומי הקו הירוק כגון **פדואה טוקאן**. סיבה לכך: „משוררים האיפוזיציה יוצאים מעמדה של דו־שיח עם המדינה ועם האוייב, ולא מעמדה של מלחמה נגדו.“

מיפנה מעניין היה בקריאתו של המ־שורר מחמוד דרוויש (שעבר להתגורר בעולם הערבי) שביקש („הצילונו מארבה אכזרית זו,“ וביקש להציל את שירת ער־בי ישראל מהמילכוד שבו היא נתונה, כדי לקבוע לה את המקום הנכון והאמיתי בשירה הערבית בת־זמננו.

קריאתו של דרוויש הביאה לפירוק מרכיביה של השירה הערבית לכמה ענ־

משורר דרוויש
הצילוני מאהבה אכזרית

פים, המייצגים את כל השירה הפלסטי־נית, בשמות כמו: ספרות הגולה (אדב אל־מנפא); ספרות המנוסה (אל־לג'וא); ספרות שואתית (נכוב'); משוררי התבוסה (שעראא אל־הזימה); שירת הקינה (אנ־נדב).

מבקרי הספרות והשירה בארצות ערב ממשיכים לראות בספרות הערבית בישראל „מנפת לעמידה לאומית נאה בפני הע־ריצות הציונית.“ יחד עם זאת, אין ספק, שקיים דמיון רב בין משוררים וסופריה הערביים של ישראל לסופרי ולמשוררי דור הפלמ"ח, שהיו מגוייסים לרעיונות דומים, אם כי מהצד האחר של מסך ה־חול, כהגדרה שאותה מצטט גדעון שילה מד"ר אל־קט: „אופיה של החוויה הלאו־מית כופה עליו (המשורר) מספר ביטויים בעלי משמעות והשראה, הקשורים הדו־קות באותה חוויה (...אך) ההיגדרות את־ריהם כלי חזון הופכת אותם, לרוב, ל־קלישאות המפתות את המשורר להסתפק בהן, מבלי לתת ביטוי אמנותי לרגשתיו (...וכך) הם מאבדים במיפוי של דבר את משמעותם ויכולת ההשראה שלהם.“

מעבר לביקורת, שלעיתים היא ענ־יינית ולעיתים פחות, מתבהרת תמונה, ש־הביאה את היוצרים והמבקרים שבמדי־נות ערב, ללמוד ממשורריה וסופריה ה־ערביים של ישראל, כפי שמצטט המ־שורר **נזאר קבאני**, בשירו אל משוררי הארץ הכבושה: **אנו לומדים מכם זה שנים /.../ אנו המשוררים המוכפים /.../ אנו לומדים מכם איך האת יש לה צורה של סכין /.../ כי אצלנו מתו המשוררים ומתחת השירה /.../ ומה נספר לכם אחוי־בים? / אנדות ספרות המשבר, שירת ה־משבר, הוי אחוכים /.../ לי היו המשו־רדים אצלנו / שמדים מזל שיריכם, / אוי היו נראים נמדים.“**

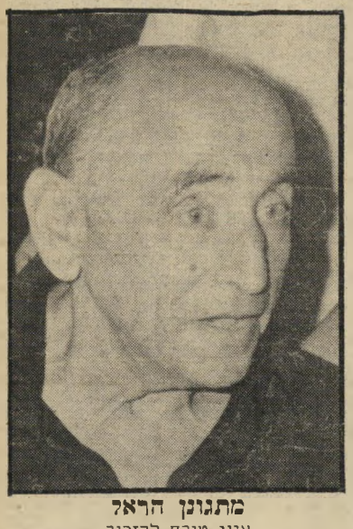
את הפרק מסיים שילה בקביעה, כי במהלך שנות ה־70 התמקדה הפעילות הפלסטינית יותר ויותר בכיוון הצבאי, תוך הזנחה הדרגתית של הצדדים הספ־רותיים־שיריים. יחד עם זאת, כאן המ־קום להעיר, כי מאמר זה — שהוא בב־חינת עוד צוהר להבנת ההליכים התר־בותיים הפלסטינים — חושף עולם ומ־לואו, שמרבית אנשי־הרוח, הסיפרות וה־שירה בישראל מתעלמים ממנו התעלמות כמעט מוחלטת, וחבל.

חיעוד

האובססיה

בספר קם איש על אחיו* שכותרת ה־מישנה שלו היא הניתוח המוסמך והממצה של „פרשת לבון“ מאת **איסר הראל**, שראה־אור באחרונה, מנסה ראש המוסד למודיעין ולביטחון לסהר את עצמו מכל בצל־נגיעה בפרשה המכונה פרשת לבון.

קם איש על אחיו הוא נסיון להשיב מי־לחמה־שערה לסיפרו של העיתונאי **חגי אשד** מי נתן את ההוראה, שהציג את כל צדדיה של פרשת לבון כולל צדדיה הפו־ליטיים, שספק אם היו בתחומו של אי־סר הראל. אלא שהראל יוצא בסיפרו ל־מילחמת־מגן על עצמו ועל **דויד בן־גוריון** המת, וכבר בפתח־דבר שלו הוא אומר: „קשה להניח שאיזו היו גולדה מאיר, זלמן ארן ופיתחם ספיר כין חייו־לים, היו אשד והעומדים מאחוריו מרהיבים עז להוציא לאור חיבור הממיח האש־

מתגונן הראל
אינו טורח להזכיר

מות חמורות כיותר נגד הצמרת הזותיקה של מפא"י והמאשים אותה ללא כחל וסרק ברקימת קנוניה שפלה נגד בן־גוריון. רק לאחר שהסתלקו ראשיה של מפא"י מן השלם, הרגישו עצמם בעלי הגירסה שכתב אשד חופשיים סוף־סוף מפחד התגובה...“

הראל מציין: „תחילה היה בדעתי ל־הגיש נגד אשד תביעה משפטית; אך לאחר שהתברר לי כי ההליך המשפטי עשוי להתארך מאוד, הגעתי למסקנה שמן הראוי יהיה לנתח ולהזים את טענותיו הכוזבות ואת גירסתו הלקויה ולהעמיד את הניתוח לרשות הרבים...“ תירוץ, שאינו מעיד על טוהר כוונות, שהרי אם שיקר אשד, מדוע שלא יישפט ויתן על כך את הדין, למרות ה„הליך המישפטי“ שע־שוי להתארך, ומה עוד, שאיסר הראל מפתח בסיפרו החדש, גן אחד וחד־צדדי לחלוטין של נושא הפרשה.

טענותיו של חגי אשד בדבר ניצול ה־פרשה כקשר של „הטרויקה“ במפא"י (מ־אר, ארן וספיר) אינן טענות חדשות ו/או מקוריות. העולם הזה חזר, ציין, פירט והבהיר זאת, במהלך המאבקים הפוליי־טיים שחוללו רעידת־אדמה פוליטית במ־פא"י בראשית שנות ה־60, וזאת מבלי ש־איסר הראל, הקורא לסיפרו „הניתוח ה־מוסמך והממצה של 'פרשת לבון',“ אינו טורח להזכיר זאת, בצורה זו או אחרת.

אין ספק שאיסר הראל נתן כיום באו־בסיסה של טיהור שמו, באותה פרשה, אלא שסיפרו אינו מחדש דבר, אלא מסיף ע־־פל רב על מעט האור שהוטל על פרשת לבון במהלך השנים האחרונות.

• איסר הראל — קם איש על אחיו; הוצאת כתר; 269 עמודים (כריכה קשה).

מאת דן טומר

זה היה העולם הזה שהיה

„העולם הזה" 1045
תאריך: 14.10.1957

לפני 25 שנה

גליון „העולם הזה", שראה־אור השבוע לפני 25 שנה כדיוק, הביא כתבת־שער שעסקה בזמרת יוצאת־הדופן אימה סומק, כפי שהוא נראית בעיני בנה. מדור העידרך, „הנדוך", תחת הכותרת „מחם רבנח", הוקדש למכקר־המדינה, זינפריד מוזם. כתבת־תחקיר מיוחדת של צוות כתבי „העולם הזה" הוקדשה למציפה שתקפה באותו חודש רבים מתרשבי ישראל, תחת הכותרת „אתה — והשעות האיאתית". הרשימה „מסדות חינוך או בתי־עבדים?" חשפה לא מעט מהמתרחש במיסדות החינוך של אגודת־ישראל.

רשימה מיוחדת, תחת הכותרת „הצוללות מל חופי ישראל", היתה הראשונה בעברית שחשפה את דבר גידולו של הצי המצרי, שספינותיו וצוללותיו התחילו לשייט מל חופי ישראל, פחות משנה אחרי מיבצע־קדש. כתבה מיוחדת תחת הכותרת „מיצנח צחור מלבין באופק" הביאה את סיפור הצלחותיו של הצנחן החופשי שמעון צחור, שהנחיל לישראל הישגים מרשימים בתחרויות לצניחה חופשית בעולם.

בשער הגליון: זמרת אימה סומק.

הרב ניסים והחזירים ✱ חי־המין של מלך הסעודים ✱

„ספר המלשינים" של גאולה כהן וד"ר ישראל אלדד

החיישבות

רחמי הרב

גיזבר טוב של קיבוץ יודע שאפשר להפיק הכנסה מכל דבר — אפילו מצרה צרורה. לכן, כשירדה על המשקים מכת איסור גידול חזירים, התחילו כמה אנשים טובים להרהר בבעיה. החודש נמצא ה־פיתרון.

אצל הרב יצחק רחמים ניסים*, המצביא האנטי־חזירי והראשון לציון, הופיעה מישלחת של גיזברים מאנשי איחוד־הקיבוצים והקבוצות והקיבוץ־המאוחד. טענתם ההגיונית: חיסול ענף החזירים גורם משבר כספי במשקים. מה מתכונן הרב לעשות כדי לעזור למשקים האומללים למלא את חובתם כלפי אלוהים, מבלי לסבול חרפת־רעב?

רחמי הרב יצחק רחמים ניסים נכמרו על הקיבוצים. הוא פנה לשר־החקלאות, איש דגניה ב' קדיש לוז, ודרש עזרה. התשובה של איש־ההתיישבות הפתיעה את הרב התמים. רמז לו קדיש לוז, בשפה שלא נשתמעה לשתי פנים: גיזברי הקיבוצים הם חבורה של סחטנים, ואין לתת להם כסף.

אולם הרב ניסים לא שוכנע. אולי גם סבר כי זוהי הזדמנות טובה להכות שורשים בהתיישבות העובדת. על כל פנים, כמה גיזברים קיבלו בשורה משמחת: הרב יאסוף כספים כדי לתת סעד לקיבוצים שנפגעו מחיסול ענף החזירים.

העם

תינוק עם „עוזי"

האנושות כולה דמתה השבוע לילד בן חמש, אשר אב בלתי־אחראי נתן בידו תת־מקלע עוזי טעון, אמר לו בטוב־לב: „לך שחק קצת ברחוב."

בשמי כדור־הארץ הסתובב לו ספוטניק, הירח המלאכותי הסובייטי. עצם קיומו הוכיח כי יש בידי הסובייטים קלישונחה בעל טווח אדיר ועוצמה נוראה, המסוגל להגיע לכל מקום בעולם. באותו זמן שיגרו האמריקאים קליע קטן יותר, המסוגל לשאת ראש־נפץ מימני למרחק של 1500 קילומטרים. בתריסר שדות־תעופה מוכנים להמראה מיידית המפציצים האמריקאיים המיושנים, שיש בכוחם לחסל את ערי ברית־המועצות.

כלים נוראים אלה היו מהווים סכנה לקיום המין האנושי, גם אילו התבגר האדם והיה מסוגל לשלוט ביצריו האפלים. אולם כאילו כדי להוכיח כי נשאר באופיו וב־שיכלו תינוק שובב, עסק המין האנושי השבוע במישחק הנושן של אבק־שריפה. איומים ואיומים־נגדיים התנגשו על גלי־האתר כקליעים בלתי־נראים. במרחק כמה מאות קילומטרים מצפון למטולה, נוצרה מתיחות מלאכותית, אשר בה יכול היה סרן מטורף אחד בחיל־הרגלים התורכי או ה־סורי להצית את הגפרור שיפוצץ את כדור־הארץ.

למזלה של ישראל, רגילים אזרחיה לשבת על חבית של אבק־שריפה. הם לא הרתעו גם השבוע. הם קראו באדישות את עיתוניהם. עברו בריפרוף על הידיעות ש־טיפלו בחידוש כהונת נשיא המדינה וב־הופעותיה של הזמרת אימה סומק. רוב הקוראים לא טרחו אפילו לקרוא את ה־ידיעות האחרונות על המתיחות בסוריה.

מדיניות

אוזני הכלב

„מחזיק באוזני כלב,
עובר מתעבר על ריב לא לו..."

ראש ממשלת ישראל קרא ספרים רבים, מאפלטון ועד דון־קישוט (במקור הספרדי). אולם ספק אם עבר בעיון על ספר שמקורו עברי טהור: ספר משלי. אילו עשה זאת, היה נתקל באזהרה בעלת משמעות מדינית עמוקה, וחוסך לשרת־החוץ דמי מישלוח מיברק בהול, שהגיע בשבוע שעבר לישראל.

בן־גוריון קיבל את הידיעה על נחיתת היחידות המצריות בחוף לטקיה, מיהר, כרגיל, להגיב בתפקידו כשר־החוץ בפר־על, בהיעדרה של גולדה מאיר. נוסח ההודעה הצפויה: ישראל רואה את העניין כחמור, שומרת לעצמה את הזכות לפ־עול ברגע המתאים, וכו'.

אין שהוא התגובה השמועה לגולדה מאיר, וכך נולד המיברק הבהול: לא ל־פרסם שום הודעה, לא על נחיתת המצ־רים בחוף לטקיה שבסוריה ולא על ה־מילחמה הקרה שנתלקחה בין שני הגושים.

זהב של גולדה. כמה ימים לפני כן ישבו גולדה מאיר ואבא אבן, שגיהם אנ־שים נבונים ושקולים, סיכמו את דעתם. מאחר שאמריקה סירבה לערוב לביט־חונה של ישראל או לספק לה נשק, אין טעם שישראל תחזק באוזני הכלב הסורי. שיקול נוסף, שלא בוטא: אמ־ריקה עצמה אינה מעוניינת בהתערבות ישראל, שרק תלכד את הערבים מסביב ל־סוריה.

המיברק השפיע. בן־גוריון הירפה מאוזי הכלב. שום הודעה לא פורסמה, ישראל העמידה פנים שכל העניין אינו נוגע לה.

היה זה בלי ספק, צעד נבון. חסידי גולדה בירושלים כבר ראו את אחד מפיררי־תיו: עצם העובדה שניקיטה כרושצ'וב, מנהיג ברית־המועצות, ריכז השבוע את כל פגזיו על תורכיה, לא הזכיר בנאומיו ובאיגורתיו את ישראל בין משרתי ה־אימפריאליזם ומחרחרי־המילחמה.

היה זה מיפנה קטן אך רב־משמעות במ־דיניות ישראל. בן־גוריון, שגודנד עד כה בין יצר־הפירסומת של שמעון פרס ובין יצר השתיקה של גולדה מאיר ההתי־רה, החליט כנראה לקבל את דברי חז"ל, כי מילה היא כסף, שתיקה זהב. יש להניח כי בחודשים הקרובים יהיה זה הקו של מישרד־החוץ, שהשרה שלו נושאת זהב בשמה הפרטי.

סעודיה

הכיפוף השישי

„שש פעמים ביום מכופף המלך סעוד את גופו הארוך לכיוון מכה. דת האיסלאם דורשת ממנו כי יתכופף רק חמש פעמים ביום בתפילה: אולם סעוד עבד אל־עזיז אל־סעוד, שליט כל־יכול על שישה מיליון אנשים, אינו מאמין ככל המאמינים. על כן הוא מתכופף פעם אחת יותר מהם — חמש פעמים לאללה, ופעם לאהבה.

„תרגיל־הכיפוף האחרון שלו מדי יום נותן למלך את הכוח לבלות את הלילה בהרמונו. כי כיפוף שישי זה מבצע השליט המדברי בפני רופאו, המזריק בעכוז המל־כותי את ההורמונים הדרושים לסיפוק 89 היפהפיות, המחכות לאדונן מעבר ל־דלתות הנעולות של ההרמון."

כך כתב, לא מזמן, אחד משבועוני־הסנ־סציה הנפוצים ביותר בארצות־הברית. כי למרות שהסטייט־דיפרטמנט המשיך להביט על מלך ערב כעל בן־בריתה העיקרי ו־הנאמן ביותר של ארצות־הברית במרחב, הביעה העיתונות דיעה מנוגדת.

ציוץ של עכבר. כאשר ביקר סעוד באמריקה, לפני ארבעה חודשים, תקפו עי־תונים רבים את התרפסות הממשלה הא־מריקאית לפני שליט הנפט. „הוא סוחר־עבדים, הוא דוגל באפלייה־גיזעית, הוא מונע בעד אנשי כמורה נוצריים להיכנס לארצו, הוא מכריח אזרחים אמריקאיים לעשות כרצונו," האשימו העיתונים.

אלא שבכל זאת נראו סיכויים, כי המלך המזוקן וקצר־הרואי יצליח לשבור את השפעת גמאל עבד אל־נאצר, יציל את המרחב מציפורני הקומוניזם ויכניסו ב־שקט לאורוות הדוד סם. עיתונים חשובים ומהגיגים דגולים המטירו על סעוד מבול של מחמאות ומתנות.

ואז פרץ המשבר הסורי. אם סעוד היה באמת דמות קובעת במרחב, אמרו אמרי־קאים רבים, היה צריך להרים קולו נגד גילגולה של סוריה אל תוך זרועות הדוב הרוסי. תחת זאת השמיע צאצא השושלת הוואהאבית ציוץ של עכבר מבוהל; הוא פחד לגנות את סוריה, מחשש לכסאו.

אנשים

● ד"ר **ישראל שיב־אדדי** המו־אשם בהסתה למרד, **וגאולה כהן**, קו־יינית לח"י לשעבר ואחת המשתתפות ב־ירחון סוקם הימני, הגישו השבוע תשובה מעניינת למכון ד'בוטינסקי: התשובה היא ספר המלשינים — מספר מחברות, שבהן ריכזו אנשי האצ"ל והלח"י בתקופת המנדט את שמותיהם של כל החשודים בהלשנה ל־בולשת הבריטית.

ספר לסבתא!

צו לקביעת מחירים

בזמן האחרון רבו המקרים המתפרים של הורדת מחירים בשוק הנדבות והשפלת כבודנו הלאומי והנמכת דמותנו תמורת תרומות בסכום שלא הלם את גודל המעמד. כדי להגיב שיטה אחידה, למנוע הורדת מחירים מתחת למחיר הקרן ולייצב את השוק, נקבע מטעם הרשות המוסמכת לוח המחירים להלן.

אל תשלק פחות!

הזמנה מטעם ממשלת ישראל לבקר בארץ כאורח הממשלה, עם סיורים בקיבוצים, נאומים ציוניים וכו'..... 25 אלף דולאר

הנ"ל, בתוספת פגישה עם טדי קולק ו/או שמעון פרס ו/או משה דיין..... 35 אלף דולאר

הנ"ל, בתוספת פגישה עם שר ממדרגה שניה (בריאות, פיתוח, דואר, דתות וכו')..... 50 אלף דולאר

הנ"ל, בתוספת פגישה עם שר ממדרגה ראשונה (אוצר או חוץ)..... 100 אלף דולאר

הנ"ל, עם שיחה של חצי שעה עם ראש־הממשלה ושר־הבטחון על אפלטון, יוגה וחזון משיחי, בתוספת תצלום של הפגישה..... 150 אלף דולאר

הנ"ל, אם הפגישה נערכת בשדה־בוקר, וראש־הממשלה יסע לשם במיוחד לצורך הפגישה, תוספת של..... 25 אלף דולאר

פגישה עם נשיא המדינה ורעיתו..... 200 אלף דולאר

מסירת סמל צה"ל, כנפי צנחן או תצלום בחברת מחלקה קרבית של צה"ל, כולל בעלי־זקנים..... 25 אלף דולאר

קריאת רחוב בעיר ממדרגה שניה על שם הנדבן..... 50 אלף דולאר

הנ"ל, בירושלים, תל־אביב או חיפה..... 100 אלף דולאר

טיהור שמו של איש־עסקים או עסקן שסרח במולדתו, על־ידי קריאת בית־חולים או מוסד לילדים עזובים בארץ על שמו..... 250 אלף דולאר

קריאת מוסד תרבותי מרכזי על שם הנדבן..... 500 אלף דולאר

הנ"ל, אם ראש־הממשלה יהיה נוכח בזמן הפתיחה וישתוק..... 600 אלף דולאר

הנ"ל, אם ראש־הממשלה ינאם נאום בעברית ותנוגן התקווה..... 750 אלף דולאר

הנ"ל, אם ראש־הממשלה ידבר בשפת הנדבן וינוגן המנון ארצו של הנדבן לפני התקווה..... 1 מיליון דולאר

אם ראש־הממשלה יצטרך ללמוד שפה חדשה לצורך זה, תוספת של..... 50 אלף דולאר

אל יהיה כבוד המדינה הפקר! אל תפרוש לפרוטות את החזון המשיחי! שמור על רמת־מחירים שתוסיף כבוד למפעלנו הלאומי!

(—) דרור עמיקם
הרשות המוסמכת

* אביו של שר־המישפטים בממשלת בגין־שרון.

Grand Speed®

נעלי המשחק של רקפת בנימיני

גרנד ספיד הספורט שבאופנה

ישׂ! משהו חדש קורה
בעולם הספורט:
נעל חדשה פורצת
לשדה המשחק. מרקורי!
זה השם החדש.
נעל שנועדה לכוכבים!
נעל חזקה, מעוצבת
להפליא...
הרבה צבעים, הרבה
דגמים.
זכרו את השם: מרקורי!

מרקורי...איזה נעל מקפיצה!

דגם BLAZER מעור ומבד במיגוון צבעים.

TRX COMPETITION נעל מקצועית, גם לילדים.

mercury

מרקורי. הנעל של הכוכבים

יבוא והפצה ב.מ.ב בע"מ
רח' ראש פינה 6 תל־אביב.
טל' 03־333014, 03־334430.

פרס, עוכר ישראל

מיסכן, פרס.

בדיזנגוף חילקו השבוע כרוזים פרימיטיביים, ועליהם מוטבעים בחותמת־גומי שלושה שמות בלבד:

אבנרי
שריד
פרס

פרס

ראשי־התיבות מצטרפים לתיבה אש"ף.

לא יכולתי להתאפק. פרצתי בצחוק.

מה לא עשה פרס כדי שלא להימצא בחברה שכזאת? הוא התפתל, השתחל, התכופף, טיהר שרצים, התחמק, השתמט, התכחש, התגנב, כיזב, זחל על גחון.

שום דבר לא עזר.

מגרשים אותו מעיירות־הפיתוח. על הקירות בתל־אביב מצויירות סיסמאות בנושא „פרס הבוגד הארור לכלא!" מכניסים אותו לשק אחד עם יוסי שריד, ורואף — שומו שמיים! — עם אבנרי.

במחיר זה יכול היה להרשות לעצמו להישאר הגון ולדבר אמת. אבל לאכול את הדג המסריח של המילחמה, לספוג מלקות מהליכוד וגם להיות מגורש מקריית־שמונה?

הסיפור המזעזע ביותר

הסיפור המזעזע ביותר שקראתי על מילחמת־הלבנון הופיע במאמר של מיכאל גרסי בהארץ, שבא להסביר את אשר התרחש ב„חטיבה שלא גוייסה".

סיפר גרסי: אחד הקצינים בחטיבת־צנחנים זו הזדעזע מתקרית פעוטה־כביכול — ילד „בגיל של בני הקטן" קרב אל קבוצת־קצינים וחיילים ששהתה ליד בית נטוש בצידון. „הילדים תמיד היו באים לבקש סוכריה או מים." אחד החיילים נפנה לעבר הילד וצעק עליו שיסתלק.

„ואז הילד פרץ בבכי והרים את ידיו."

אין ספק שאותו קצין חשב באותו רגע בדיוק על אותה התמונה שעלתה בזיכרוני למיקרא הדברים, ושעלתה בוודאי גם על דעתך ברגע זה: הילד היהודי בתצלום המפורסם בגטו ורשה.

צבא יהודי אינו מסוגל לכך. צבא יהודי בדורנו אינו יכול להסתכל בילד בעל ידיים מורמות.

את זאת לא הבין אריאל שרון. זוהי אי־הבנה קטנה, כביכול. אך די בה כדי להסביר מדוע אינו יכול להיות שר־ביטחון בישראל.

אולי בלבנון. אולי בדרום־אפריקה. אולי באל־סאלוואדור. אבל לא בישראל.

אני מצטער

אני מצטער.

זה עתה שמעתי ברדיו כי חיילים סוריים חדרו לשטח ישראל בלבנון ופתחו באש. צה"ל השיב באש, ואז — —

אני מצטער. איני מאמין.

כל עוד אריאל שרון הוא שר־הביטחון, וכל עוד עומדים בראש צה"ל מי שעומדים בראשו, איני מסוגל עוד להאמין אף למילה אחת בהודעות מסוג זה.

במילחמת־הלבנון שמענו עשרות הודעות כאלה, ורק לאחר מכן הוכח מעבר לכל ספק שכולן היו שקר.

מדוע אני צריך להאמין כי שקרנים מועדים הפכו לפתע אנשי־אמת?

אני מצטער. אבל עד להודעה חדשה (הודעה על חילופי שר־הביטחון והרמטכ"ל) לא אאמין אף למילה אחת בהודעות רשמיות.

עוד שקר אחד

עוד שקר אחד התנפץ בימים אלה.

אחרי יציאת כוחות אש"ף מביירות, סיפר אריאל שרון שוב ושוב כי כלל לא התכוון להסתער על מערב־ביירות. הדבר לא עלה כלל על דעתו. בראיון המפורסם שלו עם אוריאנה פאלאצ'י הכריז על כך חגיגית. הסתערות על מערב־ביירות? מה פיתאום!

והנה, בוויכוח על פרשת „החטיבה שלא גוייסה", הסתבר כי זאת היתה חטיבת־המילואים היחידה שצורפה לכוחות שעמדו להסתער על מערב־ביירות. הדבר הוחלט אחרי שיקולים רבים, בדיונים של שר־הביטחון והרמטכ"ל. על החטיבה הוטל להתאמן לקראת המשימה. גיוסה נועד לכך.

ובכן — הנה, מעבר לכל ספק, ברור כי ההסתערות על מערב־ביירות לא היתה בלוף, ולא העמדת־פנים לצורך לוחמה פסיכולוגית. אלא מיבצע שתוכנן בקפידה, שהוצבו לו הכוחות הדרושים, שנערכו לקראתו אימונים מדוקדקים.

יתכן כי מצב־רוחה של חטיבת־צנחנים מעולה זו, יחד עם מעשהו יוצא־הדופן של אלי גבע והרבה מעשים והתבטאויות אחרים שהיו בארץ באותה עת, מנע שואה זו.

איך אמר שימחה ארליך? „עוד לא קרה שאריאל שרון נתפס באמירת אמת." גם הפעם לא.

בנו של הגביר

בדיחה יהודית עתיקה אומרת שכאשר מת הגביר ב־עיירה, לא נמצא איש שהסכים לאמר עליו מילה טובה אחת ליד קיברו. עד שהתנדב יהודי אחד והספיד אותו בזו הלשון: „נכון שהוא היה רמאי, שקרן וקמצן. אך בהשוואה לבנו, הוא היה צדיק גמור."

נזכרתי בבדיחה זו השבוע, כאשר טען אחד מידידי שהדברים שכתבתי בשבוע שעבר, במדור זה, על ה־פרופסור מנחם מילסון היו קיצוניים מדי. „לא יתכן ש־לאיש הזה אין אף תכונה חיובית אחת!" טען.

ובכן, יש לי מה להגיד לזכותו של מנחם מילסון, כראש המינהל האזרחי לאיזור „יהודה ושומרון". נכון, הוא היה מושל נתעב, עריץ קטן. נכון שבכל הגדה המערבית לא היה אף ערבי אחד שלא שמח על סילוקו.

אבל — בהשוואה ליורשו, יגאל כרמון, הידוע היטב ברחבי הגדה, יתכן שגם מנחם מילסון היה ליברל.

גיבורים במרכאות

אחרי ההתנקשות ברומא קראתי בהארץ כי כל מיני אנשים גינו את מעשה הזוועה. האפיפיור גינה. נשיא־איטליה גינה. מנחם בגין גינה. שלום עכשיו גינה. נציג אש"ף ברומא „גינה".

לפי הארץ, יש מגנים ויש „מגנים". נציג אש"ף „מגנה". משמע: הוא משקר. הוא מתחסד. בסתר ליבו הוא שמח, אבל כדי לרמות אותנו הוא „מגנה".

אני יושב ותמה על הפסיכולוגיה של הבחור הזה בעיתון בתל־אביב, שהוסיף את המרכאות למילה.

ההתנקשות ברומא נועדה, בלי כל ספק, לחבל במאמצי של ראש אש"ף לרכוש מעמד ואהדה באיטליה, מאמץ שזכה בהצלחה רבה לפני כמה ימים בילבד. אין כל פלא בכך שנציגו של יאסר ערפאת ברומא יגנה — יגנה, לא „יגנה" — מעשה המכוון קודם כל נגדו. ההגיון הפשוט אומר שזהו גינוי סביר לגמרי.

אבל יש עוד צד לעניין.

אני מכיר היטב את נציג אש"ף ברומא, נימר חמאד. בספטמבר 1979 הייתי חבר במישלחת של כוחות־השלום הישראליים, שהשתתפה בוועידת־שלום ברומא לצד מישלחת רשמית ורמת־דרג של אש"ף. נימר חמאד נטל חלק פעיל מאוד במהלך הוועידה (וגם בעצם ייזומה), והיתה לנו הזדמנות לשוחח ארוכות, כמה כמה פעמים. במסיבת־סיום שנערכה בארמון העירייה, בנוכחותם של גדולי־המדינה, גם נשאנו דברים זה לצד זה. דיברנו על השלום.

אין צורך בגבורה רבה כדי לשבת במערכת בתל־אביב ולהוסיף מרכאות למילים. אבל דרוש אומץ־לב רב כדי לשבת ברומא, ולגנות פומבית פעולה של קבוצת־הטרור של אבו־נידאל. כי אחד מעוזריו של נימר חמאד נרצח לפני כמה חודשים ברומא על־ידי אנשי אבו־נידאל. וכמה וכמה מעמיתיו של חמאד, נציגי אש"ף ברחבי העולם, שעסקו במגעי־שלום עם ישראלים, נרצחו על־ידי אותה קבוצה.

אחרי כל אלה, להמשיך בתפקיד, לשבת במקום חשוף, לדבוק בקו של שלום, לגנות פיגועים ולהשתתף ביוזמות־שלום — זוהי גבורה.

לא, לא „גבורה". גבורה!

י + נ = ה

האם ידעת כי אכילת חמוצים גורמת לסרטן, לקומוניזם, לתאונות־מטוסים, למילחמות ולעלייה בעקומת הפשע?

הדבר הוכח בעליל במחקר מדעי יסודי, שפורסם לאחרונה בארצות־הברית. הסתבר כי כ־99.9% של כל קורבנות הסרטן אכלו אי־פעם חמוצים. הוא הדין לגבי 100% של החיילים, 96.9% של אוהדי המיפלגה הקומוניסטית, 99.7% של כל המעורבים בתאונות של מטוסים ומכוניות. יתר על כן, שיעור־התמותה בקרב אוכלי־חמוצים שנולדו בשנת 1839 היה 100%.

מחקר זה פורסם בלוויית דיאגרמות וטבלות מפורטות, שלא הותירו ספק לגבי מדעיותו.

מחקר אחר נגע לחופי ארצות־הברית. הוכח כי כל אדם החוזר הביתה אחרי הרחצה בשפת־הים לוקח עימו כמות מסויימת של חול, הדבק ברגליו. בקצב זה, תוך 10 שנים יובאו 80% של חול־הים אל תוך הארץ, וזו תתכסה בשיכבת־חול בעובי של כ־1000 חרדונים. (זוהי מילה שהמצאתי כרגע, כפי שאני נאלץ להודות בצניעות. המילה האנגלית המקורית היא „אנגסטרום".)

מדען ישראלי במכון וייצמן יוכל לערוך מחקר מדעי דומה, ולחשב כמה שנים דרושות עד שייעלם החול ב־שפת־הים שלנו 12 שנים?

מחקרים אלה ואחרים התפרסמו בכתב־עת אמריקאי בעל שם בלתי־תרגים (משהו כמו כתב־עת למחקרים בלתי־שחוזרים. לא מובן? זה גם אינו מובן במקור.) הוא מורכב כולו מפארודיות מדעיות, ומטרתו היא לשים ללעג, בצורה הומוריסטית עדינה, את המאמץ הכביר ה־מבוזבז על־ידי הקהילה האקדמית על עריכת מחקרים הסרי־ערך, המנוסחים בשפה מנופחת, ושכל מטרתם היא לחטוב מילגות, לקבל הקצבות ולהאדיר את שם בעליהם.

לא הייתי מתעכב על פירסום זה, שעליו קראתי בעיתון הרולד טריבון, לולא נתקלתי לפתע בשני שמות. מסתבר כי בעל הרעיון של כתב־העת ועורכו הוא אלכסנדר כהן מאוניברסיטת תל־אביב, מי שעמד בראש המכון למחקר ביולוגי בנס־ציונה. כהן נמצא עתה בחצי שנת־שבתון באוניברסיטת סאנפורד בארצות־הברית. לידו משמש פרופסור ליפקין ממכון וייצמן, הנמצא גם הוא באמריקה.

כהן סיפר כי הרעיון בא לו בנסיעה באוטובוס לים־המלח, בחברת מדענים אחרים. הם בילו את הזמן בחישוב מדעי של הגורמים המביאים לשבירת כלי־זכוכית ב־מעבדות שלהם.

עכשיו אני מבקש שמדען מוסמך יסביר לי, בלוויית דיאגרמות וטבלות מתאימות, מדוע מסוגלים פרופסורים ישראלים אחרים להבריק ביצירות הומוריסטיות כאלה רק כשהם בנכר — ואילו בארץ הם מסוגלים רק לשעמם.

ישראלים (י) + נכר (נ) = הומור (ה).

שיטה חדשה

אני נהנה מנשות השוטרים.

ולא רק מפני שהן מתנהגות באומץ־לב ובשכל. אלא גם מפני שהן מקיימות נבואה שלי.

בשעתו יזמו כמה קציני־מישטרה את הקמתו של איר־גון מיקצועי של שוטרים. אף שהיו מוכנים לקבוע מראש כי אירגון זה לא יהיה רשאי להכריז על שביתה, קמה זעקה גדולה. איך זה יתכן? שוטרים? לאן ה־גענו!

בורג

יוסף בורג התריע, חברי־כנסת הזדעקו, העיתונים גינו, ובהצבעה ברוב גדול נאסר הדבר על השוטרים.

הייתי אז חבר הכנסת, ואמרתי שזוהי החלטה אוויילית. במדינת־ישראל אי־אפשר למנוע מאנשים ל־נהל מאבק מיקצועי. זוהי זכות־אזרח יסודית. אם יש־ללו מן השוטרים זכות זו, הם ימצאו שיטה לעקוף את האיסור.

הנה נמצאה השיטה. היא נחמדה מאוד.

תכניות מועדפות
בטלוויזיה הישראלית

יום רביעי
20. 10

● **סידרה: אנדות־עם (6.00 — 6.00 שידור בצבע, מדבר אנגלית).** עוד פרק בסידרה, המביאה גירסות קלילות של אגדות־עם.

● **סידרה: טבאתה (6.32 — 6.32 שידור בצבע, מדבר אנגלית).** כל הקוסמים והמכשפים באים לכינוס, ביניהם דודותיה של טבאתה. הם מגלים שהבחור שעובד עם טבאתה בטלוויזיה סידר אותם, והם מנסים לנקום בו.

● **סרט קונצרט: הנסיך ונערת השעשועים (10.05 — 10.05 שידור בצבע, מדבר אנגלית).** המחזאי האנגלי טרנס ראטיגן כתב סרט זה בשביל השחקנים לורנס אוליביה ומרילין מונרו. הופעתם המשותפת היתה אמורה לשלב בין הזוהר ההוליוודי בשיאו ובין פיסגת אמנות התיאטרון הבריטי.

מונרו ואוליביה: הנסיך ונערת השעשועים
יום רביעי, שעה 10.05

יום חמישי
21. 10

● **סידרה: מר מרילין (5.30 — 5.30 שידור בצבע, מדבר אנגלית).** פרק שלישי בסידרה העוסקת בקסמים, כי אשר הקוסם הוא בעל מוסך בשם מר מרילין ועוזרים לו אל־כסנדרה היפה והנער המתלמד זק.

● **תיעוד: התלבטות (9.30 — 9.30 שידור בצבע, מדבר אנגלית).** פרק ראשון בסידרה תיעודית בת שישה פרקים, המציגה חידושים בטכנולוגיה הרפואית. בסידרה מרעמדות לפני אנשי המדע שאלות מוסריות ואתיות בשטח הרפואה, שקודמיהם לא נדרשו לשכמותן, כמו: התערבות גנטית, גסיסה ומוות, ניסויים בבני־אדם. את הסידרה מנחה ד"ר ויליארד גיילין, נשיא מכון הייסטינגס בארצות־הברית. הפרק הראשון בן או בת? ובו השאלה: האם רצוי שאנו נקבע את מינם של ילדינו? ואם כן, מה תהיינה התוצאות?

● **סידרה: עמק הבובות (10.25 — 10.25 שידור בצבע, מדבר אנגלית).** פרק נוסף בסידרת הטלוויזיה.

המלך, הרטמן, הייקס, סימונס, קובורן וביירני: עמק הבובות
יום חמישי, שעה 10.25

על פי רב המכר של ז'קלין סוזן.

יום שישי
22. 10

● **סרט קונצרט: קורבן האהבה (5.32 — 5.32 שידור בצבע, מדבר עברית).** לסטלה, אשה ממוצא יווני, מועדון־לילה בבעלותה. בנה, עלי, יצא מדעתו לאחר מות אביו. היא ממשיכה לחטאתה, ובעיקר עם נשותיהם. עירבוב של מציאות ודמיון. תפאורות חלל עשירות.

יום ראשון
24. 10

● **בידור: טקס בחירת מיס יוניברס (10.25 — 10.25 שידור בצבע, מדבר אנגלית).**

● **סידרה: גבר כמעט רכת (11.05 — 11.05 שידור בצבע, מדבר אנגלית).** רצח: הוא מחפש איש בצמרת, כדי שיושיע אותו.

יום שני
25. 10

● **סידרה: תהיה (8.03 — 8.03 שידור בצבע, מדבר אנגלית).** פרק נוסף בסידרה, המבוססת על הצלחתו של סרט קולנוע. העוסק בהווי התלמידים בבית־ספר לנוער בקליפורניה.

● **קומדיה: ביקורי־בית (8.30 — 8.30 שידור בצבע, 25 דקות, מדבר אנגלית).** סידרה קומית. המתרחשת בבית־חולים, כשהרופאים הם גיבוריה והחולים קורבנותיה.

יום שלישי
26. 10

● **סרט דוקומנטרי: השפד הכלכלי (9.10 — 9.10 שידור בצבע, 50 דקות מדבר אנגלית).** סידרה חדשה המתארת את גורמי השפל הכלכלי בארצות־הברית ובעולם משנת 1929 ואילך, השפעותיו ותוצאותיו, וכן הדרך שננקטה כדי לשום אל הפריחה השגשוג הכלכלי.

● **קומדיה: ספינת האהבה (10.15 — 10.15 שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** פרקים חדשים בסידרה הפופולרית. עם הצוות הקבוע והנוסעים המתחלפים.

● **סידרה: אחרי הציקצוק (9.30 — 9.30 שידור בצבע, מדבר עברית).** פרק נוסף בסידרה המקורית, שנועדה להיות ניסיון לייצר סידרה מקומית. ניסיון שנכשל.

● **אופן: זה הזמן (10.05 — 10.05 שחור לבן, מדבר עברית).** רם עברון מארח אנשים בחדשות.

● **מותחן: הארט ואשתו (10.55 — 10.55 שידור בצבע, מדבר אנגלית).** פרק בסידרת המותחנים הגרוע. שבוע בטלוויזיה הירדנית, בעוה הפרק הקודם הוקרן לפני אותו היום וכמעט באותה השעה שבה הוקרן בישראל.

יום שלישי
26. 10

● **סידרה: ג'סיקה נובק (9.30 — 9.30 שידור בצבע, מדבר אנגלית).** הפרק מלך הכיתה ממשיך ומציג, באורח אנמי, מהווי מערכת מגזין חדשות טלוויזיוני, באמצעות הכתבת ג'סיקה נובק.

● **תיעוד: משבר חיטים חלק ב' (10.20 — 10.20 שידור בצבע, מדבר אנגלית).** חלק שני של הסרט המשחזר את משבר החיטים בשנת 1962 בין ארצות־הברית, ברית־המועצות וקובה.

תוכניות מומלצות בטלוויזיה הירדנית

יום רביעי 20. 10

● **אנימציה: אר־המטמון (5.50 — 5.50 ערוץ 3 — שידור בצבע, 25 דקות, מדבר אנגלית).** המחשה חזותית של ספר־ילדים קלאסי ומוכר, בהפקה יפאנית.

● **דרמה: שכונתו של אבו־עוואד (9.35 — 9.35 ערוץ 3 — שידור בצבע, 30 דקות, מדבר ערבית).** סידרה קומית שבועית, בהפקה מקומית, המתארת בהומור הווי חייה של משפחה ערונית ירדנית ממוצעת: אב בגיל העמידה, אשתו, הצעירה ממנו בשנים מספר, וכן בן ובת בגיל ההתבגרות.

● **מתח: סוואת (10.15 — 10.15 ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** סידרת־מתח חדשה, בכיכובם של סטיב פורסט, רוברט יורק, ג'ימס קולמן ומרק שירה.

יום חמישי 21. 10

● **קומדיה: מכון השפות (8.30 — 8.30 ערוץ 6 — שידור בצבע, 25 דקות, מדבר אנגלית).** השחקן ברי איוונס כמורה צעיר, המלמד תושבים זרים באנגליה את יסודות השפה האנגלית. הוא ניצב מול כיתה של תלמידים מבוגרים מכל רכבי־העולם. בין התלמידים: הודים, פקיסתאנים, סינים, יפאנים, ספרדים, וכן דניאל, הצרפתית הסקסית.

יום שישי 22. 10

● **מתח: צ'יפס (4.20 — 4.20 שני הערבים — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** סידרת־מתח, אשר גיבוריה הם שני שוטרים־אופנוענים ממישטרת קליפורניה — לארי וילקוקס הבלונדי וארי׳ק אסטרדה השחרחר. בכל פרק מתרחשת עלילה בלשית מרתקת.

● **דרמה: מישפחה (9.10 — 9.10 ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** סיפורה של מישפחה אמריקאית מן המעמד הבינוני, המתגוררת בספדנה אשר במערב ארצות־הברית. למישפחה שלושה ילדים — בת גרושה עם תינוק, בן הלומד בקולג׳ וילדה בגיל 13. בתפקידים הראשיים: ג׳ימס ברודריק, גרי פרנק, קריסטי מקניקול ומרדית בקסטר־ברני.

יום שבת 23. 10

● **קומדיה: קינוג (8.30 — 8.30 ערוץ 6 — שידור בצבע, 25 דקות, מדבר אנגלית).** סידרה קומית־בדיונית, שבמרכזה גבר צעיר, בעל מעבדה לתיקוני רדיו וחשמל, היוצא למסעות על כנפי הדמיון, אל כוכבי־לכת מרוחקים, ומקיים פגישות מן הסוג האישי עם אנשי כוכבי־הלכת, ובעיקר עם נשותיהם. עירבוב של מציאות ודמיון. תפאורות חלל עשירות.

יום ראשון 24. 10

● **סידרה: אנימציה: אר־המטמון (5.50 — 5.50 ערוץ 3 — שידור בצבע, 25 דקות, מדבר אנגלית).** המחשה חזותית של ספר־ילדים קלאסי ומוכר, בהפקה יפאנית.

● **דרמה: שכונתו של אבו־עוואד (9.35 — 9.35 ערוץ 3 — שידור בצבע, 30 דקות, מדבר ערבית).** סידרה קומית שבועית, בהפקה מקומית, המתארת בהומור הווי חייה של משפחה ערונית ירדנית ממוצעת: אב בגיל העמידה, אשתו, הצעירה ממנו בשנים מספר, וכן בן ובת בגיל ההתבגרות.

● **מתח: סוואת (10.15 — 10.15 ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** סידרת־מתח חדשה, בכיכובם של סטיב פורסט, רוברט יורק, ג׳ימס קולמן ומרק שירה.

יום חמישי 21. 10

● **קומדיה: מכון השפות (8.30 — 8.30 ערוץ 6 — שידור בצבע, 25 דקות, מדבר אנגלית).** השחקן ברי איוונס כמורה צעיר, המלמד תושבים זרים באנגליה את יסודות השפה האנגלית. הוא ניצב מול כיתה של תלמידים מבוגרים מכל רכבי־העולם. בין התלמידים: הודים, פקיסתאנים, סינים, יפאנים, ספרדים, וכן דניאל, הצרפתית הסקסית.

יום שישי 22. 10

● **מתח: צ׳יפס (4.20 — 4.20 שני הערבים — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** סידרת־מתח, אשר גיבוריה הם שני שוטרים־אופנוענים ממישטרת קליפורניה — לארי וילקוקס הבלונדי וארי׳ק אסטרדה השחרחר. בכל פרק מתרחשת עלילה בלשית מרתקת.

● **דרמה: מישפחה (9.10 — 9.10 ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** סיפורה של מישפחה אמריקאית מן המעמד הבינוני, המתגוררת בספדנה אשר במערב ארצות־הברית. למישפחה שלושה ילדים — בת גרושה עם תינוק, בן הלומד בקולג׳ וילדה בגיל 13. בתפקידים הראשיים: ג׳ימס ברודריק, גרי פרנק, קריסטי מקניקול ומרדית בקסטר־ברני.

יום שבת 23. 10

● **קומדיה: קינוג (8.30 — 8.30 ערוץ 6 — שידור בצבע, 25 דקות, מדבר אנגלית).** סידרה קומית־בדיונית, שבמרכזה גבר צעיר, בעל מעבדה לתיקוני רדיו וחשמל, היוצא למסעות על כנפי הדמיון, אל כוכבי־לכת מרוחקים, ומקיים פגישות מן הסוג האישי עם אנשי כוכבי־

יום ראשון 24. 10

● **בידור: טקס בחירת מיס יוניברס (10.25 — 10.25 שידור בצבע, מדבר אנגלית).**

● **סידרה: גבר כמעט רכת (11.05 — 11.05 שידור בצבע, מדבר אנגלית).** רצח: הוא מחפש איש בצמרת, כדי שיושיע אותו.

יום שני 25. 10

● **סידרה: תהיה (8.03 — 8.03 שידור בצבע, מדבר אנגלית).** פרק נוסף בסידרה, המבוססת על הצלחתו של סרט קולנוע. העוסק בהווי התלמידים בבית־ספר לנוער בקליפורניה. בהפקה מקומית, המתארת בהומור הווי חייה של משפחה ערונית ירדנית ממוצעת: אב בגיל העמידה, אשתו, הצעירה ממנו בשנים מספר, וכן בן ובת בגיל ההתבגרות.

● **מתח: סוואת (10.15 — 10.15 ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** סידרת־מתח חדשה, בכיכובם של סטיב פורסט, רוברט יורק, ג׳ימס קולמן ומרק שירה.

יום חמישי 21. 10

● **קומדיה: מכון השפות (8.30 — 8.30 ערוץ 6 — שידור בצבע, 25 דקות, מדבר אנגלית).** השחקן ברי איוונס כמורה צעיר, המלמד תושבים זרים באנגליה את יסודות השפה האנגלית. הוא ניצב מול כיתה של תלמידים מבוגרים מכל רכבי־העולם. בין התלמידים: הודים, פקיסתאנים, סינים, יפאנים, ספרדים, וכן דניאל, הצרפתית הסקסית.

יום שישי 22. 10

● **מתח: צ׳יפס (4.20 — 4.20 שני הערבים — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** סידרת־מתח, אשר גיבוריה הם שני שוטרים־אופנוענים ממישטרת קליפורניה — לארי וילקוקס הבלונדי וארי׳ק אסטרדה השחרחר. בכל פרק מתרחשת עלילה בלשית מרתקת.

● **דרמה: מישפחה (9.10 — 9.10 ערוץ 6 — שידור בצבע, 50 דקות, מדבר אנגלית).** סיפורה של מישפחה אמריקאית מן המעמד הבינוני, המתגוררת בספדנה אשר במערב ארצות־הברית. למישפחה שלושה ילדים — בת גרושה עם תינוק, בן הלומד בקולג׳ וילדה בגיל 13. בתפקידים הראשיים: ג׳ימס ברודריק, גרי פרנק, קריסטי מקניקול ומרדית בקסטר־ברני.

יום שבת 23. 10

● **קומדיה: קינוג (8.30 — 8.30 ערוץ 6 — שידור בצבע, 25 דקות, מדבר אנגלית).** סידרה קומית־בדיונית, שבמרכזה גבר צעיר, בעל מעבדה לתיקוני רדיו וחשמל, היוצא למסעות על כנפי הדמיון, אל כוכבי־לכת מרוחקים, ומקיים פגישות מן הסוג האישי עם אנשי כוכבי־

שידור

מאחרי הקלעים

הסקופ האבוד של רפול

הרמטכ"ל, רפאל („רפול") איתן, עמד ליצור תקדים. במשך 22 דקות מצולמות, השיב לשאלות מ"מ הכתב־הצבאי של ה־טלוויזיה, **דן סממה**. בראיון הגיב הרמט־כ"ל על סידרת שאלות על מילחמת־הלבנון. ה„סקופ" הגדול של הראיון היה על גיוס החטיבה־שלא־גוייסה.

בניגוד לדברים שאמר שר־הביטחון, אריאל שרון, בהשבוע — יומן אירועים.

הרמטכ"ל, שהתקשר מיד עם דובר צה"ל, תת־אלוף יעקוב אבן, וביקש ממנו לברר מדוע קוצץ קטע זה מתוך הראיון.

אבן פנה למנכ"ל רשות־השידור, **יוסף לפיד**. התוצאה: הוראה של לפיד לעורך מהדורת־החדשות של מוצאי־שבת, **יעקוב אחימאיר**, לשדר בשידור חוזר את הרא־יון הערוך עם הרמטכ"ל, תוך תוספה של שלוש דקות, ובהן התייחסותו של הרמט־כ"ל לגיוסה של החטיבה.

אלא ששידור הדברים לא סיפק את הרמטכ"ל. בכינוס מיוחד של ועדת־העור־כים, שנערך ביום השני — אירוע שהביא לדחיית דיון־מטכ"ל שנועד לאותו יום — האשים הרמטכ"ל את הטלוויזיה, והעלה באוזני עורכי העיתונות היומית את עריכת דבריו בראיון הטלוויזיוני, תוך השמטת דבריו על גיוס החטיבה. נציג רשות־השי־דור בדיון, יוסף לפיד, שמילא את מקומו של מנהל הטלוויזיה (המבלה באחרונה יותר מזמנו בחוצלארץ מאשר בניהול הט־לוויזיה) — הפך הנאשם בנסיון הלא־ברור להשמיט „סקופ" זה ממסך הטלוויזיה.

תיכנון קולנוע

אחרי שהטלוויזיה הישראלית חדלה מל־התמודד עם תחנות־הטלוויזיה האחרות של המרחב — תחנות־הטלוויזיה של סור־יה, ירדן ומצריים — חדלה להתמודד גם עם התאחדות בעלי בתי־הקולנוע בארץ, והתחילה להציף את אולמות־הקולנוע במ־דינה.

הסיבה להצפה זו נעוצה בלוח־המישדרים החדש של מנהל הטלוויזיה, **טוביה סער**. לוח־מישדרים זה, שבמיסגרתו הורדו מה־מסך במוצאי־שבת סדרות של מתח והומר, שהוחלפו בדראמה בריטית — הפכו את מוצאי־השבת ליום־מישדרים בלתי־עמכי.

למוצאי־שבת מצטרפים ימי ראשון, שני ושלישי — המביאם לצפיפות חסרת־הקדים באולמות הקולנוע.

טען אחד מבכירי העובדים בטלוויזיה: „נוצר בהדרגה רושם שלוח־המישדרים הח־דש של טוביה סער נעשה בעזרת התאחדות בעלי בתי הקולנוע בישראל!"

חרגיל שפירא

באחד בחודש הבא ייכנס מפקד גלי צה"ל לשעבר, **צבי** („צביקה") **שפירא**, לבניין הטלוויזיה, ויעלה למישרדו החדש כמנהל מחלקת־התוכניות שלה, לשבוע־חפיפה עם המנהלת הקודמת, **אסתר סופר**.

לכניסתו של שפירא לתפקידו החדש קדמה שנה של מאבק עיקש, בניצוחו של **יוסף לפיד**, עם ועדי־העובדים של הט־לוויזיה.

בחלל בניין הטלוויזיה הופרחה שמועה כי יש בכוונת לפיד להרפות ממאבקו ו־לפתוח במיכרז חדש, שיביא למועמדותו של מנהל הטלוויזיה הירמודית, **אברהם זוברבוים**, לתפקיד זה. השמועה הת־בססה על קשריו הטובים של זוברבוים עם השר־המונה על רשות־השידור, זבו־לון המר, ועל כוונתו של אבנר שליו, מנהל המועצה לתרבות ולאמנות — מי שהיה ב־עבר קצין־חינוך־ראשי ופטרונו של שפי־רא — למנות את פיקודו־לשעבר במנהל הטלוויזיה הירמודית.

איום זה של הבאת זוברבוים ריכך את התנגדותם של ועדי־העובדים בטלוויזיה. לפיד גיסה לנצל את תקופות ההצדרות האחרונות של מנהל הטלוויזיה, **טוביה סער**, מהארץ, לניהול משא־ומתן אינטי־סיבי עם ועדי־העובדים. בישיבה האחרונה, שבה — לדברי כמה מהנוכחים בה — „לפיד טרם נראה במתח דומה למתח בו הוא נראה בישיבה זו!" — הושגו התו־צאות המקוות: שפירא ייכנס לתפקידו ב־1 בנובמבר. למחרת ישיבה זו כבר השתתף שפירא בישיבת רשות־הסגל של הטלוויזיה.

לכניסת שפירא למישרה זו יש שני היבטים נוספים. הראשון: מנהל־הטלוויי־זיה, סער, שהוא הממונה הישיר על שפי־רא, לא נוכח במהלך כל המשא־ומתן על כניסתו של שפירא, וגם ההחלטה על מי־נויו אינה לפי בחירתו. לדעת חוגים בכירים בטלוויזיה, אף פעל סער לטירפוד מינויו של שפירא, בעזרת קשריו עם חברי הועדה־המנהל של רשות־השידור, **אהובה מרון ואהרון פאפו**, שניהלו קרב־מאסף נגד המינוי.

ההיבט השני: יש תקדים במינוי אי־שיות מחוץ לבניין הטלוויזיה למישרה השניה בחשיבותה בבניין. תקדים זה יכול להביא בחודש הבא למינוי אישיות מהחוץ למישרת מנהל חטיבת־התדשות של הט־לוויזיה. הצעה כזאת מתגבשת לאחרונה בלישכתו של לפיד, שאינו מוצא אדם מת־אים בין המועמדים של מחלקת־החדשות.

פסקול

המושתל של אורי דן

בפורום החדשות האחרון נמתחה ביקורת רבה מצידו של מנכ"ל רשות־השידור, **יוסף לפיד**, ומשתתפים אחרים על שליח רשות־השידור בלונדון, **שמעון טפלר**, שסיקר את ההתנקשות בבית־הכנסת ברו־מא. לפיד הודיע בפורום כי יש בכוונתו לשקול את המשך העסקתו של טפלר ב־לונדון, תוך אפשרות להחליפו שם בכתב אחר ● ניסיון של מקומון ירושלמי להע־סיק את עורך מוקד, **יעקוב אחימאיר**, כמראיין, הסתיים במיכתב ששיגר לפיד לאחימאיר, שבו הורה לו לחדול מעבודתו זו. אחימאיר קיבל את מרות המנכ"ל. במק־ביל הורה לפיד על הכתב לעניני המזרח־התיכון, **אהוד יערי**, להימנע מפירסום מאמרים באותו מקומון ● עוד סיפור מסיפורי החטיבה־שלא־גוייסה, הוא סיפורו של איש־החטיבה **אריה קורמן**, שניסה לגונן על שר־הביטחון במהדורת מבט בשבוע שעבר. מסתבר כי קורמן הוא עובד מערכת־הביטחון, ושהופעתו במבט היתה פרי השתלה של יועץ שר־הביטחון, **אורי דן**, שלחץ על מערכת מבט לראיין את האיש ● קטע־הווידיאו מהשבוע — יומן אירועים, ששודר בכתבתו של **דן סממה** על מחאת אנשי החטיבה־שלא־גוייסה — קטע שהכיל את דבריו של שר־הביטחון **אריאל שרון** — לא בא מארכיון הטלוויי־זיה. מסיבה טכנית לא הוקלט הראיון עם שרון בטלוויזיה, והטלוויזיה שאלה את סרט הווידיאו ממישרדו של דובר־צה"ל, הנוהג להקליט את כל מהדורות החדשות ● ביום השני האחרון היתה שימחה במיי־נון הטלוויזיה. הסיבה: רבים מעובדי הט־לוויזיה עלצו ושמחו על חידוש הקרנתה של הסידרה סטארסקי והאץ'. אחד הנו־כחים תמה: „ראיתי אתמול את הטלוויזיה ולא היה שום סטארסקי והאץ'!" אז הוס־בר לו: „הקרנת הסידרה חודשה בטלוויי־זיה הירדנית!"

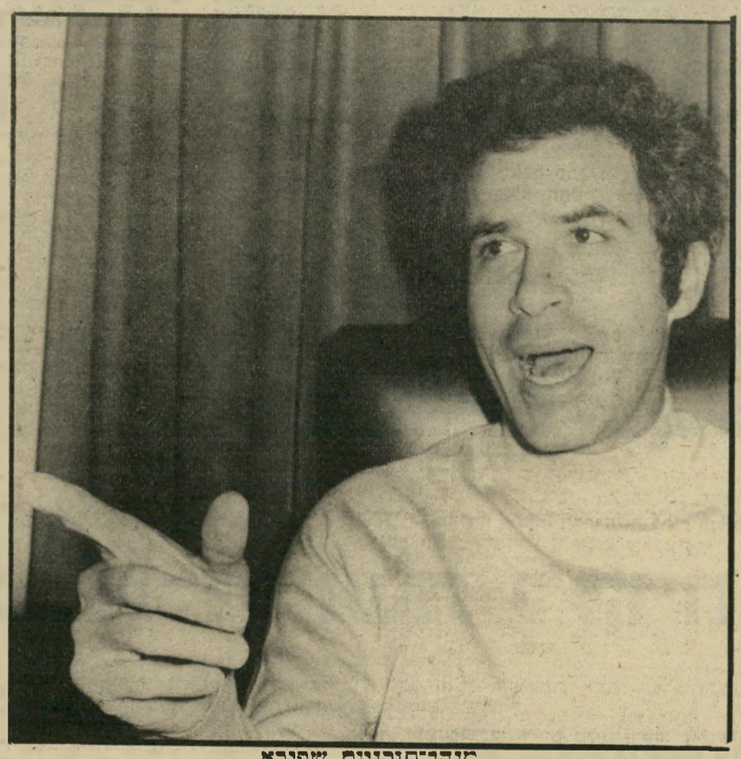
מיהו מיכאיל?

סיפור מוזר מהלך בימים האחרונים אימים בין אנשי התיקשורת בישראל. זהו סיפור הראיון שערך כתב־הטלוויזיה **דן סממה** עם איש הפאלנגות מיכ־איל, שבו הציג סממה את האיש כאחד מעורכי הטבח בבירות.

השמועה טוענת כי אותו מיכאיל הוא מטורף בירותי, או — ככינוי אחד מהכתבים המעביר עיתות מזמנו בבירות: „זה סלומון משראוויי של בירות!" לדברי אותם עיתונאים, אין אותו מיכאיל איש־פלאנגות כלל. לשמועה זו הצטרפה שמועה נוספת, הטוענת כי אחרי הופעתו בטלוויזיה הישראלית נעלם מיכאיל, ויש הטוענים כי נרצח בידי אנשי־הפלנגות.

כאשר נשאל סממה על השמועות הרווחות בעניינו של מיכאיל, אמר: „אין לי שום בסיס להאמין לשמועה שאתה מצטט באוזני, הטוענת כי מדובר בזוטר מהפלאנגות או באזרח שאינו פלאנגיסט. לפי מה שידוע לי, המקורות שהסדירו לי את הראיון עם מיכאיל, אין לי ספק כי מדובר במישהו בכיר. עניין הראיון עם מיכאיל אינו השתלה של גורם כלשהו בטלוויזיה. חיפשתי אחריו זמן רב. קודם לכן חיפשתי את אחד ממנהיגי הפלאנגות, איש בשם ג'ס', בכיר ששימש כקצין־קישור של הפלאנגות עם צה"ל. רק כאשר לא הצלחתי לאתרו, הגעתי אל אותו מיכאיל!"

השבוע הודיעו הפלאנגות שמיכאיל יושב אצלן בכלא.

מנהל־תוכניות שפירא
בלי בירכת סער

עוזי נרקיס
מאיים במישפט

קביעות חד־משמעיות שקבע ההיסטוריון אורי מילשטיין על ועדות־החקירה בארץ, בתוכנית שעה טובה, הביאו את האלוף (מיל') עוזי נרקיס לפנות להנהלת הטלוויזיה ולצפות בהקרנה מיוחדת של התוכנית, בשל איזכור שמו על־ידי מילשטיין.

אחרי צפייתו בתוכנית בבניין הטלוויזיה, יצא נרקיס מחדר־ההקרנה בארשת־פנים חמורה והעיר לסובבים אותו: „אני עשוי לתבוע את מילשטיין על הוצאת לשון הרע!"

מילשטיין ביסס את דבריו על חומר שריכז במיסגרת סידרת ספריו על מילחמת־העצמאות, בת עשרה כרכים, העומדת לראות אור בקרוב. הוא טוען שהיא עלולה לשנות את בחינת ההיסטוריה על מילחמת־ת"ח ושהיא מכילה סנסציות ומסירה את הלוט מעל סודות ביטחוניים שעליהם יש חיסיון של 50 שנה.

אלוף (מיל') נרקיס
ארשת־פנים חמורה

הנה, נתנו לי מדור. אמרו לי שאכתוב בו כל מה שעשוי לעניין נשים. 80 דף לגברים ודף אחד לנשים. חלוקה צודקת, מה יש לדבר?

נו, מה עשוי לעניין נשים? הדבר ה־ראשון שעלה בדעתי היה מניקיר־פדיקיר. אני לא יכולה לכתוב על זה כלום.

הלאה. מה לובשות נשים אלגנטיות? אין לי מושג, כמובן.

איזה קרם־פנים טוב לעור שמן ואיזה לעור רזה? מה איכפת לי?

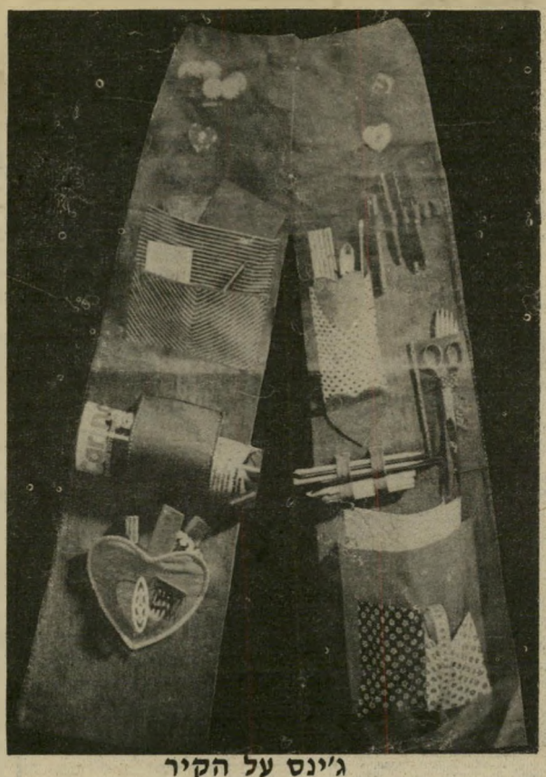
מה עוד, איך לעשות קציצות מהעוף שנשאר מהמרק של אתמול? פוי!

אז מה בכל־זאת נשאר לי לכתוב: הבן־אדם הרי צריך להתפרנס ממשהו.

יש לי בראש המוני מתכונים נפלאים ומיוחדים וגם לחברות שלי יש. יש לי רעיונות איך לעשות במינימום מחיר וזמן דברים יפים ושימושיים לבית. יש לי עין טובה בשביל למצוא מציאות, ואני לא שומרת סודות. אני תמיד מעודכנת איזה ספר ילדים חדש יצא לשוק, ומתי שות־לים מה בעציצים. יש לי חברים טובים בסוכנויות־נסיעות והם תמיד יודעים לאן נוסעים בזול, ולכמה זמן. יהיה בסדר, לא לדאוג.

מניקיר־פדיקיר זה שטויות.

דויאלה שמי

ג'ינס על הקיר

למה לא חשבתי על זה לבד?

בסדר, אז אני לא המצאתי את זה. אז מה? אבל ראיתי את זה במקום נורא סודי, כך שאף אחד אחר עוד לא יודע על זה עד היום. הינה מיסמך על ויתור סודיות.

קחי זוג מיכנסי ג'ינס ישנות, או קרועות, או שהתכווצו עליך, או שהן פיתאום גדולות עליך (עוד לא שמעתי דבר כזה). קחי כמה חתיכות בד, מכל מיני צבעים וסוגים (שאריות, בלעז). תיפרי את חתיכות הבד כמו שאת רואה בתמונה. משני צידי חגורת המיכנסיים תיפרי לולאות מתכת, אחת מכל צד, ותלי את המיכנסיים על הקיר של האמבטיה, של חדר־הילדים, של הפרוזדור, או כל מקום אחר.

אפשר להכניס לכיסים עפרונות, מיספריים, מסרקות ומיברשות, סרגלים, עיתונים, דואר נכנס, דואר יוצא. בעצם מה איכפת לי מה את שמה בפנים, אני מתערבת כי אני קצת שתלטנית.

מה, אין לך מיכנסי ג'ינס? תקני, מותק, תקני! אחרי החגים זה בטח יתייקר.

ספר במקום

תרופה

הלכתי לבקר ילד בן ארבע שישב עם הר־ריו ואחותו על המירפסת וכולם ביחד נפלו לכביש (כולל המירפסת). בטח שברחוב הירקון, אלא איפה?

מההקדמה הזאת אתם מבינים, שהילד חולה ופצוע ושצריך להביא לו מתנה ש־תעודד את רוחו.

ספר זה תמיד מתנה יפה, אבל איזה ספר מביאים לילד חולה? ספר על מחלות, כמו־בן. מצאתי! ספרו של יורם טהר־לב אני בריא (הוצאת שבא) מעין „כל מה שרצית לדעת על מחלות ולא הספקת לשאול — כי אתה עוד קטן." הצרות מסודרות לפי האלף־בית. א' בשביל אנגינה. ב' בשביל בדיקת דם. ג' בשביל גבס. ד' בשביל דו־פק וכך הלאה.

לאות ז', בשביל זעזוע מוח, יש הסבר ארוך:

חטפתי מכה בראש
ואין מה לשמוח
השכיבו אותי במיטה

ספר הבריאות

עם זעזוע מוח.
צריך לשכב כמה ימים
לשכב בשקט בלי תזוזה
עד שיחזור למקומו
המוח המזועזע.
או ת' בשביל חום. „כשמודדים לי חום
בפה / אני יודע שאני גדול / כי כשהייתי
קטן יותר... / לא נעים לי לספר.

וכך הלאה וכך הלאה. בציורים (של אב־נר גלילי) אני לא מבינה כל־כך. אבל הבן שלי אומר שזה בדיוק כמו ברבאבא. אבל קצת אחרת. בקיצור, יופי של ספר ובטח יותר חשוב מכל האנטיביוטיקות שאתם מלעיטים את הילדים המסכנים וגם יותר זול (156 שקל). שתהיו לי בריאים כולכם.

לאכול בבית־חרושת לקרח

חברים הציעו לנו ללכת לאכול בקפה־מיסעדה חדש בהוד־השרון. לא נעים להע־לות על הנייר את קולות הצחוק שהשמע־תי לשמע ההצעה המטורפת. כל זמן שאין חדת, שהשירות נפלא, שהכל בזול. אני מו־כרחה להודות שמה ששבר אותי היה שמו של המקום, בית החרושת לקרח. על יד כל האינגליש פאב'ס, האמריקן צ'יקן, ה־בן וקצת חיפושיות, קצת מוצרט וקצת פינק פלויד.

למנגינת סונטת אור הירח שמו לנו על השולחן חמאה ולחם שחור חם. חם! אין טעות. הזמנו מנה של צלעות ברוטב ומנה של נקניקיות מבושלות בבירה וכרוב ח־מוץ. רק אחר כך ראיתי שיש להם גם הרינג בשמנת ומחוסר יכולת להתאפק הז־מנתי גם את זה.

הצלעות, בתוספת אורז, היו פריכות ו־טעימות. הנקניקיות עם הכרוב היו טובות מאוד. ביחוד הכרוב, שכנראה הוחמץ ב־בית ולא הוחמץ עד הסוף. אבל ההרינג בשמנת היה לא פחות מאשר שלוש פע־מים כיפק חזק מאוד. ממש אחד הטובים שאכלתי, ואני כבר אכלתי כמה עשרות פעמים את המנה הזאת.

שתינו קולה וסודה. שלוש פעמים קפה וגם התפתינו למרציפן תוצרת־בית. שילמנו 409 שקל.

בעל המקום (נראה כבן 13) ניגש ושאל אם הכל בסדר. אמרתי לו שהייתי מאוד רוצה לפגוש את הטבח ולבקש ממנו את מתכון ההרינג. יצאה מהמיטבח ג'ינג'ית קטנה (נראת בת 12) ואמרה שכרגע היא מאוד עסוקה, אבל אם אשאיר את מיספר הטלפון, היא תטלפן ותמסור את המת־כון.

בשביל לשבור אותי לגמרי, היא באמת טילפנה. הינה המתכון:

קונים 8 פילה מטיאס (בשוק זה עולה 20 שקל כל אחד).

שוטפים במים ומשרים בחומץ ומים ל־חצי שעה. החומץ מרכך את העצמות ומקל לנקות.

לתוך קערה גדולה יוצקים 2 שמנת מתו־קה (לא מוקצפות, כמובן).

חותכים בצל גדול לטבעות ומכניסים לתוך השמנת, 2 תפוחי־עץ חתוכים לקוב־יות, כמה גרגירי פילפל אנגלי, כמה עלי־דפנה, מעט מלח, מעט חומץ. מוסיפים את הדגים ומשרים הכל ביחד במקרר, לפחות יומיים.

מגישים את המטיאס על צלחת, עם ה־רוטב, כמה עיגולי בצל וקצת שמיר לקי־שוט ולריח.

תודה לג'ינג'ית הקטנה.

המיסעדה בהוד־השרון

רעב באיזור חיוג תל־אביב, מה יש לי לנ־סוע להוד־השרון בשביל ארוחה?

נסיונות השיכנוע לקחו זמן רב והיו בהם ארגומנטים כמו: שמענו שהאוכל מ־צויין, שמענו שזה מקום עם אווירה מיו־אנקל סאם'ס וכו' חשבתי שבית חרושת לקרח זה יופי. (ככה, אגב, אני גם בוחרת את הרופאים מתוך רשימת קופת־חולים על־פי השם).

נסענו חצי שעה בערך, הגענו לבית לבן באמצע השדות. הבית היה פעם בית־חרו־שת לקרח והשדות נשארו שדות.

בתוך הבית יש כמה חדרים. לא בדק־תי כמה. החדר שישבנו בו היה גדול ולבן ומלא עציצים ונסורת על הריצפה וכלי־אוכל יפים ופשוטים. אם התנובות של פעם היו מנסות להיות אלגנטיות — זה מה שהיה יוצא.

באמצע החדר, בין השולחנות (שאני מא־מינה כי נקנו בשווקים לרהיטים ישנים) עומד פסנתר רעל ידו בחור שמנגן קצת

קולנוע

יומן החדשות

● בעיקבות ההצלחה הגדולה שהיתה להקרנות של סרט הענקים האילם נפוליאון בונאפארטה של אבל גאנס, בליווי תזמורת סימפונית, מנסים עתה להחיות יצירת־מופת אילמת אחרת. הכוונה היא לסירטם של שני הבימאים הסובייטים גריגורי קוזינצב וליואניד טראוברג, בבל החדשה. נסיון ראשון בכיוון זה נעשה בפסטיבל־הסרטים בלוקארנו, שם ליוותה תיזמורת רדיו שוויץ את הקרנת הסרט במוסיקה המקורית שנכתבה עבורו בשנת 1929 על־ידי המלחין דימטרי שוסטאקוביץ. עתה עומד האירוע להפוך להצגה, שתועלה מיספר פעמים גם בלונדון וגם בפאריס, כאשר תיזמורת סימפונית, בניצוחו של הישראלי הצעיר עמרי הדרי, תלווה את הסרט האילם. הסרט נמשך כשלוש שעות, והוא מתאר את קורותיה הקצרים של הקומונה הפריסאית בשנת 1871.

● ועוד על הקולנוע הסובייטי מחוץ לברית־המועצות. שני בימאים רוסים התנגשו זה בזה באחרונה ברומא. מצד אחד, סרגי בונדארצ'וק, מי שעשה את מילחמה ושלום וגורלו של חייל, ונחשב לבימאי היוקרה של המימסד הסובייטי. מצד שני, אנדרי טארקובסקי, לדעת רבים הבימאי הרוסי המוכשר ביותר של תקופתנו, שעשה סרטים כמו אנדרי רובליוב והמראה, ואשר נקלע, כמעט בקביעות, בצנזורה של מולדתו.

במסיבת־עיתונאים הכריז בונדארצ'וק שטארקובסקי עושה סרטים מורכבים ומסובכים מדי לטעם הקהל, ומשום כך אינו מעביר את המסר שלו. למחרת השיב טארקובסקי, שלדעתו, הסרטים שהוא עושה הם מורכבים ומסובכים מדי עבור בונדארצ'וק.

● שוב מדובר על נסיון להפוך את יצירת־המופת הספרותית של מארסל פרוסט, בחיפוש אחרי הזמן האבוד, לסרט

סופי מארסו ופייר קוסו
מסיבה לנצח

קולנוע. המחזאי הארולד פינטר הכין בעבר תסריט, הבימאים לוקינו ויסקונטי וג'וזף לוזי ניסו להתמודד עם ההפקה ולא הצליחו, ועתה שוב חזר הנושא על הפרק.

הפעם מדובר על שיתוף פעולה בין התסריטאי ז'אן קלוד קריאר (שכתב את כל סרטיו האחרונים של בונואל) ובימאי התיאטרון פיטר ברוק. השניים כבר הכינו תסריט, המבוסס על הפרק השני ביצירה המונומנטלית של פרוסט. הבימאי הגרמני פולקר שלנדורף, שהוא קרוב מאוד נפשית לתרבות הצרפתית, מיועד לביים את הסרט.

● הקולנוע הצרפתי אולי אינו מבריק בתקופה האחרונה, אבל בקופות זה לא מורגש. עובדה, שיגעון של מסיבה, שהוצג באחרונה גם בארץ, זכה להצלחה מסחררת כל־כך, שהמפיקים הזדרזו מייד להכין סרט המשך.

השלישיה המובילה את הסרט הראשון — בריג'ט פוסי בתפקיד האם, קלוד בראסר בתפקיד האב, וסופי מארסו כבתם המתבגרת — מובילה בגאון גם את הפרק השני. לגברת הצעירה יש מחזר חדש בשם פיאר קוסו, היא התבגרה קצת, ולכן הבעיות הסנטימנטליות מצטיירות ביתר בירור, וחוץ מזה הכל כרגיל. על המלאכה מנצח אותו בימאי־תסריטאי, קלוד פינוטו, ובצרפת נראה שהצלחת ההמשך כבר מובטחת, עוד בטרם הגיע אפילו להצגת־הבכורה.

תדריך

חובה לראות

תל־אביב — שיר־אשיר בגשם, ויקטור/ויקטוריה, האדומים, רגטיים, ביי ביי בראזיל.

ירושלים — ויקטור/ויקטוריה, נסיך העיר, גאילפולי.

חיפה — פאדרה פאדרונה, אוכפים לוהטים, אהבה ומילחמה.

תל־אביב

****** שיר אשיר בגשם** (רב־חן, ארצות־הברית) — סרט מוסיקאלי מבריק, שמלבד פיזמונים קלאסיים וקטעי־מחול, שכמוהם נראו רק לעיתים־רחוקות על בד הקולנוע, מספר בפיקחות רבה כיצד החלו הסרטים לדבר. עם ג'ין קלי, דונאלד או'קונור ודבי ריינולדס.

***** ויקטור/ויקטוריה** (רב־חן, אנגליה) — סאטירה חברתית שנונה, על זמרת המתחפשת לזמר, המתחזה לזמרת, ו־הופכת לסנסאציה של פאריס בשנות השלושים. בלייק אדוארדס אלגנטי ולעגני, במיטבו, נעזר היטב על־ידי רעיתו, ג'ולי אנדריוז, והופעה מזהירה של רוברט פרסטון בדמות הומוסכסואל מודקן וחריף.

***** רגטיים** (אלנבי, ארצות־הברית) — מילוש פורמן אינו מצליח להכיל את כל מה שטמון בספר של דוקטורוב. אבל יש לו כישרון נדיר לתמצת דמויות בכמה צי־לומים, ולהפיק ממעמדים קולנועיים עוצמה, פיוט ורגש גם יחד. המישחק והצי־לום הן חוויה מיוחדת לצופה.

***** ביי־ביי בראזיל** (מוסיאון, בראזיל) — תמונה מרתקת של מדינת ענק, המשנה פניה. הבימאי קארלוס דיאגס התרכז במיוחד באיזור העני והמפגר יותר של בראזיל. הדמויות אופייניות לעולם השלישי, מנסות לזנק בקפיצה אחת לתרבות המערבית. ונאחזות לא פעם בצדדים המגוחכים ביותר שלה.

ירושלים

****** נסיך העיר** (רון, ארצות הברית) — שוטר ניו־יורקי לומד על בשרו שלצדק יש פנים רבות. כאשר הוא מסכים לשתף פעולה, כדי לבער שחיתות משורות המישטרה. סרט מרשים ביותר על חברה מודרנית, שבה הכל מצפים להגינות מוחלטת מן הזולת. ושוכחים שאותם כללים צריכים לחול גם על עצמם. בימאי: סידני לומט.

***** גאליפולי** (סמדר, אוסטרליה) — שני צעירים תמימים מאוסטרליה מגלים בהדרגה את פני המילחמה. הם נשלחים לשדה־ההרג על גבעות גאליפולי במילחמת העולם הראשונה, ונופלים קורבן לסיכסוך שאינו נוגע להם. סרט אנטי־מילחמתי משכנע.

טרוריסטים בהחלט

המישטרה חוקרת (תכלת, תל־אביב, איטליה) — כדרכם של יוצרי־קולנוע־אינטלקטואלים רבים באירופה, חש דמיאנו דמיאני חובה לעצמו להתעסק בעניין הטירור, במיוחד באיטליה. מצד אחד, הוא נתון במבוכה ה־נצחית של איש־שמאל, אשר אינו שבע־רצון מן המימסד, ובעצם חש כי חלק מטענות הטירור צודקות, ומצד שני הוא מתקשה, כאדם תרבותי, לתת גיבוי של ממש לשימוש הקיצוני באלימות, בעיקר כשזו פוגעת בדרך־כלל בחפים מפשע.

כדי לצאת ידי חובתו המצפונית והאנושית גם יחד, דמיאני בוחר בפשטות להתעלם מנקודות שאינן נוחות, או לחלוף על פניהן במהירות רבה, תוך כדי כך שהוא מטיל את האשמה, בקלות רבה יחסית, על המימסד, והופך את המצב למעין אלגוריה קפקאית שאין ממנה מוצא.

גיבורו (ג'אומריה וולונטה), שוטר המודה בגלוי שהוא פוחד מן האלימות השרירותית וחסרת־הטעם שפושטת ברחובות. הוא משתדל לשמור על עורו, שעה שהשופט החוקר (ארלנד יוזפסון), שעליו הוא שומר, מסתבך בחקירה המובילה ממחסן־ערובה לכנופיות של מבריחי־נשק, משם לאירגוני טירור ובסוף למישטרה החשאית. השופט התמים סבור, שפנייתו לרשויות המתאימות תביא את הסדר על כנו, ואז הוא, כמובן, מחוסל. שומר־ראשו ניצל רק בנס.

אלא שזו עדיין אינה סוף האלגוריה, כי שילטונות החושך אינם נחים, עד אשר כל מי שמסוגל להעיד נגדם יחוסל. למרות כל נסיונו הרב וחשדנותו מכל הסובבים אותו, גם השוטר עתיד להילכד ברשת, כאשר אולי העייפות, ואולי רצונו של התסריטאי, שהיה מוכרח לסיים את התסריט בטון הפסימי הראוי, מפילים אותו בפח.

וולונטה ויוזפסון: אני פוחד

הצרה בכל הסרט הזה היא, שכוחות הרשע נשארים תמיד בגדר איום בלתי־מוגדר. לא חשוב אם זה הימין או השמאל, כך נאמר, כולם משרתים את האינטרס של המימסד (בדמות שירותי־הביטחון). ומה האינטרס של המימסד, זה כלל לא ברור כאן.

יש הצדקה מוחלטת לשמו של הסרט במקור — „אני פוחד" — אבל אין שום נסיון להבין את התהליך. אולי משום שאצבע מאשימה היתה מצביעה גם על כמה מחבריו לדרך של דמיאני עצמו.

פאשיסטים בהחלט

הנועזים הם המנצחים (תל־אביב, תל־אביב, אנגליה) — זה אחד מאותם הסרטים, שכבר שממעטים לחשוב עליו, כן ייטב. העיקר בו הוא פעולה. ואכן, כמות הקפיצות, הנתורים, היריות, התפוצצויות ושאר מיבצעי האקרובטיקה, מזכים אותו, כנראה, בשיא כלשהו, אולי בתור הסרט המעייף ביותר לשחקנים המשתתפים בו. מי שינסה, ולוא רק לרגע אחד, להתעמק בנושא עצמו, יגלה בו איוולת פאשיסטית מן הסוג המסוכן ביותר.

היחידה נגד טרור: פעולת הסיום

מעשה בתנועת־מחאה נגד מילחמה גרעינית בבריטניה, שאינה אלא כיסוי דק ושקוף לפעולות חתרניות וחבלניות של גורמי־חוץ מפוקפקים. מול מזימות הרשע של תנועה זו ניצבת היחידה האמיצה למילחמה בטירור של כוחות הביטחון הבריטיים, המצווה לשמור על שלום האומה נגד אויבים מבית.

חלק נכבד מן החצי הראשון של הסרט מוקדש לאימונים הפוטוגניים מאוד של היחידה הזאת, וחלק נכבד מן החצי השני של הסרט, מציג את הפעולה היחידה בפעולה.

מה שנותר בין קיטעי הפעולה הללו צורמני באורח מטריד. ראשית, יש רמזים ברורים כי כל תנועת־שלום באשר היא, ממומנת על־ידי מחרחרי־מילחמה. כמו כן ברור, שבראש תנועות־מחאה אלה עומדים אנשים שיווי־המישקל הנפשי שלהם מעורער, אנשים מבולבלים וחסרי בינה ודעת.

ולבסוף, יש כאן פולחן שלם של השימוש בכוח, כאשר כל מי שמנסה לערער על צידקת המימסד ואושיותיו, הוא אוייב ציבור, שצריך למחוץ מיד.

על כן, אם סרט פעולה הוא אשר ביקשתם, כדאי אולי באותם קטעים שבהם אין יורים ואין הורגים, לעצום את העיניים והאוזניים, ולהניח לתעמולה לחלוף מעל.

בבכורת הסרט „חמסין" נאלצו רבים לשבת על הריצפה

✶ האם ישוב הזוג פאנוב לישראל? ✶ אטרקציה חדשה: גברים מחופשים לנשים מחולל"ם במסיבות

פירואט מולדת

ב־1974 באו לארץ בקול רעש אדיר צמד הרקדנים הרוסים ואלרי וגא־לינה פאנוב, שחיש־מהר הפכו לתיקוות עולם המחול הישראלי. מיד התברר, שהש־גיים פשוט לא התאקלמו כאן ונסעו להו־פיע בניכר.

השבוע הגיעו השניים לביקור־מולדת, ובמסיבה שנערכה לכבודם הראו באמצעות סרטי־וידאו את השגיהם בגרמניה ובלוס־אנג'לס.

ישה ביסטריצקי, מי שהיה מנהל הפס־טיבל הישראלי ועכשיו הוא אמרגנם של הפאנובים בארץ, בודק אפשרויות להופ־עת השניים בארץ. „הבעיה עם הפאנובים" הוא אומר, „שסיגנום הוא קלאס, ואילו בארץ התפתח המחול לכיוון מודרני. הזוג פאנוב זקוק ללהקת מחול גדולה. אנחנו ננסה לאחד עבורם את הלהקות בת שבע, בת דור ועינבל."

יוסי פרנקל, מהנהלת בת דור, אמר: „הרצעה לאיחוד להקות למען הפאנו־בים היא פשוט בלתי־אפשרית. כל הלה־קת האלה עומדות כל אחת בזכות עצמה." מכאן הבנתי, שסוב הפסדנו את הפא־גובים, וחבל.

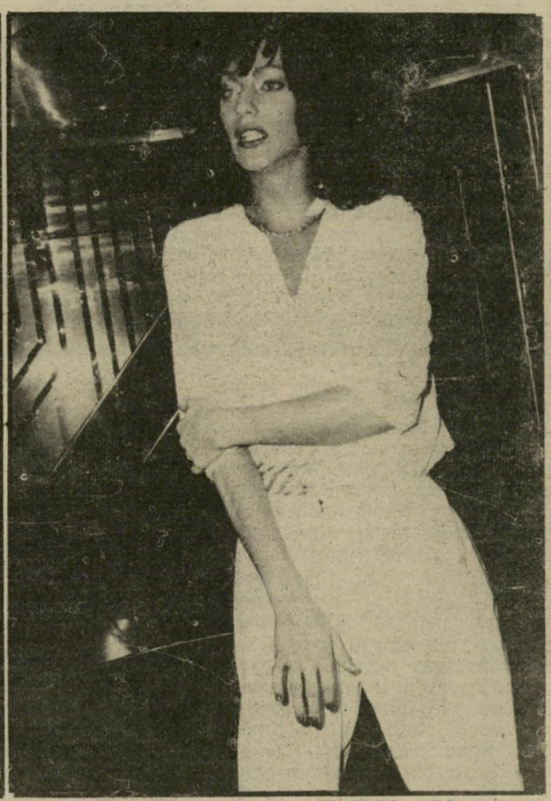

הפאנובים ואלרי וגאלינה פאנוב, צמד הרקדנים הרוסים המהוללים, הגיעו לביקור ב־מולדתם השניה — ישראל — אחרי סידרה של הופעות ברחבי העולם. „איננו מופיעים הרבה בישראל, מכיוון שאנחנו זקוקים ללהקה גדולה. כאן כולם רוצים להיות סולנים," הסביר פאנוב. זוג הרקדנים, שהגיע לארץ לראשונה ב־1974, לא התאקלם ועזב.

עליזים בתוך הכלוב

התאוששות שרה דנוך, אם בתו וחברתו של טוביה אושרי, השפוט למאסר עולם, דוקדת במסיבה. „אני ארד מהארץ," אמרה.

גבר או אשה? לני דיאמנט הוא בחור ישר־אלי, המופיע כאשה. מימין: לני בהופעה בביגדי אשה ובפיאה שחורה. בטוף המופע הסיר את חולצתו, וגילה לקהל הנדהם שהוא גבר לכל דבר. „אלוהים ברא אותי עם יופי מדהים וכישרון ריקוד, אז אני מנצל זאת למען האמנות. לא אכפת לי שלפעמים צועקים אחרי קוקסינל."

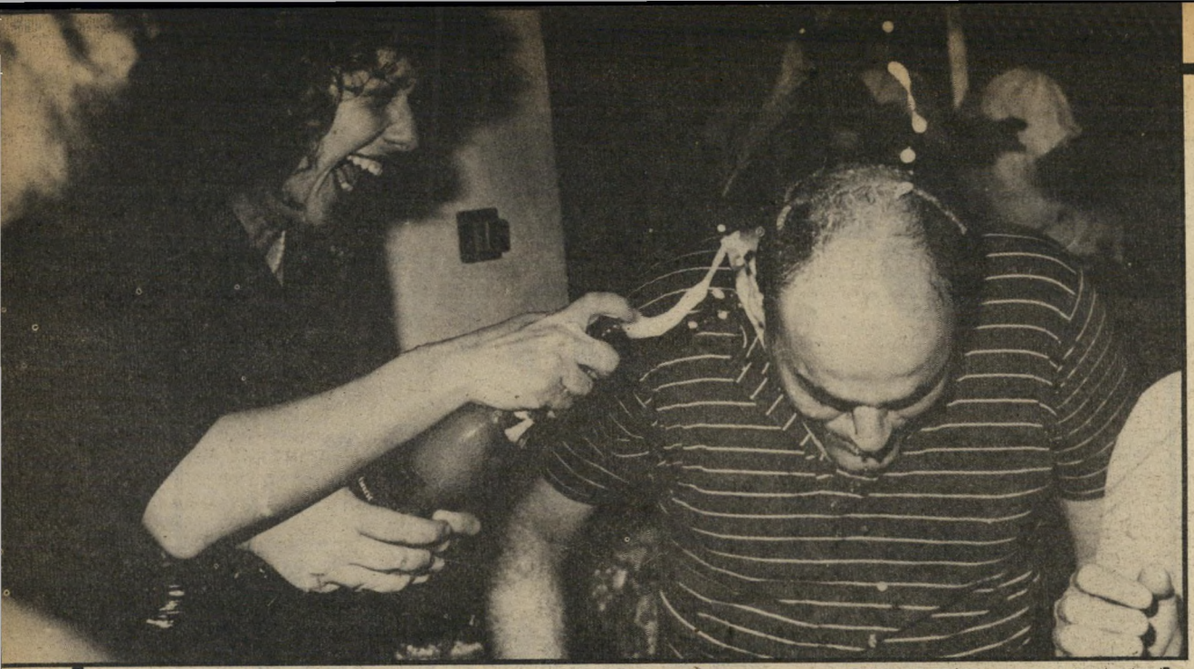
הקהל עצר את נשימתו. אל רחבת־הריקודים, הבנויה בצורת כלוב, זינ־קה נערה מדהימה ביופיה. ובתנועות חוש־ניות היא שיגעה את קהל־הצעירים, שה־קיף אותה מכל עבר. לאט־לאט הסירה היפהפיה את חולצתה, ולעיני הצעירים ה־מופתעים התגלתה הרקדנית הצעירה כ־גבר־יפה־תואר.

לא משעמם בתל־אביב. כל שבוע מפ־תיעים אותי מחדש. המזח אינו חדל להמ־ציא שעשועים לקהל צמא־החידושים. ה־פעם היה זה מועדון ספראק, שהחליט לפתוח שעריו למופעים יוצאי־דופן ולקהל בלתי־שיגרתי: נעימים עם סטרייטים יח־דיו.

זוהי הפעם הראשונה בארץ, שגבר יש־ראלי מופיע כאשה. הצעיר, לני דיאמנט, סיפר לי: „איני קוקסינל. אני ספר במיק־צועי. אלוהים ברא לי יופי מדהים. אני יותר יפה מאשה, איני רוצה להיות אשה, למרות שיש בי עדינות נשית. החברה ה־מימה ממני. אני גם הומו וגם אוהב נשים. לעולם לא אסכים להופיע בעירום מלא."

אחרי שסיים לני את הופעתו, זינק אל הבימה צעיר אחר, תפליא בריקודי דיסקו אירוטיים, כשהוא לבוש תחתוני־כסף בל־בד. התברר שהרקדן הוא אבי מנשה, ה־מחזיק בתואר אלוף הדיסקו הישראלי. „אני ספר במיקצועי. סיימתי צבא. שרתתי במישמר־הגבול. חלומי — שיגלו אותי ושאהיה רקדן מפורסם."

סרט חם!

„אני לא מצפה שאנשי גוש אמונים יבואו לצפות בסרט. זה סרט שעשו אותו אנשים שפויים למען אנשים שפויים. זו הפעם הראשונה שקיימת התמודדות רצינית עם בעית ישראלים־ערבים בארץ, בפרט היום, על רקע האווירה העכורה המקיפה אותנו. היהודים חייבים לי התחיל לפתוח את העיניים.״ דברים אלה שמעתי השבוע מפיו של ואליד צאדק שחקנית הקולנוע טליה שפירא הפך ארוך — טרנזיט. „אני בימאי ישראלי, שחי בארץ וחי את הבעיות שלה, לכן עשיתי את הסרט על הנושא הזה,״ סיפר.

להפיג את החמסין

תיעה את בימאי הסרט, דניאל וקסמן, כששפכה על ראשו שמפניה, להפגת החום. וקסמן ביים עד היום כמה סרטים קצרים ואחד

„אני לא כל־כך מזדהה עם הדמות שלי בסרט. לא ברור לי מדוע ח׳אלד עומד מן הצד ולא עושה מאומה נגד הפקעת האדמות. היו מיקרים שהוא לא הלך עם החבר׳ה שלו בראש אחד. במקומו, לא הייתי מתנהג כך, כערבי,״ סיפר יאסין.

„בתחילת הצילומים הייתי חשדן, כי הסיפור הוא פוליטי מובהק, אבל לבסוף שוכנעתי,״ המשיך יאסין.

בסרט כלולה סצינה אירוטית, שבה מתעלס יאסין עם חוה, אחותו של מעבידו היהודי, שאלתי אותו על סצינת־העירום, והוא השיב: „אני בא ממישפחה דתית ושמרנית, לכן התנגדתי בהתחלה לסצינה הזו. שוחחתי על כך עם בני־מישפחתי, והם אמרו שזה רק סרט. כשראו היום את הסצינה על הבד, פשוט צחקו.״

במסיבה שנערכה אחרי הבכורה במועדון שבלול, נכחו משתתפי הסרט.

צביקה קורנפלד, המגלם בסרט את תפקיד גידי, המושבניק המחוספס, סיפר לי: „האמת היא, שאני בכלל לא שחקן מיקצועי. אני רב־סרן בשיריון, והגעתי לסרט במיקרה.

„הערבים המשחקים בסרט היו תחילה חשדנים כלפי. הם היו רואים שאני בא להסרטה ברכב צבאי והיו בטוחים עד סוף ימי הצילומים שאני מהשין־בית.״

קורנפלד אינו היחיד שאינו שחקן מיקצועי. גם כוכבת הסרט חמדה לוי, המגלמת את תפקיד אחותו של גדליה, היא ציירת שהיתה מנהלת בימה בצוותא, אשר צדה את עינו של הבימאי דניאל וקסמן. גם הכוכב הראשי של הסרט, שלמה תרשיש, המגלם את תפקיד גדליה המושבניק, מוכר יותר כבעל הגלריה־קפה הגלריה הלבנה, שיתק גם בתיאטרון החאן וחולם להיות זמר.

מפיק הסרט, יעקב ליפשין והבימאי דני וקסמן מאמינים בהצלחתו של הסרט, שהושקעו בו 350 אלף דולר. „עשינו הקרנות נסיון בקיבוצים וההצלחה היתה גדולה. המחשבה שלנו לעשות הסרט לא היתה על כסף,״ אומר וקסמן.

„הסרט מדבר אל האנשים, כי זה מה שקורה היום בארץ. רוצים לפתוח את הראש והלב. אנחנו סגורים בתוך מעגל אלימית ללא מוצא. אנשים מבקשים את אותו המוצא, לכן יבואו לסרט.״

מפיק הסרט, יעקב ליפשין, אמר: „ההפתעה הגדולה ביותר שלנו היתה, כאשר באנו למכור את הסרט בחוץ־לארץ. רוב רשתות הפצת הסרטים בחוץ הוא בידי יהודים, אשר להפתעתנו קיבלו את הסרט. הם אומרים, שהסרט מוכיח שיש דמוקרטיה בישראל, ובימה פתוחה להבעת דיעות. חלק מהצופים בחוץ טענו, שהסרט מראה את המיסכנות של שני העמים, אחרים אמרו שהסרט הזה שקול כנגד הפגנה של 400 אלף האנשים שהפגינו נגד מה שקרה בלבנון.״

רולאומי

השחקן הערבי יאסין שואף מחבק את אהובתו היהודיה בסרט, השחקנית חמדה לוי. חמסין הוא סירטם הראשון של השניים. לשניהם אין נסיון קודם בקולנוע. יאסין הוא סטודנט לרפואה בגרמניה וחמדה ציירת.

שמפניה למנצח

כוכב הסרט חמסין, שלמה תרשיש, לוגם שמפניה במסיבה, וי״ש לו סיבה טובה לכך. שלמה האלגנטי מוכר יותר כבעל קפה־מיסעדה, הגלריה הלבנה, משכנע מאוד בדמותו המחוספסת של גדליה, המושבניק הסגור והמופנם, מפגין מישחק טוב ויוצר דמות אמינה על המסך.

תאג׳־יחיא, מי שהיה חבר־כנסת מטעם של״י.

ואליד היה אחד מבין מאות המוזמנים שבאו להקרנת־הבכורה של הסרט חמסין, שהתקיימה בקולנוע החדש והמרווח לב דיזנגוף. מכיוון שרוב שחקני הסרט הם ערבים, בלטו בקרב קהל המוזמנים ערבים רבים, רובם מבני טייבה שבמשולש, כפרו של כוכב הסרט, יאסין שואף.

בגלל ההענית הרבה של הקהל, נשארו רבים מן האורחים ללא מקומות ישיבה: חלק צפו בסרט בעמידה, חלק בישיבה על הריצפה, ואחרים הלכו הביתה.

אחרי הקרנת הסרט, כשהוזמנו הכוכבים לעלות אל הבימה מול הקהל המריע, לא היה ספק מי הוא הנרגש ביותר: היה זה הכוכב הערבי יאסין שואף, המגלם את תפקיד ח׳אלד. ח׳אלד עובר כפועל שכיר באדמתו של המושבניק גדליה, הוא שואף להגדיל את רכושו ולרכוש עוד אדמות מבני הכפר הערבי השכן, בטרם תפקיע אותן המדינה.

נירה גל

במדינה

דרכי חיים

לחיות על רווחה

הנאשם שוחרר ממעצר בתנאי שיישן בכפרו

סעיד ג'ורג'את נעצר על־ידי המישטרה, מכיוון שנמצא עובר דירה עם צעירה, המוכרת למישטרה כפרוצה. שניהם העבירו את מיווודותיהם לדירה החדשה ביפו, שבה חיפשה באותו לילה המישטרה אדם אחר. כאשר גילו השוטרים את הצעירה, הסיקו מיד כי הגבר שאיתה חי על רווחיה ועצרוהו.

בעת בקשת המעצר חקר הסניגור, אהרון שלנגר, את השוטרים, והתגלה כי כלל לא היתה תלונה במישטרה והנערה רק סיפרה כי היא מתגוררת עם ג'ורג'את. ובכל זאת נעצר החשוד. סניגורו עירער לבית המישפט־המחוזי, והשופט יוסף תאג'־יחיא החליט, כי אפשר לשחרר את החשוד בתנאי שיחזור מדי לילה לכפרו, ערערה, וישאר שם עד הבוקר.

עד אור הבוקר. כאשר הוגש כתב־האישום, ביקשה הפרקליטות שוב לעצור את הנאשם עד תום ההליכים נגדו. אך גם השופט, דוד ולך, שדן בעניין, שוכנע על־ידי הסניגור כי לא נשקפת סכנה לציבור מהנאשם, וכי אין גם סכנה שהוא יפגע בעדה שלא התלוננה.

אי לכך שוחרר ג'ורג'את, בתנאי שישוב כל לילה לכפרו ולא יצא ממנו עד אור הבוקר.

הנאשם הפך למאשים

הנאשם ביקש להביא ניידת, כדי לעצור את הפרקליטה.

כאשר קם יורם כ"ץ על רגליו באולם בית־המישפט בתל־אביב, הוא הביא לפסק־זמן קומי במהלך הקודר של המעצרים. הגבר גבה הקומה וגדל־הגוף היה אגרסיבי מאוד, ומייד כאשר נתבקש לקום על רגליו ולהגיב על כתב־האישום שהוגש־נגדו ביקש מהשופט להזמין את הניידת כדי לעצור את הפרקליטה שניסחה את כתב־האישום נגדו, מכיוון שמיסמך זה, לדבריו, מכיל שקרים וזיופים.

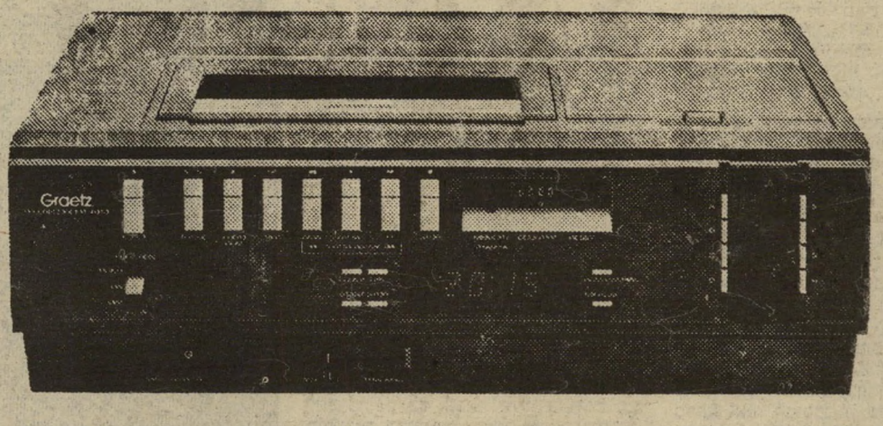
בכתב־אישום זה הוא נאשם, כי משך המחאות ללא־כיסוי בסכום העולה על שני מיליון לירות, וקיבל מצרכים במירמה. רובו של כתב־האישום מתייחס לקניית מזגני־אוויר מחברת אלקטרה, שהצ'קים עליהם לא כובדו. אולם יורם כ"ץ עצור בתיק נוסף, הנדון כרגע בבית־המישפט השלום בתל־אביב, ומשוחרר בערבות בתיק נוסף, הנדון לפני השופט דויד ולך בתל־אביב.

טענתו הראשונה של הגבר גדל־הגוף היתה כי המישטרה מפזרת בכוונה את כיתבי־האישום נגדו, כדי שאם ישוחרר על־ידי שופט אחד, תוציא מייד כתב־אישום אחר, והוא ייעצר שנית. הוא גם טען כי רשימת ההרשעות הקודמות המיוחסות לו היא מזוייפת ומטעה, וכי 28 אישומים המנויים בה אינם הרשעות של ממש, אלא תלונות ותיקים שנסגרו.

רק כאשר ניסה התובע, יעקב קמר, לומר מילה להעיר כי מדובר ברמאי, התנפל עליו העציר בקללות ובגידופים, שלא התאימו לטענות המלוטשות שאותן השמיע רק רגעים ספורים קודם לכן.

נראה היה כי השופט מלול שמח מאוד להיפטר מהחלטה בענייני של נאשם תוקפני זה, והוא החליט לדחות את הדיון לחודש נוסף, כדי לאפשר לכ"ץ לבדוק את רשימת ההרשעות הקודמות, ולהסביר אילו מתוכן אינן נכונות או מזוייפות.

וידאוטייפ?
עכשיו רק
44,500.- ש' במזומן
ולכן קונים Graetz
בשיטת VHS המקובלת בעולם

מ.ט.ל

רטפון מביאה את הדברים הטובים
אימפורט בע"מ
רטפון אימפורט בע"מ-שד' יהודית 35, תל־אביב טל. 03-251176-8 חיפה 04-510919
להשיג בחנויות החשמל המובחרות, במשביר לצרכן ובמת"מ.

קבלת מודעות לכל העיתונים
במחירי המקור
·שורות ת.ד
ללא חשלום
·מכבדים
כרטיסי אשראי
פרסום אידיאל
אבן גבירול 58
טל:
227117

מבצע חיסול המלאי
מרקו פולה
חנות פריקית לבגדים מסוגננים
ועבודות יד — יד ראשונה ויד שנייה
פסג' הוד, קומה ב' פרישמן־דיזנגוף
פתוח רצוף מ־10.00 בבוקר עד 8.30 בערב
להתראות
שוש ומיכל

הזדמנות
למכירה שתי עדשות
אוריגינליות של ניקון
ניקור — 35 מ"מ
2.8
ניקור — 135 מ"מ
2.8
טלפון בבית 03-249241
עבודה 03-232262
לבקש את ענת

ספורט

כדורגל

קדחת הנסיעות

של ההנהלה וההתאחדות

קדחת נסיעות אחזה בימים האחרונים את עסקניה של ההתאחדות לכדורגל. מי יהיה בר־המזל אשר ילווה את הנבחרת האולימפית לנוער לחו"ל?

הנבחרת עתידה להתמודד באקפולקו של במכיסקו מול ברית־המועצות, מול ארגנטינה ומול ארצות־הברית, במיסגרת מישחקים קדם־אולימפיים, לקראת האולימפיאדה של לוס־אנג'לס ב־1984.

כבר שנים יש נהול בהתאחדות, שלפיו נוסעים אנשי ההנהלה לפי התור, ולא לפי קריטריון ספורטיבי כלשהו.

אומר דב שחר, יו"ר ועדת־הנבחרות: „אם למישהו נדמה, שלנסוע בראש מישלחת זה מסע תענוגות, הוא טועה. לדאוג ל־18 חברי נבחרת זה לא דבר קטן."

אך כל הקשיים שהיושב־ראש מונה, הם כאין וכאפס לעומת להיטותם הקדחתנית של אנשי־ההנהלה, בהגיע תורם ללוות קבוצה. אנשי ההתאחדות, העוסקים במיקצועם ללא כל שכר, רואים בנסיעה סוכריה על עיסוקם ההתנדבותי.

כדורסל

נלחם בשת"ם

משה ויינקרץ (28), מאמן קבוצת בית"ר תל־אביב, אינו שבע־רצון מקבוצתו. הרכב שחקניו אינו מניח את דעתו של המאמן הנאה.

אנשי בית"ר לא הצליחו להשיג השנה תקציב ליבוא שחקנים אמריקאים. גם שחקני הנוער שיש לקבוצה הבית"רית אינם יכולים עדיין להתמודד עם שפע היבוא האמריקאי בקבוצות היריבות. הקבוצה האפורה נלחמת בשיניים כדי לא לרדת מהליגה העליונה: „אם לא יהיו הישגים, אז לפחות שתהיה קבוצה מגובשת, שתביא כדורסל יעיל ותכליתי, יותר יפה ונעים לעין," אומר המאמן.

למרות מצבה הקשה של הקבוצה, נחוש ויינקרץ בדעתו להפוך קבוצה זו לקבוצת־עילית.

מאחורי המאמן הצעיר ארבע שנות אימון מוצלחות של קבוצת הנוער של מכבי בכדורסל.

מספרים, שהוא אחד המועמדים להיות עוזרו של המאמן המצליח של מכבי, רלף קליין.

גולף

ללמד את הישראלים

לעשות כסף

עשרת אלפים דולר משלשל לכיסו בילי קספר, אלוף־עולם־לשעבר במישחק הגולף — תמורת הדגמת מישחקו המעולה. ה־מיקצוען האמריקאי, שהיה בין הראשונים בעולם שזכה במיליון דולר עבור מישחקים, ניאות לתרום מופע־ראווה חינם.

טוב־הלב השופע של „ענק־הגולף" גבע בעיקר מזיקתו המיוחדת לארץ־הקודש. בילי קספר הוא מורמוני דתי, המאמין כי בני כיתתו הם צאצאי יוסף אבינו.

הא עיד סניבים. מלבד הדגמות ה־גולף המאלפות, השאיר קספר בלב רבים מהגולפאים המתחילים הישראלים גם הרבה תיקוות. הספורטאי שהצליח לגרוף הון־עתק מכישחק הגולף, בא לעזור ללמד את הישראלים חבטות, שאולי יוניקו גם אותם אל מרומי התהילה והכסף.

החברה לפיתוח קיסריה טיפחה בשנה ההולפת את ענף הגולף על מידשאות קיסריה. החליטה להפיצו בכל מחיר. לפי הקונצפציה החדשה, פתחה את המיגרשים לקהל הרחב. לא עוד מועדוני־סנובים סגורים — החליטו בקיסריה.

סיקור

גודל הפאשלה

כלי־התיקשורת עטו בעיקר על מסקנות הדו"ח, המתייחסות למחדליו של גדעון הת. לשלושת הסעיפים העוסקים בהנהלת רשות השידור וחלקה בפרשה, איש לא התייחס.

מהסיבה הפשוטה: הם נוסחו בצורה מעורפלת, כשהדברים נמרחים בלי לציין מפורשות מי אחראי לאותם מחדלים.

הביקורת מתחילה ונגמרת בדרג הנמוך ביותר של ההנהלה — גדעון הת.

כמו יעיץ של בגין. דו"ח־רוגל אינו פוטר את ההנהלת רשות־השידור מאחריות. אך אינו מסביר מי צריך לשאת בה. התירוץ הנדוש — „מנהלי החדשות היו שקועים בסיקור המילחמה בלבנון, ולא נותר להם פנאי לבקרה על שידורי הספורט ולהתערבות בהם" — אינו משכנע.

המבקר מנסה בדבריו אלה להגן על ההנהלה מפני האחריות המפורשת למחדל מיקצועי חמור, שהביא לחקירה ולביזבוז מיליוני השקלים, שהיו כרוכים בפעילות המישלחת. הדבר דומה, להבדיל, למצב שבו תחליט ועדת־החקירה על טבח־ביירות להתייחס רק לדרג צבאי־מקומי, מבלי להתייחס לכל הדרגים שמעליו — הצבאיים והמדיניים.

מה מקור הפאשלה? זה קורה רק כשרשות חוקרת את עצמה, וכשהנהלה ממנה מקירבה חוקר למחדל. מינוי נקדימון רוגל, שהוא יועץ של לפיד, הוא כמו מינוי אורי פורת, יועצו של בגין, לחקור את טבח־ביירות.

מאמן כדורסל ויינקרץ
אחד המועמדים

לאמן־קיבוצניק מגן־שמואל שאול קנז

יש דעות אחרות על הכדורסל הישראלי

הכדורסל מידרדר

שאול קנז הוא קיבוצניק מגן־שמואל, ש־רוף על כדורסל, שרוצה לתקן את העולם. בעיקר את עולם הכדורסל הישראלי. מצד שני, הוא יודע שלא יצליח.

מה עושה בן־אדם עם דילמה כזאת? קם בבוקר ומוציא ספר. לא סתם אינפורמציה יבשה, את זה כבר עשו לפניו, אלא מתרכז בעיקר בתופעות המרגיזות בכדורסל בארץ. ומסתבר שיש כאלה המון.

קנז המזוקן, גרפיקאי במיקצועו, חיבר ספר של בדיחות מצויירות, המלוות מישפטים קצרים, לכאורה, ספר קליל ומהנה, למעשה, הוא עוסק בשאלות מיקצועיות ממדרגה ראשונה.

התופעה המרגיזה ביותר את הקיבוצניק בעל העיניים הכחולות היא העובדה, שהנוער הישראלי נאלץ להתמודד על מקומות בקבוצות ובליגה מול שחקנים אמריקאים „ישראלים" שלא חלות עליהם אותן החובות שהחברה הישראלית מטילה על אזרחיה.

מספר שאול קנז:

הכדורסל הישראלי איבד כל פרופורציה מוסרית. כל „תהליכי האזרחות המזורזים והחתונות הפיקטיביות הם מעבר למה שמרשה לעצמו גם הכדורסל האירופי. כי זה לא מסתיים פה עם שני אמריקאים זרים שמותר — כל השאר זה כאלה שהתגיירו, התחתנו באופן פיקטיבי, או נישאו ליהודיות.

יש פה, כנראה, סידורים לא רק עם מישרד־הפנים, שמבצע התאזרחות מזורזת, אלא גם עם סידור עם הצבא, שלא מגייס אותם משום־מה. אני יודע שאיגוד הכדורסל חסר־אונים לחלוטין, למרות הכוונות הרציניות שיש לו. כי מולו נערכים עסקנים, עורכי־דין ממולחים, המפצחים את כל הסייגים.

השגיה של מכבי הכניסו הרבה אנשים בסביבתה לבולמוס. מירוץ מסורף, שעוד לא היה דומה לו בספורט הישראלי. יושבים למכבי על הזנב, ואז גם מכבי חייבת להיכנס למירוץ.

קשה כבר לדעת מי התחיל. זה לא חשוב. חשוב, שבתוך המערכת כולה לא נמצא מישהו שייקח „סיים־אאוט." ושיחשוב לאן זה מוביל כל העסק ומה קורה פה. מסכת של פעולות־תגמול. התוצאה היא, שמכבי יש רק אחת, וליידה כל שאר הקבוצות הן מכבי לעניים. כי נסיונותיהם של האחרות לחקותה נעשים על־ידי קיצורי־דרך מכוערים, מלווים בהשקעות ספיגות עצומות בבת־אחת. כי מכבי זה לא סיפור שנבנה ביום אחד. רק תשתית עם רוח נכונה וניהול מיקצועי הביאו אותה לתוצאות שהביאה במשך כמה שנים.

אני לא מאמין שתבוא איזה ישועה ל־הידרדרות החברתית־סינגלית של הכדורסל הישראלי מתוך המערכת עצמה. אלא אם כן תהיה התערבות של ועדת־הספורט של הכנסת, או גוף ציבורי אחר, שייכנס ויעשה שם סדר, כדי לשמור באחוזים סבירים, שהכדורסל לא יפסיק להיות ישראלי. אני מוכן שיהיה פחות עם הישגים בינלאומיים.

המינימום הוא להקים ועדה ציבורית, שלפניה יצטרף לחופיע השחקן המעוניין בצירופו, כדי שאפשר יהיה להתרשם מאישיות, לא רק מיקצועית.

היתה לנו, לגן־שמואל, אפשרות להביא שחקן זר, לחתן אותו ולצרף אותו לקבוצה, כמו שעשו קבוצות אחרות בליגה הלאומית. לא עשינו זאת. אנו בהכרה מלאה שאולי נרד ליגה השנה.

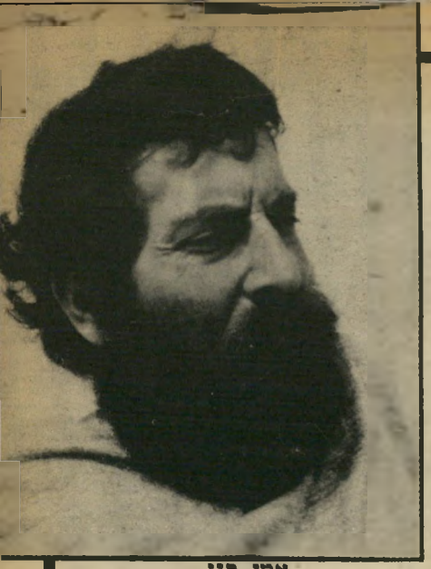
לי אישית אין טענות למכבי. כחבר הפועל יש לי טענות נגד הפועל, שבו אני רואה אירגון ספורט בעל מסר חברתי מעבר להישג הריגעי על המיגרש. בעיני, בכל מה שנוגע לכדורסל, הפועל נסחף ובגד בשליחותו.

לדעתי, עולם הכדורסל הישראלי הוא כזה, שנעשים בו הרבה מעשים שלא ייעשו, וכולם יודעים את הכל על כולם, ויש איזה קשר של שתיקה לגבי הדברים.

לדעתי, העיתונות הישראלית לא מילאה את תפקידה בכל נושא הידרדרות הכדורסל הישראלי, כי גם בעיתונות יש אינטרסנטים. כל אחד יש לו את הקבוצה שהוא אוהד, עם קופת השרצים שלה, וברגע שהוא יחשוף את מה שהוא יודע — יחשפו אותו.

לא נמצא כוח ניטרלי בעיתונות, שיהווה כלב שמירה על המערכת כולה. ואז העסקנים השונים מרשים לעצמם לפתח דמיון במיסגרת החוק היבש, ולהביא את הכדורסל למצב החברתי שהוא נמצא כיום. זהו מעגל מטורף. כולם חיים בתוכו בקצה גבול הנשימה. כל שנה נדמה שאין יותר כסף וכח כדי להגיע את זה. וכל שנה זה מתגבר פי עשר.

"שנן הערכות. שמדובר על 2 מיליון דולר, שמתגלגלים בליגה הזאת. מאיפה בא כל הכסף?

אמן קנז
קופת שרצים

שחקן החיזוק הזר מס' 9
חוברת מחאה

כוכבים -

לדחוף קדימה בעמדת מרפקיהם של ההורים ניסו הילדים להיבחן לפני הגיע תורם ולהוכיח את יתרונותיהם, והרעש שעלה מחדר ההמתנה היה בלתי־נסבל.

„אני פריחה" שרה ורד וענונו הצעירה, עשרות ילדים, שעדיין אינם מבטאים את שמם הפרטי כראוי, הולבשו במיטב בגדיהם ופסעו בצעדים הססניים לעבר הבוחנים.

ש רשת הגברים שישבו מאחרי השולחן לא ידעו אם לזעום או לגחך. לרגעים עלתה בהם המתח. למראה המתרחש למולם על הבימה. היו רגעים שבהם חייכו קלות, ורגעים מעטים במיוחד, שבהם הניעו ראשם לאות חיוב והערכה.

בזה אחר זה נכנסו לאולם עשרות רבות של ילדים, התייצבו על הבימה ופצחו בשיר. הילדים הרי־

הילדים סבלו אבל האמהות נהנו מאוד

בים עשו את צעדיהם הראשונים בעולם הזוהר: הם באו למיבחני הכניסה לשירוויזיון, פסטיבל שבו נוטלים חלק ילדים, המיועד לקהל צעיר, להורים, לסבתות ולדודות מעריצות.

במיקרים רבים נזקקו הבוחנים לשמיעה אבסולוטית, כדי שיוכלו

מתבייש? ילדים מעטים בלבד התנהגו בביישנות האופיינית לגילם, כמו שעשתה טלי. רובם התנהגו כמבוגרים לכל דבר — עיכסו, רקדו על הבימה והסתדרות בפוזות שונות לצילום.

מישחק רוב הנבחנים הצעירים רכשו לעצמם תנועות ריקוד האופייניות לזמרים שאת שיריהם ביצעו.

לקלוס את הציוץ המבוהל של הילדים הרכים. ששירתם הזכירה אפרוחים שזה עתה בקעו מן הביצה. והם מתבוננים בעולם בעיניים נסערות.

יום האמהות

ב דף להורים שהוציא מפיק המופע, גדי אורון, הוא ציין במפורש, שכל ההחלטות המיקצועיות הכרוכות בהופעה הם בסמכותם של בימאי המופע, אנדריי קלאראשו, ובסמכות המדריכים המיקצועיים, דויד קריבושה וציפי בן־שפר.

את מיבחני הקבלה ערכו הבימאי, המפיק והמדריכים. לזכותם ייאמר,

לעמוד ישר התבקש רועי רוסנו. באותה הזדמנות שבה נבחן הבן הבכור במישפחה, באו יחד עימו אחיו ואחיותיו הצעירים. בדרך כלל באו הילדים הקטנים עם אימותיהם.

בבל מחיר

שלא היססו לסרב לילדים רכים, שעשויים היו להוות מוקד־משיכה, שיגרור הצלחה כספית.

האימהות, לעומתם, רדופות דחף־הצלחה, לא הבינו כנראה את הנזק העלול להיגרם לילדיהן, ושלחו לבחינה פעוטות בני פחות מ־4.

לטענת הבוחנים, עומדים הקטנים מול מכשיר הווידיאו הפרטי במשך חודשים ארוכים לפני הבחינות, ומנסים לחקות ככל יכולתם את הזמר, אשר את שירו עליהם לבצע.

ילדים רבים טענו, שאינם רוצים סוף נמצאה ילדה שהבוחנים החליטו פה־אחד כי היא מוסיקאלית. הסתבר שהיא גרה בצפת. האם כדאי לקחת ילד שייאלץ לנסוע במשך חודש ואולי אף יותר, מדי יום ביומו, מרחקים מתישים? הבוחנים היו מסופקים באשר לכדאיות העניין. אך אם ההורים מוכנים לקחת על עצמם את הסיכון ואת המאמץ — מדוע צריכים מפיקי המופע לחשוב על כך?

גדי אורון גילה התחשבות רבה בכל הילדים. אורון הוא בעל נסיון עשיר בתחום זה ובעל רגישות חדה לילדים. הוא לא היה משוכנע בנחיצות לטלטל ילד מרחקים ארוכים, בימי־לימודים.

כל ילד שניגש לבחינה זכה ביחס חם ואוהד מצד הבוחנים, גם אם היה זה ילד שאחרי שתי מילות שיר היה ברור גם לאוזן בלתי־מוסיקאלית, שלא יוכל להשתתף בפסטיבל.

מגוהצים ומכופתרים

ה"זמרים ה"גדולים" נקבעו כבר. כמעט כולם יודעים ה־שיר, אך "אמא רצתה". היו אחרים בעלי עיניים אדומות מבכי: בדקות האחרונות לפני הבחינה עוד ניסו להשפיע על הוריהם לפטור אותם מהעונש. אך התיקווה הבוערת לגלות חוזליסו חדש ב־מישפחה היתה חזקה יותר.

לכאורה, אמור היה זה להיות יומם של הילדים. למעשה, היה זה יומן של האימהות. הן הופיעו לבושות במחלצות־פאר, מעשנות סיגריות בשרשרת ונרגשות כאילו שעמדו לפני בחינה שתחרוץ את גורלן.

מישפחות רבות באו, בהרכב מלא, מכל רחבי הארץ. כשסוף־יום נמצאה ילדה שהבוחנים החליטו פה־אחד כי היא מוסיקאלית. הסתבר שהיא גרה בצפת. האם כדאי לקחת ילד שייאלץ לנסוע במשך חודש ואולי אף יותר, מדי יום ביומו, מרחקים מתישים? הבוחנים היו מסופקים באשר לכדאיות העניין. אך אם ההורים מוכנים לקחת על עצמם את הסיכון ואת המאמץ — מדוע צריכים מפיקי המופע לחשוב על כך?

גדי אורון גילה התחשבות רבה בכל הילדים. אורון הוא בעל נסיון עשיר בתחום זה ובעל רגישות חדה לילדים. הוא לא היה משוכנע בנחיצות לטלטל ילד מרחקים ארוכים, בימי־לימודים.

כל ילד שניגש לבחינה זכה ביחס חם ואוהד מצד הבוחנים, גם אם היה זה ילד שאחרי שתי מילות שיר היה ברור גם לאוזן בלתי־מוסיקאלית, שלא יוכל להשתתף בפסטיבל.

מגוהצים ומכופתרים

ה"זמרים ה"גדולים" נקבעו כבר. כמעט כולם יודעים ה־שיר, אך "אמא רצתה". היו אחרים בעלי עיניים אדומות מבכי: בדקות האחרונות לפני הבחינה עוד ניסו להשפיע על הוריהם לפטור אותם מהעונש. אך התיקווה הבוערת לגלות חוזליסו חדש במישפחה היתה חזקה יותר.

לכאורה, אמור היה זה להיות יומם של הילדים. למעשה, היה זה יומן של האימהות. הן הופיעו לבושות במחלצות־פאר, מעשנות סיגריות בשרשרת ונרגשות כאילו שעמדו לפני בחינה שתחרוץ את גורלן.

מישפחות רבות באו, בהרכב מלא, מכל רחבי הארץ. כשסוף־יום נמצאה ילדה שהבוחנים החליטו פה־אחד כי היא מוסיקאלית. הסתבר שהיא גרה בצפת. האם כדאי לקחת ילד שייאלץ לנסוע במשך חודש ואולי אף יותר, מדי יום ביומו, מרחקים מתישים? הבוחנים היו מסופקים באשר לכדאיות העניין. אך אם ההורים מוכנים לקחת על עצמם את הסיכון ואת המאמץ — מדוע צריכים מפיקי המופע לחשוב על כך?

גדי אורון גילה התחשבות רבה בכל הילדים. אורון הוא בעל נסיון עשיר בתחום זה ובעל רגישות חדה לילדים. הוא לא היה משוכנע בנחיצות לטלטל ילד מרחקים ארוכים, בימי־לימודים.

כל ילד שניגש לבחינה זכה ביחס חם ואוהד מצד הבוחנים, גם אם היה זה ילד שאחרי שתי מילות שיר היה ברור גם לאוזן בלתי־מוסיקאלית, שלא יוכל להשתתף בפסטיבל.

מגוהצים ומכופתרים

ה"זמרים ה"גדולים" נקבעו כבר. כמעט כולם יודעים ה־

"מלכת הקסמים"

מדי שנה יש שיר תורן או זמר תורן, שאותו מחקים הילדים. השנה זכתה הזמרת עופרה חזה, ששירה **מלכת הקסמים** נשמע ביותר.

ועדת קבלה סירבו לבקשת אורה מלכה לבחון את בתה הפעוטה, מיטל. לטענת גדי אורון, יספגו הילדים הצעירים שישתתפו במופע הלם שילווה אותם כל חייהם. הוא ביקש מהאם, אשר קיוותה כי בתה תהיה כוכב חדש, לרחות את הנסיון בשנים אחדות.

מציצה האמהות לא ישבו לרגע בשקט, הן הסתובבו כל הזמן והציצו לחדר הבחינה. אולי יסתבר שילדם אכן כוכב, כפי שקיוו מרגע לידתו? עליהן להיות מוכנות לקבלת המחמאות.

לשיר, אך "אמא רצתה". היו אחרים בעלי עיניים אדומות מבכי: בדקות האחרונות לפני הבחינה עוד ניסו להשפיע על הוריהם לפטור אותם מהעונש. אך התיקווה הבוערת לגלות חוזליסו חדש במישפחה היתה חזקה יותר.

לכאורה, אמור היה זה להיות יומם של הילדים. למעשה, היה זה יומן של האימהות. הן הופיעו לבושות במחלצות־פאר, מעשנות סיגריות בשרשרת ונרגשות כאילו שעמדו לפני בחינה שתחרוץ את גורלן.

מישפחות רבות באו, בהרכב מלא, מכל רחבי הארץ. כשסופיום נמצאה ילדה שהבוחנים החליטו פה־אחד כי היא מוסיקאלית. הסתבר שהיא גרה בצפת. האם כדאי לקחת ילד שייאלץ לנסוע במשך חודש ואולי אף יותר, מדי יום ביומו, מרחקים מתישים? הבוחנים היו מסופקים באשר לכדאיות העניין. אך אם ההורים מוכנים לקחת על עצמם את הסיכון ואת המאמץ — מדוע צריכים מפיקי המופע לחשוב על כך?

גדי אורון גילה התחשבות רבה בכל הילדים. אורון הוא בעל נסיון עשיר בתחום זה ובעל רגישות חדה לילדים. הוא לא היה משוכנע בנחיצות לטלטל ילד מרחקים ארוכים, בימי־לימודים.

כל ילד שניגש לבחינה זכה ביחס חם ואוהד מצד הבוחנים, גם אם היה זה ילד שאחרי שתי מילות שיר היה ברור גם לאוזן בלתי־מוסיקאלית, שלא יוכל להשתתף בפסטיבל.

מגוהצים ומכופתרים

ה"זמרים ה"גדולים" נקבעו כבר. כמעט כולם יודעים ה־שיר, אך "אמא רצתה". היו אחרים בעלי עיניים אדומות מבכי: בדקות האחרונות לפני הבחינה עוד ניסו להשפיע על הוריהם לפטור אותם מהעונש. אך התיקווה הבוערת לגלות חוזליסו חדש במישפחה היתה חזקה יותר.

לכאורה, אמור היה זה להיות יומם של הילדים. למעשה, היה זה יומן של האימהות. הן הופיעו לבושות במחלצות־פאר, מעשנות סיגריות בשרשרת ונרגשות כאילו שעמדו לפני בחינה שתחרוץ את גורלן.

מישפחות רבות באו, בהרכב מלא, מכל רחבי הארץ. כשסוף־יום נמצאה ילדה שהבוחנים החליטו פה־אחד כי היא מוסיקאלית. הסתבר שהיא גרה בצפת. האם כדאי לקחת ילד שייאלץ לנסוע במשך חודש ואולי אף יותר, מדי יום ביומו, מרחקים מתישים? הבוחנים היו מסופקים באשר לכדאיות העניין. אך אם ההורים מוכנים לקחת על עצמם את הסיכון ואת המאמץ — מדוע צריכים מפיקי המופע לחשוב על כך?

גדי אורון גילה התחשבות רבה בכל הילדים. אורון הוא בעל נסיון עשיר בתחום זה ובעל רגישות חדה לילדים. הוא לא היה משוכנע בנחיצות לטלטל ילד מרחקים ארוכים, בימי־לימודים.

כל ילד שניגש לבחינה זכה ביחס חם ואוהד מצד הבוחנים, גם אם היה זה ילד שאחרי שתי מילות שיר היה ברור גם לאוזן בלתי־מוסיקאלית, שלא יוכל להשתתף בפסטיבל.

מגוהצים ומכופתרים

ה"זמרים ה"גדולים" נקבעו כבר. כמעט כולם יודעים ה־

שיר, אך "אמא רצתה". היו אחרים בעלי עיניים אדומות מבכי: בדקות האחרונות לפני הבחינה עוד ניסו להשפיע על הוריהם לפטור אותם מהעונש. אך התיקווה הבוערת לגלות חוזליסו חדש במישפחה היתה חזקה יותר.

לכאורה, אמור היה זה להיות יומם של הילדים. למעשה, היה זה יומן של האימהות. הן הופיעו לבושות במחלצות־פאר, מעשנות סיגריות בשרשרת ונרגשות כאילו שעמדו לפני בחינה שתחרוץ את גורלן.

מישפחות רבות באו, בהרכב מלא, מכל רחבי הארץ. כשסוף־יום נמצאה ילדה שהבוחנים החליטו פה־אחד כי היא מוסיקאלית. הסתבר שהיא גרה בצפת. האם כדאי לקחת ילד שייאלץ לנסוע במשך חודש ואולי אף יותר, מדי יום ביומו, מרחקים מתישים? הבוחנים היו מסופקים באשר לכדאיות העניין. אך אם ההורים מוכנים לקחת על עצמם את הסיכון ואת המאמץ — מדוע צריכים מפיקי המופע לחשוב על כך?

גדי אורון גילה התחשבות רבה בכל הילדים. אורון הוא בעל נסיון עשיר בתחום זה ובעל רגישות חדה לילדים. הוא לא היה משוכנע בנחיצות לטלטל ילד מרחקים ארוכים, בימי־לימודים.

כל ילד שניגש לבחינה זכה ביחס חם ואוהד מצד הבוחנים, גם אם היה זה ילד שאחרי שתי מילות שיר היה ברור גם לאוזן בלתי־מוסיקאלית, שלא יוכל להשתתף בפסטיבל.

מגוהצים ומכופתרים

ה"זמרים ה"גדולים" נקבעו כבר. כמעט כולם יודעים ה־

וכספים רבים. שיושקעו בפעוטות עלולים לרדת לטמיון, אם ייתקפו הקטנים בפחד־בימה ובפחד־קהל, שניות ספורות לפני תחילת המופע, ויכרבו לעלות לבימה.

במיקרים יוצאי־דופן, כמו במיקרה של שירלי לוסטיג בת ה־4, עלה הרעיון של אימון מחליף. שירלי הקטנטונת זכתה בתשואות הבוחנים: לא עוד אצבע בפה וגימגומים חסרי־שחר, אלא ביטחון מלא וחיוך רחב. כן, היא אמרה, היא זו שרצתה להיבחן, כי היא אוהבת לשיר.

תוך שניות הוכח גם הכישרון המוסיקאלי אצל הפעוטה החייכנית. אולם, קיים תמיד החשש, ששירלי עלולה להפתיע בדקות הגורליות שלפני תחילת המופע.

המופע כרוך בהוצאות כספיות רבות. ההוצאה הראשונה היתה על רכישת בגדים לקראת הבחינה.

ילד מוסיקאלי יוכיח את יכולתו גם אם ילבש חולצה מיכנסיים ישנים. אולם האמהות חשבו אחרת. רבים היו הילדים שהרגישו שלא בנוח בבגדיהם המגוהצים והמכופתרים,

הלסבית הגישו לבית־המישפט - יחד

הידידות שהפכו שנאה

3 נשים + 1 גבר

ביקשתי ממנה שתראה לי צו של בית־המישפט.

„אני יותר מצו בית־המישפט," השיבה לי הקצינה. „באתי להגיד לך באופן אישי."

תראי לי צו של בית־המישפט, את לא יכולה להוציא אותי אמרתי, אך הקצינה התעקשה. היא הזהירה אותי: „אם לא תצאי, אני זורקת מהמירפסת את הדברים שלך."

עניתי לקצינה, שאני רוצה לראות במו עיני איך היא תזרוק דרך המירפסת את הדברים. אך היא לא זרקה אותם. ציוותה עלי לבוא מייד לתחנת המישטרה לחקירה. לא הלכתי. עניתי לה שאתקשר עם עורך־הדין שלי, ואז היא עזבה את הדירה.

הם אומרים, שהיה לי מברג ושתקפתי בעזרתו את שחר, הקצין. זה שקר. הוא נכנס לחדר שלי, וראה איתו כלב הדוברמן שלו והחבר שלו. עירית עמדה והסתכלה כאשר אילון הפיל אותי על המיטה, ואני ניסיתי להשתחרר ממנו. הוא גבר, שוטר, יודע איך לתפוס ולהרביץ. הוא גם פגע בבחורה ההולנדית, שמצאה מיקלט באחת הפינות, ומשם הזהירה אותו שלא יתקרב אליה.

נכון, אני שפכתי עליו את המשקה שהיה לי ביד, כשהוא התנפל על הבחורה ההולנדית. הקצין שחר תלש לי עגיל מהאוזן ורדף אחרי לחדר שלי. כשהשתחררתי מידיו, ביקשתי לצאת, ללכת לרופא ולמישטרה.

עירית בולקא עמדה וצחקה. שחר אמר לי, שיהרוג אותי במכות. צעקתי. שכנה, גברת שפירא מהקומה התחתונה, נכנסה וראתה איך שחר מחזיק אותי.

בכיתי. תפסתי מברג קטן שהיה לי בארון־הבגדים ואיימתי עליו, שאם לא יתן לי לצאת, אשתמש במברג.

בתחנת־המישטרה ביקשתי להתלונן על תקיפה. ענו לי שאין לי על מה להתלונן. בעצם, הקצין שחר אמר לשוטר שהגיע לדירה בניידת: „תעשה מה שאני אומר לך. קח אותה ותשים אותה במעצר."

כשהגעתי למרחב הירקון פגשתי את רחל זוהר. היא אמרה לי: „נו, ראית, תפסנו אותך!"

א חרי ששוחררה ממעצרה, הסתגרה טליה לוי אצל ידידים, ובמשך כמה ימים הסתתרה מפני העיתונות. לכן לא ניתן היה להשיג בשבוע שעבר את תגובתה להאשמות ידידתה לשעבר, עירית בולקא (העולם הזה 2354).

בולקא פנתה לבית־המישפט בבקשה שיוציא צו־מניעה נגד טליה, שיאסור עליה לערוך בחדרה השכור מסיבות־נשים. המסיבות של הלסביות, דיירות־המישנה שלה — טענה בולקא — גורמות לה עוגמת־נפש, מבוכה ואי־נוחות.

השבוע ניאותה טליה, סוכנת־ביטוח תל־אביבית (29), שלא איבדה את חוש־ההומור שלה למרות הפרשה, לומר את דברה להעולם הזה.

סיפרה טליה לוי:

חזרתי מהים עם גרי, חברתי ההולנדית. דלת הדירה היתה נעולה מבפנים. צילצלתי. הוא, קצין המישטרה אילן שחר, פתח לי. הוא החזיק כלב דוברמן שחור בקולר. פחדתי נורא. „את תכנסי", אמר. „חברתך תישאר בחוץ!"

הוא דחף את חברתי למדרגות.

„אניח לכלב להתנפל עליך," הוא איים עלי.

מה יכולתי לעשות? פחדתי להיכנס לדירה, כשהוא, קצין המישטרה אילן שחר, חברה של עירית בולקא, מחכה לי בדלת עם כלב הדוברמן. ירדתי וצילצלתי למישטרה. אמרתי שמאיימים עלי.

מי מאיים — שאלו אותי. עניתי: אילן שחר.

„אה, הוא מהמישטרה", ענה לי היימנאי. „תבואי הנה להגיש תלונה".

איך יכולתי ללכת לתחנת־המישטרה במרחב הירקון ולהתלונן במקום שאילן שחר משמש קצין־מישטרה? הוא הזהיר אותי, כשאמרתי לו שאני יורדת לצלצל למישטרה: „אם תתלונני, אתלונן נגדך. יעצרו אותך ל־48 שעות."

ב־6 בחודש זה, בשעה 1 וחצי בלילה, צילצל שוטר בדלת: „תפתחי את הדלת. מישטרה." הוא אמר. „אני רוצה לדבר איתך." עניתי שזו לא שעה לדבר, ושאני רוצה לישון.

„אבל לנו יש מה לדבר איתך." חזר השוטר מהעבר השני של הדלת.

עניתי, שלא אוכל לדבר איתו בשעה זו. שיבוא בבוקר. אתם החברים של הקצין שחר והוא נמצא בדירה עם עירית בולקא ואין סיבה לדבר בתנאים האלה.

השוטר שאל שוב: „מה את עושה? את לבד בחדר?"

עניתי לו, שאני נמצאת עם החברה שלי.

„מה היא עושה." התעניין השוטר?

אמרתי לו שהיא ישנה במיטה.

כעבור שעה וחצי הוא שלח שוטר אחר. שוב התחילו לבקש ממני שאפתח את הדלת. זה היה בשלוש לפנות בוקר. „אני רוצה לדבר איתך," התחיל השוטר. ביקשתי ממנו שיבוא בבוקר, ולא בשעה כזו.

„אבוא בשעה חמש בבוקר, לפני שאגמור את המישמרת." הבטיח והלך.

הקצין דרש:

תיגבורת

ב אחד הימים בשבוע שעבר, הופיעה קצינת־מישטרה, שהציגה את עצמה כרחל זוהר ממרחב הירקון של מישטרת תל־אביב. ביניתיים, עירית בולקא וחברה, קצין המישטרה אילן שחר, ניתקו לי את זרם־החשמל, סגרו את הגז לבישול, הוציאו את מכשיר הטלפון. הלכתי להתלונן במישטרה במרחב הירקון הם שלחו אלי לביקור את הקצינה רחל זוהר:

„את צריכה לצאת מיד מהדירה," ציוותה עלי הקצינה.

שאלתי על סמך מה היא קבעה שאני צריכה לצאת.

„את תעופי מהדירה! אין לך זכות בדירה," היא הסבירה לי.

זמרת בבית־המישפט

עירית בולקא בכניסה לאולם בית־משפט־השלום בתל־אביב, יחד עם שומר־הראש הצמוד שלה, המחליף את חברה, קצין המישטרה אילון שחר. בתמונה למעלה: עירית בולקא (מימין) יד ביד עם טליה לוי, במסיבה, כאשר עדיין חיו בשלום.

עם קצין־המישטרה העוזר לזמרת

ביקשתי שיתנו לי להתקשר עם עורך־הדין שלי. הקצינה זוהר ענתה לי: „אני מצפצפת על עורך־הדין שלך וגם עליך! את רוצה להתלונן על תקיפה? אין לך זכות להתלונן."

לא שתקתי. השבתי לשוטרים שזה מעצר לא חוקי, וסירבתי לחתום. למחרת היום הביאו אותי לבית־מישפט־השלום בתל־אביב ושיחררו אותי.

הכרתי את עירית בולקא לפני כמה שנים. נפגשנו במסיבת־נשים בבית שברחוב הרב הצעיר בצפון תל־אביב. היא נתנה לי את מיספר טלפון שלה. אחר כך התקשרה לסנגור, אני וחברתי מזל חמדי, לשלם ביחד שכר־חודשי עבור דירה משותפת בכיכר־מלכי־ישראל בתל־אביב. זה היה במרס 1981. אני ומזל נסענו לחוץ־לארץ ועירית חלתה. אחר כך עברה לגור אצל האמה שלה.

אנו המשכנו לשלם עבור הדירה. היינו שלוש נשים בדירה ולא רבנו. מזל נשארה בארצות־הברית. אני חזרתי לתל־אביב. ניקיתי את הדירה. זה היה בתחילת חודש ספטמבר.

החוזה שלנו, שלי ושל מזל, עם עירית בולקא היה בתוקף עד חודש פברואר 1983. כשנכנסתי לדירה היה נדמה לי שזה דירה חזירים. ניקיתי אותה.

ב־8 בספטמבר השנה, עירית אמרה לי שאינה רוצה שאני אשאר יותר בדירה. היא הביאה את קצין־המישטרה שחר לדירה.

יום אחד חזרתי הביתה עם החברה שלי, התיירת ההולנדית, שכבר ביקרה אצלנו פעם. כשעירית ראתה אותה עם המזוודה בידה, הבינה שהיא באה להישאר איתי. ראיתי על פניה את הכעס. היא עזבה את מנוחתה. התשובה היתה: „לא שמענו דבר. לא התלוננו בכלל!"

הזמרת עירית בולקא הכחישה בשיחה עם העולם הזה שהסיבה לסיכסוך שלה עם טליה לוי היא התיירת ההולנדית. עירית הגדירה בתביעה שלה לבית־מישפט השלום בתל־אביב את התיירת כ„מאהבת ההולנדית של טליה לוי."

היא טענה, שביקשה לסלק את התיירת מהדירה, משום ששתי הנשים נהגו להתעלס במיטה. כשדלת החדר של טליה פתוחה, דבר שגרם תדהמה לחברה, קצין המישטרה אילון שחר.

„נכון, ידעתי שמזל חמדי החברתה, טליה לוי, הן בנות־זוג, וזה לא הפריע לי כל הזמן ששמרו על התנהגות מתאימה בדירה," סיפרה השבוע הזמרת.

„אני והחבר שלי, אילון, רוצים לבנות את החיים המשותפים שלנו, מבלי שאף אחד יפריע לנו. אילון לא פגע בטליה. היא טיפוס אלים. היא נשכה אותו והשאירה לו סימנים על גופו. היא לא שילמה לי עבור דמי־השכירות.

„אתה שואל אותי מה אני חושבת על מה שהיא, טליה, אומרת עלי? אני מתארת לעצמי מה היא יכולה להגיד עלי. זה לא נכון מה שהיא אומרת."

סוב־יודיצה

מאבק על הדירה מס' 5 בכיכר־מלכי־ישראל 13, הופך נמרץ יותר ויותר. כניסתו של הגבר בעל המדים לדירה, הפך אותה לשדה־קרב. שני המחנות ביקשו את עזרתו של בית־המישפט. ו־

„יש לי חבר!"

טליה לוי, כפי שצולמה השבוע בדירת המריבות בכיכר מלכי ישראל 13 בתל־אביב. טליה גילתה שהיא נהנית מהיחסים האינטימיים שלה עם נשים, אך זה דבר צדדי עבורה. לפני כמה שנים אמר לה החבר שלה להביא בחורה נוספת, כדי שתקיים עימה יחסים מיניים.

הידידה ההולנדית

גרי, התיירת מהולנד (בתמונה משמאל), ב־מיסדרון בית־מישפט השלום בתל־אביב, לשם ליוותה את חברתה, טליה לוי. עירית בולקא תיארה את שתי הנשים האלה כבנות־זוג, המנהלות חיים משותפים והמתעלסות בדירה ללא־מעצורים ובאופן המטריד את השכנים.

המקום ונכנסה מייד לחדרה. זו כבר לא היתה אותה עירית בולקא שאני הכרתי. אחרי שהבאתי את התיירת ההולנדית לדירה, היא התחילה לעשות לי צרות.

יום אחד, כשחזרתי הביתה, גיליתי שהיא החליפה את מנעול הדלת. אחרי שהצלחתי בכל זאת להיכנס, מצאתי את כל הדברים שלי זרוקים על המירפסת.

איך הגעתי להיות לסבית? זה כיף. סתם כיף. יש לי גם חבר. לפני כמה שנים הוא אמר לי להביא עוד בחורה. רצה לראות איך זה יחסים בין שתי נשים. גם אני רציתי לדעת מה זה להיות לסבית. ניסיתי. זה משעשע, אך זה לא רציני. אמרתי לך, שיש גם חבר.

אני נהנית מהיחסים עם נשים, אך יש לי גם חבר. לגבי האורגיות, שעירית סיפרה שכאילו נערכו בדירה, זה לא נכון. בסך הכל הינו ארבע נשים בחדר שלי, ר־לא 15. ואסיפת הכלבים שהיא סיפרה עליה, זה גם שקר. לי יש כלב מיני־טרייאר־טיבטי, בשם יופי, הכלב שלי הוא בן חמש ואחת החברות שלי הביאה את הכלבה שלה מאותו גזע. לא היו יותר כלבים בדירה. למי הפריע המסיבה, שבגללה התקוממה עירית בולקא?

עד כאן סיפורה של טליה לוי.

העולם הזה שאל אחת השכנות של עירית בולקא, אם מסיבת־המריבה הפריעה את השופט אילת, שלא להיכנס לעובי הקורה. בטרם תתקבל חוות־דעת של המחלקה ל־זיהוי פלילי במישטרה על מיסמך, שלפי טענת עורך־הדין ריפל הוא מזויף.

המדובר במיכתב, שטליה לוי טוענת כי נשלח אליה על־ידי חברתה, מזל חמדי, מארצות הברית ובו ניתן לה יפוי כוח לייצג את חמדי. עירית בולקא והחבר שלה טענים, שהמיסמך לא נכתב בידי מזל חמדי.

סניגורה של טליה לוי, עורך־הדין אריה פינצוק, לא חיכה לתוצאות הסופיות של המאמצים המישפטים שלו. הוא פנה בי־נתיים למפקד מישטרת מחוז תל־אביב, ניצב אברהם תורגמן, ודרש ממנו לחקור את מעורבותו של הקצין אילון שחר ב־צעדים שנקטו חוקרי מרחב־הירקון נגד המתלוננת, טליה לוי.

כתב עורך־הדין פינצוק לתורגמן: „ב־שיחה טלפונית שאלה גברת זוהר (הקצינה רחל זוהר) אם אנו מוכנים להדריך את הגברת לוי להימנע מלהיכנס לדירה, שכן לטענתה של גברת זוהר, לטליה לוי אין שום זכויות בדירה.

„הערנו לגברת זוהר," כתב פינצוק לתורגמן, „כי לדעתנו, היא מנסה לטפל בנושא שאינו מענייני המישטרה, כי אי־נגן מכירים פרוצדורה של הבאת צד אחד לפני שופט תורן על־ידי המישטרה, כדי לברר סיכסוך אזרחי."

לגבי מעורבותו של קצין המישטרה שחר בפרשה, לצידה של הזמרת עירית בולקא, כתב הסניגור:

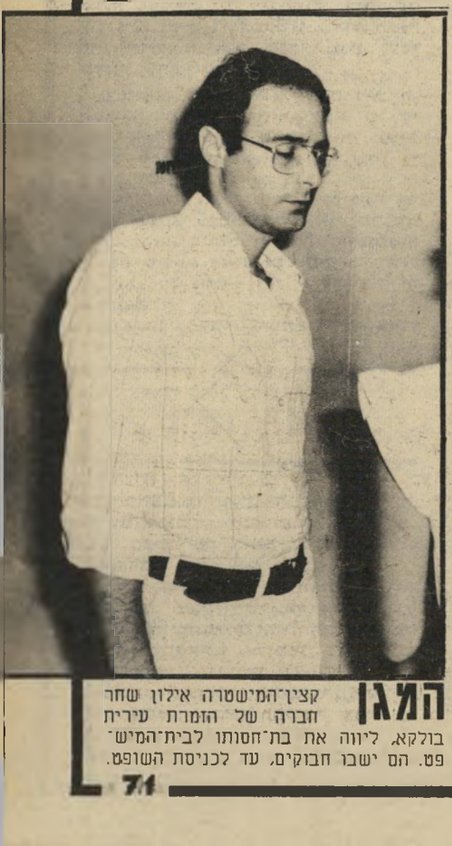
„הגברת לוי התלוננה לפנינו מרה, כי לאחר שניתן הצו המוזכר (לטובתה), החל הקצין שחר נוקט פעולות שונות כדי להציק לה, לאיים עליה, ולאלצה לנטוש את המקום.

„שחר היה שוהה בדירה ביחד עם גברים נוספים, ועם כלב גדול ומאיים.

„בשיחה שהיתה הבוקר לעורך־הדין ממישרדנו עם הגברת טליה לוי, במקום מעצרה, היא חזרה והתלוננה על מעשי האיום של הקצין שחר ושל עירית בולקא."

הסניגור מביע את תיקוותו, שהטיפול בתלונותם במישטרה של הקצין שחר ושל הזמרת בולקא נגד טליה לוי יעבר לגורם מישטרתי אחר, מחוץ לתחום מרחב הירקון, שבו משרת הקצין־החבר. לבסוף מציע הסניגור לניצב תורגמן, שהקצין שחר יימנע בשלב זה מלהיכנס לדירה שבה יש סיכסוך אזרחי בין שתי נשים.

מרסל זוהר

המגן

קצין־המישטרה אילון שחר חברה של הזמרת עירית בולקא, ליווה את בת־חסותו לבית־המישפט. הם ישבו חבוקים, עד לכניסת השופט.

אפנן עלי בת ה־26 היא ערביה, מוסלמית, בת עכו, גרושה, בעלת תואר שני במתימטיקה, פמיניסטית ופעילה למען העניין הפלסטיני

להיות פמיניסטית ערבית

את אפנן עלי (26) פגשתי לראשונה בבית „אבא־חושי" בחיפה. היא באה לכנס השנתי החמישי של הפמיניסטיות בישראל, יחד עם עוד כשש נשים ערביות. כשהיא לבושה במיכנסי ג'ינס וחולצת־טריקו ישבה אפנן הצנומה, מצטופפת במעגל הכיסאות הגדול שחיוות את הסדנה „נשים נגד מילחמה", ביחד עם עוד כ־30 נשים, רובן צעירות מאוד. היתה זו הסדנה הגדושה ביותר מבין כעשר סדנות שהתקיימו בכנס.

גרסיאלה דניאל (30), מרצה ג'ינג'ית, הסבירה במיבטא דרום־אמריקאי קל, כי „בכל מילחמה קורה משהו שנותן לנשים לחוש שהן מחוץ לעסק, ושזה עניין ל־גברים בלבד.

„זה מביא את הנשים לפאסיביות ול־חוסר־אונים. כפמיניסטית, אני מתנגדת לחוסר־האונים הזה. התגובה האוטומטית שאשה שומעת במצב זה: מה את בכלל פותחת את הפה? את יודעת מה זה מילחמה?"

היא הביעה בשם הפמיניסטיות בארץ סולידריות עם הנשים הפלסטיניות, ה־סובלות בלבנון בעיקר מפני שהן נשים. ההתייחסות כאן היתה לבעיות האשה כאשה, בלי הבדל ארץ ולאום.

השעה היתה 1.30 בצהריים. הסדנה הסתיימה. אפנן השחומה הודיעה על סדנה בלתי־מתוכננת אחרי הצהריים על הדשא. הנושא: „אלימות נגד נשים פלסטיניות".

היתי משוכנעת שמיספר המשתתפות יהיה מועט. הישראלית אינה יודעה כ־פמיניסטית לתוטה, והיא די אדישה ל־מצבה וגורלה, בהשוואה לאמריקאית, למשל. על אחת כמה וכמה שהיא אמורה להיות אדישה למצבה של האשה ה־פלסטינית. אך כשחזרתי לדשא הופתעתי למצוא מעגל גדול.

אפנן פתחה ודיברה על ניצול האשה הפלסטינית בידי הגברים, תחת הכיבוש. היא לא ציינה לאיזה גברים היא מת־כוונת בדיוק. זה לא היה חשוב לה לא יכלו למצוא עבודה או להתקדם בעבודה, רק בגלל פעילות פוליטית."

סיפרה אפנן למשתתפות. „הצורה הכי טובה להתנגד למילחמה בצפון זה לחיא־בק ביחד, נשים פלסטיניות ויהודיות."

אפנן סיפרה על הקשיים שבהם נת־קלה. „אני צריכה להיות הרבה יותר קשוחה, יותר מתוחכמת ומתוכננת, ו־הרבה יותר חזקה מאשר כל גבר פלסטיני פעיל," בגלל היותה אשה.

ההתנגדות אליה כאשה פעילה אינה מצטמצמת רק בחברה הישראלית, ב־שילטונות, במישפחה ובשכנים. גם החב־רים לאותה פעילות משתכנעים שהיא שווה להם רק אחרי שהוכיחה שהיא רצינית בדבריה ובמעשיה, פי 50 מאשר הם עצמם.

אפנן היא פמיניסטית בנישמתה. הרבה זמן לפני שהצטרפה לפעילות למען ה־עניין הפלסטיני, החליטה שעליה להיל־חם למען עצמאותה, „כפרט חופשי, שיש לו הזכות הבלעדית על החלטות והכ־רעות לגבי עצמו."

כאינדיבידואליסטית ערביה צעירה ו־גרושה, בעלת תואר שני במתימטיקה, אין היא דוגמה אופיינית לאשה ישר־אלית, ובוודאי לא לערביה ישראלית. ולכן היא עניינה אותי כל־כך.

אני רוצה ילדים אך לא קבעתי שהווקא עכשיו הם צריכים להיות ל־. לפני זה צריכים להתחתן

● איך הגעת לפמיניזם?

לאירגון הגעתי דרך חברות יהודיות. אבל לעקרונות הגעתי דרך נסיון־החיים האישי שלי.

● מתי גילית שאת פמיניסטית?

מאז הילדות. לא הייתי אף פעם ילדה שיגרתית. אבל לדיעות ממש מגובשות הגעתי בגיל 22, כשהחלטתי שעלי להתג־רש. לא הייתי אף פעם ילדה שעשתה מה שהחברה רוצה ממנה. דוגמות יש הרבה: מגיל 13 השתתפתי בבית הנוער היהודי־ערבי בעכו; השתתפתי בסדנות לבעיה ה־פלסטינית בין יהודים וערבים; יצאתי אי־תם גם לטיולים במסגרת בית־הספר, וזה לא מקובל בחברה הערבית. זה לא שיגר־תי. לא כל אחד מרשה לבת שלו לצאת לטיול בגיל הזה. גם אבא שלי לא הירשה, אבל ידעתי איך לשכנע אותו.

● היו לך אז חברים יהודים?

באותה תקופה, החברים ממש היו ער־בים. החברים היהודים הראשונים שלי היו בטכניון — בעיקר סטודנטיות שלמדו אי־תי בפקולטה למתימטיקה.

● אני יודעת שבפקולטה למתימטיקה יש יותר גברים מאשר נשים.

זה לא חדש. בשנים האחרונות מציפות הבנות את הפקולטה למתימטיקה. בנים הולכים להנדסה.

לאירגון הפמיניסטיות הגעתי דרך חב־רות, וגם דרך פעילות פוליטית משותפת של ערבים ויהודים. בדרך־כלל, הנשים השמאלניות הן גם פמיניסטיות. דרך הפ־עילות הפוליטית שלי הגעתי לפמיניזם.

עקרונות היו לי מזמן, הייתי צריכה רק לנסח אותם. מאז שידעתי שאני ילדה, ידעתי שקיים דיכוי האשה בכלל, לא רק הפלסטינית. כבר אז התחלתי להתמרד עם הבעיה.

אפנן עלי בבית־קפה בתל־אביב
„אני מכירה חמש־שש גרושות ערביות מעכו"

מאת
דימה ומן

אפנן (מימין) על הדשא בבנין הפסיכולוגיה בחיפה
„לא אחיה על חשבון גבר"

● תני דוגמות לדיכוי
אין סוף דוגמות. יהיה לי קשה למצוא דוגמה של שיווין. לא דוגמה של דיכוי האשה.

● איך הסתדרת עם ההורים?
יש לי הורים שהם לא הכי־שמרנים. אך גם אינם רוצים לקבל דברים חדשים. הם נתנו בי אמון, כי הצלחתי בבית־הספר, ו־זה היה לטובתי. זה עזר לי לשכנע אותם.

● כמה אחיות ואחים יש לך?
אנחנו שיבעה. מלבד אחת, שהיא צעי־רה ממני, כולם נשואים. הם מפוזרים ב־עכו, בחיפה ובקליפורניה.

● הם הצליחו?
לא. היו להם תיקוות להמשיך ללמוד. בגלל מצבם הכלכלי, לא הצליחו ללמוד. היו חייבים לצאת מבית־הספר כדי לעבוד. יש לי את בן 29, ח'אדם, שחי בקליפור־ניה. הוא היגר לפני שש שנים, ועובד שם כחרט בתעשיית האוניות.

● הוא עושה כסף?
לצערי הרב, כן.

הפגנת נשים בחיפה
„נגד שטיפת־המוח בחברה שלנו"

● מדוע לצערך?
כי אני נגד הגירה מהארץ.

● למה?
כי זו אחת המטרות של השילטונות. הם רוצים שכל הפלסטינים יסתלקו מכאן.

■ ■ ■

● מה עושה אבא שלך?
אבא הוא בן 60 ועובד בשמירה בעכו. אמא התחילה לעבוד לא מזמן. היא מטפ־לת בקבוצת מפגרים.

● יש לך שכנים יהודים?
אני גרה בעכו העתיקה, אין שם יהודים.

● מי מתנגד יותר לפעילותך בבית — אמא או אבא?
הוא היה בסדר. לא הרגשתי שהוא שו־מר עלי. הרגשתי שהוא אינו מתערב.

● מי החליט על הנישואין שלך?
אני. למרות שלא אהבתי את החתן ה־מיועד. זו היתה תוצאה של שטיפה־המוח בחברה שלנו. בתקופה ההיא הייתי מסכי־מה להתחתן עם כל אחד שענה על תנ־אים מסויימים.
כולנו חונכנו לחשוב ולהרגיש, כאילו ההישג שלנו בחיים הוא להשיג בעל וח־תונה יפה.
היו בו הדברים שחיפשתי: משכיל, סטו־דנט. התחתנתי בגיל 21. קודם הכרתי או־תו במשך שנה. היינו נשואים שנה וחצי.

● מתי החלטת להתגרש?
כשהתייאשתי מהאפשרות להסתדר אי־תו. לא רציתי להתפשר על דברים עק־רוניים. חשבתי שזכותי להחליט בעצמי בעניינים הנוגעים לי, אלא אם כן ארצה להתייעץ עם בן־זוגי. לא רציתי להיות תלויה בבעל. לא רציתי להיות חפץ של מישהו, סירבתי שיכפה עלי דברים, רק מפני שאנחנו נשואים.

● הוא קיבל את זה?
לא, ואז הצעתי גירושין. הוא לא הס־כים, למרות שהמצב בינינו לא היה נוח לו. אבל אחרי תקופה מסויימת לא היתה לו ברירה, הוא נכנע.

● מדוע היה לו קשה להסכים, הרי גם הוא סבל מהמתיחות?
הגאוה הגברית שלו נפגעה, כי אני יזמ־תי את הגירושין.

● לא דאגת למה שיקרה בעיקבות ה־גירושין?
דאגתי. קודם כל היה חשוב לי לשכנע את הורי, והצלחתי. הם היו לצידי.
בטח שהם ניסו לשכנע אותי לא להת־גרש. אבל הסברתי להם, שאני לא מאוש־רת ושאין סיכוי שאהיה מאושרת במיס־גרת הנישואין שלי. אחרי מאמצים, הם הבינו שאני לא רוצה לפגוע בהם ולא ב־כבוד המישפחה.
גם לשכנע את חברי הקרובים, אותם ש־הם באותו הראש כמוני, היה חשוב לי מאוד.

■ ■ ■

● מכירה הרבה גרושות ערביות?
בשנים האחרונות התופעה מתפשטת. אני מכירה לפחות חמש־שש בעכו, כולן צעירות מאוד.

● מה היחס אל אשה גרושה בחברה הערבית?
היא בדרגה חמישית, הכי נמוכה. דרגה אחת מעל זונה.

● איך את מרגישה עם זה?
אני גאה בעצמי, כי אני פועלת לפי ה־עקרונות שלי.

● לא פחדת שלא ירצו להתחתן איתך?
לא. מצידי — שלא ירצו.

■ ■ ■

● למה החלטת ללמוד דווקא מתימטיקה הנחשבת כמיקצוע גברי?
רציתי ללמוד ארכיטקטורה. כשלא התקבלתי, כבר לא היה חשוב לי מה אלמד — העיקר ללמוד.

● למה רצית דווקא ארכיטקטורה?
אהבתי לצייר, למדתי בקורס לפיסול, היתה לי נטיה לאמנות. למדתי בבית הספר הנוצרי סארח סנטה בעכו. רוב התלמידים שם הם מוסלמים, רק המנהל הוא כומר.

● נהנית ללמוד מתימטיקה? כשלמדתי, נהניתי.

● איך הפכת להיות מתרגלת באוני־ברסיטה? אני יודעת שצריך להיות מצ־טיין כדי לקבל ג'וב כזה.
באופן טיבעי, מי שלומד לתואר שני ורוצה לעבוד, זה אפשרי. בטכניון כל אחד יכול להיות אסיסטנט, לא צריך להיות מצטיין. יש לי ממוצע מעל 80. אבל זה לא נקרא להצטיין.

■ ■ ■

● כיצד את מתפרנסת?
הפסקתי לעבוד בטכניון רק לפני שבו־עיים. מאז פרוץ המילחמה, הייתי מאוד פעילה מבחינה פוליטית: בחיפה, בכפרים, בהפגנות, באירגון אסיפות פוליטיות. לא ניגשתי לשתי בחינות בגלל עיסוקי הפו־ליטיים, ולכן הודיעו לי על הפסקת לימו־דים. אני לא מאמינה שהעובדה שהחסרתי בחינות היא הסיבה האמיתית.

● מהי הסיבה?
אני לא רוצה לנחש, אבל בטוח שלא זו היתה הסיבה. יש להניח שהשילטונות ה־עבירו לאוניברסיטה מידע על פעילות ה־סטודנטים, בדרך־כלל, במיקרים שיש כי־שלון במיקצוע מסויים, יש באפשרותו של הסטודנט להירשם מחדש לקורס. אבל לי קטעו את הלימודים לצמיתות.

● אם כן, ממה תתפרנסי כעת?
אני לא יודעת מה אעשה. מה שבטוח — על חשבונו של גבר אני לא אחיה, גם לא על חשבונם של הוריי. אולי אקבל דמי־אבטלה, כי גם עבודה כמורה לא הצלחתי לקבל, למרות שיש לי תעודת־הוראה, ו־תואר שני במתימטיקה, ונסיון של שנתיים תירגול בטכניון.
בתקופת המילחמה לא יכולתי לגשת לבחינות. לא הייתי במצב נפשי מתאים לשבת וללמוד מתימטיקה, כשבכל יום נהרגו אנשים. התנדבתי, עם פעילים ער־ביים אחרים, לעזור לפצועים הלבנונים ו־הפלסטינים בבתי־החולים.

הדבר הכי־חשוב לפצועים היה שמישהו דיבר איתם בערבית. דאגנו להם גם ל־אוכל שהם מכירים ואוהבים. הם לא היו רגילים לאוכל של בתי־החולים.

הכי חשוב היה העידוד הנפשי שהגשנו. אני זוכרת אשה קטועת רגל, שלא ידעה היכן בעלה, אך ידעה שארבעת בניה נהר־גו. היה חשוב שליד אשה כזו, ישבו אנשים ויזדהו עם בעיותיה.

היו גם מעט לבנונים ימניים, ואלה קיבלו יחס מיוחד מצוות בית־החולים: לא צעקו עליהם והירשו לקרובים לבקרם. לפלסטי־נים לא הגיעו בכלל קרובים, אף אחד לא ידע איפה השני.

הסירוב לקבל אותי לעבודה בתור מו־רה התחיל הרבה לפני הפעילות האינטנ־סיבית שלי נגד ההתנפלות על לבנון. זה היה לפני שנה. פניתי אז באמצעות עורך־דין למישרד־החינוך, כדי שיענה לי מדוע אין נותנים לי עבודה. אחרי ששה חודשים ענה לי היועץ המישפטי של מישרד־החי־נוך, שהוא אינו חייב לקבל מועמד למי־שרה רק בגלל כישוריו המיקצועיים. במ־קומי קיבלו בבית־ספר שרציתי ללמד בו מתימטיקה, אשה בעלת תואר בגיאוגרפיה.

רוב המורים הערבים הם לא פעילים פוליטית. כל השתתפות בהפגנה יכולה להזיק להם. עובדה: עד אז השתתפתי

החלטתי להתגרש כאשר התייאשתי מהאפשרות להסתדר איתו. לא רציתי להיות חפץ של מישהו

החלטתי להתחתן, למרות שלא אהבתי אותו. זהו תוצאה של שטיפת־מוח בחברה שלנו

(המשך מעמוד 73)

מפעם לפעם, כמו כל סטודנט המכבד את עצמו, בהפגנות — תמיד חוקיות.

● אם לא תמצאי עבודה, הוריך יתמכו בך?

לא, כי אין להם, וגם לא אסכים. אני לא מחפשת פשרות זמניות, אני מחפשת פיתרון אמיתי.

■ ■ ■

● ספרי לי על הוריך.

הוריי הם אנשים שלא מזיקים. הם לא היו מעולם פעילים פוליטית. הם כמו הרוב — מפחדים כי רוצים לחיות. הם יודעים כי צריך לשלם תמורת פעילות פוליטית. הם פוחדים שיגרשו אותם מהעבודה, או שלא יתנו להם להתקדם בה. הפגנות, שבהן הבן או הבת עלולים להיעצר מפחידות אותם עוד יותר.

אני מתייחסת לגברים יהודיים כמו שאני מתייחסת לערביים. הדת והלאום לא חשובים

● אינך פוחדת מהשילטונות?

אני לא פוחדת, כי אני לא עוברת על החוק. אני מאמינה בדברים שאני עושה. הם מעל לפחד. יכול להיות שאסבול מכך. אם זה מה שצריך לשלם — אני מוכנה לשלם את המחיר.

השילטונות דיברו עם הוריי, כדי להפעיל עלי לחץ. סיפרו לאבא שלי כמה שזה נגד טובתי להיות פעילה.

יכול להיות שלא אמצא עבודה ושיעצרו אותי, וזה יפגע בהוריי — במיוחד שאני אשה. אחי אמר לי, שזו תהיה טראומה בשבילו אם יעצרו אותי, כי בטח יאנסו אותי בבית המעצר.

● את מאמינה שזה מה שיקרה כשיעצרו אותך?

חברות שלי נעצרו ולא נאנסו.

● אחיך מגזים?

זה הפחד שלו. זה מה שמפחיד אותם. זה התוצאה של מעמד האשה בחברה הערבית. אם עוצרים אותה, זה מייד קשור בחשיפה מינית. הפגיעה הכי קשה זו היא פגיעה מינית — זו המוסכמה המקובלת.

אחי אמר לי שזו תהיה טראומה בשבילו אם יעצרו אותי, כי בטח יאנסו אותי במעצר

● כל החברות שלך שמאלניות?

אם מישהו חבר שלי, צריך שיהיה משהו משותף ביניהן. יש לי שלושה סוגי חברים וחברות: חברי מילדות, חברים מתקופת הסטנגיון וחברים לפעילות הפוליטית־החברתית.

● גברים יהודים ניסו לחזר אחריך?

אף פעם לא הלכתי למסיבות, לא הסתובבתי הרבה, גם לא הרגשתי שאני מיוחדת בגלל שאני ערביה. לא הייתי שונה מנשים אחרות.

● למה לא הלכת למסיבות?

אני לא אוהבת דיסקו. זה לא אחד מהעדפות שלי, זה מיושני. אם אני במסיבה, אני רוקדת — ולא חשוב עם מי.

● מה את חשה כלפי הגברים היהודים?

אותה הרגשה שיש לי לערבים. אני לא מודדת מישהו לפי דת או לאום. אני מודדת לפי דיעות.

● הבעיה המרכזית של חייך — הפגיעה המינית — זו המוסכמה המקובלת.

ERBI

KicKers®

ג' חשוון תשמ"ג, 20.10.1982 מיספר 2355 76 עמודים שנה 47 המחיר: 40 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

תקרית עם ואנסה

שרית ישי מדווחת על ההתנגשות שלה עם השחקנית הבריטית